

ЕЛЕНА КОЛИНА ДНЕВНИКЪТ НА ЕДНА НОВА РУСКИНЯ

Превод: Ася Григорова

chitanka.info

Ако обичате смешните и откровени женски истории за душата; ако искате да прочетете нещо като „Дневникът на Бриджит Джоунс“, само че по-добро и по-забавно; ако се съмнявате, че животът ви има нещо общо с този на героинята — дама, причислявана към категорията на „новите руснаци“, значи е сигурно, че очарованието на този нашумял в Русия роман ще докосне и вас. Героинята има много неща: престижна

професия — психолог, буйна дъщеря тинейджърка и възрастна майка, куче и котка, стар джип от бившия си съпруг, куп верни приятелки... Героинята няма две неща: пари и мъж. Но пък не губи чувството си за хумор, храбро се бори със страстта си към покупки, не унива в опитите си да отслабне и най-важното -да си намери партньор в живота.

Това е четвъртата книга на петербургската писателка Елена Колина и първият женски роман на руски език, в който смехът е повече от сълзите.

Източник: <http://helikon.bg/?act=books&do=detailed&id=113791>

СЕПТЕМВРИ

1 септември, понеделник

Някога имах една дебела книга с кожена корица — дневник на едно момиче, което през цялата учебна година си записва как си прекарва с приятелките, как се кара и сдобрява с тях, как се учи да свири на цигулка или получава двойки. Аз преподавам в университет, затова моят личен дневник всяка учебна година започва на първи септември и завършва през май, а лятото не се смята, лятото си е цял отделен малък живот.

През лятото си правя планове какво трябва да свърша, след това те ме ужасяват и тогава използвам спец. псих. похват.

Ако ми предстоят много неща за вършене, аз:

1. Треперя от страх, че няма да успея да свърша всичко.
2. Треперя от страх, че няма да успея да свърша нищо.
3. Мечтая си да се мушна под одеялото и да се преструвам, че не съм аз.

И тогава си правя Списък!

Смисълът на този Списък е в това, че от мен не се иска нищо друго, освен да движа химикалката по листа със затворени очи. Подсъзнанието ми отдавна е решило нещата вместо мен и само ще сложи най-важното на първо място. Следователно всичко останало може да бъде свършено по-късно или въобще да отпадне.

Например миналата година бях решила да спортувам (не за да гоня рекорди, а за да отслабна, и това беше само един от безбройните ми планове, защото съвсем не съм някаква тъпа овца, разтревожена единствено от излишните, пагубни за външността ми килограми, а точно обратното — аз съм кандидат на педагогическите науки,

психолог, майка на Мура и на още няколко животинки). Та когато съставих отделен Списък за спортните занимания, точките в него подсъзнателно се оформиха по следния начин:

1. Да ям повече плодове и зеленчуци (диета на Брег).
2. Да ям повече сметана, пушени колбаси, сладолед и др. мазни вкуснотии (модерната диета на Аткинс).
3. Да ям макароните отделно от хляба и картофите (тестените продукти са задължителни при нашия студен и влажен климат, при който още от септември страшно ти се прияждат пелмени).

От този списък става ясно, че трябва да се ядат повече плодове, зеленчуци, тлъсти вкуснотии (трябва само да напомня на подсъзнанието, че е забравило за шоколадите, но в него изобщо не е останало място за онова, което може и да не се върши (примерно за точката „да спортувам“).

Със Списъка могат да се правят и други манипулации. Професионален психолог като мен винаги има подръка и друга гледна точка, от която може да разгледа внимателно своя Списък, и тогава ще му стане пределно ясно, че и първите точки в него в един момент ще изчезнат от само себе си.

Да речем, че не успея да отслабна, като спазвам строга диета (вж. Списъка). Това може да означава само едно — подсъзнанието ми си е знаело, че не е нужно да отслабвам, защото е съвсем наясно: цялата тази слабост е изобретение на разни модни дизайнери хомосексуалисти. При това аз (не подсъзнанието, а аз) знам от литературата, че и свинете страдат от анорексия, когато изобщо не щат да ядат и слабеят. А хилавата свиня става страшно нервна и податлива на всякакъв стрес.

Но това лято не съм правила никакви списъци, защото имах любовна история — любовен роман с Роман!

Тази сутрин, първи септември, започна както обикновено — с кратък бодър скандал с Мурка.

— Мура, защо тръгваш за училище без чанта? — поинтересувах се аз. Попитах я предпазливо, защото човек трябва да е много внимателен с тийнейджърите — току-виж Мура го възприела като посегателство върху личния ѝ живот.

Днес и Роман изпраща дъщеря си на училище. (Изобщо не страдам, че вчера не ми пожела лека нощ. А днес добро утро, за първи път от два месеца и двайсет и три дни.) Глупаво е да преживявам, че сега той стои с букет цветя до жена си в училищния двор! Първи септември е ден на семейството.

...А може пък да не съм чула позвъняването? Ще си проверя мобилния... Никой не е звънял. Мобилните телефони са много вредно изобретение, подкопаващо психическото здраве на нацията. Преди тях можеше да си седиш у някоя приятелка и да си вярваш, че в този момент телефонът у вас се скъсва да звъни. А после да се обадиш и небрежно да подхвърлиш, че уж са ти предали, че те е търсил. А, значи не си бил ти... е, все едно, и без това не си бях вкъщи...

През лятото всички са във ваканция, и възрастните също, а от първи септември започва истинският живот. Вече трябва и да се обличам различно — вместо късите панталонки и детската тениска от „Манго“ се налага да се напъхам в бежов костюм. В него приличам на собствената си баба. Откъде го имам ли? Купих го в състояние на дълбоко умопомрачение по повод осъзнаването ми като жена над трийсетте. Единственото ми успокоение са новите обувки с дълги празни носове, като на стареца Хотабич. (По-рано за красиви са били смятани малките крачета, а в тези супермодерни обувки моят 35-и номер изглежда като 43-ти, но сега това е модерно, следователно и красиво.) Странна мода, но какво да се прави, и двете с Мура сме съвременни момичета, винаги в крак с модата!

Мура се е втренила в мен, неприятно присвила очи.

— В тези обувки си като млад пънкар. — Аз доволно се изпъчвам. — Или като остарял рапър. (По дяволите, тази отвратителна Мурка! Е, добре, ще ѝ го върна тъпкано, ще се замисли, преди да ме нарече пак остарял рапър.)

— Мура! Къде ти е чантата?

— Нощес Лев Евгенич е отмъкнал салама от хладилника — оплаква се Мура, — а в момента Сава Игнатич унищожава рибата под леглото ти. — Всичко е ясно, намеква, че в сравнение с животните самата тя се държи съвсем прилично.

За да отвлече майчиното ми внимание от собствената си личност без чанта, Мура се развива със специалния си сърдит глас на Лев Евгенич:

— Крадльо! Кой излапа салама, тебе питам? Ти... ти... ти вече не си ми куче!

В отговор Лев Евгенич протяга скромно и ненатрапчиво лапа. (Много интелигентно от негова страна е да не обръща внимание на виковете на събеседника — за какъв салам, моля ви се, става дума, саламът е дреболия, житейска проза.)

— Мурка! Къде ти е чантата?

— Ето я — и Мура посочва мъничка като длан чантичка, нещо като несесер за козметика.

— А къде са ти учебниците или поне тетрадките? Кой е в десети клас, аз или ти?

Мура измъква от „несесера“ микроскопично бележничке.

— И това е за всички предмети? Ти... — дори губя дар-слово. — Ти...

— Искаш да съм отличничка ли? — подсказва ми Мура.

Кимам облекчено. Да, тъкмо това се канех да кажа.

— Но тогава пък щях да съм с муцуна като чайник — убедено заявява Мура.

— Защо като чайник?

— Защото всички отличнички приличат на чайници — убедена е Мурка.

В антрето внимателно се разглеждам в огледалото. Е, не приличам на чайник, макар че винаги и навсякъде съм била отличничка. Вярно, че огледалото е старинно, казват, че тези стари огледала винаги разхубавяват... Тъкмо ми се прииска да убия Мурка, и се сетих, че лекцията ми започва не в десет, както бях свикнала, а в девет часа. (Много подло е от страна на деканата на първи септември да ми сложат лекция толкова рано, и без това съм депресирана поради началото на учебната година.)

Вратата хлопна. Реших, че ще убия Мура довечера.

...Къде ли са ми лекциите? В чекмеджето на бюрото намерих сутиена „Уондърбра“, който беше изчезнал безследно още миналата година. Лекциите липсваха, премерих чудесния сутиен, моментално превръщащ малкия бюст „В“ в приличен „С“ или дори в пищен „D“!

А-а-а, ето къде били моите лекции, от миналата учебна година ме чакат кротко в торбата с неизгладеното бельо.

Телефонът иззвъня. Мама. Гласът ѝ е загрижен както винаги от сутринта.

— Студено е, петнайсет градуса, и е ветровито! И двете си сложете чорапогащи.

— Вече сме и с чорапогащи, и с вълнени клинове, и с валенки, само дето не мога да си намеря ушанката. Чао. Целувки.

— Не, никакво чао! Казах — обуйте си чорапогащи!

Суетях се в търсене на чорапогащник и едва не забравих да нахраня Лев Евгений и Сава Игнатич. Добре, че Сава Игнатич не е от тия, дето си оставят магарето в калта — делово драска с нокти по пода и мяучи така, като че ли не е ял цяла година, а той дори вчера е закусвал. Та тъй, в купа трябва да сипя големи топчета, а в малката гевречета. По дяволите, обърках ги! Добре де, сами ще се оправят кое на кого е. Други живеят при по-лоши условия и нищо им няма.

На дръжката на външната врата открих бележка: „Мамче! Загубила си всякаква мярка! Взела си ми крема! А отгоре на всичко твърдиш, че аз съм ти го откраднала. А баща ми специално ми го донесе! И кой ми е свил парфюма? Вече не ме смяташ и за човек. Взела си ми всичките клечки за уши. Ти ядеш ли ги, или какво! Ама и теб си те бива. Очите ми трябва да са на четири. Твоя вярна дъщеря Мура.“

На първия етаж се сблъсках с Петуня. Господи, как вони! Като че не е Петуня, а буре с вкиснато вино. Че и ме бута с кофата си за боклук. Бих му дала да се разбере. Но в края на краищата реших — нека живее. Всеки има право да мирише както си иска.

На вратата Петуня изведнъж замря и здраво ме хвана за лакътя, като ме лъхна с убийствена миризма. Дали е прилично да си повея с ръка? Май че не.

— Ох, да ти се... — въздъхна Петуня, като обходи с поглед двора. — Аз, тиквеникът, две седмици не съм излизал... бях зает... а тука, дявол да го вземе, какви неща стават...

И наистина през тези две седмици, докато Петуня е бил зает, в двора ни, сякаш изпод земята, се появи европейски лукс: покриха двора с плочки, украсиха входовете с чугунени козирки и решетки, а на мястото на контейнера за боклук направиха фонтанче. Само дето не работи.

— Ще ни изселват — убедено измърмори Петуня. — И теб ще те изселят. Бандити май са се нанесли. Нови руснаци. И къде ще си хвърляме сега боклука? Може би направо във фонтана на новите руснаци?

Махнах с ръка към съседния двор и Петуня се заклати натам с кофата си. Приятно е да дишаш чист въздух, а не вонята на Петуня.

Още отдалеч се усмихнах на колата си с размери на малък автобус и изпитах радост, че Денис е такъв забраван. На вид неговият-мой ландроувър е истински джип, не по-лош от хорските. Дори си има страшна метална броня, напомняща оголени зъби на вампир. Всъщност „лендровърът“ ми е на около двеста години, възкръснал за нов живот в ръцете на руските майстори емигранти в нелегален гараж в Германия, а на мен просто ми излезе късметът, защото:

1. Денис докара този взел-дал ветеран в Питер.

2. В началото се опита да го продаде за девет хиляди долара, постепенно свали цената до три хиляди, а след туй взе, че се ядоса, и пак я вдигна на дванайсет хиляди.

3. Така и не успя да продаде ветерана и преди три години временно го забрави при мен завинаги.

Сега, когато Денис забогатя и му порасна работата, съвсем пък не му е до зъбатия ветеран, затова ландроувърът си остана при мен. Той все още си е много хубав, макар че вратата до шофьора понякога пада, а скоростният лост е прикрепен за седалката ми с изолирбанд. Но другите шофьори не знаят, че това е джип менте и докато ми дават път, ме обиждат с квалификацията „нова рускиня на танк“.

Предницата на колата ми опираше в някакво колче с верига. Ама че хора, с нищо не се съобразяват. Фонтанчето — добре, но колчето за какво е? Само да ми пречи да си паркирам колата.

Кой ми чука по стъклото? Изобщо не мога да се разсейвам, докато паля ветерана. Той си е чешит: ако иска — ще тръгне, ако не иска — няма, отначало трябва да му пошепна на уше. И сега тъкмо му се подмазвах: „Писи-писи, как си ми днес, добре ли си?...“

И в този момент някой тропа по стъклото, някак дразнещо тропа, с един сгънат пръст.

— Оставили сте си колата на моето място!

Невисок плешив човек със спортни панталони и джинсова риза, препасан с кожен колан, а на него висят кожени калъфи — чантичка, мобилен телефон и разни други неща. Нещо като портупей. Да не е военен? Или от запаса. Да не би пък Петуня да е прав — започва се. А ние кротичко си живеехме в занемареното си дворче и в овехтялата си компания. Но пък кооперацията ни се намира на „Владимирския булевард“, кажи-речи на „Невски“... Дори доста дълго оцеляхме без — как по-добре да го кажа? Без нови руснаци?

Не го обичам тоя израз „новите руснаци“... В него има нещо обидно, сякаш всички останали са непотребни вехтории. И все казвам на студентите, че понятието „нов руснак“ в началото е било позитивно, а не негативно, и съвсем не е означавало отблъскващ герой от вицовете, а нов за Русия човешки тип, който много работи и мечтае за достойно настояще и бъдеще за страната и собствените си деца. А всички онези вицове за надбягвания с мерцедеси в малинови сака и златни ланци се появиха доста по-късно, когато обществото показва абсолютна неподготвеност за демократичните промени... Ох, по дяволите, онзи пак ми тропаш!

— Това е моето място! — нервно ми подвикна Плешивия.

Едвам се овладях и казах:

— Извинете ни, моля, но ние винаги си седим тука... с колата. Вече от доста години, по-точно от две. Какво става?

— Вчера се пренесох. Купих апартамента през лятото, ремонтирах го. Заедно с двора. — Плешивия гордо махна с ръка към фонтанчето. — И сега тук ще има платен паркинг.

— За колко? — попитах обречено с надеждата, че няма да е за повече от петстотин рубли на месец (ами ако е за седемстотин?).

— Двеста долара на месец. А за вас може и сто.

— И защо за всички да е двеста, а за мен сто? — засегнах се аз.

— Огледах колата ви... сега като тръгнете, гледайте да не се разпадне!...

Обикновено хората си мислят — охо-о-о, джип, значи е от новите рускини! А Плешивия с портупея веднага се е ориентирал!

Впрочем да се оглежда с такова презрение чуждата, моята и на Денис, собственост е просто неприлично. Да не би да не е виждал джип инвалид! И чак тогава проумях за какво всъщност става дума. Сто долара! На месец! За едно паркиране!

Имам забавени реакции за всякакъв род неприятности. Компетентните хора знаят, че това се среща често — съзнанието изключва, за да не възприеме онова, което не му харесва. Реших, че трябва да си отстоявам интересите! Само да се отпусна, да прехвърля наум всички възможни отговори, да избира най-добрия, да претегля последствията и спокойно и премерено да запозная събеседника с възгледите си за стодоларовото паркиране.

— Е, хайде, довиждане, имам лекции — промърморих, запалих припряно и се измъкнах от двора.

Не разбрах защо всички бибибкат с клаксони. Оказа се, че бибибкат на мен, просто не прецених добре и взех тромаво завоя, като моментално станах център на кълбо от коли, никоя от тези зад мен не можеше да продължи, нито пък от предните, а и тези отстрани...

От една черна волга изскочи шофьорът и ми се разкрещя кански. Защо ли е толкова нервен от сутринта?

— Трябва да караш „Ока“, а не танк! — викаше той. — Завърти надясно, сега наляво... — дадох си вид, че старателно въртя кормилото насам-натам. Наложих се той да седне зад волана — моя, а не неговия.

И тогава от черната волга излезе съпругата на добрия шофьор, на вид около четирийсетте, към деветдесет кила, кисела физиономия. Нямах тикове, не си гризеше ноктите, не й трепереха ръцете, лявото ѝ око не потрепваше, но мен, с моя опит, не можеш ме измами: беше стандартен случай на клиент с наднормено тегло. Делят се на две категории:

1. Дебеланка, доволна от себе си.
2. Дебелана, недоволна от себе си.

Задачата на психолога (моята) е да приведа Дебеланата в състоянието на Дебеланката.

Реших, че на доброто трябва да се отвръща с добро, и докато мъжът ѝ ме измъква от задръстването, в отговор на любезността му ще ѝ помогна (бързичко ще я науча да пази душевните си сили и да живее в съгласие с теглото си, etc).

— Става ли ви тъжно понякога? — попитах я меко и без да ѝ дам възможност да ми отговори, тутакси ѝ зададох следващия въпрос:

— Чувствате ли напрежение в областта на шията?

Дебеланата кимна.

— Аз съм психолог — казах с оня специфичен тон, с който съобщават: „Аз съм лекар“. — Имате пет минути, разказвайте.

Дебеланата се огледа и започна да разказва, без да понижава глас, тъй като и без това почти нищо не се чуваше от виковете, ругатните и клаксоните наоколо.

— Много съм заета, докато мъжът ми, подполковникът, е на работа, чета любовни романи, буквално поглъщам по един роман на ден...

Толкова интересен е животът, на толкова изненади можеш да се натъкнеш! Вече бях готова с препоръките как да се примири с килограмите, но Дебеланата се оказа от съвсем нова, неизвестна за мен категория клиент с наднормено тегло — вълнуваше я нещо съвсем друго!... Беше прекалила с любовните романи и очакваше от своя подполковник нежни чувства. Искаше всякакви там обяснения, да ѝ диша нежно в ушенцето, и това след работния подполковнишки ден! Как да постъпя? За решаването на проблем като нейния може и цял живот да не стигне, а какво остава ей така, наред улицата...

— Ще ми предпишете ли хапчета? — попита ме подполковничката.

— Хапчета ли?... — и в този момент добрият подполковник любезно ми викна да сядам зад волана и да изчезвам оттук, докато не ме е убил. — Засега не се налага, по-добре... изяждайте, преди мъжът ви да се върне от работа, по едно парченце шоколад и ще се заредите с любвеобилност и за себе си, и за подполковника, за да съхраните хармонията в съпружеските отношения... Довиждане, всичко хубаво!...

(Всеки знае, че шоколадът повишава количеството на ендорфина в мозъка, а ендорфинът е наркотикът на радостта и нежността, тъй че не ѝ казах нищо лошо.)

— Колко парчета, две ли — извика ми подполковничката, като се подаде от прозореца на колата, — две или три?

Лекцията ми (първи курс, аудитория 226) трябваше да започне преди пет минути и аз тичах по коридора на университета, тоест много исках да се затичам, но ми се наложи да си проправам път между студентите като в метрото в час пик.

В нашия университет по-рано е бил дворецът на Салтиков, тоест обратното, университетът ни се намира в бившия дворец. Тези дворцови коридори са подходящи за плетене на интриги, но за няколкото хиляди студенти и мен са все едно ноздра на комар за слон. Затова пък на тукашните балове е присъствал Николай, винаги забравям кой точно, и Пушкин се е скарал с Дантес...

...Уф-ф-ф, най-сетне! Аудитория 226, в нея четох лекции през цялата минала година.

— Здравейте, ето ви пак! — каза момичето с кръглите очилца от първата банка.

Студентите тропаха с крака и викаха; „Ура! Психология! Да живее психологията!“ Бях приятно изненадана, поклоних се на всички страни. Така е то — страната познава героите си. Още не съм се срещала с тях, но вече се е разчуло как се казвам и колко са интересни лекциите ми! Хо-хо!

— Е, да започваме. Виждам, че вече знаете, че през целия първи курс ще ви предавам психология, знаете дори как се казвам...

— Ние сме втори курс... Вие ни предавахте миналата година — каза момичето отличничка-кръгли очилца. — Явно сте объркали аудиторията...

Напуснах 226 аудитория попрегърбена и неловко им махнах с ръка като осветител, който прибързано е излязъл на сцената.

Подире ми се развикаха:

— Не ни напускайте! Искаме психология! Обичаме ви!

Приятно е, когато те посрещат така! Тоест изпращат. А как се измъчих миналата година! Те си шепнеха, шумоляха с хартийки, дъвчеха бонбони, звъняха по мобилните си телефони и всеки нещо си мърмореше под носа. Но платеното образование е тънка работа. Ако изгоня всички, които мляскат и шумолят, може да си остана и съвсем без студенти.

Най-после открих нужната ми 302-ра аудитория. Ох, колко е красиво! Синя зала с позлата, изглед към Нева. Тук е била нечия спалня, май че на Доли — внучката на Кутузов.

Казах всичко, което трябва да се каже на първи курс, поздравих и изобщо. Най-важното е да не забравя да се договоря с тях за мобилните телефони, иначе ще ми звънят непрекъснато на различни

гласове. (А аз самата не бях си изключила джиесема. Само това остава! Току-виж се обади Роман!)

Ето на — из цялата аудитория се разнесе нечий „Турски марш“.

— Вече сте студенти в университет, големи хора. И на вас, като на всеки зрял човек, може да ви се случи да имате спешна работа, в сравнение с която нашите лекции... (за секунда се замислих. Какво са нашите лекции? — Пълна глупост? Не-е-е, лекциите ни не са само семки занимавки), нашите лекции могат да не са толкова важни за вас. Затова изключете звука и ако се случи нещо много, много спешно и усетите, че цялото ви тяло трепери — моля, без да привличате вниманието, тихичко излезте от аудиторията.

(Точно сега самата аз мечтая да се измъкна тихичко от аудиторията, без да привличам вниманието — много ми се ходи до тоалетната. Не трябваше да пия кафе сутринта, кафето винаги ми действа като диуретично хапче.) Търпях и се правех, че просто обичам да се разхождам безспир напред-назад из залата...

Пет минути по-късно в аудиторията нахлу двойка — момче и момиче. Махат на някого, кимат и се усмихват, като че ли са позакъснели дългоочаквани гости. А когато най-послед след изобилни усмивки се насочиха към местата си, забелязах, че момчето има — о, Господи! — голо дупе! Отзад на дънките имаше огромни дупки, виждаха се загорелите крака, червените гащета и малко от белия му задник! А момичето пък нямаше пола! Или пък беше толкова миниатюрна, че не можах да я видя. У мен веднага се събуди строгият и завистлив към чуждите дълги крака преподавател и аз казах:

— Хората общуват помежду си не само с помощта на думите, жестовете и мимиката, но и с езика на дрехите. Помислете, какво казваме за себе си с дрехите си?

Аудиторията се оживи. Развикаха се — какво, какво? Реших да не продължавам, стана ми жал за тази двойка глупаци — сега целият курс ще си прави майтап с тях.

Лекцията свърши и вече си мечтаех да си запаля цигара, но местните отличнички-кръгли очилца от първия чин се вълнуваха — какво все пак казва за себе си девойчето „без пола“? Момичетата изглеждаха свестни, питаха не от злоба, а от интерес — искат всичко да знаят.

— Ако чрез дрехите си жената подчертава прекалено сексуалността си, вероятно има проблем в тази сфера или страда от комплекс за непълноценност. Защо ще привличаш вниманието, да кажем, към дупето си? Нали то е нещо, което има всеки.

И все пак работата ми е най-хубавата на света! Никой не може да влезе в аудиторията и да каже — не преподавате ПРАВИЛНО психологията. Или — нямате право да казвате пред студентите думата „дупе“. Или — изпратете факса и донесете кафе в кабинета, само че по-живо.

Засега Роман не се е обадил. Нищо, ще се обади довечера. Имахме такова красиво лято, не просто юни-юли-август... Лятото е цял малък живот, особено при нашия климат.

Вечерта си оставих колата на обичайното място. Какво да кажа на Плешивия, какво? Може би трябва да измърморя жално:

— Знаете ли, аз съм самотна жена с дете и заплатата ми на преподавател е едва сто и петдесет долара...

Или не, по-добре да го поля със студен душ от презрение:

— Живея в тази кооперация цял живот и не възнамерявам да обсъждам с вас паркирането...

Или май е по-добре веднага да го поставя на мястото му:

— Този двор не ви е бащиния, драги...

...Забелязах Плешивия, но не успях да избягам.

— О, привет, как е?... — се усмигнах глупаво, прилежно му помахвах като бебе, което тъкмо са научили да прави „довиждане“, и се престорих, че много бързам. По-късно ще му кажа всичко.

...Роман не се обажда и така е редно, защо да се отвлича в деня на семейното щастие и благополучие? Ако бях омъжена, сигурно щях да осъждам всички, които имат роман като мен с женения Роман.

...Бих ли ги осъждала наистина? Всичките, без изключение? Ами ако там има любов?

Точно в единайсет и половина телефонът иззвъня. Това е Роман!

Оказа се Женка. По нея можеш да си сверяваш часовника. При тях в Германия програмата „Време“ върви два часа по-късно,

отколкото у нас, тъй че Женка, щом се нагледа на новини от родината, и току се обади.

— Скоро при вас няма да има никаква свобода на словото. Знам си аз, това е все вашият Путин.

Женка не го обича и настройва и мен против него, а аз обичам своя Гарант на конституцията. С него сме учили в едно и също училище. Той, разбира се, е по-голям, но все пак сме съученици, дори понякога го сънувам. Според мен е много важно жените да харесват президента на страната си — значи всичко върви нормално. Това да не ти е Брежнев. Впрочем и той не беше лош като дядо, но дори само понятието дядо принадлежи на миналото, а не отива с теб в бъдещето.

Като избираха за първи път Путин, водещият на предизборното предаване ме попита:

— Ако трябваше да заминете в чужбина за четири години, с кого бихте оставили децата си? — И посочи няколко предварително приготвени варианта за отговор: Путин, Явлински, Зюганов.

Путин не участваше в предаването. Зюганов призивно си изпъчи корема, а Явлински се поизправи и размърда — с мен, с мен!

Тогава се замислих. Ако оставя Зюганов да наглежда Мурка, тя със сигурност ще е нахранена, но като се върна, току-виж моята Мура ме посрещне с добри по болшевишки присвити очи? Или пък започне да скърца със зъби?

С Явлински няма да я оставя! Той изобщо ще забрави за Мурка. А с Путин всичко ще е наред — ще ме посрещне моята Мура, чистичка, спретната, с бели три четвърти чорапки, пълна отличничка и след часовете — на кръжок по хорово пеене. Да ѝ се не нагледаш! Той и на родителските срещи ще ходи навреме. И тогава избрах — ще оставя Мура с Путин.

Двете с Женка набързо обсъдихме:

1. Новите ми издължени отпред обувки.

2. Романа ми с Роман (Женка смята, че не всичко е изгубено и днес той ще се обади).

3. Материалното положение и на двете ни. И двете ни положения не са цветущи: Женка току-що я уволниха от длъжността на немски счетоводител и сега получава помощи за безработни. Добре, че обажданията от Германия са толкова евтини и тя може да ми звъни без

оглед на материалното си положение, а за собственото си положение възнамерявам да помисля по-късно.

Пак се звъни! Това вече е само Роман! Хвърлих се към телефона като Лев Евгенич при звука на сипваната в паничката храна.

Няма нищо по-обидно от това да скочиш за обаждането на Роман, а то да се окаже мама, като че ли не съм притрябвала никому освен на майка си. Мама се интересуваше от оценките на Мура. Че какви оценки на първи септември, при това на Мура?! Първите сведения за Мурините успехи ще постъпят не по-рано от декември — през декември обикновено ме викат в училище. Казах на мама, че Мурка е получила петица по литература и четворка по история.

Може би Роман все пак ще се обади? Той знае, че си лягам много късно, че чета.

Позвъни Альона, след нея Олга.

Реших, че ще записвам само най-интересното от разговорите с приятелките, иначе никакъв дневник няма да ми стигне. Или по-добре да карам по ред. Днес е на ред Альона.

Най-интересното — Альона каза, че са приключили с ремонта в новото жилище, че започват да го обзавеждат и много скоро ще канят гости за нова къща, но това няма да е обикновено събиране, а СТРАШНО ВАЖНО СВЕТСКО МЕРОПРИЯТИЕ. Нямам търпение за мероприятиято, но то за съжаление няма да е скоро — на Альона и Никита им остава да обзаведат пет стаи, килер и дрешник.

И още нещо (от най-важното). Альона тайнствено подхвана:

— Трябва да се посъветвам с теб като с психолог... — и млъкна.

С помощта на спец. псих. методи успях да я успокоя и да я разговоря.

Оказа се, че през последната година Никита ѝ обръщал много малко внимание. Тоест тя едва сега си дала сметка, че е така цялата последна година. Отначало не забелязвала — купили новото жилище, после пък правили ремонт, сега обмислят как да го наредят, едно, друго, трето и тя така и не забелязала, че сексуалният им живот бил сведен от два пъти седмично на... е, с една дума, тя не си спомня кога за последен път се е случвало...

— Кога? — попитах я строго (психологът, както и лекарят, трябва да знае всичко).

Альона извърташе и се опитваше да набеди за липсата на сексуален живот разни обективни обстоятелства, например пудела, който спял в краката им и ръмжал, когато Никита се опитвал да я докосне, но това звучеше неубедително — Никита и на ръст, и на широчина е по-огромен от гардероб и за нищо на света не мога да повярвам, че се бои от минипудел, голям колкото телефонната слушалка.

Много успешно оказах психологическа помощ на Альона, като се позовах на специализираната литература.

Веднъж цяла седмица бях страстно увлечена по юдаизма и прочетох в една научнопопулярна книга, че в Талмуда сексуалният живот е строго регламентиран. Жената има законно право да изисква от мъжа си да спи с нея всеки ден. Ако мъжът работи, тя може твърдо да разчита на два пъти в седмицата. Но ако мъжът ѝ е мулетар, му е разрешено да спи с жена си само веднъж в седмицата, а пък ако е камилар — има право да спи с нея веднъж в месеца.

Казах на Альона, че очевидно целият проблем е в различните гледни точки — явно тя възприема Никита като мулетар, а той се изживява като камилар и дори нещо по-лошо.

Роман не се обади, легнах си с книгите. Бях взела от Мурка Донцова, а за да не забележи тя в какво съм се зачела, прибавих и огромния масивен том „Изследване на историята“ от Тойнби. Ако влезе Мурка — хоп! — Донцова под одеялото, а аз като интелигентен човек си седя в леглото с „Изследване на историята“ от Тойнби.

Но се оказа, че да четеш Донцова е все едно вместо да отидеш на балет в Мариинския театър, да зяпаш по телевизията „Ченгета“ и да набиваш аерошоколад, а аз все пак съм потомствен питерски интелигент, кандидат на науките, проф. психолог.

Четях английски роман от серията „Пред камината“ и си представях, че съм:

1. Чуждоземна бабичка със сиви букли от средата на 60-те години на миналия, между впрочем, век.

2. Има и по-живи бабички, но аз съм доста вяла и с ограничен ум, затова пък страшна досада.

Не, вече няма да си купувам от поредицата „Пред камината“. Мечтая да сменя унилия бабешки роман за непълно събраните

съчинения на Донцова в триста тома.

Тя е мила жена (гледам я по телевизора във всички предавания) и дори графоманството ѝ е мило. Седите си с нея в уютния ѝ свят, където никой не се прави на остроумен, а се вари компот от сливи и се поправят обувки, а може да се чете и насън (дали може да се каже спейки?).

Обади се, обади се! В 12,32! Каза толкова тихо, че едва го чух (вкъщи са жената и тъщата):

— Лека нощ, любима!

...Сега, когато лятото свърши, как ли ще се променят отношенията ни в сложните условия на тъща и на жена? Ами ако и аз съм попаднала на някой камилар?

5 септември, петък

В 2 часа (днес имам две лекции — в първи и пети курс) се срещаме с Роман под часовника в университета! Няма къде да отидем — сутринта имам лекции, вечерта Мура ще си е вкъщи, а при него от сутринта до вечерта са жена му и тъща му. Нищо, ще се разходим в Лятната градина.

Разходихме се из Лятната градина. Целунахме се под Нимфата като ученици, а когато отворих очи, забелязах двама мои студенти — разглеждаха ме любопитно и се смееха, стана ми неловко.

С Роман бързо пресметнахме, че щом чета лекции на първи, втори и пети курс, на потоци от по сто човека, плюс задочниците и вечерното обучение, излиза, че винаги има опасност да срещна случайно из града някого от петстотин-шестстотинте човека, пред които трябва да се държа добре — да не се целувам, да не пуша, да не нарушавам правилата за движение. Смятам, че това е несправедливо. Аз да не би да не съм човек? Направо няма живот за мен!

Тъкмо унило се канехме да се разделим пред колите, Роман изведнъж предложи:

— Защо не се разходим до залива.

С него винаги имам чувството, че нещо може да се случи, и тази му непредвидимост ми допада много!

Оставихме моята кола до Лятната градина и потеглихме към Олгино. Времето беше съвсем като лятно, под краката ни хрускаше сив пясък, чак да ти се прииска да клекнеш с кофичка и лопатка. Едва си намерихме място и се разположихме сред хартийки от бонбони, опаковки от чипс и огризки.

Роман ми разказа за работата си. Той има проект — пакет от нови програми, които ще предложи на различни телевизионни канали и в радиото. Роман е продуцент, на визитката му пише „Продуцентски център «Авангард». Генерален директор“.

Преди изобщо не бях виждала жив продуцент, само в надписите на холивудските филми, и се влюбих в него, защото е от съвсем друг свят. Въпреки че външността му е много различна от моя тип мъже.

Самата аз съм с бившия стандартен ръст един и шейсет и пет (сега в сравнение със студентите си съм просто Палечка) и съм много кльощава, тоест непрекъснато забравям — едно време бях кльощава. Не знам защо, но все не мога да запомня колко тежа и в магазините още се хвърлям ентусиазирано към дрехите 42-ри номер, после озадачено преминавам към 44-ти и едва тогава — към 46-ия, а отгоре на всичко производителите на облекло много подло искат да ме праметнат и шият 46-и номер толкова тесен, че съм принудена да потърся 48-и, а това вече граничи с психологическа травма.

Та така, понеже съм бивша Палечка, винаги са ме привличали мъже поне метър и осемдесет и пет, в краен случай — осемдесет и три, и такива едни... с широки рамене, едри ръце и подчертано мъжествени лица. А Роман е среден на ръст, с тесни рамене, с фино интелигентно лице и дори носи очила. Затова пък е продуцент. И най-важното (не за него, а за мен) е, че се появява всяка седмица на синия екран!

Сега, то се знае, не сме 50-те години, и телевизията отдавна е влязла във всеки дом, затова този негов телевизионен имидж изобщо не ми действа така, както на героинята от „Москва на сълзи не вярва“, която на бърза ръка се отдаде на някакъв пройдоха от телевизията. Но и аз не бях виждала преди жив телевизионен водещ в реално време! Роман води предаването „Музика и не само“, за музика и не само.

Роман ми каза, че му е много хубаво с мен, защото двамата не просто спим заедно, а аз живо се интересувам от проблемите му, докато жена му е безразлична към неговите проекти. Аз си мечтая да работя в телевизията и да се срещам с всички тези интересни хора (сигурна съм, че и при тях съществуват псих. проблеми и мога да съм им полезна), а на жената на Роман сигурно не ѝ се работи в телевизията и в това е проблемът.

— Защо не си вземем стая в някой мотел! — предложи Роман.

О-о-о! В мотел!... Като на кино! Досега никога не съм наемала стая за час в крайпътен мотел. Предложението ми допадна!

Чак като наближихме мотела, се сетих, че не смятах днес да се срещаме ТАКА с Роман, а мислех, че само ще се разходим и нищо повече... Какво да правя? Нима сега, когато за първи път имам страхотната възможност да се почувствам като проститутка от американски филм, всичко ще отиде по дяволите, само защото съм с бели памучни пликчета?!

Пликчетата са бели, сутиенът ми — не помня какъв, може би черен, а може и да е бежов... А колкото до краката ми, още не съм ги епилирала. И е много възможно чорапите ми да са леко различни — единият черен, а другият прозрачен. Не можех да кажа точно, защото бях с панталон и затворени обувки.

— Как мислиш, дали в мотела ще ни помислят за преследвани от целия свят любовници? Или че си ме ангажирал за един час? — попитах.

Роман отвърна, че напразно се лаская и вече съм излязла от възрастта, в която ти плащат на час...

В стаята се посборихме на шега и после се сдобрихме...

А точно снощи Альона ме попита: „Добре ли ти е с този твой Роман?“ (В последно време сексът я занимава твърде много.) Казах, че ми е добре. Но всичко зависи от това какво значи добре и какво — зле. На мен ми е добре, когато ме обичат и ме обсипват с ласки.

И между другото знам от клиентки, които специално ме търсят, за да обсъдим личния им живот, че слуховете за женския оргазъм са силно преувеличени. Много жени са започнали да изпитват нещо подобно на страст едва след трийсетте и дори тогава никой не може да

бъде сигурен, че точно това е той — прехваленият оргазъм. А една прочута художничка признава в мемоарите си (мемоарите са написани на френски), че в леглото ѝ са били почти всички поети от Сребърния век, и какво от това?! Оказало се, че от поетите нямало никаква полза и дамата изпитала първия си оргазъм на седемдесет и шест години! Добре, че от дете са ме учили на чужди езици, иначе не би ми дошло и наум да чета на френски и бих пропуснала този интересен и обнадеждаващ факт.

Роман дори не забеляза, че пликчетата ми са бели, а сутиенът черен, само след това вметна, че повече му харесват цветните комплекти. Но аз не съм виновна! Я той да се пробва да поживее с Мура! Мурка ми краде с клеptomанска страст всичко, най-вече чорапи и чорапогащници! Принудена съм да нося каквото остане... Но на света има неща, които не мога да проумея — защо са ѝ например пликчетата ми, които са с два номера по-големи от нейните? А ако трябва да съм честна — с четири.

Вечерта сметнах, че денят е бил прекалено тежък, емоционално и сексуално наситен, за да чета „Изследване на историята“, затова четох новата Маринина. Учудих се, че вече не пише кримки, а много трогателно се опитва да бъде писател. Само че защо толкова много я интересуват най-дребните битови подробности — колко пъти е разбъркала борша героинята, къде е изсипала боклука, в лопатка или на вестник? Независимо от борша и боклука, я изчетох. Щом човекът се е старал толкова заради нас, и ние с цялата си благодарност трябва да сме готови да го прочетем.

Направих псих. анализ на автора според текста — реших, че писателката цял живот е копняла да бъде домакиня, а не истински полковник. Макар че кой знае защо ми беше интересно колко пъти героинята разбърка борша и къде смете боклука — в лопатката или на вестника.

10 септември, сряда

Прибрах се от университета в пет, като си мечтаех за пелмени.

Тъкмо се излегнах на дивана с пелмените (малко сметана, оцет и соев сос, вкусно е!), се обади мама. Попита:

1. Къде е Мура (не по-малко от пет пъти, а аз ѝ давах различни отговори, по избор).

2. Какви са бележките на Мура (казах, че са петици и четворки, утре за по-достоверно ще вмъкна и някоя тройка).

3. Какво ще вечеряме (мама искаше много подробен отговор и аз ѝ описах подробно различните сосове за пелмените).

— Мамо, научи ли телефоните на спортните клубове? Нали се сещаш, сутринта те питах? — отнех ѝ инициативата аз. Става дума за това, че имам намерение да тръгна на аеробика, на гимнастика и на степ. Или на водни процедури. А може и на каланетика. Зависи къде няма да се налага да танцувам пред очите на всички, а ще мога да си лежа като невидим тюлен в ъгъла и оттам подкупващо да се усмихвам на инструктора.

— Забравяла ли съм някога твоя молба?

— Господи, разбира се, че не, за разлика от мен.

Никога нямам подръка нито химикалка, нито лист, затова пък навсякъде се мотаят конци, напръстници и ножици, като че ли не съм преподавател, а шивачка (на машина или на ръка).

— Един момент, мамо. Ще потърся химикалка в стаята на Мура.

Като влезеш в Муркината стая, сякаш падаш в гардероб, защото всичките ѝ дрехи са струпани накуп на пода. Мурка ме уверява, че в Купа цари строг ред. Протягала ръка от леглото си и без да гледа, измъквала точно онова, което ѝ трябва.

А къде ли има химикалка? Мурка собственоръчно разреза с трион старото си бюро и го завлече до боклука. Как ли се изхитрява да си научи уроците, докато лежи в леглото? От друга страна, какви ли пък толкова уроци има Мура?... На леглото няма нищо освен Муркината козметика, скъсана бърсалка и огризки от ябълки. Няма нищо и под леглото. Не, все нещичко се намира: джинси, любимата ми бяла риза, книгата „Всичко за секса“, кори от портокал.

— Мамо, сега идвам, почакай, не мога да намеря химикалка...

— Аз бих я убила за този безпорядък! Ама ти нали всичко ѝ позволяваш!...

— Изобщо не е всичко! Ще я убия за тази свинщина!

...Или да не я убивам? Всъщност Мурка си е още мъничка, а светът около нея е толкова огромен, с толкова огромно количество различни предмети... и как при това положение мога да изисквам в стаята ѝ да е пълен ред? Според науката при прекалено подредените подрастващи обикновено не всичко е наред с психиката, разни там комплекси, това, онова...

...Така-а-а, по бялата ми риза има лекета от портокал... Ясно защо я крие.

Последната ми надежда е чекмеджето на нощното шкафче. Отварям го, а в него — ПРЕЗЕРВАТИВИ. Сърцето ми отиде в петите.

— Мамо, ще ти звънна след малко.

Изглежда съм имала толкова унил глас, че мама моментално се развика истерично:

— Какво? Какво става там? Какво става?

— Схвана ми се кракът. Ще ти се обадя.

Седях и тъпо разглеждах зелените гланцови опаковки. На всяка опаковка е нарисуван огромен динозавър. Това какво, намек ли е?

КРАЙ! ИЗПУСНАХ СИ ДЕТЕТО! Трябваше да я наказвам, да я щипя, да я бия и да ѝ се карам! Да бях я удряла със свит на руло вестник — не боли, но е обидно. Съветваха ме да наказвам с вестник Лев Евгенич, когато беше малък, но не исках да унижавам достойнството му.

Плачех, седнала на Муриното легло, и дори на моменти го докарвах на виене.

— О-о-о! На петнайсет години! Какво ще правя сега? О-о-о! На петнайсет години!

Пред вътрешния ми взор изникна дъщеря ми Мура, кой знае защо в дрипи и с бебе на ръце. Без кандидатска диплома, без диплома за висше образование и дори, струва ми се, без свидетелство от училище. Ама аз съм виновна за всичко! Че кой друг?! Аз се разведох с Денис и детето расте без баща. Ако имаше баща, той щеше да ѝ даде да разбере!... За секунда спрях да плача и се замислих — интересно, какво ли пък може да ѝ каже Денис?...

Вратата в антрето се хлопна. Мура си дойде! Така, само спокойно, нали съм психолог. Трябва да се стегна и да проведе умно разговора.

Но как, как? Да плача и да я моля да не прави повече така? Да ѝ обещава, че ще купя бялото палто от „Манго“, за което ме врънка от лятото? Но тя и без това си е маниак по палтата — има дълго черно пръскано палто и късо пясъчно, и розово, средна дължина... При това бялото палто е много непрактично... Какво да правя, какво?

— Ти ли огласяш цялата къща? Песни ли пееш или какво? И защо точно пред моя Куп?

Мълчаливо, с жест на достойнство и печал посочих зелените опаковки в отвореното чекмедже на шкафчето.

— И какво не ти харесва? — учуди се Мура. — Ако искаш, ще ти дам и на теб. Изобщо не ми се свида!

На ти сега! Просто не можех да се опомня! Дъщеря ми е изтървана тийнейджърка, а аз съм майка престъпничка! И трябва да ме изгонят от работа, нямам право да предлагам психологическа помощ на други хора...

— Ама какво става, и при теб ли са се появили комари? Нали казваше, че в твоята стая няма. Натикала си детето си в стаята с комарите, а после се сърдиш.

Стрелнах с поглед зелените пакетчета. „Раптор. Нова формула“. Ура-ура, наистина са таблетки против комари! Не можех да повярвам на щастието си. Само приличат на презервативи! От ония... с плодовия аромат.

Сега най-важното е да се овладее.

— Мура! От този миг въвеждам ново наказание (звучи глуповато, като че ли в семейството има цял комплект наказания — не много старо, старо и много старо)! Заради хаоса в стаята ти няма да говоря с теб един час... не, двацет минути. За откраднатата бяла риза няма да ти говоря още двацет минути (общо четирийсет минути — според мен е поносимо).

— А може ли да са петдесет минути с прекъсване за реклама? Поне да си гледам спокойно сериала. Добре, майче, само не се прави, че не си ти, а някоя истинска майка!

Придвижвах се към вратата по прясно преправената пътечка между дънките и пуловерите, а Мура продължаваше да ме възпитава.

— Всички други са майки като майки. Виж Ирка-хамстера, просто да не ѝ се нагледаш! С дълго палто, отгоре начервени устни,

отдолу токчета. — Мурка посочи с ръце къде е горе и къде — долу, на истинските майки. — А ти! Седиш си с войнишките обуца и карирани панталони до коленете. Сигурно и в университета си ходила така!

— Не, не съвсем... — измъкнах се от отговора. — Ама че си коварна, Мура, нали сама каза, че това са чудни панталони и с тях мога да отида навсякъде!...

— Навсякъде, където няма хора!

— Мурка-сладурка.

Почувствах се много щастлива — значи всичко е наред, аз си имам Роман, а Мура няма презервативи!!!

Вечерта се обади Олга. Не бяхме се чували няколко дни, защото Олга беше на две прожекции за пресата, после прави репортаж за Ленфилм, след това посети Лежация. Стяга се за фестивал — пращат я от лъскавото ѝ списание, радва се на живота, въпреки че никога не се е омъжвала!!!

Причините Олга да не е омъжена са:

1. Защото една киножурналистка иска да се омъжи само за актьор или режисьор.

2. Актьорите са тъпи или обратни (Олга знае по-добре).

3. Режисьорите са малко и не стигат за всички. (Някои хора по принцип са орисани така, че е по-добре да не чакат на опашката. Например преди време, още в университета, двете с Олга чакахме на опашка за чудни югославски чорапогаци, но точно пред нас чорапогачите се свършиха, а какво да говорим за режисьорите! Не се учудвам, че не са стигнали и за Олга.)

Днес тя беше толкова доволна от живота, че се опита да наруши и двете ни споразумения. Първото — да не ми преразказва филмите, които гледа, защото е журналистка и работата ѝ е да гледа филми, а аз съм зрител и не обичам кой знае колко киното. Второто ни споразумение е да не ми говори за Лежация по повече от десет минути.

И тъй, Олга отново ми изброи всички предимства да работиш в модно лъскаво списание и предимствата на Лежация.

Предимствата на работата са:

1. Много прилична заплата.

2. Хонорар за всеки материал.

3. Може да ходи в редакцията към един часа на обяд или изобщо да не ходи.

Предимствата на Лежащия са:

1. Той е гений (точно сега твори гениално произведение — нова дума в областта на литературата, музиката и геополитиката).

2. Вероятно много скоро ще стане. (Лежащия не излиза от къщи от години, защото твори и защото винаги се намира някоя глупачка да му носи храна и цигари вкъщи. За мен е загадка какво ли може да предложи той в замяна. Секс? Но затова е нужно поне малко да се надигне от дивана... Лежащия хич не постъпва глупаво, като води душеспасителни беседи срещу различни хранителни продукти и цигари: не всички жени се нуждаят от секс, но пък на всички им се иска да ги изслушват внимателно или поне да се правят, че ги слушат.)

3. И ще започне да печели много пари като режисьор на разни театрални проекти (не разбирам защо пък точно като режисьор — нали Лежащия няма никакво висше образование, а е загубил и гимназиалната си диплома).

4. Много нежна душа, благодарение на която Лежащия разбира Олга прекрасно.

Тактична съм и затова не споделих с Олга мнението си за Лежащия, само я попитах какво точно ѝ дават тези странни отношения. Може би усещането за защитеност и увереност в бъдещето? Олга многозначително отвърна, че нищо не разбирам и че Лежащия ѝ дава ДРУГО. Какво?

18 септември, четвъртък

Тази сутрин се събудих с неприятното усещане, че на всяка цена трябва да свърша нещо, за да не се връщам повече към това. С усилие си спомних какво именно — да реша въпроса с парите. Какво да правя — да работя и да печеля или да отнемам и поделям.

1. Да работя и да печеля. Да работя и да печеля ли?

Заплатата за септември ще дойде чак на 8 октомври, шест хиляди рубли.

Какво още по тази точка?

Много разчитам на консултациите. Като оберат реколтата на вилата, хората неминуемо ще забележат, че са се натрупали проблеми, и ще започнат да търсят психолог, тоест мен. Дано само проблемите им не са особено сложни, защото, първо, от цялата си душа им желая всичко най-хубаво и, второ, се страхувам, че със сложните няма да се справя.

2. Да отнемам и поделям.

Имам предвид да отнемам от Денис и да поделям също между мен и Денис. Отношенията ни са прекрасни, докато не стане въпрос за пари, тоест за издръжката.

Каква ужасна дума „издръжка“! По-добре да наричам тези двеста долара... е, да кажем, „спонсорство“.

Дълго не успях да се свържа с Денис, а когато линията най-после се освободи, затворих телефона. Ами ако се обади Ала? Не ми се говори с нея, когато ще искам пари от Денис. В останалото, свободно от искания, време двете сме приятелки.

Но, от друга страна, защо трябва да се плаша от нея? Дори и за парите. Че аз не ги искам за себе си и въобще той е длъжен.

По-добре да му позвъня на мобилния телефон.

— Денис, здравей, това съм аз!

— Разбрах, че си ти. Здравсти — гласът му е унил.

Откъде ли знае, че не се обаждам само за да си побъбрим?

— Забрави парите за юли и август. Няма да е зле и за септември.

— Но днес е едва 18 септември.

— Затова пък август свърши и юли също — напомних му кротко.

— Аз, между другото, живея в Германия, а не на съседната улица. Всеки път трябва да моля някого да ти ги предаде!... — и сега небрежно ще смени темата. — Какво става? Какво прави Мурка? Колата върви ли?

Разказах му за Мурилата чанта, за новия ни двор, за падащата врата на колата. И елегантно, уж между другото, му напомних:

— И не забравяй за парите! И за септември включително. — Сега трябва да извися глас. — Денис! Чуваш ли ме?

Усетих как Денис се стегна от тона ми. Добре би било да не губи този си навик още поне десетина години, докато Мурка не започне да се издържа сама. Или в краен случай — да моли сама за себе си.

— Откъде толкова пари? Че и за три месеца наведнъж? — меланхолично ме попита Денис. — Да не мислиш, че съм милионер? Може би смяташ, че жилището ми в този скъп район не струва нищо? Или пък двата мерцедеса — те според теб да не са безплатни? Или че човек няма нужда отпочивка в петзвезден хотел три пъти в годината? А при нас с Ала всички дрехи, дори домашните пантофи, са от

„Версаче“. Представи си си колко струва всичко това?

Докато Денис споделя болките си, мога да си мисля за нещо свое. Най-важното е да не забравя да въздишам шумно и съчувствено. Само попитах:

— Не може ли поне пантофите да не са от „Версаче“? Ако искаш да купя на Ала отгук пантофи от овча вълна, много са хубавки — все пак е икономия...

— Ти не разбираш — с нежна безизходност обясни Денис, — ние с Ала сме длъжни да бъдем в пантофи от „Версаче“, иначе всички ще решат, че бизнесът ми не върви добре...

Отново въздъхнах и казах, че разбирам.

— Нищо — рече с надежда в гласа Денис, — все някога Мура ще се изучи, ще започне да печели много и тогава тя ще ме издържа.

— Не искам да те разстройвам, но тя си има други планове — неприятната част от разговора беше свършила. — Мурка каза, че ще учи дълго, много дълго. След института — аспирантура, после — докторантура, след това — професура...

Денис въздъхна. Той знае, че дъщеря му Мура е готова на всичко, само и само да не работи, дори още десет години да изучава каквото ѝ хрумне.

...Денис изобщо не е някое алчно говедо, а точно обратното, той е много щедър човек — нищо не му се свиди за себе си, а докато живеехме двамата — и за мен. Можеше да похарчи последните си пари за някоя блузка за мен и веднага, напълно щастлив, да започне да търси и нова пола към блузката. Защото тогава за него новите ми блузки и полички бяха „за себе си“. А сега това „за себе си“ е Ала с пантофки от „Версаче“. Той обича Мура и се гордее с нея, но е факт, че тя не е „за себе си“. Мурка е принудително перо разходи, нещо като сметките за ток и телефон. Не ти се иска да плащаш, но и да седиш на тъмно без телефон също не си е работа.

Но и аз не съм образец за безумна щедрост, помитаща всички доводи на здравия разум по пътя си — например много ми се свидят книгите. Щом някой поиска да прочете моя книга, първо се правя, че не съм чула, а после казвам, че се е загубила. Ако все пак ми се наложи да дам някоя книга, моментално забравям всякакво приличие и започвам да каканижа: „Жал ми е за тази книга, ох, как ми е жал!“ С една дума, по отношение на щедростта и аз не съм стока.

Денис не е виновен, че за него Мурка не е „за себе си“... Налага се да го моля нежно. Нищо, нали затова съм майка — ще моля, ще моля и ще измоля.

Денис въздъхна още веднъж с една особено интимна въздишка. Сега ще започне да се оплаква от Германия.

— Как ми е дотегнала тая Германия! Мъка, няма с кого да размениш две думи. Твърдо сме решили да се върнем в Питер.

Денис и Ала са като Чеховите сестри, вечно плачат — в Москва, в Москва (тоест в Питер)!... Защото при нас в Питер има театри и цялата друга култура, която им липсва. Например можеш да си купиш Донцова или Устинова още с излизането им от печат, а сега трябва да чакат, докато им ги изпратят. И Женка все мрънка, че в Германия е ужасна скука, а в лошите си дни направо крещи — по дяволите тази Германия, ще се върна у дома! Никой няма да се върне.

Когато Женка се премести в Германия, реших, че и аз трябва да го направя, и започнах да повтарям на Денис: трябва да заминем заради детето Мура и така нататък по списъка, всичко, каквото се казва в такива случаи. Той пък ми отвърщаше по друг списък — че на неговите напреднали години над трийсетте няма какво да прави в чужбина, че не смята да започва всичко от нулата само заради нездравите ми отношения с Женка. Не в смисъл, че сме лесбийки, а в смисъл, че такива големи момичета като нас трябва да се научат да живеят в различни страни.

А след това, в резултат на поредица заплетени и драматични събития, които сега дори не си спомням ясно, Денис замина за Германия, а ние с Мура останахме в Питер. Денис смята, че аз съм го изоставила. Или че съм отказала да замина с него, или обратното, че съм отказала да остана в Питер.

Затова пък от Германия е евтино да се звъни и Женка ми се обажда по няколко пъти на ден — ту на мен, ту на Мурка. А ние с Мура често ѝ ходим на гости и дори сме обиколили всички съседни държави с малък евтин автобус. Има такива обиколки — „Цяла Европа за четирийсет минути“, прекрасна възможност за всички с малко пари и дълъг любопитен нос, който искат да пъхнат във всеки срещнат замък или катедрала.

— Поздрави Ала. Да ми се обади довечера. Чао, целувам те.

Ала ще се обади и без моето напомняне. Освен мен няма други приятелки. Тя живее в Германия отдавна, отдавна е прекъснала връзките с питерските си приятелки, а не се е сдобила с нови. Емиграцията е лоша работа, ако става въпрос за приятелството, защото възрастните не се сприятеляват лесно, затова пък по-лесно се карат. Налага ѝ се да другарува с когото ѝ падне, дори с първата жена на мъжа си. И аз дружа с нея, и ние, цялото семейство — с Мурка, Денис и Ала, — се веселихме заедно в оня НЕЧОВЕШКИ УЖАС — „Дисниленд“.

И точно там, в „Дисниленд“, ми се отвориха очите за нея: Ала изобщо не ми е роднина, както бях свикнала да смятам, а по-скоро приятелка или просто близка позната...

В „Дисниленд“ Ала ме завлече в някакъв влак, който пътува към небето, с хитрост ме настави в кабинката и каза — не се бой, изобщо не е страшно. А аз гледам и подушвам — тук някой преди мен е повръщал, и разбирам, че трябва да се спасявам. Но в това време кабинката изхвърча нагоре и затреця оглушително! Разбрах, че няма смисъл да креця — все едно няма спасение, затова заплаках. Когато се приземихме, Ала трябваше да вика местния лекар, за да ме измъкне от тази дяволска въртележка и да ме накара да си отворя очите.

Понякога си мисля (но само в много, много лоши моменти, когато ми се струва, че животът ми е пълно крушение), че Ала ми е приятелка не защото съм първа съпруга от класа, а защото съм се разделила с Денис, а сега той си има два мерцедеса, жилище в центъра на Европа и самата Ала в пантофи на „Версаче“. Така съм си мислела два пъти.

...И какво толкова, всеки човек си има тайни и долни мисли, за които го е срам да си признае! Всъщност това не е истина — Ала ми е

истинска приятелка.

19 септември, петък

Днес ходихме с Роман до Олгино. Не беше вълнуващо като първия път (дори и най-интересното приключение все някога става рутинно). И нямаше нищо общо с киното, просто двама души, не много млади, които няма къде да се срещат, си вземат стая в посредствен мотел, а щеше да е по-добре да си седят вкъщи, да пият чай и да гледат новините...

На връщане към града на Роман изведнъж сякаш му потънаха гемите и каза, че изобщо не му се прибира вкъщи, че на мен ми е много по-лесно, защото животът ми не се е променил след края на лятото — не ми се налагало да свиквам пред очите ми да се мотае съвсем чужд човек.

Странно е да наричаш жена си съвсем чужд човек. Да вземем за пример Денис. Той може да ми е бивш мъж, но не ми е чужд човек, а дори много близък роднина.

А у Роман има такова количество неизразходвана нежност, като че ли не е възрастен мъж и не е минал през сватба с пръстени, було и цветя, положени пред Вечния огън.

Историята на брака му е най-обикновена, като при всички. Студентска любов, първият неосъзнат секс. Струва ти се, че това наистина е любов, и бързаш да се жениш. След това идва детето, а после се стряскаш — ох, ама къде е любовта? Каква ти любов, няма никаква любов. Започват любовниците. А сега и аз. Не съм любовница, а любов. (Не че разбирам толкова, той сам го каза.)

Че да не би при нас да беше различно? В първи курс ние, ленинградските момичета, се оглеждахме и лека-полека подавахме нежните си нослета от детския живот. Така беше и във втори и трети курс. А в края на трети курс изведнъж забелязахме, че състудентките ни от провинцията вече са се изпоженили, и то за нашите, най-личните петербургски момчета. И тогава започнахме да нервничим и да бързаме, защото ако някоя и на двайсет години не смята да се жени, можеш спокойно да я запишеш при старите моми. И ние припряно си търсехме съпрузи и хищно се вкопчвахме в онзи, който е най-близко, в

резултат на което всичко ни беше еднакво — на дваайсет години сватба с було и кукла на колата, на дваайсет и една — детенце. А на дваайсет и пет, когато младите ни родители започваха да се примиряват, че са баби и дядовци, и бяха готови да остават с децата ни, ние за първи път се влюбвахме.

Взехме колата ми от университета и с двете коли потеглихме към къщи. На „Невски“ обърнахме в синхрон, като че ли още се любим, а след това леко го изпреварих!

Дълго се целувахме в колата, спряна в двора отсреща, да не би Мурка случайно да ни види, а на сбогуване Роман пак се пооплака от жена си. Че с кого друго да си сподели, щом съм му най-близкият човек?!

Аз, като проф. психолог разбирам, че за нещастния семеен живот не може да е виновна само жена му, а самият Роман да е чист като ангел, долетял случайно на земята право в прегръдката ми. И че е прието на любовницата да се разказват лоши работи за съпругата. Защото не върви той да ми каже: „Ох, каква ми е душичка!“ Но Роман ми разказва неща, които едва ли би измислил специално, дори ако много иска да ме разчувства.

Казва, че жена му не е добра, че е прогонила всичките му приятели и отдавна не иска да спи с него. Всички женени любовници на приятелките ми твърдят, че самите те не желаят жените си, а един е достатъчно нагъл да твърди, че да спи с жена си е все едно да плеви леха с копър: къртовски, скучен и неблагодарен труд.

Но виж, на Роман му вярвам! За един мъж е много трудно да признае, че жена му не иска да спи с него!

— Слушай, а откъде е дошло детето, щом всичко е толкова зле?

Роман сви рамене и отвърна, че не знае точно. Може би е успял да й сипе сънотворно в чая? Казва, че докато е била бременна, жена му почти не му е говорила.

Но да не говориш е толкова скучно! Аз например през всичките девет месеца давах най-редовно сводка за състоянието си на всички, които успях да накарам да ме слушат! А лекарят в родилния дом ме помоли да млъкна поне докато родя.

— Тя заговори едва пред входа на родилния дом. На вратата се обърна към мен и каза: „Напразно се заплетохме във всичко това“ — с непомръкнала обида сподели Роман.

Странно! Едно дете трябва да се ражда с радост, а тя — „Напразно!“. Горкият Роман!

— И освен това... тя наказва дъщеря ни.

Значи си я бива!

— Наказанието е неотменна част от възпитанието — отбелязах аз. Това го беше казал умен човек, не помня кой. Макаренко, Песталоци или В. И. Ленин? Толкова отдавна мечтая да накажа Мура. Само че и досега не мога да избира наказание, макар да ми допада идеята да я бия със свит на руло вестник...

Тя не разговаря с нея. Може да не ѝ проговори и три дни! Кажете ми като психолог...

Като психолог бих я ухапала! Защо хората раждат деца — за да ги обичат и пазят или за да ги наказват ожесточено?

Бързо придобих лекторски вид:

— Много жени, подсъзнателно склонни към жестокост, избират мълчанието, за да накажат мъжете и децата си. Няма по-действен метод да отсрочиш конфликта. Да не говориш с деветгодишно дете!!! По-страшно насилие просто не съществува! Кажете ѝ, че с момиченцето не бива така!

Оказа се, че тя не прощава и провиненията на Роман. Но тук залозите са други. За малко провинение — ако е забравил да купи хляб или е влязъл в стаята с обувки, — един ден мълчание, за по-голямо — например е отишъл на вилата в събота вместо в петък, — до две седмици, според тарифата. Рекордът ѝ е един месец мълчание.

— Така ли? И защо мълчи? Мен винаги ме е избивало на скандали... — отвърнах разсеяно и започнахме да се сбогуваме.

Беше ми много мъчно да се разделим, просто невъзможно! Ако можеше (човек има право поне да си помечтае!), ако... не си отивах у нас, а той — у тях... а двамата заедно — вкъщи.

Хм, така изведнъж, точно сега — у нас? У дома изобщо не е разтребено... Пък и се уморих от това нажежаване на страстите и ми се иска просто да се потъркам на дивана, може би дори без да си свалям обувките.

Но пък ако живеехме заедно, страстите нямаше да са толкова нажежени, а щеше да е една обикновена семейна вечер. Нямаше да съм толкова сама. Сега, да кажем, Мура не си е вкъщи и аз ще се почувствам ужасно самотна, след като малко си почина с обувките на дивана...

А така бихме имали нормална семейна вечер.

В началото Роман ще поиска да вечеря. Между другото, днес имаме суперизбор за вечеря: пелмени „Даря“, киевски котлети „Даря“, палачинки с извара „Даря“. Ами ако той не е такъв запален любител на „Даря“? Тогава ще се наложи да му сваря супа. (Ние с Мурка изобщо не си падаме по истинската храна, обичаме сухарчета със салам, пастет и кашкавал. А най-много обичаме камамбер и кашкавалени пръчици. Но много мъже искат да получават и вечер пълен обяд: първо, второ и компот. Трябва да проверя има ли в нашия магазин замразена супа „Даря“.)

След вечерята-обед Роман ще гледа телевизия, а телевизорът ще е пуснат високо. (Слухът на мъжете не е като на жените, те обичат да им е високо, а аз при звук, по-висок от шепот, за нула време ставам Баскервилското куче.)

А току-виж той каже: „Вече два часа бърбиш по телефона.“ Или: „Престани да четеш в леглото.“ Трябва някак незабелязано да проуча пречи ли му светлината.

Затова пък винаги ще сме заедно и няма да съм толкова самотна.

Но аз и сега не съм самотна. Чувствам се нормално! Отдавна подозирах, че всичките истории за горчивия живот на разни разплакани самотни жени са силно преувеличени. Не е важно имаш ли си мъж, важно е имаш ли си живот. Ето ме мен — сега ще сваря пелмените, вечерта ще се посмеем с Мура, после ще си побърбам по малко с мама, Женка, Ирка, Олга и Альона. После ще си почета новото криминале на Акунин... тоест „Изследване на историята“. Животът ми за днес е напълно подреден и го помрачава единствено непрестанното безпокойство дали Роман ще се обади да ми пожелае лека нощ.

ОКТОМВРИ

2 октомври, понеделник

В понеделник винаги започвам нов живот, затова реших твърдо още днес да кажа на Плешивия, че нямам никакво намерение да плащам сто долара за паркинг.

Прокрадвах се по двора към колата, като се оглеждах на всички страни. Улових неодобрителния поглед на Плешивия — той ме забеляза от прозореца и тутакси изскочи на двора.

Но не може да ме победи — сега ще пусна в ход целия си професионален психологически арсенал. Най-важно за продуктивното общуване е правилно да установиш контакт с другия. Много хора вече завършват общуването и даже са успели да се изпокарат, без да са влезли в контакт. Не като нас, психолозите.

Втренчено гледах Плешивия в очите и се усмихвах.

— Защо така сте ме зяпнали? — подозрително попита той.

Ама че глупак, изобщо не схваща, че влизам в контакт с него по всички правила на психологическата наука.

За добър контакт трябва да заемеш точно позата на събеседника, затова разкрячих широко крака, главата ми потъна в раменете, а ръката ми отиде зад гърба, сякаш държа пистолет.

— Ти какво, подиграваш ли се? Дразниш ме, а? — изръмжа Плешивия.

По принцип ние, психолозите, бързо улавяме неясната заплаха, идваща от събеседника, затова отстъпих към входа, без да преставам да се усмихвам и с преувеличена радост да махам с ръка.

Много скоро ще реша проблема с Плешивия веднъж завинаги.

...Макар че, ако човек не решава проблемите, те като че ли се решават от само себе си: или ще преразгледат това платено паркиране, или онова магаре ще пукне... не, нека си живее, помислих го само в смисъл, че ще ме забрави.

Точно в дванайсет часа, когато гръмна оръдието на Петропавловка и аз както обикновено се изплаших, че неочаквано започва война, всички колеги прекъснаха лекциите си, повикани спешно на извънредно заседание на катедрата. Завеждащата дойде бяла като платно, а по-възрастните преподаватели седяха уплашени, че са решили да ги уволнят.

Оказа се, че няма да уволняват никого, просто имаме извънредно произшествие. Трима наши студенти били арестувани за разпространяване на наркотици в особено големи размери. Казаха, че ще лежат двайсетина години. Като изброявах имената, извиках високо: „Не може да бъде!“ Един от тях беше мой студент, много симпатично момче с расово лице и чисти очи, личеше си, че е от добро семейство. Целият семестър седеше на първата банка и задаваше умни въпроси. На миналата сесия получи на изпита при мен четири, разстрои се и отново се яви за петица. Нима за него разпространението на наркотици в особено големи размери е нещо толкова обикновено като да работиш като келнер в почивните дни, та изобщо не се е тревожел и страхувал? И как за него, пласъора на наркотици, може да е толкова важно четири или пет има по психология. Как е могъл? Ужас-ужас-ужас!

Бях толкова разстроена, че едва не забравих — трябва спешно да си направя педикюр и да се епилирам. Утре ще се срещам с Роман, а космите на краката растат бързо, за разлика от късата прическа, която после трябва да отглеждаш с години!

Четях си лекцията и изобщо не можех да се съсредоточа върху психоанализата, защото внимателно разглеждах студентите и през цялото време си мислех на колко ли от тези момчета и момичета онези тримата са се опитвали... да пласират... Щурах се между редовете и подозрително изучавах не са ли плувнали очите на някого.

— Какво ви е, да не би да се налага да излезете? — попитаха ме съчувствено.

Казах, че всичко е наред, освен една неизвестна за тях случка, за която нямам право да им кажа: трима наши студенти са пласирали наркотици, и им върнах въпроса:

— Кой от вас смята, че тежките наркотици са нещо лошо, а леките не са страшни?

Половината аудитория вдигна ръце.

— Глупаци, не разбирате — разгорещих се аз, — че ако човек употребява леки наркотици, това значи, че той вече е ПРЕСТЪПИЛ ЧЕРТАТА и по-натагък няма да е толкова страшно да направи следващата крачка. И най-важното, той вече се е дрогирал и никога няма да забрави колко синьо е било небето, когато той... досещате се...

Разказах им за начините на защита, не в смисъл на палка или пистолет, а психологически. Основното е да отблъскваш неприятните мисли, сякаш картинката става все по-малка и по-малка, докато съвсем изчезне...

Бях страшно нервна, исках те да разберат, че когато само веднъж направиш нещо дори малко лошо, вече е много, много по-лесно да направиш и нещо много лошо! Помолих да вдигнат ръце онези, които са ме разбрали и са съгласни. Вдигнаха ръце само двама. Това е много малко. От друга страна, ако смятаме, че това са живи души — две души все пак е нещо.

Прибрах се с колата в двора, като размишлявах как да подплаша студентите си толкова сериозно, че да спася още поне няколко души, и изведнъж се сетих: педикюр! Епилиране!

На „Пушкинска“, не е далече, ако минеш направо през дворовете, бях открила салона за красота „Нимфа“. Салонът е престижен и педикюрът им също е на съответното ниво, но реших да бъда истинска жена, която не жали пари за себе си. Винаги си правя педикюр през есента и зимата, защото се радвам на тайните ярки петънца лак под чорапогащника и обувките. А да си правя маникюр някак не ми е интересно, макар че ръцете ми с изрязани като на първокласничка нокти са винаги пред хора и за една сесия подписвам с тях по сто книжки на ден.

Момичето носи на гърдите си бадж „Татяна — специалист по маникюр и педикюр“. Защо ли всички Татяни са толкова педантични? Не може ли — раз-два, и готово?! Мечтаех да избягам с един напедикюрен крак. Момичето ме попита може ли да избере лак по свой вкус. Лакът по неин вкус се оказа ужасен, яркомалинов.

Татяна строго ми нареди да си направя и маникюр и ме научи как да се грижа за ноктите си. Много е просто, само трябва вечер да ги натъркваш с тоник, балсам и емулсия, да ги мажеш с крем (за различните нокти има различни течности и кремове) и да пиеш

специални витамини, за да растат ноктите. Стана ми неудобно да я попитам защо трябва да отглеждам нокти като на граблива птица — нали не се защитаваме и не си набавяме храната с тях, но навреме съобразих, че тя си вади хляба от ноктите, тъй че колкото са повече, толкова по-добре.

В замяна на съветите за ноктите дадох на специалиста по педикюр и маникюр психологически съвет — какво да прави с детето си двойкаджия. Казах ѝ да не се ядосва, при момчетата двойката е нещо нормално, дори много хубаво, нека се радва, че расте истински мъж — свободен и независим. Оказа се, че тя имала момиче.

След педикюра направих и епилация, много болеше! Помолих козметичката да ми остави малко косми отзад и отстрани, но тя не разреши, защото всичко трябвало да се прави както трябва, а не през пръсти. За да ме поразсее от болката, ми разказа за възможните методи за подмладяване на кожата. (Така ли изглеждам?!)

Масажът на лицето с богата на витамини маска подобрява тена, стяга кожата. Десет сеанса, всеки по 400 рубли. (Убедена съм, че го заслужавам.)

Електропроцедури, подобряват и стягат лицето. Десет сеанса, заедно с масажа, 950 рубли. (Дали заслужавам и него?)

Мезотерапия, подобрява всичко закуп, направо пред очите ти израстват нови дълги крака. Оказа се, че едната инжекция струва 2000 рубли, а са нужни пет инжекции.

И така, за 10 000 рубли ще вкарат някакъв колаген в тялото ми, при това не мога да изключа вероятността и с мен да стане както с нашата съседка Ирка.

С Ирка сме съученички. Беше училище с химически профил и специализираното обучение крайно много повлия на самосъзнанието ѝ. Ирка се смята за вещество в епруветка. Измерва се, запарва се, потъва в утайката, нагрява се, суши се и претегля сухия остатък.

Миналата есен ѝ обещаха, че ще изглежда като Катрин Денъов, и тя си постави златни нишки. През зимата се оказа, че на студа нишките прозират и лицето ѝ стана на квадратчета. Тази година обещават мека зима, така че Ирка не се тревожи прекалено.

Но най-слабото ѝ място са бръчките от носа към устата и не защото са особено дълбоки — просто на нея ѝ се струва така. Ирка е привърженик на радикалните решения, но още не е успяла да реши

въпроса с бръчките веднъж завинаги. Това лято наля в тях специален, много скъп гел и страшно се ядосваше, че действал само половин година. А този гел да вземе и да протече към бузите ѝ, предимно към дясната. Мислех си, че я боли зъб, а то било от гела.

В подобна ситуация съм изпадала в десети клас в часа по химия. Трябваше да капна една малка капчица в епруветката („Само една!“, викаше химичката), а аз случайно или нарочно пуснах много и от епруветката изкипя страшна черна пяна, а аз продължавах да наливам като омагьосана, докато химичката не ме хвана за ръка и не ме прати в ъгъла. Я стой тук, вика, почини си от опита, че нещо се превъзбуди. И там, в ъгъла, разбрах, че в тази химия трябва добре да си отваряш очите.

Но Ирка няма време да седи в ъгъла и да мисли, затова сега ѝ се налага да отвърща на Муриновото „Ирка-карирания хамстер“ (съкратено Ирка-хамстера). Мура е в много близки отношения с нея. Ирка сама я разпусна, позволява ѝ всякакви фамилиарности, тъй че сега нищо не може да се направи.

И при мен този колаген може да отплува накъдето му харесва. Към очите? Ще приличам на свиня с малки плувнали очички. Ако тръгне към носа — носът ми ще увисне като бяла гъба мутант... А може да ми провърви и гелът да се придвижи към ушите. Тогава ще нося поло с висока яка.

Дадох психологически съвет и на козметичката. Приятелят ѝ искал да почива през есента в Турция, а тя — да се пързала със ски през зимата. Посъветвах я да отидат в Турция през зимата: там е открит курорт за скиори и пистите стигали до плажа. Почти съм сигурна, че съм го чула някъде.

Не, явно никога няма да се разделя с Татяна — специалистката по педикюр и маникюр! Забравих си пръстена при нея. Търсихме из целия салон, извикахме чистачката и управителката, охотно се присъединиха и няколко клиенти, предвкушаващи скандал. Пръстенът не се намери.

Управителката на салона искаше да викне полиция, а аз я разубеждавах с ленив глас:

— Оставете, момичета! Чак пък да викате полиция заради едно стъкълце!... Макар че... все пак ми е спомен, в пети клас с една приятелка го купихме от една галантерия... може пък полицията да го намери...

Пръстенът мълниеносно, като в мултипликационен филм, бе намерен на пода. Диамант в потъмняло сребро. Диамантите със старинна изработка са досущ като стъкълца, защото по-рано не са можели да ги обработват. Майката на Денис ми подари този пръстен за раждането на Мура.

Обясних на управителката и момичетата психологическия си подход към изчезването на пръстена и към живота като цяло, дадох им визитната си картичка и казах, че ако имат психологически проблеми, винаги могат да ми се обадят.

7 октомври, събота

...Към осем вечерта, тъкмо с Мурка бяхме почти умрели от глад, дойде мама. Донесе сарми с доматиен сос и ябълков пудинг. Най-голямото щастие е да живееш на една ръка разстояние от мама и сармичките с доматиен сос!

Изядох три сарми, после още една малка и незначително парче от пудинга (ще започна диета, когато тръгна на шопинг), а Мурка — две сарми и половината пудинг.

В осем и половина дойде Ирка-карираният хамстер с мъжа си Пьотър Иванич. Той просто има нюх за мамините сарми!

Познаваме се от сто години и сме много близки, затова Пьотър Иванич реши да разкаже на мама как ще продължи Иркиният живот, ако нещо се случи с него. Той е на четирийсет години, не е болен и не е в криминалния бизнес, просто е с три години по-голям от Ирка и смята, че тя ще го надживее точно с тези три години.

Пьотър Иванич убеждаваше мен, мама и Мура, че човек трябва да влага пари в банка и в недвижими имоти, и „ако нещо стане“, Ирка ще може да го наследи, да се справи, да се огледа и така нататък. Мама седеше цялата почервеняла и ме гледаше с израза „ти живееш неправилно“ и „трябва да мислиш повече за бъдещето“. Загриза ме малкото неприятно червеиче, което се появява винаги, когато ми се

стори, че другите имат всичко, а аз съм на ръба на живота. Къде въпрочем е банковата ми сметка? Тоест аз нямам сметка, но ако си намеря паспорта, бих могла да си открия и да внасям в нея цялата си заплата.

Макар че... В световната литература има толкова примери, когато огромни състояния са се изпарявали за един миг, пък и от собствен опит знам, че със спестяванията не всичко е толкова просто... Веднъж имах хубава синя дебитна карта. Преведох в нея пари и си представих как навсякъде се разплащам с картата си — небрежно и с леко отегчение, с вид на човек, отдавна свикнал с банковите операции. С тази карта двете с Мура заминахме при Женка в Германия, но едва като пъхнах чудната си карта в банкомата, си спомних, че това парче пластмаса не е достатъчно, за да се посипят пари — необходим е и код. А точно кода бях забравила — мислех, че ще го запомня, и не го записах, но го забравих — с всеки може да се случи. И така ние с Мура се оказахме в чужбина без копейка, но затова пък с карта. Сега няма да си спомням всичките унижения, през които трябваше да минем, докато искахме пари отначало от питерската банка по телефона (банката реши, че съм луда просякиня, научила номера им отнякъде), а след това и от съседите на Женка.

Но най-неприятното беше в Питер, когато ми се наложи да обяснявам в банката, че едновременно съм забравила кода и съм загубила самата карта, а и паспортът ми се е дянал някъде...

Дълго, много дълго не можех да си получа парите обратно, а отгоре на всичко мениджърът на банката, отговаряш за клиентите, ми препоръча да проверя за сметка на банката дали съм вменяема...

...Тъй че по-добре изобщо да не мисля за бъдещето в смисъл на финансови вложения, защото далеч не винаги човек може да си ги получи толкова лесно.

Много по-важно е да мисля за бъдещето на децата си и взех решение да започна да мисля за Муриновото бъдеще още отсега.

— Хайде да обсъдим съдбата на Мура — предложих аз. — Къде да следва, след като няма влечение към нищо, освен към лъжите, че всички имат двойки и на този фон личната ѝ двойка изглежда почти като тройка?

— Мура има да учи поне още година, защо се сети сега? — учуди се Ирка.

— А кога?! — възразих аз и започнахме да обсъждаме съдбата на Мура.

— Накъде те влече, Мурочка? — попита я мама.

— Влече ме към „Бенетон“, към „Манго“ и към „Мекс“ — отговори честно Мура.

— Излишно е да обсъждаме — махна с ръка мама. — Нашата Мурочка ще постъпи във филологическия факултет.

Наистина това е най-простото решение. Че къде другаде може да постъпи момиче от интелигентно семейство?

По мое време (звучи ужасно, като че ли съм на двеста-двеста и двайсет години) такива лишени от всякакви заложби момичета постъпваха в техническите вузове, като коне с капаци. Даваха момиче без диплома, а в замяна получаваха момиче с диплома. И при това тези девойчета дори не се учеха лошо. Всеки човек със средни възможности може да учи навсякъде, и в металургичния, и в театралния. После, разбира се, могат да възникнат проблеми.

Сега например от тези момичета се оформи цяло поколение четирийсетгодишни лелки без свое място в живота... Да, филология. При това Мурка учи в най-престижната хуманитарна гимназия в града. Там са учили децата на всички, всички-всички — на Собчак и Гребеншчиков, на дипломати, артисти и т.н. И нашата Мура също получава там задълбочени знания по всички предмети.

— Разбира се, че филология. Хайде да проверим заедно знанията ѝ — предложи мама. — Мурочка, кой е написал „Буря“?

— Не помня.

Мама нервно почеса зад ухото Лев Евгенич (обикновено те са в хладни отношения, защото мама не обича крадците) и притеснено се огледа, макар че освен нас с Ирка и Пьотър Иванич нямаше никого.

— А „Вишнева градина“, кой е написал „Вишнева градина“, Мурочка?

— Грибоедов — отговори Мура, но като видя израженията ни, моментално даде заден ход: — Не беше ли на Грибоедов? А на кого?

— А какво е написал Достоевски, Мура? — попита мама, като сломено се отпусна във фотьойла и затвори очи.

Мура е добро момиче и винаги иска да зарадва баба си.

— Знам! „Бесове“ и „Бащи и деца“... — ентусиазирано изстреля тя. — Не, само не ми казвайте, че не беше Достоевски! Нали в „Бащи и

деца“ рязаха жабата? И бабата я клаха пак там! Не беше ли там? Затова пък знам, че Чехов е написал „Ванка Жуков“ и продължението, когато е вече голям, „Вуйчо Ваньо“.

— Мурочка! Сега ще си поговорим за поезия. Кой руски поети познаваш? — предпазливо попита мама и у мен веднага се появи усещането за агресия от нейна страна.

— Маяковски! Маяковски е написал „Човек в гащи“. И други руски поети знам — Пушкин, Лермонтов, Блок, Евтушонок.

— Кой е живял по-рано — Блок или „Евтушонок“? — подозрително попита мама.

Но не е лесно да объркаш Мура.

— Едновременно.

Мама си мисли, че Мура нарочно се прави на глупачка, но аз си знам — нищо подобно. Само съвсем-съвсем мъничко, за развеселяване на публиката. Цялата световна култура е префучала покрай нашата Мура. Трудно е да се каже кой е виновен — семейството или училището, но във всеки случай не съм аз и не е моята Мура! Значи остава училището. Тази елитна гимназия успя да сведе до нула влечението на Мура към познавателния процес.

За мен да не чета е все едно да не ям, да не пия и изобщо да не живея. Чета по всяко време — сутрин преди да стана от леглото, докато се храня, като попадна в задръстване с колата... Веднъж, докато стоях в задръстване на „Фонтанка“ и четях, шофьорът от съседната кола се надвеси от прозореца и ми каза: „Вие сте добре! Имате си автопилот!“

Само веднъж в живота си не съм чела цял месец. Когато умря баща ми. Тогава бях много малка. На трийсет и две години. Татко също не беше станал истински възрастен, беше едва на петдесет и четири. Вечерта всички заедно, с мама, Мурка и Денис, пихме чай и пяхме любимите си песни: „Стоях веднъж на «Невски», за джоба се държах...“, а после „Ципльонок жарений“ и „Крутится-вертится шар голубой“. Беше някак много топло, а може би това съм си го измислила по-късно и всъщност е било най-обикновено, и изобщо нямаше да запомня тази вечер, ако същата нощ не беше умрял баща ми. Когато стоях до него, вече мъртъв, като че ли бях петгодишна, така се чувствах. И щом някой ме попита за родителите ми, казвам: „Баща ми умря“, и веднага всичко в мен се напълва със сълзи, сякаш е било вчера

и все още съм малка, на пет-шест години, не повече. Та тогава цял месец не можех да чета, посягах към книгата и моментално започвах да плача. А иначе през цялото време чета. И не разбирам как съм отгледала такъв грандиозен невежа като Мура.

Мурка забеляза израза на лицето ми и реши да се оправдае.

— Затова пък знам кой е написал „Дневникът на Бриджит Джоунс“, първия том... и втория също — похвали се тя и замълча, предвкушайки похвала.

— Браво, Мурочка — мама се усмихна с печалната усмивка на последното островче на културата в нашия свят, — майка ти, кандидат на педагогическите науки, е отгледала много информирани момиче!

Откъде ли мама знаеше думата „информиран“? Да не е чела списание „Афиш“?

Мама си отиде, а Ирка-хамстера все така си седеше и седеше, просто като някакъв каменен гост! Излъгах я, че трябва да се готвя за лекции, но Ирка каза, че лекциите са дребна работа.

Тогава измислих, че сега у нас ще се отбие Роман с любовни намерения. Но Ирка се настани по-удобно и рече, че само ще му хвърли един поглед и няма да пречи...

Не се предадох и я уведомих, че трябва спешно да се намажа от главата до петите с морски водорасли за по-добър тен на лицето и тялото. Ирка-хамстера го сметна за уважителна причина и най-сетне изчезна, а аз се наках да чета „Изследване на историята“, а не новото криминале на Акунин. Ужасната Мура е скрила новия Акунин в стаята си. Но ние с Лев Евгенич се промъкнахме там, разровихме се в Купа и намерихме всичко, което искахме — аз — Акунин, а Лев Евгенич — недояден сандвич с кашкавал.

Късно вечерта, почти през нощта, ми дойде наум блестяща, принципно нова революционна идея за Мура. Факултетът по международни отношения! Едва дочаках да съмне, раздрусих Мура и я попитах не иска ли да стане посланик.

— По-добре да се омъжа за посланик и да стана жената на посланика — заяви Мура.

Значи няма нищо против! Много добре, професията трябва да ѝ е по сърце! Само не съм наясно дали Мура се ориентира в политиката...

Тя каза, че се ориентира, и то много добре, че президентът на Франция е Як Цидрак, и моментално заспа.

Як Цидрак ли? Да е президент на Франция? Че какво, може и да е права, това име ми е познато...

Спомних си откъде знам името: „Живели някога трима японци... Ожени се Як за Ципа, Як Цидрак за Ципа Дрипа...”

Списък на задачите за утре

1. Да се обадя на Денис и да го убедя, че Мура ще става посланик, а за това са нужни по-големи инвестиции, преди всичко за частни уроци...

2. Да не забравя да си сложа бельото в цвят бордо, утре ще се срещам с Роман, ура-ура-ура!

9 октомври, понеделник

Сутринта.

Закъснявах за лекции, облякох се надве-натри, набързо разделих Лев Евгенич и Сава Игнатич (сбиха се на Муриното легло заради недояденото топено сирене), поколебах се дали да не се включа в борбата за парчето, не успях да закуся.

Епилирането и педикюрът не влязоха в работа, защото Роман не намери място, където да мога да ги демонстрирам.

Никога не можеш да отгатнеш ще стане ли НЕЩО или няма, само че е жалко, че не можеш да запазиш за следващия път вече направените процедури. А да се поддържах непрекъснато в приличен вид е тежко усилие без сън и покой: тъкмо си направила педикюра и се почувствах свободна и вече дошло ред да се боядисваш и така нататък.

Виж, ако мъжете трябваше:

1. Постоянно да си махат космите по ръцете и краката, че и в областта на бикините.

2. Да се хвърлят с пинсети към всяко случайно косъмче на лицето.

3. И между другото да си скубят веждите — и да ги плаши дори мисълта, че могат да се появят на обществено място с мустаци.

Е, хайде, много й здраве на напразно направената епилация, дори е по-добре, че Роман иска просто да ме види, а не само секс! И без това той може да направи от всяка среща празник! Подари ми цветя — огромен жълт букет.

Не обичам цялата тази целофанена пищност около цветята. И цветята не ги обичам. Струва ми се, че има нещо безнравствено в нежните им срязани главички, сякаш са момиченца със запретнати полички и дантелени гащички. Но няма да му го казвам, за да не ме помисли за неблагодарница.

— Обичаш ли суши? — попита ме Роман, отвърнах, че обичам.

Всъщност обичам италианска храна — спагети, все едно какви, пица, все едно с какво, най-добре с шунка, и мазни десерти — тирамису или пинакота... обичам и сладолед, за предпочитане със сладко. И американската кухня е добра — хамбургер или стек с пържени картопки. Може и морски дарове, само че поне да са скариди, защото разните там миди и всякакви подобни миришат като есенно блато. Но сега се предполага, че всеки напредничав и модерен човек обича суши, и ми стана неудобно да се покажа пред Роман като примитивна лакомница, която си мечтае да се натъпче с макаронени изделия, затова отидохме в суши бара на „Невски“ до Аничковия мост.

Не знам какво ми стана в този суши бар, на мен, кандидата на психологическите науки, майката на Мура и грижовната стопанка на Лев Евгенич и Сава Игнатич, преподавателката, която си стои преспокойно пред стотици студенти и т.н., но кой знае защо загубих ума и дума.

Не можах да си поръчам нищо, обхождах с поглед менюто и мънках глупости. С Денис не сме ходили в суши барове, защото по негово време още не бяха толкова много като сега. А след Денис почти всичките ми ресторантски експерименти бяха с Женка, а с нея, първо, винаги пестим, защото за всеки е ясно, че новата двайсет и пета блуза е за предпочитане пред един глупав обяд в ресторант, и, второ, тя също предпочита пици и мазни десерти.

Като човек, въоръжен до зъби с психологически знания, добре знам, че ако не си сигурен в себе си, е най-добре да не се притесняваш

и честно да кажеш: „Това не го мога, помогни ми.“ Обикновено съм доста самоуверена, но този път не знам защо се уплаших да не реши Роман, че съм безпросветна глупачка, и просто посочих с пръст една картинка в менюто с надеждата, че няма да се окаже огромна порция за хипопотам...

А когато ми донесоха огромната порция за хипопотам, си помислих — сега вече Роман със сигурност ще реши, че съм или чревоугодничка, или използвачка.

Отначало се опитах да ям с пръчици, но те отхвъркнаха към тавана, като че съм виртуозен жонгльор, само дето не успях да ги хвана. А Роман се справяше с пръчиците си така, като че е отгледан в японска детска градина.

— Искаш ли усаби? — попита ме Роман.

— Разбира се. Много обичам усаби — отвърнах с уверения тон на човек, който не излиза от суши барове, видях какво прави Роман и също си взех някаква зелена паста от малка купичка.

И моментално очите ми плувнаха и ми потекоха сълзи.

— Много е вкусно — изписках, щом си поех дъх от това усаби за диваци от племето на огнеядните.

Вътрешностите ми горяха така, че не се справих и с обикновената вилица и първо изпръсках белия пуловер на роман със соев сос, а после изтървах на полата си парче сурова риба (но той не забеляза, защото с небрежен жест под масата запратих парчето към панталона му).

А наоколо всички боравеха с пръчиците като истински любители на японската кухня и само аз бях като селско девойче, което си бърше носа с ръкав, докато другите ползват само носни кърпички.

Роман ми разказваше за работата си, тоест за телевизията. Той не смята да оставя цял живот телевизионен водещ (че какво, според мен и това не е лошо, всички мечтаят да попаднат в телевизора, а той вече си седи в него всяка сряда в три часа следобед), все пак е продуцент, така пише и на визитната му картичка.

Мислех, че продуцентът е този, който дава парите за проекта, но не знаех, че такива продуценти има само в Америка. Оказва се, че продуцентът е точно обратното — стреми се да получи пари за проекта си. Роман също търси финансиране за своя проект, той има една

суперблестяща идея за програма. (Страшно ми харесва думата „програма“).

Та значи сега търси финансиране за тази своя суперпрограма (нещо за музика, във всеки случай, предаването се казва „Музикални страсти“) и не може да намери, защото, както се оказва, това е най-трудното в работата на продуцента.

Прекрасно разбирам проблема на Роман, защото и за мен няма да е лесно да получа от Денис пари за финансирането на Мурините уроци (смятам, че идеята ми за бъдещето на Мура е просто блестяща).

Роман беше въодушевен и подробно ми разказа за плана си. Първо ще отиде при главния продуцент на канал СТС (канал! продуцент!) и ще му покаже своя синопсис. Ужасно ми харесва думата „синопсис“, звучи призивно почти като „сцена“, „антракт“ и „бюфет“. Не знаех какво точно значи „синопсис“, но реших, че няма да питам, по-добре после да го проверя в речника.

Роман сподели, че жена му изобщо не се интересува от проблемите му! Напразно. Най-важното за мъжа изобщо не са яденето и сексът, а да те изслушват и разбират. Като че ли е толкова трудно да изчака Роман да се вживее напълно в разказа си и тогава незабелязано да се приближи до телефона, да набере зад гърба му номера на най-добрата си приятелка и с израз на разбиране лека-полека да отплува от него в другата стая.

Като психолог съм винаги много внимателна към проблемите на Роман, защото всичките са свързани с телевизията и шоубизнеса! И аз имам отношение към шоубизнеса — в пети клас съм играла принцеса, като сложих една вехта яка от овча кожа върху дългия до пода син пеньоар на мама.

Тъкмо смятах да разкажа на Роман какъв успех пожънах с овчата си яка, когато той заяви, че трябва да се прибира.

Ох, все пак се надявах след суши бара да мога да му продемонстрирам, че съм епилирана, иначе до следващия път краката ми пак ще обраснат...

Добре, че съм психолог, та знам — пред женен любовник не трябва да се показваш обидена, че ти е отделил по-малко време от очакваното, защото е унизително!

— Вече ще се прибираш? Сега ли си тръгваш? — възкликнах аз. — Тогава и аз ще поемам към къщи, тоест към „Манго“, там има

разпродажба на лятната колекция.

— Душице, „Манго“ вече не е за твоята възраст.

— О-о-о... — извих глас от изненада. — Защо пък, защо да не е за възрастта ми?!

А той откъде знае за „Манго“? Откъде?! Ами ако си има млада любовница? Та аз съм вече на трийсет и пет, а той е само на трийсет и пет, при това съм сигурна, че в телевизията гъмжи от млади мацки. Младата любовница на Роман си купува дрехи от „Манго“, си мислех мрачно и си представях как Роман стои до пробната, любува ѝ се и тежко се произнася: „Много е хубаво, направо прекрасно“.

— Измислих ти занимание, да не се чувстваш самотна вечер — каза Роман, за да ми хвърли прах в очите. — Напиши книга.

Откъде му дойде наум, че се чувствам самотна? На врата ми висят Мура, мама, Женка, Лев и Сава, Альона, Олга, „Изследване на историята“...

— Книга ли? Последното, което съм писала, беше съчинение на тема „Образът на Наташа Ростова“. И за какво да пиша? И в какъв жанр?

— Много просто. Да вземем фразата: „Вера гледаше небето.“ В различните жанрове тя би изглеждала различно. Например в еротичен любовен роман: „Вера гледаше небето, докато ръката му настойчиво търсеше бикините ѝ.“

— Какво има да търси? Като че ли бикините могат да са на носа ѝ!

— Добре де, не се занасяй. Представи си, че са ти възложили съчинение, и пиши.

...Почти се научих да ям с пръчици, при това открих и още една тяхна функция — пръчиците се оказаха много подходящи за крадене, такива едни дълги! Накрая толкова ловко ги управлявах, че доста умело измъкнах цигара от пакета на Роман и кроях планове да отмъкна едно много симпатично суши с краставичка от съседната маса. Но Роман трябваше да тръгва.

Бавно се движех по „Невски“ в любимата ми безопасна лента най-вдясно и без да губя време, много сериозно работех над сюжета на бъдещото си произведение.

Всеки знае, че най-много се харчат криминалетата, затова ключовата фраза щеше да звучи така: „Вера гледаше небето и не обърна внимание, че съвсем наблизко стана двойно убийство.“

Освен това сега са на мода мистичните трилъри, в такъв случай трябва да започна така: „Вера гледаше небето и не забеляза как иззад дървото се появи таласъм.“ (Таласъмът може да е с пагони или някакъв друг.)

Дали пък да не бъде обикновена правдива история на съвременна тема? „Вера гледаше небето, а в това време покрай нея мина един свободен олигарх и я докосна с надеждния си гръб.“ Да, не е зле... Вече се чувствам писател! Интересно какъв ли ще е хонорарът ми! Ще направя ремонт, ще заминем с Мура за Лондон или по-добре за островите... а на мама ще ѝ купя визонено палто, на Сава и Лев Евгенич — гумено петле.

Само че писателят трябва да познава героите си, а аз не знам абсолютно нищо за олигарсите! Реших, че всички олигарси са имали тежко детство, опирали са сополиви нослета във витрините и всичко им се е искало, искало, искало! Нека моят личен олигарх да е от пришълците от провинцията. Но как ли е станал олигарх?

Нищо, ще нахвърлям конспект, например: „Бедност. Мрамор, диаманти, нефтени кладенци. Олигарх.“

(Почти като Блок: „Нощ. Улица. Фенер. Аптека.“)

Докато работех над сюжета, някакъв побъркан катаджия тичаше пред колата ми по „Невски“ и размахваше някаква палка. Минах покрай него съвсем бавно и не щеш ли избих палката от ръцете му. Оказа се, че той бил тичал след мен и махал пак на мен.

— Разбирате ли, аз съм писател... обясних ви — оправдах се аз. — И нали знаете как става, замислих се за свои си литературни работи, а вие сега...

Катаджията се оказа мил и влюбен в литературата, не ми взе нито книжката, нито ме глоби и кой знае защо изтърси, че на лудите не им е мястото по пътищата. Защо ли?

Когато вкъщи си свалях панталона, от него изпадна черна топка. Помислих, че е нещо страшно и тайнствено, но се оказа чорапогащникът ми, който се беше затаил в панталона ми от вчера.

Как ли съм могла сутринта да си обуя панталона заедно със смачкания на топка чорапогащник и да изкарам така цял ден?!

Добре, че днес не успяхме да се срещнем ТАКА! Представям си как би се учудил Роман, ако беше започнал да ме съблича и беше открил допълнителни части от облеклото за запас! Съдбата винаги си знае работата.

10 октомври, вторник

С Альона се уговорихме да се срещнем на ъгъла на „Невски“ и „Маяковска“ за едно кръгче по магазините (така и не успях да се отбия в „Манго“, бях затрупана с литературна работа).

...Роман не се обади, но не го преживях драматично — аз, дявол да го вземе, също си имам собствен живот до гуша, примерно утре ще ходя на гости — на нова къща у Альона. И няма да е обикновено, а много разкошно гости, така че моментално ще си купя истинска вечерна рокля от сезонната разпродажба в „Манго“.

В „Манго“ си загубих ума, носех се сред детските дрехи като тлъст стар хипопотам. Ох-ох-ох! Най-малкият възможен номер за мен е 46-и...

В този магазин продавачките са под всяка критика. Една ми донесе панталон и каза, че това е най-големият номер, просто огромен. Но и в този най-голям, просто огромен размер не можах да се напъхам.

Ситуацията е трагична. Изглежда, Роман беше прав — всички тези чудесни скъсени панталонки и ризичици просто не са за моята възраст...

След като изпробвах целия магазин, разбрах едно: няма тоалет за възрастта ми...

Човек никъде не изглежда толкова ужасно, колкото в пробната — много, прекалено много синкави тлъстини. Целулитът е повсеместен: по краката, по бедрата, кажи-речи и по ушите. Такъв човек въобще няма право да мечтае за дрехи. Защо са му дрехи, след като е такова чудовище?

Ако аз бях собственичка на магазин, бих поставила в пробните криви огледала, в които всички да изглеждат по-слаби, отколкото са. И

тогава цялата ми стока би попаднала за нула време в лапите на разни тлъсти лелки, а аз щях да имам нечувана печалба! Но уви, не съм собственичка на магазин, а само писател...

Купих на Мурка две пуловерчета и панталон, а за мен всичко се оказа прекалено малко, при това в каре, в райе и с финтифлюшки. Альона казва, че с такива дрехи съм само за детските ясли.

Приятелката ми твърди, че самата ми концепция за дрехите е погрешна, че се обличам, като че съм дванайсетгодишна. Може би е права и трябва да си купя дълга черна пола, черно сако и бяло дантелено жабо.

Но дрехите за възрастни са скъпи, а още Коко Шанел е казвала: „Много скъпите дрехи състаряват.“ Дали пък не беше: „Скъпите дрехи състаряват МНОГО“?

Затова за вечерен тоалет избрах нов черен пуловер.

Списък на пуловерите

1. Черен ластичен пуловер, едно време им казваха „фиде“ (май че е прекалено младежки за мен?). Ще ми го запазят до 20,00.

2. Черен пуловер, вълнен, от онези, на които им викаха „чиста вълна“ (не ме ли състарява много?). Ще ми го запазят до утре.

Странно, защо ли толкова много искат да ми продадат този пуловер, че са съгласни дори да ми го пазят до утре? При това той струва сто долара, а това така или иначе е прекалено скъпо, и в такъв случай няма да мога да си купя и панталона, от който наистина имам нужда.

Човек като мен, който получава средна заплата 5650 рубли, може да си купува по един сантиметър от пуловера всеки месец.

3. Черен пуловер, много евтин, чиста синтетика, значи ще се заваля като куче.

Заклучение: 1. Всички магазини в града са затрупани от хипотетично моите черни пуловери. 2. Мура има много нови покупки.

Едва се добрах до вкъщи, колата хич я няма, опитваше се да гасне при всеки удобен случай.

Вечерта разказвах на Женка за проблемите с финансирането на проекта на Роман. Женка ехидно отбеляза, че съм се превърнала в

кокошка, която живее само с интересите на любовника си. Интересно защо е избрала именно кокошката за символ на преданост, дали тя наистина живее с интересите на петела и ако да, с кои по-точно? Ако вземем добива на червеи, то това по същество е пак същият проблем с финансирането...

Не е вярно, че живея само с неговите проблеми! А кой си търсеше пуловер като бесен? И утре ще ходи на гости?

Тъкмо с Мура бяхме вечеряли пред телевизора (котлети по киевски „Даря“) и се канехме да послушаме музика, се обади Олга. Новините ѝ бяха лоши, направо катастрофални — уволнили са я от лъскавото списание. Олга с мъка изброяваше какво е загубила:

1. Много прилична заплата.

2. Плюс хонорари.

3. И най-важното — възможността да ходиш в редакцията към един часа на обяд и дори изобщо да не ходиш.

Олга каза, че може да отиде в което и да е „жълто“ вестниче, но тя е добър професионалист и за нищо на света няма да отиде, по-скоро ще гладува.

— Но как да гладувам, нали с мен е и Димочка... — печално завърши Олга.

Тактично премълчах, само ѝ казах, че ще бъде най-добре, ако напусне Лежация на мига.

— Той е гений, а ти си глупачка — отвърна Олга доста кротко.

И наистина — самата тя би могла и да гладува, но на ръцете ѝ е и Лежация, и трябва да го храни, да му купува цигари, да го облича... Добре поне, че наскоро му купи видеокамера и Лежация точно сега има перфектен план за печелене на пари с художествени видеофилмчета...

Преди да заспя, страшно ме гризеше съвестта, че исках толкова много неща в магазините: и пуловери, и панталони, и ризи, и дори едно сако. Но, от друга страна, аз не се гримирам (а козметиката струва много пари), не си правя масажи и маски в салоните за красота и не се обвивам със скъпоструващи водорасли (като Альона).

Единственото, за което харча пари, са книгите (и то само защото в книжарниците ми пада пердето, за което нямам вина) и евтините

младежки дрехи. Така че за какво става дума?

Спомних си, че всъщност не бях купила нищо, само ми се искаше. Единственото, което наистина ми трябва, са малки ботички, велурени, със стабилен ток. Макар че сега съм писател, все пак не съм Лев Толстой, та да ходя боса.

Почти бях заспала и изведнъж се сетих — бях си записала да видя в речника какво значи „синопсис“. Оказа се, че страшно важната непозната телевизионна дума означава просто интригуващо кратко съдържание. (За да заинтересувам и обнадежда студентите, и аз в началото на някоя скучна лекция обявявам — днес ще ви разкажа за любовта и прочие, а им разказвам за теорията на познанието и прочие.)

14 октомври, събота

В събота сутрин винаги съм в много радостно и приповдигнато настроение. Ако знам, че вечерта съм на гости. Не мога да кажа, че съм си обещала в съботите всеки път да се веселя с хора: като човек, който си е самодостатъчен, винаги имам какво да правя — да почета „Изследване на историята“ или да си подготвя лекциите (особено пък сега, когато почти съм започнала да пиша книга), но ако не отида никъде, кой знае защо вечерта се озовавам пред изключения телевизор в пижама на зайчета, размишляваща, че някъде кипи истинският живот с премиери, клубове, коктейли, дискотеки, приятелски събирания и всичко това кипи без мен.

Тази сутрин трябва да отида спешно до сексшопа.

Към десет часа, тъкмо излизах от къщи, ми се обади Женка. Плачеше и се канеше да се върне в Питер.

— Защо-о ли дойдох тука! Ами в Германия изо-общо няма къде да се запознаеш с хора! Не е като в Питер!... — нареждаше ядосано.

Тя си мисли, че в Питер ме очаква разюздана вакханалия от интересни познанства нонстоп. Че къде ли според нея мога да се запознавам — в кино „Мираж-синема“ или в автосалоните? Или на конференциите, разширените форуми, на детските катерушки?

— Да-а, ти си добре, имате си клубове... — продължаваше да мрънка Женка.

Клубовете ни са много, вярно е, но с елитните клубове лесно можеш да се объркаш и да се озовеш в клуб за гейове, а в евтините нощни клубове се събират само тийнейджъри.

Като премислих въпроса от всички страни, предложих на Женка вечерта да отиде сама в стилно скъпо кафене и загадъчно да остане там цялата вечер пред чаша кафе, и тогава със сигурност някой, омаян от неземната ѝ красота, ще седне при нея и... Или може да надникне в Интернет... че какво, според мен на Запад всички правят така.

— Я върви на...! — изрева Женка, а аз, решена да ѝ помогна, напрегнах умствените си способности докрай.

— Казват, че е добре да се запознаеш на гробище — обадох се най-после аз, но Женка нервно ми тресна слушалката.

Реших, че няма да ѝ се обадя за нищо на света. Не съм виновна, че от сутринта си седи съвсем сама в онази нейна Германия и си представя как в това време аз се забавлявам:

1. На боулинга — поразявам струпаната около мен възхитена публика с необикновената си ловкост при хвърлянето на топките.

2. С цигара или по-добре с пура, небрежно бодната в тъглчето на устните, демонстрирам класа в билиярда.

3. В стриптийз клуба пъхам банкнота в гащетата на стриптийзъора.

4. Веселя се безгрижно в залата с игралните автомати, докато играя с „едноръкия бандит“.

5. Потя се във vip сауната с последващо пеене в кариоке бар.

Май това е всичко, което предлага мегаполисът в лицето на списание „Афиш“ за моето развлечение.

Върнах се от пътя за сексшопа и се обадох на Женка — как можах да се държа толкова гадно, как? Съвсем ми изкочи от ума — ами аз си имам Роман, а Женка сега си няма никого...

Помолих Женка за прошка и я получих, обещах да ѝ се обадя веднага, щом се върна от сексшопа, и изобщо през целия ден да поддържам връзка с нея. В събота хората просто са длъжни да се държат здраво един за друг, за да се избегне рязкото обостряне на синдрома не съм потребна на никого.

Най-сетне поех към сексшопа. Не че това е обичайният ми маршрут в събота — да проверявам не са ли докарали нещо ново, —

просто Альона каза, че трябва да купя подарък за новата къща именно от сексшопа, и дори ми даде най-близкия адрес — на пет минути от нас, до Кузнечния пазар.

И тъй, трябва да подаря на Никита НАЙ-СЕКСУАЛНИТЕ БИКИНИ за Альона, а за него — специално хапче, което Альона сутринта след празнуването на новата къща ще му забърка в кашата, за да може стоте килограма живо Никитино тегло да се хвърлят настървено към нея, точно както след сватбата им преди петнайсет и половина години.

Не ми се щеше да ходя в сексшоп, но Альона каза, че е мой приятелски дълг да купя гащи, състоящи се от две малки триъгълничета, и възбуждащо хапче. Самата тя не можела да купи дяволските гащи и вълшебното хапче, защото:

1. Се кани да каже на Никита, че тези бикини, ха-ха-ха, съм ѝ ги подарила аз, познатата на всички откачалка.
2. Ще умре от ужас в сексшопа, а на мене не ми пука.

...И къде го е съгледала проклетата Альона тоя сексшоп? Ето го пазара, срещу него е магазинът за канцеларски стоки, после хлебарницата...

Магазинът се оказа до хлебарницата. Качваш се на втория етаж, там на площадката има две врати, едната е за магазина „Рибарски такъми“, другата — за сексшопа.

Удобно е да купуваш всичко наведнъж: плодовете — от пазара, после в хлебарницата — там има кифлички с шоколад или сладкиши с маково семе, много са вкусни... после си купуваш нов вибратор, защото старият се е износил съвсем, и между другото, хапчета за възбуждане, и за себе си, и да раздадеш на познатите си...

Вратата на този сексшоп е доста опърпана. Все пак Альона е проявила такт, сигурно е съобщила, че някое по-лъскаво местенце няма да ми е по джоба.

Значи така: ще вляза с независим вид и смело ще кажа: „Само да не си помислите нещо, не купувам за себе си.“ Но продавачката сто на сто ще реши, че я лъжа и че всъщност от сутрин до вечер само това правя — мечтая за изкуствен член.

Ами ако продавачът е мъж?! Тогава изобщо не отивам!

Да разгледаме друг вариант. Най-лесно е да се каже истината:

— Дайте ми, моля, най-еротичните гащички и хапче стимулатор за рождения ден на приятелката ми.

В началото малко, само десетина минути, постоях на празната площадка, като се правех, че съм тук случайно, може и да чакам някого. После, като се озъртах виновно, още веднъж проверих дали някой не ме гледа и се насочих към опърпаната врата. Но щом чух, че някой се качва по стълбите, се озовах обратно на площадката и влетях в магазина „Рибарски такъми“.

А този някой влезе след мен и застана зад гърба ми.

Съгледах много мили рибки играчки. Продавачът каза, че се наричат воблери. Защо ли, за да хванеш една риба, са нужни толкова много малки и симпатични пластмасови рибки?

Този някой, изглежда, се беше заинтересувал от мен, защото продължаваше да стои зад гърба ми и да не отстъпва нито крачка. Обърнах се, за да го погледна, и разбрах че греша — той не сваляше влюбения си поглед от воблерите и изобщо, — ТАКИВА мъже не се запознават в магазини като „Рибарски такъми“...

Мъжествено изморено лице, леко набола вчерашна брада, издадена брадичка... има такъв тип мъже, не са красиви като артисти, а просто са мечтата на всички момичета. Не съм се приближавала до тях нито в училище, нито в университета. Тези мъжествени красавци сигурно само биха присвили мъжествено очи и биха казали: „Какво си мислиш, малката, между МЕН и теб никога не може да има нищо.“ Тогава защо да изпадам в унизителната ситуация на предварително програмиран отказ за любов, приятелство и познанство?

И все пак извадих късмет, че не се показах като нездрава маниачка, както ако бях влязла в сексшопа пред погледа на такъв мъж!

Но от друга страна — и тези мъже все на някого се падат! Например конкретно този обект на женските мечти не може да е свободен до трийсет и шест, седем, осем години — защо иначе ще си купува такава специална въдица и специално влакно за нея. За какво ще му е? Личи си, че разчита да нахрани семейството си с помощта на риболова. Значи има семейство, и най-вероятно, голямо.

Престорих се, че се люблювам на изкуствените рибки, и крадешком разглеждах небръснатия красавец. Той гледаше с уважение и мен, и воблерите и беше толкова невероятно хубав, че ми се наложи да купя тези рибки, без да знам защо.

Червената с дългата опашка и синята със зелената глава купих по съвет на мъжествения красавец, но пък за жълтата мненията ни се разминаха. Красавецът каза, че това е глупав и съвсем излишен воблер, а според мен беше хубавичък. (Чувствах се стопроцентова жена, защото гласът му беше толкова нисък и пресипнал.) Все пак купих и жълтия воблер.

Мисля, че тези чудни воблери ще са прекрасен подарък за Никита, той със сигурност няма нищо против риболова.

А на Альона ще кажа, че съм ги купила в сексшопа (последното изобретение на сексолозите) — риболовът безспорно действа релаксиращо и насочва мислите на мъжа от рибата към секса.

Като се възползвах от това, че небръснатият красавец не можеше да си отдели погледа от воблерите, изскочих на площадката и оглеждайки се нервно, все пак се шмугнах в сексшопа и посочих с пръст първите гащи, които съгледах.

Небръснатият красавец остави въдицата си в паркирания пред магазина черен ландроувър, подобен на моя, само че вратите му не падаха и скоростният лост не беше омотан със скоч. Жалко, че не разбирам нищо от ландроувъри, иначе бих могла да определя по колата към кой... спада моят нов познат красавец.

Но към кой какво? Към коя класа ли? Че у нас няма класи, особено пък средна. Да предположим, че този ландроувър е скъп, и какво ни дава това? Мъжественият красавец може да се окаже:

1. Бандит със скъпа кола.
2. Преуспял търговец от Кузнечния пазар.
3. Скромен олигарх, който си има още много коли, но е взел ландроувъра от домашната си помощница, за да отскочи за воблерите.
4. Полярен изследовател и мениджър на отдел „Продажби“.
5. Вманиачен рибар.
6. Който си щете.

Не, нещо повече може да се определи само по лицето... Или по дрехите!

Черни дънки, бежово яке с кожена яка в стил „мачо“ — точно такава има и манекенът на витрината на магазин „Кемъл“.

— Хм-Хм... ъ-ъ-ъ... да ви откарам ли? — предложи небръснатият хубавец, а аз казах, мерси, ние с воблерите сме наблизко.

В семейството ни има закон, предаващ се от поколение на поколение — никога не сядай в колата на непознат. Защо ли върви с мен по „Владимирския булевард“? Дали не иска да си продължим завладяващия разговор за воблерите? За пръв път в живота ми до мен върви мечтата на всички момичета, така че бих могла да съм абсолютно щастлива, но защо мълчи и само от време на време покашля басово? А с продавача чуруликаше като славейче за въдиците и влакната!

И така, в мълчание стигнахме до нас. Тоест той мълчеше, но нали някой трябва и да говори? Лесно намирам теми за разговор с непознати — това ми е от професията, и онези, на които им е трудно, винаги ги съветвам да водят лек светски разговор на обикновени, близки до събеседника теми, например за политика, за новости в литературата и изкуството, а виж, да падаш до лични неща, интересни само за теб, е неправилно. Желателно е да се говори неангажиращо, безгрижно, но с тънък подтекст, благоприятстващ сближаването.

— Представете си, днес Сава Игнатич не се прибра през нощта, сега ще трябва да го търся из дворовете... — подхванах аз със светски тон аз.

Красавецът ме стрелна с поглед и премълча.

— А Лев Евгенич сутринта ми открадна сандвича по-майсторски от всякога, и представете си, какъв глупак, скрил го под възглавницата ми...

Красавецът някак странно потрепна, но не каза нито дума. Според мен реши, че имам двама съжители — единият ми кръшка, а другият е психопат и крадец.

— Това са моите животни — поясних смутено.

Все очаквах да каже — няма ли да ме почерпите кафе?

И си мислех какво да отговоря. За нищо на света няма да го пусна вкъщи — току-виж се оказал маниак? При това е толкова грамаден, стигам му до рамото. Ами ако е смятал да купи белезници и

камшик от сексшопа? Обикновено манияците умело се преструват на нормални хора.

Когато Мурка беше малка, веднъж реших да я сплаша повечко и ѝ разказах за лошите чичковци, и то така страшно, че сама се уплаших. А Мура ми казва: „Всичко разбрах, само не разбрах как да позная, че чичото е лош. Ами ако очите му са добри?“

Точно така, очите!!! Ние с небръснатия красавец сме част от животинския свят, а аз съм наясно как е в животинския свят: ако Лев и Сава се гледат дълго един друг в очите, значи след малко ще се сбият. Оттук следва един важен за собствената ти безопасност психологически подход — не гледай непознат човек в очите, за да не провокираш агресия, та да се нахвърли и да те ухапе.

Реших, че ще проверя — ще го погледна в очите. Не се нахвърли. Сиви очи, внимателен поглед.

— Ами аз... ъ-ъ-ъ... довиждане, кхм-кхм...

— Искате ли кафе? — Казах го не защото исках да го примамям вкъщи и там да се запознаем, и не защото подозренията ми се бяха разсеяли, просто се уплаших — ами ако е отгатнал какви мисли бродят из главата ми.

— Не, хм-хм... бързам.

Красавецът мълчаливо ме изпрати до входа и не ми поиска телефона.

— Обадете се някой път — подхвърлих небрежно, просто от любезност, и записах телефона си на кутията му от цигари „Давидофф“.

— Всичко хубаво — каза красавецът.

Изключително приятен човек. Може случайно да си изхвърли пакета... Всичко е същото — като в училище, като в университета, — такива момчета не са за мен.

В началото Мурка все вадеше за мен от Купа си по нещо блестящо, раирано-карирано с рюшчета, с големи флъонги и малки копчета, но след бурен скандал в края на краищата си облякох черния панталон и черното пуловерче.

— Приличаш на прилеп — недоволно изръмжа Мура.

Ами нека!? Вместо да съм прекалено натруфен прилеп с разни финтифлюшки, предпочитам да съм скромнен, но уверен в себе си

черен прилеп.

Да се обличам ме научи една приятелка францужойка (може би не е върхът, но на нас с нея ни харесва). Люсил пишеше дипломна работа на тема „Синоними на думата «пия» в руския език“ и заради тази своя научна работа се шляеше от гости на гости и събираше материал. Веднъж, като тръгнахме към поредното събиране, Люсил мина да ме вземе, облечена в безформена черна дреха, измачкана и малко прокъсана, и ме попита с прекрасния си френски акцент: „Не съм ли прекалено наконтена?“ А беше в някакъв парцал! Францужойките най-добре знаят как да се държат, да се обличат и всякакви такива, и оттогава винаги внимавам да не съм прекалено издокарана.

Днес Альона за първи път ще посреща гости в новото жилище. Поводът е новият им дом, но гостито няма да е за близките приятели, а за всякакви нови познати. От близките приятели сме поканени само аз и Олга.

Не бяхме ходили нито веднъж у Альона след края на ремонта, затова някои неща бяха неочаквани за нас (антрето малко напомняше червената гостна в Зимния дворец), други — направо неразбираеми (мемориалната плоча на входната врата). На бялата мраморна плоча бяха гравирани цифри.

— Защо сте сложили тази плоча — уплашено попита Олга, сочейки с пръст вратата, — да не е умрял някой?

— Просто това са скъпи за нас паметни дати: датата на покупката на апартамента и датата на приключването на ремонта — обясни Никита.

— Но списъкът не е пълен! А къде са датата на заверката при нотариуса или завършването на техническите работи? — изсмя се Олга и ме ръгна с лакът, а някакъв злобар вътре в мен също ме ръгна с лакът и се подсмихна.

— С джипа ли си? — се поинтересува на висок глас Альона, като че ли всяка сутрин избирам от собствения си гараж ту джип, ту Мерцедес, ту волга. При това Альона прекрасно знае, че моят ветеран стои повреден на двора.

Олга направи физиономия и ме ущипа.

— Альона го каза нарочно, иска всичките ѝ гости да разберат, че имаш джип!

Олга никак не е злобна, просто обича да поклюкарства с мен за Альона. Работата е там, че те двете са много различни. Олга е дребна, черничка, с пола до пода и сребърни синджирчета, а Альона е едра и пълна блондинка с фуркети и със слабост към розови чантички с камъчета. Альона ми е приятелка от училище, втория чин до прозореца, а Олга — от университета, затова им се наложи да се сблизят, но разликата в светогледа на пицната блондинка с розови бузи и измъчената бледичка брюнетка постоянно се усеща.

Похвалихме дизайна на антрето и мемориалната плоча и направихме екскурзия из апартамента. Всичко беше ново, блестеше красиво и си подхождаше като в каталозите, навсякъде бяха подредени сувенири, донесени от Альона и Никита от различни страни. По-рано Альона работеше в туризма, уреждаше екскурзии в чужбина и обратно и сигурно е придобила комплекса на вечния изпращач: клиентите отлитат и отлитат надалеч, а той си стои на едно място и им маха с кърпичка... Затова Альона много често пътува по света, но за да бъдем справедливи, винаги си плаща екскурзиите на бившата си фирма.

Преди трите с Альона и Олга бяхме в абсолютно еднакво материално положение, в смисъл че покупката на дънки беше за сметка на икономии от кефир и хамбургски салам. Вярно, че Альона и Никита дълго време живяха в комунална квартира, а Олга наследи от баба си жилище на „Ржевска“, освен това Олга първа започна да пътува в чужбина на фестивали, командирована от различни списания.

А след това всичко се промени. Альона и Никита с твърда крачка се насочиха към богатството (в началото Никита имаше един магазин за хранителни стоки, след това — два, а сега — и аз не знам колко), а Олга лека-полека пое към бедността, но и богатството на Альона, и бедността на Олга от гледна точка на световната революция са съвсем условни, и ние винаги отбелязвахме с гордост, че само в Дивия запад хората дружат на принципа на еднаквото материално положение (богатите ИЗОБЩО не дружат с бедните), а за нас, хора на духа, няма никакво значение кой вече е бил на Малдивите и Сейшелите (това е Альона, а не ние с Олга), и кой — не. Но днес, в този нов разкош на

Альона, ни стана малко чоглаво (нищо, скоро ще свикнем и всичко ще си дойде по местата).

В хола имаше картина с нарисуван ясен или дъб. Оказа се, че това е родословно дърво. Никита бил поръчал собственото си дърво на някакъв художник, и то специално за новия дом.

Откъде ли се е взело това дърво? Преди нямаше такова нещо, бяха само Людмила Ивановна и Сергей Николаич. Обикновено те живеят чак до зимата на вилата си в Мшинское и отглеждат зеленчуци. Днес самите Людмила Ивановна и Сергей Николаич ги нямаше, но пък беше тяхното дърво, и краставиците им, и доматиите, и едрите червени чушки. Момчетата на Альона също бяха обозначени само на дървото, за почивните дни Никита ги беше пратил заедно с пудела в Мшинское за картофи и моркови.

Олга с висок, напрегнат глас попита Альона защо не е поканила приятелките си от туристическата фирма, с които беше работила почти десет години. Альона леко се изчерви и припряно обясни, че непременно ще ги покани отделно, и прошепна на мен и Олга:

— Представяте ли си как ще реагират, като дойдат тука? Пък и не е само това — те са много различни, това е съвсем различен кръг...

Олга тържествуващо ми изсъска на ухото: „Днес Альона за първи път взе историческото решение да раздели бедните от богатите. Виж, ти се вписваш в новата ѝ концепция, ти си нова рускиня с джип и жилище почти на «Невски», че отгоре на това и психолог.“

— Аха, а теб Альона те е поканила, защото си киножурналистка и можеш да забавляваш публиката с разкази за актьори — отвърнах иронично. На Олга ѝ е криво, че я изгониха от списанието, затова напада Альона: голяма работа, едно дърво, голяма работа, че не е поканила приятелките си от туристическата фирма...

— Альона толкова се е променила, толкова се е променила — мърмореше Олга, — преди любимата ѝ фраза беше „Това е много скъпо“, а сега — „Това изобщо не е скъпо“.

Порових се в паметта си и си спомних, че наистина е така — Альона през цялото време страшно се радва, че килограм изчистени скариди изобщо не струва скъпо и чантичката от „Гучи“ не е скъпа. Направих блиц псих. анализ на личността ѝ и разбрах: Альона просто се е страхувала, че макар материалното им положение да се бе

подобрило значително, все още килограм скарриди и чанта от „Гучи“ са скъпи за нея, и сега се радва, че не е така, че изобщо не са й скъпи!

Альона обяви, че храната днес ще е испанска, защото цялата вечер е испанска, тъй като те с Никита току-що са се върнали от Испания, а Испания е хубава страна и те са си харесали там доста евтина къща. И в този момент НЕЩО в мен се размърда.

Поразстроих се, като усетих, че това НЕЩО е червейчето на завистта, и го попитах наистина ли завижда. А то отвърна, че също иска къща в Испания (море, слънце, вино...).

Все пак съм психолог и това е много удобно — винаги мога да си окажа бърза псих. помощ и подкрепа. Така... Харесва ми чантичката на Альона от „Гучи“, и новите вазички също, особено тази, с украсата от преплетени листа... спалнята на Альона също ми харесва, толкова пищна, лакирана, е, може да е малко прекалено натруфена, но спалнята трябва да е малко пошла, с розова дантелена кувертюра и нощна шапчица под възглавницата...

Само че за нищо на света не бих искала като допълнение дебелия и капризен Никита, който, щом нещо не му е по вкуса, крещи и ругае Альона.

След като си дадох спешна псих. помощ, извиках Олга в кухнята да пушим и й казах, като я притиснах между бара и хладилника:

— Завиждаме на Альона и от научна гледна точка сме абсолютно прави.

— Аз да завиждам! — възмути се Олга.

— Защото завистта е да сравняваш себе си с околните, а човешкият ум, особено ако е много развит като моя и твоя, извършва тази операция непрекъснато. Но... кажи си честно би ли искала някой сега да вземе от Альона чантата й „Гучи“ и кралските скарриди?

— Не, в никакъв случай! — развълнува се Олга. — Нека се радва! Тя е изкарала цялото си детство в една стая с брат си, а и Никита е постигнал всичко сам, никому нищо лошо не е направил, нека се гордее със своето дърво! А ти да не предлагаш да й вземем скарридите?

— Какво ти става, да не си откачила? — отвърнах с облекчение и се зарадвах — ние с Олга изобщо не сме зловни чудовища, ура-ура!

Както винаги си мечтаех за нещо сладичко, затова надникнах във фурната и се провикнах към хола:

— Ей, Альона, какво правиш за десерт — това целувки със сметана ли са?

— Не, това са алпухарски сопилъос. Пак от белтъци, захар и бадеми — извика в отговор Альона.

Върнахме се в хола, напълно примирени с богатството ѝ.

Да не забравя да разкажа на Женка, че основното ястие се наричаше паеля-марискада. Альона сервира паелята си по всички правила, в голям плосък тиган (специален тиган-паелера). Ориз, отгоре скариди, миди, калмари, още нещо зелено. Отделно беше пекла кокошка, пак със зехтин, отделно лук, чесън и магданоз, отново със зехтин. Добавяше домати, грах и скариди и ги смесваше с продуктите от първия тиган. Освен това беше задушила калмарите и мидите и беше прибавила ориз. Оризът също беше задушен отделно, с червен пипер и шафран. В Испания ние с Женка много пъти си бяхме поръчвали паеля с надеждата, че този път няма да е толкова гадна, но тя винаги си беше отвратителна, а марискадата на Альона беше много вкусна.

Гостите бяха три двойки плюс две момичета без кавалери на вид между двајсет и пет и четиридесет. Всичките ги виждах за първи път.

Един дебел чичко (по-дебел от Никита) разказваше за пътешествието си из Франция.

— Пристигнахме във Версай и решихме, че щом е Версай, трябва да се повозим с лодка из езерото. А то цялото езеро в лилии. Че като запрепускахме из тоя Версай! Пред очите ми все онези лилии се мержелееха!

Странно, изобщо не помня лилиите в езерото на Версай! Сигурно с Женка сме гледали други неща, например статуята на Луи Четиринайсети.

Крадешком оглеждах самотната блондинка. Току-що вдигнахме тост за новата ѝ кола, бял мерцедес. Сигурно блондинката е високопоставен мениджър, защото през цялото време използваше английски думи. Много ми се искаше да я опозная по-добре, понеже за мен тя е съвсем нов, непознат тип жена — такава една лъскава,

докарана, екзалтирана, като излязла от списанието „Топмениджър“. Но тя гледаше толкова строго и студено, че беше рисковано да я доближиш. Не знам защо ѝ липсваше един страничен зъб, истинска загадка — защо? Сигурно няма време да отиде на зъболекар.

Блондинката каза, че след малко, веднага след като изяде паелята-марискада, заминава с белия си мерцедес на парти в Хелзинки. А до Хелзинки са четири часа с кола... Това се казва жена! Дори без да е опитала алпухарските сопилъос!

По-добре да се запrikaзвам с втората жена, Стела, тя ми се видя по-обикновена.

Стела подробно ми разказа за хотела, който строи на Василевския остров, а аз предано я гледах в очите и кимах с глава.

Хотелът на Василевския остров е неин (на Стела), и съседната сграда също, и още нещо също е нейно. Стела има строителна документация, договор, краен срок — дед лайн, и дори изискваните температурни условия за съхраняване на строителните материали.

Усетих, че просто се прекланям пред Стела — как ли е успяла да направи така, че всичко това да стане НЕЙНО: и строителната документация, и договорът, и дед лайнът, и изискваните температурни условия за съхраняване?

Стела говори с мен час и дванайсет минути и аз почти изпаднах в транс — главата ми се поклащаше в такт с думите ѝ, а усмивката ми се превърна в болезнена озъбена гримаса, това ми е професионално изкривяване. А и Стела направо няма съвест, аз все пак не съм на работа!

По време на десерта високопоставеният Мениджър и Стела обсъдиха екстремните спортове. Стела се борела с данъчната полиция, а Мениджърът управлявала самолет и катер. Много ми се искаше да се запrikaзвам с Мениджъра, затова реших да се включа в разговора.

— Като стана дума за екстрийм — светски отбелязах аз, — имам една позната. Веднъж ѝ се приискало да се хареса на инструктора по скокове с парашут и заради това се качила на вертолет. Та тя, представяте ли си, още във въздуха се напишкала, да не кажа нещо лошо...

Като подчертах, че и аз имам отношение към екстремните спортове, се усетих равна на Мениджъра и тъкмо смятах да продължа

разговора, Альона ме извика в коридора:

— Знаеш ли, макар и Мениджърът, и Стела да имат пари и мерцедеси, и двете са ужасно нещастни — нямат нито семейства, нито деца.

— Да не си полудяла! — възмутих се аз. — Казвам ти като психолог — те са си напълно щастливи и задоволени. Виж само какви неща имат — парти в Хелзинки, самолет, катер и изобщо...

Альона упорства, че такива преуспели дами крият тъгата и отчаянието си под маската на успеха, но подозирам, че си мисли така само защото самата тя няма никакъв успех, освен Никита и момчетата.

Към края на вечерта всички се сприятелихме истински и аз попитах Мениджъра как успява да бъде толкова нечовешки стройна.

— Случи ми се такава история! Не дай боже никому! — каза Мениджърът и подозрително алчно се вторачи в мен.

„Не! Само не това!“ — развихах се аз, но само наум, а гласно я окуражих:

— Хайде, разказвай (вече бяхме на ти), но подробно, много ми е интересна историята ти — Не дай боже никому...

Може би вече имам професионална деформация? Това е такава болест, при която прокурорът обвинява не само в съда, но и вкъщи. Или полковникът крещи на тълпата на трамвайната спирка: „Раз-два, строй се!“ Или началната учителка гледа всички възрастни ласкаво и строго, като че са дебили. А аз, изглежда, си слагам специалната психологическа физиономия, с която съобщавам на околните — хайде, разказвайте ми каквото си щете.

С две думи си прекарах чудно на гостито:

а) час и дванайсет минути изслушвах всичко, което себеше натрупало у Стела,

б) час и четиридесет и осем минути слушах как Мениджъра я напуснал мъжът ѝ. А мъжът ѝ я напуснал странно, като във виц, мислех, че в живота не става така. Този неин мъж отишъл до магазина и ѝ се обадил по телефона след един месец. Казал ѝ, че трябва спешно да разделят жилището. Оказало се, че докато мъжът бил в магазина, му се родило дете. Той научил това и не се върнал вкъщи, а отишъл да види бебето, а на всяко бебе му трябва жилище, това е ясно. Затова и позвънил. Едва ли Мениджърът лъже — такава сериозна жена, която

знае думата „бизнес план“, не би могла да измисли подобна пошла женска история. Мениджърът съобщи делово че във връзка с напускането на мъжа ѝ сега има дет лайн за търсене на партньор, тоест в момента организаторските ѝ способности са насочени към спешно търсене на мъж, вече огледала няколко кандидати.

Дали пък Альона не е права и тази преуспяла жена Мениджър не крие под маската на успеха тъга и самота? Понякога дилетантът може да се окаже по-проницателен от специалиста и неочаквано да открие нови закономерности, хипотези, теории или нещо от сорта.

По повод търсенето на мъж посъветвах Мениджъра да обърне по-голямо внимание на животинския свят. Та всички ние сме неразделна част от природата, а точно природата кой знае защо е отредила така, че всички самки имат скромно оперение или окраска, а и гледат да се скрият от самца или в краен случай да се престорят, че се крият. Не е ясно защо ѝ е това на природата (как тогава да привлечеш самца?), но си е научен факт. (Препоръчах на Мениджъра да посети зоологическата градина, нека провери.) Един изследовател направил експеримент и променил рибките самки така, че не само да не бягат от самците както обикновено, а с кокетничене и намигане да плуват точно срещу тях.

— Сети се какво е станало с рибките самци? Да се хванем ли на бас, че няма да се сетиш?

Мениджърът не можа да се сети.

— Предаваш ли се? — попитах я тържествуващо. — Ами всичките самци до един станали импотентни.

Мениджърът разбра прекрасно всичко, закле се в най-скоро време да се приведе в скромния вид, отреден за самките от природата, и спокойно да чака самците сами да доплуват при нея.

Олга замина при Лежация, а мен обеща да ме откара Стела, тя живее недалеч от нас, на булевард „Жуковски“.

— Е, дотук сме, аз съм направо, а ти — по „Фонтанка“, — каза Стела и аз объркано се изтърсих на улицата на две минути с кола от дома ми.

Странна работа, тя трябваше само да ме остави на „Владимирски“, да обърне и след три минути да си бъде вкъщи на

ъгъла на „Литейни“ и „Жуковски“. Сигурно е имала дет лайн за прибирането си у дома.

Като треперех и поглеждах страховитите входове, тичах по тъмната „Фонтанка“. Затова пък докато тичах, прекрасно разбрах защо Стела има договор, нужните температурни условия за съхраняване на тухлите и хотел на Василевския остров.

На заспиване размишлявах за бъдещето на дъщеря си Мура. Дали пък да не запише мениджмънт? Хем е модно, хем престижно! Само че какво ще управлява... Трудно е да си представя област, която се нуждае от Муриното управление. Ами ако за да постигнеш успехи в мениджмънта, трябва да можеш като Стела да изхвърлиш човека посред нощ на две преки от дома му?

Защо ѝ е на Мурка да се съревновава? Тя е непукистка само на пръв поглед, но всъщност е нежна и уязвима и въобще не е готова да се бори за място под слънцето. Моята Мура само ще се усмихне и ще се отдръпне, ще се престори, че и така ѝ е добре, но няма да ѝ е добре, знам си... ще преживява, че другите са станали мениджъри от високите етажи, а тя е от средните или съвсем ниските.

Дори насън ми беше жал за Мениджъра и Стела и благодарях на Бога, че си имам Мурка и че Женка си има Катка.

15 октомври, неделя

Сутринта се обади Альона, плачеше — бикините не свършили работа, хапчето стимулатор — също. Альона каза, че предпочита да мисли, че дефектът е бил в хапчето, а не в Никита.

— Това е просто безобразие — съгласих се аз. — Защо производителите не са съобразили хапчето си с теглото на Никита, дай да се оплачем...

Решихме:

1. Альона спешно да се сдобие с книгата „Всичко, което искате да знаете за секса, но се боите да питате“.

2. Да не казваме на Олга (приятно ми е, че Альона ме смята близка от Олга), че от бикините не е имало полза, а само че хапчето не е подействало.

23 октомври, понеделник

Вечерта имам среща с Роман, много се надявам да си оправя лошото, направо отвратително настроение (лошото настроение ме държи почти седмица, особено днес, защото животът ми е пълен крах). Но тази вечер пак ще почувствам, че животът е прекрасен, защото имам близък човек, който се интересува от мен, от всяка свързана с мен дреболия (много, много близките хора са затова, да се подкрепят един друг в този чужд и враждебен свят).

Списък на неприятностите — причини за лошото ми настроение:

1. Колата не пали (а това е въпрос не само на загубеното за ремонт време, но и на пари, колко?).

2. Не стига, че се налага да ходя пеша и да оставям ветерана съвсем сам, ами и Плешивия се дразни, че му преча на работата по благоустрояването на двора. (Плешивия се е развихрил и иска да построи още един фонтан, вдясно от контейнерите за боклук.) За какъв дявол му е още един неработещ фонтан? Може пък да не му дават покой градините в Петерхоф?

3. И къде да се дене ветеранът, след като не пали и не може да се изпари от двора, докато трае ремонтът?

4. Мура има двойка по физика, а общо са четири (четири двойки).

5. И всякакви други дреболии, примерно не съм се виждала с Роман повече от седмица. Е, добре, да кажем, че и сама съм си напълно достатъчна, но той как я кара без мен, просто ми е интересно.

Пиша преди да заспя.

Срешнах се с Роман в апартамента на негов приятел. Приятелят му го отстъпил от шест до седем и половина, но Роман каза:

— По-добре да си тръгнем към седем и дваисет и да не забравим да оправим всичко.

Сексът беше някак тъжен, но бърз. Или бърз, но тъжен.

...Разсъблеченият човек, ако го погледнеш с непредубеден поглед, е много смешен. Защо има таково смешно тяло по средата, отстрани — четири лапи, а на всяка лапа по пет малки израстъчета?

Нагоре стърчи шия, от шията — глава, а на главата растат уши — не, наистина, погледнете с непредубеден поглед! И защо това същество с лапи и уши не разбира, че физиологичната реакция на секса е различна при мъжете и жените? И психологическата е различна!

Е, какво толкова, не бива да изискваме от мъжете да бъдат винаги на висота (съвсем нямам предвид безполезните, никому ненужни глупости, с които те се опитват да оценяват секса, от рода на колко пъти и др., а имам предвид единствено тяхната отдаденост, нежност и прочие).

И освен това е абсолютно недопустимо всеки път да се стремиш към някакви невероятни оргазми... И въобще към оргазми. В края на краищата, това е претенция, която може да бъде предявена само към собствения организъм, но не и към чуждия!...

Обидно е, но какво да се прави — за мъжете всичко завършва с фактическия финал, а на жената ѝ се иска още нещичко, например да си поговорим за лошото ми настроение...

Роман беше вгълбен в себе си и разстроен. Има си неприятности — много разчиташе на петербургския канал, но там му казали, че програмата му не е от техния формат. (Страшно ме възбужда думата „формат“.)

Форматът е като размера, цвета и модела (ако вземем за пример една рокля), но взети заедно. Да кажем нашата завеждаща катедра смята, че любимите ми карирані панталони до коленете не са моят формат, защото карираните панталони не ми приличат на възрастта, на положението, на ръста, т.е., трябва да са по-дълги. А ние с Мура смятаме, че карираните панталони са тъкмо моят формат.

Но с това неприятностите на Роман не свършват. Отгоре на всичко му казали: „Програмата ти не е за нашата целева аудитория.“ От аудитория все пак разбирам нещо; на студентите редовно обучение разказвам за психоанализата, на студентите, които учат вечерно по програмата за ликвидиране на неграмотността, обяснявам, че всеки от тях притежава подсъзнание, врящ и кипящ котел от вродени инстинкти, а на задочниците просто показвам портрета на Зигмунд Фройд.

Много ми се искаше да разкажа на Роман за счупената кола и за Муркините двойки по физика, защото прекрасно знам основното правило на общуването — ако някой ви разказва за грижите си и вие

трябва да му разкажете за своите, за да не си помисли той, че само неговите работи не вървят.

— А аз имам проблеми с колата, и с Мурка също — вметнах аз, но се оказа, че от другия телевизионен канал казали на Роман, че проектът му е проектът на мечтите им, че са направо възхитени от неговата гениалност по отношение на формата, аудиторията и синопсиса, и сега остава само да си намери спонсор. И защо се тръшка толкова, след като са го хвалили? Май че все още не разбирам всичко в телевизията и шоубизнеса.

Накрая на Роман му се прииска отново да обсъди с мен формата на програмата си и целевата ѝ аудитория и аз се въздържах да го товаря с глупостите си, за да не излезе, че подценявам проблемите му за сметка на своите (още повече че поне за колата мога да се посъветвам с Денис).

Може пък да е за добро, защото в литературата се прилага и друг коренно противоположен подход при общуването — ако някой ви разказва за неприятностите си, в никакъв случай не му споменавайте за своите, за да може човекът да се зарадва, че поне на вас всичко ви е наред.

От седем без десет нататък Роман крадешком си поглеждаше часовника и аз реших да излъжа, че също бързам (за вечерна лекция), но не ми се удаде.

— Извини ме, миличко, време е да бягам — каза Роман точно в седем и ние си тръгнахме. Със сигурност забравих да измия чашките и да оправя покривката на дивана, но поне чайника, струва ми се, го изключих. Или не съм?

Добре, че не разказах на Роман за повредената кола и за двойките на Мура. Щеше да е неудобно — Роман можеше да си помисли, че чакам да ми предложи помощта си за ремонта и уроците. Още повече, че двойките и счупеният ветеран изобщо не могат да се сравнят с програмата, формата и целевата аудитория.

НОЕМВРИ

2 ноември, четвъртък

Примирих се с безкрайните удари на съдбата (колата ми е развалена, Мура получи още две двойки по физика) и дори малко се поободрих (американците плащат луди пари, за да се разтъпчат поне малко из специално отредените за това места, а аз мога да ходя пеш навсякъде, и то напълно безплатно; Мура е скъсала от бележника страницата с двойките и сега сме по-спокойни).

Та така, тъкмо се ободрих и настроението ми трайно се повиши, и изведнъж гръм от ясно небе — днес нашата завеждаща катедра ме обиди много (заради нея се почувствах съвсем беззащитна в този чужд и враждебен свят).

Бях се запътила към кабинета ѝ, като смятах, че тя винаги се радва да ме види. Обича да си бърбри с мен за мода, за женската орисия, особено за своята. Настроена за обичайното приветливо посрещане, аз, както винаги, надникнах с веселия израз „Ето ме и мен“, но там, в кабинета, напълно неочаквано ме посрещнаха с изрази „Сега ще ви дам да се разберете!“. Шефката на нашата катедра ми показва рогата и ноктите си и ка-а-ато се развика:

— Как си позволявате!... Идвате тука!... Когато съм заета!... А вие!...

От изненада моментално изхвърчах от кабинета ѝ и през целия ден се ядосвах, че не съм ѝ отвърнала достойно. В какво се бях провинила, защо ме изгони? И защо един човек да може да гони друг? Само защото ИМА КАБИНЕТ? И Е НАЧАЛНИК? Но нали не аз бях постъпила невязпитано и дори крайно грубо, защо тогава точно на мен ми е толкова неприятно?

Видях се с Роман, исках да му разкажа как ме е обидила завеждащата, но не успях и сега ми е много тъжно. Защо? Като психолог знам — ако човек без никаква причина е в лошо настроение,

му трябва шоколад. Ако няма подръка шоколадче и го мързи да иде до магазина, може да използва и други методи, например да сподели или да запише мислите си.

За всеки случай направих и едното, и второто, и третото — изядох голям шоколад „Виспа“, написах „Трактат за простацината“, а после го прочетох на всички по телефона.

Трактат за простацината

Кое ни засяга най-болезнено, ако ни нагрубят? Нали не ние сме се държали зле, а някой друг. И какво ни засяга, че той е такъв?

Излиза, че работата не е в това, а че не сме могли да отвърнем на простацината подобаващо.

Но: по принцип е невъзможно да ѝ се отговори достойно. А щом е така, не бива да преживяваме.

Освен това проведох социологическа анкета на тема: „Как реагирате на простацината?“

1. Альона:

— Моментално отвърщам със същото.

(Не ми върши работа, защото аз не успявам толкова бързо да открия у себе си подходящата за случая реакция. Изкопавам я чак след известно време, когато вече е излишна.)

2. Олга, Женка, мама:

Страшно се объркват и зяпват простака объркани и стреснати, сякаш току-що са им се изплюли във физиономииите.

Делят се на два подвида. На първия подвид (Женка и мама) са му нужни от десет минути до месец, за да намерят достоен отговор, макар че това е без значение, защото моментът тъй или иначе е изпуснат. Вторите (Олга) вместо да търсят отговора, плачат, напиват се, посърват или напускат работа.

Изводи:

Не очакваме, че ще се нахвърлят върху нас и ще ни нагрубят, защото принципът ни в отношенията с хората е друг — мир, приятелство, доброжелателност.

Мама, Олга, Женка (и Аљона, тя просто има по-голям опит от дългогодишната си работа в женски колектив), и аз също — всички ние сме просто ангели, които носят в живота доброта, любов и съпричастие.

3. Останалите (секретарката на нашата катедра): Постоянно се намират в положение на кръгова отбрана, затова на никого не му идва и наум да се държи агресивно с тях. Бузите на такива хора винаги са леко зачервени, погледът — напрегнат, брадичката им е издадена напред, от очите им хвърчат стрелички.

(Не ги приемам по естетически съображения.) Препоръки:

— Желателно е човек да си прегледа стомаха на лекар и да се занимава повече със секс. Сексът помага да се отпуснеш и да възприемаш света, сякаш той е влюбен в теб, а не търси постоянно кого да прецака.

Днес беше ден за караници, обиди и конфликти. Мурка също е в конфликт — с историка.

Казва, че историкът е пълно куку. Той е на двацет и две години и веднага след института е станал учител за хиляда и петстотин рубли.

— Може би това му е призванието — подхвърлих аз.

— Що за призвание е това да получава хиляда и петстотин рубли? — възрази Мурка. — Ние с момичетата смятаме, е мъжът трябва да печели пари, иначе е беден и не е сексуален.

Хм, Мура и момичетата смятат, че историкът не е сексуален...

Преди да заспя, си помислих, че трябваше да смърям Мурка и момичетата, че намират историка несексуален.

От друга страна, точно днес разказвах на първи курс, че хората имат различен темперамент и някои темпераменти изобщо не могат да си паснат. Например холерикът и меланхоликът трудно биха живели заедно. Холерикът е винаги възбуден и безмилостно дразни и измъчва меланхолика (морално, не буквално), и поради това на меланхолика му е черен животът.

И точно в този момент една студентка вдигна ръка и каза, че това е пълна идиотщина, тоест, извинявам се, пълна глупост, най-важното е партньорът да печели много, пък тогава можеш да... мисля, че каза, да се справиш с темперамента, после се поправи. И тогава мнозина се развикаха — правилно, правилно, най-важното е много да печели!

Представих си: прибира се веселият Холерик вкъщи и вижда, че неговият Меланхолик седи в ъгъла и плаче. Холерикът щипе Меланхолика, закача го, а Меланхоликът плаче ли плаче. Тогава Холерикът интригуващо подхвърля: „А аз имам много пари...“, но Меланхоликът се усмихва печално и казва през сълзи: „Я да видя какво си ми донесъл?“ Принципно различна, нова дума в науката!

Но щом това „поколение на пепси колата“ така или иначе не е духовно като нашето, щом Мурка и другите момичета са толкова меркантилни същества, защо пък моята Мурка да не стане зъболекар — всички знаят, че стоматолозите печелят добре. Вярно, че приятелите ми лекари винаги са твърдели, че стоматологът не е истински лекар дори казват: „Щом е учил за стоматолог, под престилката е пън двуног!“ Затова пък Мура ще може да се грижи за престарелия Денис, освен това ще оправи и десния горен зъб на Женка, той ѝ расте накриво.

За медицинския институт държат изпити по химия и биология, а поне с химията Мура се справя по-добре, отколкото с физиката.

Едва дочаках сутринта, за да споделя разсъжденията си с мама, Мура и Женка.

4 ноември, събота

Сутринта проверявах знанията на Мура по химия. Още от училище помня, че в тази химия всичко е много просто, трябва само да разбереш, че киселините започват с Н, а всички видове спирт завършват с ОН.

— Е, Мурка, кажи бързо на какво завършва всеки спирт?

— Спирт ли? — повтори Мурка. — Завършва на „т“.

Някои политици също не са се учили много добре в училище, пък вижте само каква кариера направиха! И с моята Мура ще е така — частните учители ще я научат да прави разлика между баба и жаба и работата е в кърпа вързана! При това каква професия само — чистичка, с бяла престилка, ако стане нещо, цялото семейство ще излекува! И винаги ще има за хляба.

Днес нещо не ми е добре, гади ми се и ми се вие свят. И гърло ме боли.

— Мура, гади ми се и ми се вие свят. Какво ли ми има? Кажки като бъдещ лекар!

— Имаш кариес — отвърна Мура и се понесе към училище.

Пак аз трябва да се разхождам с Лев Евгенич... а така ми се повдига...

И в този миг всичко в мен изстина и затрепери, а ръката ми сама посегна да набере номера на Женка. В Германия е седем сутринта, но проблемът не търпи отлагане.

— Женка, всичко свърши! Гади ми се, а и ми закъснява.

— Колко си глупава, не ти закъснява, това е климаксът! — рече Женка.

— Не, закъснява ми, закъснява ми! — развиках се аз. Тя просто е сънена и не проумява.

За какъв климакс може да става дума малко над трийсетте?!

Като се разбуди окончателно, Женка реагира на новината като изпечен гинеколог и започна да ми задава насочващи въпроси — кога е било за последен път това, кога — онова...

— Купи си тест за бременност — посъветва ме тя.

Не разбирам защо ми е тест. Зрелите опитни жени нямат нужда от него, и така е ясно, че всичко говори за бременност — и ми се гади, и ме боли гърлото.

Впрочем вече ми се гади ужасно, добре, че имам само вечерни лекции... Трябва да поговоря в деканата да ми променят графика, бременните се нуждаят от повече сън.

— За никаква бременност не може да става и дума. Ще направя аборт — отсякох аз.

— Правилно — одобри Женка.

— За нищо на света няма да абортирам — сама си противоречах. Срам ме е да си призная пред лекаря, че на моята възраст не мога да се предпазвам, и най-важното, по принцип съм против абортите. Това е убийство. По-рано всички правеха аборти, но сега, като се приближихме до всички религии едновременно, не искаме църквите, към които се числим, да ни осъждат.

Не смятам, че абортът е убийство, защото откъде мога знам? Просто ако някой вече си има Мурка или Катка, направи аборт е все

едно да... с една дума, просто му е невъзможно.

Много ме е страх от мама.

— Представям си какво ще каже майка ти — подсмивва се Женка.

И аз си представям. Е добре, знам как да реша проблема с мама — нека сама види, че съм бременна, като се роди детето.

С отслабнал глас уведомих Женка, че не мога да говоря повече — трябва преди лекциите да си настържа моркови.

Домързя ме за морковите, но реших да съобщя новината на всички.

Олга взимаше интервю от някаква важна личност и дори не можа да си поговори с мен както трябва. Обеща да идва да се разхождаме два пъти в седмицата. Лъже, само ме залъгва! Тя е ту на филмови форуми, ту на прожекции за пресата.

Затворих телефона и си представих как си вървя с количката по „Владимирски“, сама. Ожесточено си гледам часовника на всеки пет минути и проверявам не са ли изтекли двата часа за разходката. Или стоя отегчено до пясъчника. Или водя детето за ръка в детската градина, пак сама. А най-ужасното е в първи клас, и пак всичко отначало — бастунчета, камшичета...

...А Роман го няма никакъв, сигурно е на работа.

Альона ми каза, че може още сега да обсъди с мен най-подробно всичко и че тъкмо вчера е видяла чудни дантелени пликове, не много скъпи, само двеста долара.

Затворих телефона и си помислих — Альона ще пътува в чужбина. Олга ще се развива професионално, непрекъснато ще ходи по купони, на театър или на боулинг, а аз ще се радвам да наблюдавам как расте мъникът.

Да раждаш на трийсет и шест е много опасно — ами ако след двайсетина години ме вземат за баба?

Отново се обади Женка и ме накара да се настроя позитивно с помощта на автотренинга. Автотренингът е много просто нещо, трябва само да легнеш, да затвориш очи, да отпуснеш ръце, крака и глава и да си повтаряш със задгробен глас, отпуснал и ченето си: „Много съм щастлива, дори прекалено, и Мура също много ще се зарадва, а най-

много ще се зарадва Лев Евгенич (обожава да взема топките на децата и да си играе с тях).“

Случайно заспах, а като се събудих, се оказа, че автотренингът ми е помогнал извънредно много — аз съм абсолютно щастлива и сега ще позвъня на Роман.

— Да се срещнем довечера. Имам лекции от осем, тъй че нека да е в шест и половина в Лятната градина — предложих аз. — Не-не, нищо не е станало (защо да плаша човека!), просто трябва МНОГО СПЕШНО да говоря с теб за нещо МНОГО ВАЖНО, не се притеснявай.

Винаги е важно предварително да обмислиш предстоящия труден разговор и аз много подробно обмислих как по-разумно да го проведа. Има няколко варианта, за улеснение ще ги разгледаме по точки.

Вариант първи

1. Уж случайно срещам Альона.

— Ох, колко хубава двойка сте! Какви хубави деца ще имате! — възкликва с умиление Альона сякаш между другото.

Предполагаема реакция на Роман: радва се, иска да има красивите деца веднага.

Забележка: Да не забравя да подуча Альона.

2. Уж случайно завеждам Роман в аптеката и се съветвам с него какъв тест за бременност е най-добре да си купя. Купувам теста.

Предполагаема реакция: изпълнен е с радостно нетърпение побързо да научи резултатите от теста.

Забележка: Да не забравя да мина през аптеката. И къде ли в Лятната градина мога да ползвам теста?

3. След покупката на теста игриво наричам Роман „тати“

Предполагаема реакция: умиление.

Забележка: Понякога може да го наричам и „татенце“

Вариант втори (обикновен разговор)

Кратки тезиси на разговора.

1. Аз чакам дете.

Предполагам отговор на Роман: „Не ти, а ние!“

2. Аз съм самостоятелна жена и ще отгледам детето си сама.

Предполагам отговор: „Ще отгледаме нашето дете заедно.“

3. Не искам да се омъжвам за теб, защото си женен.

Предполагам отговор: не мога да си представя какво би казал. И това е много добре, защото във всеки план трябва да присъства елемент на неопределеност.

4. Помогни ми да си намеря лекар! (Забележка: Да не забравя да си сложа черна баретка и да седна на пейката.)

Предполагам отговор: „Хубава работа, като на кино — тя чака дете, а той не го иска, той е подлец, а тя — светица.“ (Забележка. Ами ако Роман не знае текста на любимия ми филм „Москва на сълзи не вярва“?)

Разхождахме се в Лятната градина от шест и половина до осем без десет. Беше много тъжен разговор. Роман за първи път каза, че ме обича (мъжете гледат да избягват тези чудни думи „обичам те“ и може би са прави, защото след тях душата ти се изпълва с печал, сякаш нещо отлита завинаги), че след лятото съм му станала най-близкият човек, съм необикновена (ура!) и за нищо на света не иска да се раздели с мен. Не разбрах защо спомена за раздяла, не съм му казвала нищо такова.

— Ще помисля какво да правим — каза Роман много мъжки и отговорно. Но, от друга страна, подчерта, че още не познава дъщеря ми (това е вярно, аз по принцип не запознавам Мура, Лев Евгенич и Сава Игнатич с хората, с които имам връзки) и че ни предстоят много трудности, но дали ни е нужно това...

И аз проявих същото благородство и му изброих точки 1, 2 и 3. По точка 3 („Не искам да се омъжвам за теб, защото си женен“) Роман кимна с глава и отвърна „Да, да, естествено“.

Толкова ми дожаля за него! Ситуацията е толкова сложна...

Да предположим, че Роман ме обича и иска да имаме дете. И че не обича жена си, но пък те вече имат дете. Ако той и без това смяташе

да ги напусне, всичко би се уредило, но до днешния разговор той изобщо не бе мислил да ги изоставя. Излиза, че интересите на новото му дете като че зачеркват интересите на старото му дете, а това не е редно, така не бива.

Успокоих Роман, казах му да не се разстройва, че всичко ще се нареди някак, че трябва да се отнасяме към това като към най-голямата радост на света и че тази наша радост в никакъв случай не бива да се превръща в нещастие за жена му и детето му.

Преди да се разделим, Роман ми разказа новините за проекта си. Искал да влезе при главния продуцент на един канал (още не бил ходил там), но информирани хора му казали, че продуцента ще го махат. Тогава Роман отишъл при заместника му, но пък от него нищо не зависело и сега трябва да се действа чрез художествения директор. Роман е много разтревожен, казва, че докато ходи насам-натам някой ще му открадне идеята и ще направи същата програма.

Уверях го, че няма да стане така и всичко ще завърши благополучно.

На сбогуване Роман ме прегърна необичайно нежно (изпитал към мен допълнителна нежност като към майката на бъдещото си дете) и каза:

— Е, хайде, скоро ще се видим, не по-рано от петък, ще ти се обадя!

Отидох на лекцията много изтощена от проблеми и емоции, едва изкачих третия етаж — бременността напомняше за себе си.

Не разбирам защо студентките от първите чинове непрекъснато ми правеха страшни физиономии. След лекцията те ме заобиколиха, мълчаха и безмълвно страдаха. Помислих, че им се е случило нещо ужасно.

— Извинете, моля ви се, имате... — най-сетне се реши едно от момичетата и стрелна очички надолу към мен.

Опитах се да се погледна отзад. О, боже! Червено петно!

Едва не умрях от срам.

Обясних на момичетата, че ако изневиделица им се случи нещо ужасно, неприятно, не бива в никакъв случай да се паникьосват или да

се извиняват, а да реагират с чувство за хумор — може да се случи с всекиго.

От тоалетната се обадих на мама. Винаги бързам да позвъня на мама, като имам неприятности, стига те да не засягат Мура и да не са свързани с пари, работа, моите любовни истории и прочие.

— Стана нещо ужасно — шепнех аз в яката на пуловера си, за да не чуе някой. — Най-ужасното, което може да се случи с човек, изправен пред дъската пред сто души. Не, не позна, не съм се напишкала. Подсещам: ако този човек е жена със светли панталони...

Реших, че в тези критични дни ще обличам за лекциите нещо непромокаемо, например купения в „Дисниленд“ червен дъждобран с качулка...

Вечерта се обади Женка. Купила специални витамини за възрастни бременни (това не е много обидно, тъй като възрастни бременни се смятат всички, които са над двајсет и пет) и сладко лигавниче с маймунка. Наложил се да ѝ призная, че съм объркала датите.

— Нали ти казах, климакс — абсолютно нелогично реагира Женка. — Е, нищо, лигавничето с маймунката ще ти влезе в работа. Страдаш от пълна загуба на паметта и маразъм.

Роман не се обади. Странно, той не знае, че по-специалните нежности по повод бременността отпадат, и въпреки това не позвъни. Защо?

8 ноември, сряда

УРА-УРА, много щастлив ден! Но ще карам подред.

Рано сутринта Плешивия се опита да се скара с мен окончателно.

— Котката ви спи на моя мерcedes. Ами ако на него се и... (не мога да произнеса тази дума, нито пък да я напиша). После не мога да отмия вонята от колата си!

— Сава Игнатич ли? И спи? Ще му дам да се разбере, повече няма да го прави...

Плешивия ме изгледа гневно и каза, че тъй като е лично заинтересован от новия фонтан, предлага да ме върже на това, как се казваше... с една дума, да ме изтегли с въже до сервиза! Колко мило от негова страна!!!

...Ами ако Плешивия има коварен план — да ме примаме и да ме изостави някъде заедно с колата ми, а сам той най-после да превземе мястото на моя ветеран на двора? И да издигне там патрулна кула.

— Защо взимате и кучето? — ме попита той.

— Лев Евгенич много обича дългите пътувания. При това искам да изчака в сервиза, докато оправят колата ми сам да я докара до къщи. Че нещо много се е разглезил и няма никаква полза от него.

Изглежда Плешивия реши, че съм луда, защото спря да задава въпроси, мълчаливо ме завърза с въже за колата си и се отправихме към сервиза.

Пътувахме дълго, много дълго, защото много се страхувах:

1. да не изостана от мерцедеса;
2. да не блъсна мерцедеса отзад;
3. от всичко.

Плешивия се подаваше от прозореца и викаше: „Ей, какво става, да не си умряла, давай по-бързо!“

Прекарах три незабравими часа в сервиза наред полето. Нямаше дори кафе, все пак самотната женска участ е стра-а-ашно тежка... а Плешивия кой знае защо остана с мен. Той се казва Марат.

Посъветвах го вместо да строи фонтани, да се захване с благотворителност, но той каза, че това е безсмислено, защото скоро в страната изобщо няма да има бедни.

Как така няма да има бедни? Пенсии са малки, а и учителите и лекарите получават миниатюрни заплати!

Отначало се изплаших, че Плешивия знае някакъв таен план на правителството: радикално да се отърве от бедните, например да изгони някъде всички пенсионери, учители и лекари, но излезе, че не съм разбрала добре, правителството имало съвсем друг план. Оказа се, че всичко добро за бедните ще дойде от някакво БНП. Плешивия каза, че БНП е брутен национален продукт. Не разбрах какво е това, но ме

досрамя да питам, за да не си помисли, че съм икономически неграмотна гъска. Много се зарадвах, че правителството има много от това БНП, надявам се да стигне за всички.

За разлика от мен Лев Евгенич не беседваше на икономически и финансови теми, а си прекара един път — обикаляше из целия сервиз и си просеше храна. Майсторите крещяха — махнете това куче, много е страшно (боксерът бил страшен, ама че страхливци!), и за всеки случай го черпеха със сандвичи.

Роман не се е обаждал, сигурно действа по програмата.

10 ноември, петък

Още един щастлив ден!!! Защото хубавите работи винаги идват накуп!!! Или почти, поне едно след друго.

Тъкмо се бях върнала от университета, се позвъни. Мислех, че е Роман, но се оказа, че се обаждат от салон „Нимфа“. Искали да проведат в салона малка психологическа консултация само с мое участие и ме канят да ги консултирам! (Не напразно раздавах наляво и надясно психологически съвети.)

Просто са съобразили, че един психолог в салона за красота не е лоша идея. И позвъниха на мен!

Намирам за прекрасна идеята да имам платен прием в салон за красота!! Клиентката ще си седи с ролките и като види табелката „Посещения при психолог“, непременно ще си спомни, че мъжът ѝ ѝ изневерява. Или пък ще си протегне копитата за педикюр и ще си помисли — как да развие лидерските качества в себе си и защо да не започне още сега — тъкмо има табелка „Посещения при психолог“. Или други нерешени проблеми.

Още повече че у нас хората са много предубедени по отношение на психологическата помощ. Струва им се всички проблеми могат да бъдат решени и с приятели в кухнята, а ако се обърнат към психолог, значи са се срамували да се обърнат към психиатър. Но в един салон за красота е по-друго: между подстригването и педикюра се шмуговаш в

кабинета на психолога — никой няма и да забележи, а на самата теб ще ти се стори, че това не е сериозно, а просто така, глезотия.

Сигурна съм, че не съм си загубила квалификацията през лятото и всичко ще тръгне добре.

Посещението ще струва триста рубли — по-малко от педикюра. От друга страна, защо пък манипулациите с чуждите крака да са по-евтини от тези с чуждата душа? В такъв случай криминалето би трябвало да е по-евтино от една философска книга, а това не е така.

...А и салонът взима половината... Добре де, пазарът сам ще ми каже колко струвам.

На заспиване не четох нищо, само си прегледах „Психотерапията в практиката“ на Виктор Франкл, за да си освежа психологическите знания. В предговора пише, че по време на войната Виктор Франкл е бил в концентрационен лагер и там е съчинил тази книга за смисъла на живота и ценностите на съществуването.

По-нататък (след предговора) засега не стигнах. Дали бих могла в концлагер да размишлявам за смисъла на живота? Мисля, че не. Само бих се страхувала, бих мечтала за храна и бих се старала да изклинча от работа. Това е защото съм жена, а жените не са склонни към философски разсъждения, а повече мислят как да преживеят.

Дълго не можах да заспя, опитвах се да си спомня дали е имало жени философи, дали някоя от тях е живяла като Диоген в бъчва или в пещера, хранила ли се е с червеи, както не помня кой? Струва ми се, че не...

Роман не се обажда, а можех да го посъветвам да не се растройва така заради програмата, а да започне да мисли за смисъла на живота и ценностите на съществуването. Реших да тренирам силата на волята си — няма да пиша дневник, докато Роман не се обади.

Но ЗАЩО НЕ СЕ ОБАЖДА??? КАКВО ЛОШО СЪМ НАПРАВИЛА (освен че не се оказах бременна, но нали не го знае)???

12 ноември, неделя

Най-после Роман се обади, много тъжен и нежен, виновно попита как се чувствам.

Със слаб глас му отговорих, че засега не съм зле.

Не мога да обясня странното си поведение на никого, дори на Женка, но НЕ ИСКАМ да си призная, че бременността ми се е оказала мнима.

14 ноември, вторник

Обади се Роман, много минорен и нежен, и плахо попита как съм.

Отвърнах с небрежния тон на мъжко момиче, че съм горе-долу добре — малко ми се повдига, но се търпи. Не разбирам защо се държа така.

17 ноември, петък

Обади се Роман.

В първата минута на разговора си помислих — време е да кажа истината, защото подобна лъжа може да стигне много далеч.

На втората минута реших обратното — за нищо на света няма да си призная!

В края на разговора реших, че ще си призная след щес седем месеца.

Защо ли не мога да се разделя с мисълта, че бих могъл да имам това абсолютно ненавременно дете? Сигурно е нещо подсъзнателно, много дълбоко, не мога да разбера какво точно.

Обсъждах с всички защо се държа така странно — като истинска шантажистка.

Альона високомерно заяви, че дълбоко в душата си копнея по истинско семейство с мъж и още едно дете. Смятам, че това са глупости, дрън-дрън, кой от нас е психологът, аз или тя? И освен това трябва да се каже не „дълбоко в душата си“, а „подсъзнателно“.

Олга е доволна, че не се налага да идва два пъти седмично за разходките с бебето.

Женка каза: „Я се разкарай, глупачке.“ Намирам го за грубо, тя изобщо не се съобразява с фината ми душевност.

Денис се тревожи как раждането на бебето ще се отрази върху Мура (не напразно се разделих с него, въпреки всичко той е страхотен егоист, дори не си е направил труда да разбере, че моята бременност е виртуална, чисто духовна).

Вечерта случайно намерих на дъното на гардероба първите Мурини обувчици.

24 ноември, петък

Днес към пет следобед ще ходя в „Нимфа“. Салонът работи до девет, така че ще успея да приема пет-шест човека. Може би дори седем.

Осем вечерта. Вече три часа седя в кабинета сам-сама като пълна глупачка. Ох, защо, защо ноктите и косите им се струват по-важни от собствената им душа? Нима наистина никой няма да влезе?! Но пък тук ми е много уютно. Донесох си от къщи лампата със зеления абажур (зеленото успокоява) и червената покривка (червеното възбужда).

Я, някой чука. Бързо да прибера книгата и да си сложа сериозното психологическо лице „Сега ще ви помогна“!

Влиза дама около четиридесетте, облечена скъпо и безвкусно, отгоре черно сако и отдолу също нещо като черно сако Насочва се към мен така, сякаш сега ще ме изгони и ще седне на мястото ми. В шкафчето имам приготвени чашки, чай и кафе за отпускане на клиентите.

— Искате ли кафе? Или чай? — питам мило аз.

— Нямам време за чай. Аз съм главен счетоводител в голяма фирма. Дойдох за къдрене и влязох просто... от любопитство. Иначе изобщо не бих дошла, защото съм свикнала да се справям сама с проблемите си.

Но аз разбирам: щом е дошла, значи има какво да сподели. Дано започне по-бързо, да не се обърне и да си излезе, че иначе кариерата ми в салона ще завърши безславно, преди да е започнала.

От страх мълча. И тя мълчи. Сама е влязла при психолога и ме ненавижда за това. Ще я попитам как се казва. За човека няма нищо по-сладко от звука на собственото му име. (При всеки конфликт, дори да е скандал в трамвая, си струва да се заинтересуваш от името на събеседника.)

Изглежда, главният счетоводител реши да поеме нещата в свои ръце. Сухо резюмира: живее с мъжа си от двацет години, прибира се късно от работа.

— Винаги държа всичко под контрол. Мъжът ми ме посреща, вкъщи цари идеален ред.

За нищо на света не бих искала да съм й мъж. Трябва да жертвам мача по телевизията и да се строя в антрето за тържествено посрещане. Ами сега, какво да правя?! Впрочем интересно какъв е мъжът й. Ще я попитам завоалирано, за да не се усети.

— А какъв е мъжът ви?

— Съпругът ми е слаб, неуверен, не е като мен... всяка неприятност го изважда от релси...

И какъв ли проблем може да има тази толкова властна лелка? Мисля, че потиснатият до пълно мъжко унижение съпруг се е измъкнал изпод копитата й по единствения възможен начин — изневерил й е! И аз бих й изневерявал тихомълком.

— С една дума, подозирам, че мъжът ми не ми е верен.

„Ура, ура! Все пак съм гениален психолог! Справям се с хората като с орехи. Вярно, че случаят е от лесните, тази желязна лейди не е успяла да се сдобие с любовник, ха-ха! Сигурна съм, че освен с мъжа си никога не е била с друг, а и с мъжа си спи по строг план!“

— Не ви е верен ли? — питам. Това е любимият ми метод: ако не знаеш какво да кажеш, повтаряш като ехо, човекът със сигурност ще каже още нещо, а аз през това време ще мога да помисля.

Чудесно, проработи! Оттук нататък разказът се лее като поток. При главната счетоводителка са налице всички стандартни симптоми; в службата мисли какво прави сега мъжът й, вкъщи дава ухо на телефонните разговори, отворила някакви адресирани до него писма — оказало се, че са реклами. Слушам я малко разсеяно, защото още не знам какво да й кажа по-нататък.

— А какво е изневярата за вас?

— Как какво? Каквото за всички хора.

Обяснявам ѝ, че изневярата означава за всички различно нещо. За някои физическата изневяра не е толкова важна, както влюбеността без намек за секс, а за други е много болезнена именно физическата изневяра, не могат да я простят и това е.

Срещат се много ревниви хора и дори насекоми — това са бръмбарите ревнивци, които след като осъществят контакт със своята самка, много дълго седят над нея, за да не се приближи друг самец. Според мен това е много интересна информация, но тя не се понрави на Главната счетоводителка.

— Че какво общо имат насекомите? Ние, слава богу, не сме бръмбари! А изневярата си е изневяра, каквито и глупости да измисляте!

Това е пълен провал! НЕ ЗНАМ какво да правя по-нататък!

— А самата вие изневерявала ли сте на мъжа си?

Е, сега вече ще направи кръгом и ще си отиде! Изтървах го случайно, честна дума!

Но не щеш ли, Главната счетоводителка се поизпъчи, наведе се към мен и докладва:

— Изневерих на мъжа си на двайсети август в седем и петнайсет вечерта. Точно преди три седмици. Но стана съвсем случайно, в службата...

Ха така, изобщо не съм очаквала такова нещо от нея, да е на работното ѝ място! Добре де, всеки може да сбърка.

— А отдавна ли ви се струва, че съпругът ви изневерява?

Тя се замисли.

— Ами не... от около две седмици... но страшно се измъчих!

Мълча. Тя съзнателно ме обърква! Боли ме главата и вече не разбирам кой на кого е изневерил. Сега ще ѝ кажа — извинете, не мога да ви помогна, довиждане... И ще се прибера вкъщи, за да не се върна повече тук. Ще си правя педикюра на друго място.

— Искате да кажете, че крадецът вика: дръжте крадеца? Че го подозирам, за да не изляза аз виновната, а да е той? — пита ме Главната счетоводителка.

Изобщо не очаквах, че така ловко ще проумее проблема си, браво на нея.

— Дали пък да не му призная? — облекчено въздиша тя.

Горката, нима наистина се измъчва, че е престанала да бъде безупречната жена, на която съпругът дължи всичко?

— А сигурна ли сте, че ако му признаете тази случайна връзка, после ще можете да му върнете спокойствието? Нали сама казахте, че той изпада в паника от всяко нещо? Не е ли по-добре да го щадите? Той е типичен меланхолик, живее, забил нос в стената.

— Да-да! Просто няма да го понесе, ако му кажа!

На бърза ръка решаваме, че мъжът ѝ не ѝ е изневерявал, че е измислила ревността си, за да не се чувства виновна, и че в никакъв случай не бива да си признава.

Дали да не разменим признания, щом вече ми е разказала толкова откровено всичко? В отговор и аз бих могла да ѝ разкажа нещичко за себе си... Не, по-добре да не го правя, да не реши Главната счетоводителка, че трябва да ме отстранят от психолозите заради аморалност. По-добре на раздяла да ѝ кажа нещо приятно:

— Вие сте много силна жена! Само вие можете да запазите щастието и спокойствието на мъжа си! Както винаги всичко е във ваши ръце.

Жената напуска кабинета със суров израз, забравила, че допреди миг двете сме били близки, на вратата се обръща и процежда през зъби: „Благодаря“.

— Моля — казвам аз. — Елате пак.

Според мен не мина лошо...

Прибрах се вкъщи толкова уморена, че почти не обърнах внимание на Мура.

— Как мина в салона? — ме попита тя.

— Нищо интересно, обичайната работа... Козметичната ме уговаряше да отида при нея за специален масаж — антицелулитен масаж на дупето.

Мура много се оживи и каза, че и тя ще дойде за масажа.

— Дрън-дрън! Това пък защо ти е? Още нямаш целулит.

— Не, ще дойда. Ще легна до теб, ще те избутам и ще ѝ предложа своето дупе.

От умора почти никак не можах да говоря по телефона, само накратко разказах на Женка за Главната счетоводителка с всички

подробности и професионални коментари.

Легнах си със скъсаната бархетена пижама, с която Мурка спеше от десетата до дванайсетата си година. Тя като че премахва умората.

Страшно изхабяват тези консултации! Защото се натоварваш с чуждите проблеми. Ами ако днес имах петима пациенти или пък двама? Докато заспивах, си мислех за Главната счетоводителка (при професионалните консултанти винаги е така) — представях си мъжа ѝ: мисля, че не е висок, пооплешивял и с очила, добър.

25 ноември, събота

В единайсет и половина сутринта съботният ми синдром на пълна непотребност беше в апогея си. Само защото някои хора (обади се Олга, довечера ще ходи на тържество със сладкиши) напук на мен в събота водят светски живот по приеми, премиери, в бюфети и кулоари.

Не е справедливо възможностите за съботни развлечения често да зависят от местоработата. Олгината работа е да напише за приема по повод връчването на наградата „Лика“ или тържеството по повод връчването на наградата „Тефи“, а аз в събота често имам лекции.

В дванайсет без четвърт се обади Роман и ме попита внимателно, като че съм болна:

— Как си, добре ли си?

— Днес съм много добре.

Небрежно споменах, че съм записана в консултацията и че съм си харесала количка.

— Милинка... — Роман мълча толкова дълго, че се уплаших, че е припаднал и сега, без да помисли, ще изтърси нещо, след което ще трябва да мисля лоши работи за него, а аз не искам да мисля лоши работи, искам да мисля както си е, — РОМАН Е МИЛ И МЕ ОБИЧА.

В очите ми залютя.

— Вече не съм бременна, не се водя в консултацията, не съм си харесала количка — смотолевих с угаснал глас.

Какво да правя... Като проф. психолог прекрасно си давам сметка за всичко, ставащо около мен, включително и в Роман. Когато в един и същ човек бушува такава сложна гама от чувства (любовта му към мен, дългът пред съпругата, желанието да отиде вечер в „Тадж

Махал“), той, този човек, просто не се решава да каже изведнъж цялата истина — как иска да има дете от мен! Това е нормално. (Не смятам, че мъжете трябва винаги, постоянно да бъдат герои, те също са хора и имат право на страхове.)

Но ето че Роман се държа геройски в сложната ситуация с бременността, та той можеше да ми каже да се оправям сама и каквото още се говори в подобни случаи от женените мъже, а той не каза нищо!

— Да отидем довечера в „Тадж Махал“? — предложи Роман, явно забравил, че току-що са ме снели от отчет в женската консултация и не ми е до развлечения. — Ще послушаме блус.

Страшно много ми се ходи в клуб! Макар че не обичам блус, дори го мразя! Но ще отида в клуба, ще отида, ще отида!

— „Тадж Махал“ ли? А-а-а, знам... кухнята там май че беше източна? — Никога не бях чувала за този клуб (всеки може да се досети, че в заведение, наречено „Тадж Махал“, не сервират борш с пирожки. Не проумявам защо се правя на човек, за когото клубовете са втори дом. Ако трябва да съм честна, целият този клубен живот прошумя покрай мен. С Денис се забавлявахме по студентски — събирания с приятели в кухнята, шишкебаб по вилите и детски рождени дни.

До дванайсет без петнайсет нямах никакви перспективи за светски живот, освен да поемем с Альона на опознавателна разходка из бутиците, а ето че сега ми предстои истинско светско събитие!!! Вярно е, че по време на екскурзията мога да се наговоря до насита с Альона, с която говорих по телефона два пъти снощи и веднъж тази сутрин.

Към два и нещо реших да се подготвя за вечерта подobaващо и си намазах лицето с полезната за кожата синя глина.

В три часа се срещнах с Альона в рая на бутиците „Новият пасаж“, Мурка също се присламчи към нас (навремето след училище си водех дневник с лични наблюдения над природата, четях на френски и немски и пишех бели стихове, а тя се интересува от съвсем различни неща: привличат я ходенето по магазините и приятелките ми).

Пред входа Мурка се закова на място и ме огледа критично.

— Ще ни изгонят оттук като скитници — заяви уверено тя. — И какво ти е на лицето? Защото си сивосиня, особено носът.

За миг се уплаших, че точно днес изглеждам толкова зле, но бързо се сетих, че съм забравила да си измия подмладяващата синя глина. Но на мен ми е простено, аз съм кандидат на психологическите науки, а учените поначало са разсеяни. Една доцентка например дойде в университета без пола. В аудиторията си съблякла палтото, метнала го на първия чин и случайно погледнала надолу... Гледа — няма пола! Имала е късмет, че не е била със скъсан чорапогащник, че какво ли не се случва, после береш срам...

Полюбувах се на образа си във витрината. Хубавичка съм, не мога да си се нагледам — дълго черно палто, под него дънки, не си личи, че са стари, а под тях — супермодерни островърхи обувки!

Помотяхме се из мраморната сграда, тук нещо съблазняващо, там нещо патетично и всичко без изключение скъпо. Според мен в салона със скъпи бутици трябва да е уютно и очарователно, освен това трябва да се предлагат множество дребни, достъпни стоки — шалове, кърпи, всякакви нещица. А този наш „Пасаж“ прилича на мраморна тоалетна в петзвезден хотел — красиво е и прави впечатление, но ако не ти се пишка, няма какво друго да правиш там.

Мурка смяташе да се отбие в „Ескада“, но се разколеба. Убеждаваше ни, че нормалните хора избягват да влизат в скъпи магазини.

— Ти не се ли притесняваш? Продавачките усещат, че няма да купиш нищо.

— Защо да мисля за това? Че и те няма да си купят, при това аз не съм продавачка — отвърнах разсеяно и видях до стойката със закачалките Альона. А на закачалките ВСИЧКО Е ТОЛКОВА КРАСИВО, в дантели, камъчета и мъниста!

Докоснах едно розово сако с пера като на паун.

— Сако „Унгаро“, първа линия — реагира с готовност продавачката. — Цената е две хиляди долара. (Какво ли значи „първа линия“, може би първо качество?)

Дали някой може да се докара с това оперение, без да се почувства като паун? Нормалният човек трябва да се облича винаги с вкус, да кажем с дънки (по възможност стари) и черен пуловер.

— При това сакото е в разпродажба — продължаваше продавачката. — Намалението е осемдесет процента!

Аха! Провървя ми! Разпродажба! Незабавно ще се сдобия с тази розова опашка. Задъхана от възбуда, зашепнах на Альона:

— Как ти се вижда... само двеста долара? Не повярвах на късмета си! Че двеста долара пред две хиляди са направо подарък! При това розовото оперение е толкова красиво, и много ще ми отива, не като овехтелите дънки и черния пуловер!

Развълнувах се и съвсем забравих, че не нося двеста долара, за да го купя веднага.

— Това сако страшно ми трябва! Помисли си, кога друг път ще се сдобия с „Унгаропървалиниязадвестадолара“?

Альона с Мура в хор ми викаха разни ужасни неща — колко нетактично от тяхна страна.

— С тази розова опашка ще си като полудял фазан! Къде ще си го облечеш? (Мура)

— Навсякъде, навсякъде!... И няма да си го облека, а ще си го сложа, колко пъти да ти казвам! Днес ще си го сложа в клуба „Тадж Махал“!

— Тая розова опашка ти е малка! (Альона)

От обида забравих, че се намирам в бутик, хванах Альона за рамото и я раздрусих.

Но се оказа, че напразно налитам на бой — така и не можах да вляза в розовото оперение, тоест почти влязох, особено ако си глътна корема и не си пъхам ръцете в ръкавите.

...Заради Мурка и Альона никога, ама никога няма да имам розова опашка „Унгаропървалиниязадвестадолара“... А би било добре — с 80 процента намаление...

Екскурзията ни криво-ляво продължи. Мурка се влюби едно кадифено костюмче с воланче, тайно поглаждаше полата и го налагаше на себе си. Альона се ядосваше и точно като в бедните стари времена всяка минута повтаряше, че всичко е много скъпо.

Пихме кафе с много вкусни пирожки в сладкарница „Аврора“ (изядох две и си отхапах от Альонината, Альона също изяде две, като отхапа от мен и Мурка), разделихме се с Альона и чак тогава забелязах, че Мурка е нацупена и още малко ще се разплаче.

— Кажи ми за кого е всичко това?

Не се сетих веднага какво иска да каже... Хм, едночасовата обиколка из разкошния живот не ѝ е била от полза. Попита ме като

петгодишно дете: тя, Мура, на фона на бутиците много бедна ли е или просто бедна?

Оставаха ми близо два часа до срещата с Роман и на бърза ръка обясних на детето, че „Армани“, „Версаче“, „Ескада“ и „Соня Рикел“ са нещо красиво, но предназначено за толкова тънка прослойка хора, че е почти невидима. И че повечето хора и в Русия, и в другите страни се обличат от нормални магазини, пътуват с нескъпи коли и веднъж в годината се веселят в „Дисниленд“ или на вилата в Мшинское. Точно това сме и ние с Мура — средна класа, надеждата и опората на обществото.

— Само не започвай да ми четеш лекция за новите руснаци, устремени към светлото бъдеще — сприхаво се сопна Мура, — искам да мога да си позволя конкретно онова кадифено костюмче с воланчето и това е! Хайде, за себе си разбирам, но защо ти не можа да си купиш онова сако с перата? На теб наистина ти се полага всичко най-хубаво!

— Мура, това вече е философски въпрос — защо един се ражда принц, а друг — просяк, и всеки си е горе-долу доволен от живота, независимо от дохода...

Не се сърдех на Мура. Смятам, че всеки на нейната възраст има право поне веднъж да се учуди — защо ЦЕЛИЯТ СВЯТ не е за мен? Но само веднъж.

Отровена от пайетите и мънистата из бутиците, Мура се залови да ме възпитава.

— Ти си на трийсет и седем години...

— На трийсет и шест...

— Скоро стават трийсет и седем. А дори не можеш да ходиш с токчета. Ако утре изникне някакъв прием, няма какво да облечеш, нямаш нито официални обувки, нито вечерна рокля. Само онези обувки за умствено изостанали, дънките и черния пуловер.

Какъв ти прием? Макар че... току-виж?!!

Мурка е права, не се осъществих като жена. Нямам си дори козметика, само едно червило, което ми даде Ирка-хамстера. То не й трябваше, защото Ирка си боядиса устните в малиново за три години напред (нарича се перманентен грим, прави се с иглички и боли). Ирка-хамстера изобщо не е алчна, но след три години ще й е приятно да си получи червилото недокоснато.

— Мура? И знаеш ли какво още си нямаме? — възкликнах трагично. — Порче си нямаме, Мура, абсолютно никакъв пор.

Сега последният писък на модата е да си отглеждаш пор. Пьотър Иванич подари на Ирка пор за миналата Нова година. Порът ѝ изгриза всичко, до което се докопа — в началото се мъчеше да свие гнездо в гардероба, после между пружините на дивана. И след като направи дупка в дивана, се убеди, че не е попаднал където трябва, и започна да сондира следващото място.

Попитах Мурка как се чувства обикновено в Ермитажа, добре ли ѝ е? Нали не започва веднага да си мечтае да спи на такива дивани, да се храни в такива съдове... На самата мен всеки път поне малко ми се приисква да живея в Зимния дворец, особено си мечтая да поживея в Малахитовата зала...

Поседяхме на една пейка в Каткината градина, аз пуших и не мислех за нищо, а Мура сама си разсъждаваше кой от познатите ни е беден и кой е богат. Изведнъж ме ущипа и каза:

— Уф, разбрах! Бедността и богатството не са само в парите, те просто са дадени на човека винаги като цвета на очите. Ако нямам кадифен костюм, но не го и искам — значи, не съм бедна. Но ако имам костюм, но съм compleкарка и искам още един, значи съм бедна. Излиза, че човек е беден не защото има малко пари, а защото е беден. И ние с теб, мамо, не сме бедни, не сме!

Мисля, че моята Мура откри нов природен закон. Една наша американска приятелка винаги се оплаква от ужасно безпаричие, защото трябва да плаща за скъпа къща, скъпа кола, скъпа детегледачка и за самата нея не ѝ остава нищо, а за нас с Мура винаги остава.

Днес ни остана за сутиен за Мура.

— Дай за благотворителни цели — протегна решително ръка тя, — трябва ми шумолящ сутиен.

Преровихме всички сутиени в „Гостиний двор“. Продавачката реши, че сме някакви фетишистки, а ние само проверявахме — шумоли ли сутиенът или не.

После с Мура ядохме чийзбургери в „Макдоналдс“ и се смяхме.

С Роман не се бяхме виждали от ерата на неуспешната ми бременност, затова срещата в дома на приятеля му мина много бурно,

дори не успях да му разкажа, че в живота ми са настъпили големи промени и сега давам консултации в салон.

И ето че вече сме в клуба „Тадж Махал“. Аз, с черните си дънки, малкия си черен пуловер и в еуфория сред деколтета, пайети и боа — истински светски живот!

Блусът е някак електрически и отровен, страшно е задимено, източната кухня е представена от овнешки шишчета. Мразя миризмата на овнешко и ако клубният живот е това, искам да съм си в леглото още сега.

Роман не плащаше за нищо, защото в този клуб има бартер срещу реклама. Направих се, че разбирам — изглежда е направил нещо добро, заради което в клуба му разрешават да ме мъчи с шишчета безплатно.

Мнозина познават Роман, а мен никой не ме познава. Не е приятно, когато всички се ръкуват с всички, но не и с мен, сякаш съм човек от друг свят. Реших да се престоря, че се поздравявам с някого, които е в далечния край на залата. Махнах с ръка и се усмихнах. Мина прекрасно и след няколко минути пак махнах на някакъв човек с обица.

— Кой е този? — пита Роман. — Ей оня там, с коса до менете и обицата на устната?

— Онзи ли? А-а, това е... един наш професор от катедрата по икономика.

Около мен всички говорят за музика, а аз не знам нито една група и нито едно име.

— Повече обичам симфонична музика — казах на съседа си отсреща, само защото бях мълчала повече от час.

Той ме погледна като говорещ папагал (папагалът си говори, но кой ще тръгне да му отговаря!).

Добре, че мога да си пуша мълчаливо и да се правя, че съм дошла точно за това — просто обичам да си пуша сред хора.

Роман си приказваше с разни хора.

— Вземи си три минути рекламno време и донеси готовата програма...

— Той иска да ми тръсне не три минути, а всичките десет, от които седем са дънкови...

— Рейтинги, „Галъп“... (Това пък какво е?)

— Не можеш разбра програма ли прави или дънки...

Когато в старите съветски филми за войната в хода на действието се случваше да говорят на немски език, се появяваха титри: „Звучи чужда реч.“ От чуждата реч знаех (от Роман) само думата „дънки“ — това е платен материал, замаскирана реклама. Все едно ако случайно напиша учебник, да платя на всички лектори, за да казват, че именно моят учебник обяснява най-пълно материала, и да четат лекции само по него (би било добре, ако бях написала учебник, а лекторите...)

Изпуших артистично половин пакет цигари и смятах да пристъпя към втората половина, когато най-сетне ме запознах с нормален, близък по дух човек. Работи като митнически началник, не се интересува от „Галъп“, рейтинги и дънки и ми се щеше да си поговорим за нещо близко и на двамата.

— Не обичам много блус, всъщност го мразя — признах си пред митническия началник. — Обичам класическа музика. А вие? Обичате ли Брамс?

— Брамс ли? Повече обичам природата — отвърна началникът. — Малко слънце, студена вода...

Той видимо се оживи, като разбра, че съм психолог — имал към мен едно въпросче относно неговата психология.

— Вчера ми се развали колата и се прибирах вкъщи с трамвай четиринайсет — започна митническият началник и се замисли. — Та пътувам си аз, гледам тълпата и си мисля — какво ли носят тия хора в чантите си?

За всеки случай придърпах чантичката си по-наблизо. Изобщо не мога да я дам за митническа проверка — там е пълен хаос: миналогодишни театрални програми, тампони, празна кутия от цигари, две-три хартийки от бонбони...

За да го отвлека от чантата си, му разказах ужасната история за нашите студенти, арестувани за разпространение на наркотици. Началникът ме посъветва да поставя пост при входа на аудиторията — да пребърква джобовете на студентите преди лекциите.

Дадох на митничаря една бърза консултация — казах му, че е цяло щастие човек така да обича работата си.

Вчера (петък, много тежък ден!) след три дневни и две вечерни лекции ми се струваше, че съм съвсем празна и олекнала от умора и че още малко и ще полетя към небето. А в този „Тадж Махал“ (вече е два часа през нощта!) ставах някак тежка и тясна, сякаш всички тези срещи с интересни хора стават направо върху мен, а отгоре на всичко са ме принудили да изпуша цял пакет цигари. Душата ми е странно противоречива — едната ѝ половина си мечтае за нощни събирания, купони и клубове (НО НЕ В ТАКАВА СТЕПЕН), а другата — вече е УМОРЕНА ЗАВИНАГИ и въздиша за дома си, за стаята си, за леглото си (там можеш да си хапнеш ябълка или бонбон и да си почетеш книга).

Не напразно страдах (овнешко, блус, липса на бонбони и прочие.) Тази вечер обаче се оказа не просто мъчителна за мен клубна вечер, а МНОГО ПОЛЕЗНА ВЕЧЕР — Роман почти се уговори за програмата си, ура!

След толкова бурен светски живот на всеки му е нужно да заспи в старата си бархетена пижама със зайчета.

ДЕКЕМВРИ

2 декември, събота

Сутринта се обади Альона — Стела спешно се нуждаела от консултация и маникюр. Защо ли му е психологическа консултация на човек, който и без това има толкова много — и хотел, и всичко останало? Записах Стела в салона: в три часа за маникюр и в четири — при мен.

Стела беше абсолютно спокойна, само дето през цялото време ръцете ѝ играеха и лявата страна на устата ѝ потрепваше. Дали пък не беше дясната, винаги бъркам ляво и дясно, когато шофирам или когато някой е седнал срещу мен.

Оказа се, че Стела не е най-главният собственик на заводи, вестници и параходи, а е заместник на някой си Петров. Започна с уговорката, че няма да споменава никакви „реални“, но кой знае защо постоянно казваше „ние с Петров“, „Петров разчиташе на мен за всичко“. (Реалия ли е Петров или не?)

— Всичко беше прекрасно, страхо-отно големи пари — съобщи развълнувано Стела, като се наведе към мен, — просто е страшно да се изрече какви!

За малко се разсеях, като си мислех какво бих си купила, ако разполагах с пари, „страшно е да се изрече какви“... Мисля, че най-напред бих изтичала до „Мекс“, там отдавна съм си харесала едно костюмче, велурено яке и панталони с джобове на колената. А към него и чанта... Да, та какво казва Стела?...

— С него е толкова интересно, той има такава аура! Петров е наистина харизматична личност!

Какво има предвид? Харизматична личност значи да си като Исус Христос или Елцин. Виж, горкият Горбачов нямаше никаква харизма, затова народът така и не го заобича...

— За Петров бих работила и без пари... С него животът е съвсем друг!

— А какъв е животът без Петров?

Стела махна с ръка — явно изобщо не си представя живота без този Петров. Би било интересно да го види човек...

— Та така, всичко беше прекрасно, докато преди месец не ни захапаха конкурентите. Пратиха ни данъчните. Обиск, иззеха документи. Добре, че навреме се усетих и изнесох някои книжа!

Да ѝ се не надяваш, толкова е бойка, сякаш не е Стела, а Щирлиц в лапите на Мюлер.

— А преди седмица — О, господи, тя плаче, какво да правя? — Стела размаза сълзите по бузите си, — преди седмица ме арестуваха! Въпреки че Петров изобщо не е виновен! Всичко идва от конкурентите!

Подадох ѝ хартиена салфетка. На бюрото ми винаги има салфетки за клиентите, а понякога и аз самата си поплаквам. Това е много непрофесионално, затова сега няма да плача, още повече че не разбирам нищо от хотелиерски бизнес.

Стела се изсекна и продължи да разказва. Не предполагала, че може да стане такова нещо, но все пак имала някои опасения — какво ли не се случва в бизнеса. При тях с Петров работите по плащането на данъци не вървели много добре и сутринта Стела си взела душ и си сложила топло бельо, просто за всеки случай, ако случайно я приберат от улицата.

— Обух си чорапогащник 70 den, отгоре къси чорапки, тениска и два пуловера, тънък и дебел...

Откъде ли знае, че в килиите е студено?

— А в чантата си сложих и резервни гащи.

Разказът на Стела направо ме потресе! Хич не е лес да се занимаваш с бизнес! Аз си живеях безгрижно, без да се замислям, и не знаех, че всички бизнес дами се движат с резервни гащи в дамската чанта...

— Приблжиха се към мен, вкараха ме в ареста и до вчера Петров не е знаел къде съм...

Стела вече употреби всичките ми салфетки, сега няма и за мен, а едва се сдържа да не заплача...

— Ами когато Петров е разбрал? Сигурно се е втурнал да ви помогне? Довел е адвокат или каквото там се прави в такива случаи...

Тук Стела се вцепени и промърмори под носа си:

— Ами Петров точно тогава заминал спешно в командировка в чужбина... И аз останах сам-саменичка с конкурентите и данъчната полиция... а Гуревич замина...

— Почакайте — обърках се. — Кой е Гуревич?

— Ами пак той, Петров!

Стела си избърса сълзите и ми разказа историята на Петров. Той, този бизнесмен Петров, по съветско време правел обикновена съветска кариерка, т.е. пописвал дисертация, и тогава носел фамилията Гуревич. С нея Гуревич се оженил и взел фамилията на жена си — Петрова. Впрочем с другарката Петрова не след дълго се развел, но НЕ И С ФАМИЛИЯТА ПЕТРОВ!

А, ето какво било! Този Петров лично бих го разстреляла с хартиена фунийка от тръбичка!

В живота стават невероятни съвпадения — някои хора непрекъснато си имат проблеми с фамилното име. Един от близките ми приятели в училище беше Сашка Капенеленбоген. Сашка казваше, че е разполовен, тъй като баща му бил евреинът Каценеленбоген, а майка му рускинята Калмикова. Когато в десети клас получавахме паспорти, Сашка се изпокара с родителите си и дори напусна завинаги дома си и дойде у нас да хапне от мамините сармички, и всичко това защото родителите му искали в паспорта му да пише руснак и заедно с това да му сменят фамилията. Майка му и баща му дойдоха у дома да вземат Сашка и те ядоха от сармите и убеждаваха Сашка, че това е разумна предвидливост, превантивна мярка за безопасност. Защото те, като родители, не искали детето им да страда в живота и да е евреин. Още повече, че изборът бил между майката и бащата, съвсем честен. На четвъртата сармичка Сашка се предаде и се записа руснак, но се бори като лъв за фамилията на баща си и не прие никакви компромиси. Така си и остана в паспорта — Каценеленбоген по баща, руснак по майка.

Но щом този Гуревич е пораснал чак до защита на дисертация и женитба, за какъв дявол му е било изведнъж да става Петров?!

Интересно дали има организация, която да изключва от евреите? Смятам, че Новият Петров трябва да бъде изключен от евреите завинаги, за да не може след време пак да се присламчи!

— Можете ли да си представите такова нещо? Прекарах две денонощия в килия!... — хлипаше Стела.

Представих си как перфектно поддържаната Стела ходи под строй и ѝ викат — номер шести, вдигнете глава...

Всички знаят, че пътят от кесията до килията е пряк, но всеки си мисли, че ТАКОВА НЕЩО не може да се случи с него: и Ходорковски си го е мислел, и Стела. Колко ли е ужасно за толкова просперираща бизнес лейди да се окаже изведнъж в клетка?

Дали това е било истинска килия, с кофа вместо тоалетна като в романите?

— Дори да ме осъдят, за мен най-важното е да не подведа Петров!

А Петров я е изоставил, крие се. Все пак у много жени има нещо героично.

— Страхувам се да изляза на улицата, представям си че пак ще ме отведат — шепне Стела.

— Стела, ще се наложи да идвате при мен известно време. Вие сте в силен стрес и за един сеанс не мога да премахна страха.

Какво мога да направя за нея точно сега? В чантата си имам невероятно красив комплект: розов сутиен с дантели в цвят бордо, а пликчетата бордо са с розови дантелки. Дали да не ѝ го подаря? Това ще я зарадва. Макар че какви ги говоря? Той ще ѝ е малък.

— А какво да правя с Петров?... Мъчно ми е за него...

И в този момент ме осени една мисъл. Ами че тя е влюбена в своя Петров! Залъгва се, че това изобщо не е любов, а просто харизмата му е такава магнетична за бизнеса и всякакви такива... На нея не ѝ трябва хотелът и всичко, което има! Страда, че той я е изоставил в бедата — като мъж, а не като партньор. Ако аз бях мъж (макар и психолог), бих си казала: „Жената си е жена!“ А сега какво да кажа?

— Знаете ли какво, Стела, нека приключим за днес. А следващия път ще работим над съвсем друг проблем.

В джоба на якето ми са се притаили две шоколадчета. Реших да изям едното, а второто да го оставя за после или също да го изям.

3 декември, неделя

Сутринта посрещнахме леля Вера. Когато ни идва на гости от своя малък уралски град, мама се връща в детството, защото леля Вера е по-голяма от нея с десет години и нарича мама „малката ми сестричка“. Леля Вера е герой. През войната те двете с четиригодишната ми майка останали сами и леля Вера заменила майката на мама, макар че и самата тя, четиринайсетгодишната леля Вера, имала нужда от майка. Аз например съм вече на трийсет и шест, а без мама съм за никъде.

Закарахме леля Вера у дома да си почине, а аз след доста пазарене успях да накарам Мурка да отидем в Руския музей (Мура ще ми даде един час в Руския музей, а аз на нея също нещо приятно, например двойна пица в някоя пицария).

Едва влязла във фойето на музея, Мура крайно недоброжелателно се огледа на всички страни и каза:

— Ето ти на — смяташ се за културна жена, а детето ти нито веднъж не е ходило в Руския музей!

Това е страшно несправедливо от нейна страна — докато беше дете, сме прекарвали само пред „Последния ден на Помпей“ общо два дни, а може и повече.

— Ами магаренцето, Мура, магаренцето от картината на Поленов, което непрекъснато те следи с поглед? Забравила ли си?

Както обикновено, останахме пред магаренцето много време. Следи ни, където и да застанем, ни следи!!!

Мура ме пришпорваше из залите, като че ли двете сме полудели зайци, подгонени от лисица, и след 40 минути бяхме напълно свободни от изкуството. За задоволително поведение в музея заведох Мура в една пицария.

После взехме мама и леля Вера и заминахме за Павловск. Златната есен, листата и др. бяха отлетели, но кафето в Павловския дворец е прекрасно през всички сезони.

— За първи път в живота си съм като бял човек: и се разходих, и поседнах в кафене — каза леля Вера.

По дяволите! Страшно ми е жал за леля Вера! Сигурна съм, че Бог няма време да се занимава с разни дреболии, но все пак трябва да е някакъв Мениджър по персонала, Небесен диспечер или още някакъв, за да бъде всичко в живота ни справедливо.

Леля Вера е лекар, акушер-гинеколог, не, не е лекар тя е ДОКТОР. В своето градче е изродила три поколения уралски деца. За едно поколение се смятат десет години, а тя цели трийсет години е помагала на родилките... Сега е пенсионерка, а една от дъщерите ѝ, Жана, директор на училище, е председател на тяхната местна Градска дума, направо казано, депутат от Балтика. Със своята заплата депутатът от Балтика би хранил семейството си само с макарони, а пенсията на леля Вера им позволява да наръсят макароните с кашкавал.

Всички до един помнят леля Вера като най-добрия, най-човечния доктор. Затова питам — КЪДЕ Е СПРАВЕДЛИВОСТТА? КОЙ, АКО НЕ ТЯ, ДА ХОДИ НА КАФЕ?! НА 70 ГОДИНИ!!

Вечерта изложих по телефона съображенията си за социалната справедливост пред Роман, а той заядливо попита:

— Ти да не смяташ, че всекиму е отредено според заслугите?

Не смятах да водя теологически диспут с него и да обсъждам КАК ТОЧНО Бог може да се досети, че е пропуснал нещо при леля Вера, а просто исках да ѝ посъчувствам и да се оплача, че животът ни като цяло е неправилен, но какво ли разбират мъжете?...

Роман посочи още един пример за страхотно недоглеждане по отношение на справедливостта: един от хората, в чиято компания се измъчвах на масата в клуба „Тадж-Махал“, откраднал неговата идея за програмата. Току-що се появило подобно предаване... Роман казва, че това е краят, темата вече е закопана...

Горкият Роман е абсолютно смазан, но, общо взето, се държи много мъжествено. Разбирам го, и мен току-що ме сполетя същият удар — бях си харесала палто в един магазин на булевард „Суворовски“, и ето на, докато се чудех и ходех на гости на палтото, го купили, и сега край — то ме напусна завинаги.

Докато говорех с Роман, мама и леля Вера направиха пълна ревизия на нашето домакинство с Мура, при това много пристрасно.

Стана голям скандал и ме нарекоха с разни неприятни думи: немарлива, лош пример за Мура... не искам да продължавам.

Смятам, че са несправедливи, защото съм заета от сутрин до вечер. Сутринта имам лекции, през деня и вечерта консултации, а имам и друг професионален и личен живот (научен — каня се да пиша статия на много интересна тема, имам някои идеи. Литературен — кой пише книга и вече почти е съчинил сюжета? А?).

...Обидно ми е, много ми е обидно, когато ми се карат за нищо.

4 декември, понеделник

Мама и леля Вера са абсолютно прави — Не Бива Повече Да Се Живее Така. Вкъщи цари страшна запуснатост. От хладилника се носи неприятен дъх, печката е на мръсни петна, в леглото на Лев Евгенич е всичко, което си е ткраднал през последните сто години — опаковки, торбички, книжки от бонбони. Сава Игнатич е струпал в ъгъла на антрето собствена купчина, не по-малка от Мурината, там е събрал всички необходими за него домакински вещи (някои от тях е събирал от къщи, някои е намерил на двора). Ние с Мурка сме минали изцяло на продукцията на „Даря“, особено на котлетите им, много вкусни с гъбен сос. Не разбирам защо да не можем да се храним с полуфабрикати?

А всичките защо? Защо печката е мръсна, защо тези котлети, защо съм разпуснала животните? Отговорът е прост — защото добрите специалисти са винаги търсени и в салона имам най-малко трима клиенти на ден.

Обсъдих с момичетата какво да готвя и как да изчистя печката.

Женка каза: „Я остави.“ Добре ме е изучила! Но не е права, на човека винаги трябва да му се дава шанс да се поправи: да измие печката и да сложи живота си в ред.

Олга каза, че може да помоли Вася да се заеме с хладилника, въпреки че му е сърдита, защото не знаел какво е архетип.

— Вероятно ще мога да ти дам Вася назаем следващия петък до три, в три часа ще дойде водопроводчик, а после ще ходим да купим нов кухненски шкаф — каза Олга. — Само че знаеш ли, имам

предчувствие, много е силно... Боя се, че Вася не знае не само какво е архетип, но и артефакт...

Единствения смислен съвет получих от Альона: препоръча ми да си взема домашна помощничка. И аз ѝ дадох съвет (тя още има семейни проблеми).

Не, Альона и Никита имат чудесно семейство, и апартамент, и дори ще имат къща в Испания. Единственото им разногласие е сексуалната сфера на Альона. Тя смята, че за един истински мъж не е достатъчно да изпълнява съпружеските си задължения веднъж седмично, и наскоро намекна, че ако Никита вече не изпитва удоволствие от тях, то нека си спомни думите „съпружески дълг“ и честно да го изпълнява в сряда и събота.

Пак посъветвах Альона (тъй като с хапчето не стана нищо) да си купи „Книга за вкусния и здрав секс“ или „Всичко, което не знаем за секса и не смеем да питаме“. Мно-ого примамлива е идеята за домашната помощничка, още повече, че сега печеля МНОГО. Альона каза, че мога да платя един работен ден на помощничката с две-три консултации, а две-три консултации вече имам всеки ден... Нека да идва жена поне веднъж седмично — да изчисти апартамента, да изглади и най-важното, да сготви за два дни, а може и за три-четири. А някои неща, например сарми, можем да си ядем и цяла седмица, а ако направи пелмени — и цял месец.

Отново позвъни Альона. След съвета ми тя пратила момчетата на кино (те много се учудили, защо на кино вместо на уроци), накиприла се и още в антрето се навела да събуе обувките на Никита (Альона оценява действията си като разюздан петинг, а той — като желание да донесе покой на уморените му нозе). Никита отишъл бос в кухнята и си сложил престилката на жена си с портрета на Мики Рурк. (Той обича сам да си пече месо — Никита, не Мики Рурк. Защо ли? На негово място не бих го правила за нищо на света: Альона и без това му прави всичко.) Альона се прокраднала зад него, развързала престилката и погалила Никита по оголените панталони.

Те са заедно от много години и времето им е било напълно достатъчно, за да опознаят взаимно игривите си сигнали, затова Никита решително завързал връзките на престилката и откровено изяснил позицията си по въпроса:

1. Альона няма да успее да го въвлече в Изпълнение На Съпружеския Дълг в делничните дни.

2. За сряда и събота не може да става и дума.

3. Отгоре на всичко и пуделът непрекъснато му се пречка при изпълнението на страстите и гледа да се напъха между него и страстта му в най-неподходящия момент. А що отнася до дълга, той и така издържа Альона, дома си, двете коли и вилата и смята, че това е напълно достатъчно, за да го освободи тя завинаги от срядата и да му остане само съботата.

4. А сега се надявал, че в тази къща най-после ще му дадат да си изпече малко месо на спокойствие.

Преди да заспя, почетох Арбатова. Нейната героиня, четиридесет и пет годишна лелка, спи с всички, които ѝ се изпречат на пътя — в службата, на улицата, в магазина, в Интернет. Такъв един сексмаратон. Никой освен нея не е разказвал пред цялата страна за комплексите си. Мисля, че Маша Арбатова изобщо, нито веднъж, не е спала с някого и децата ѝ са плод на непорочното зачатие. Иначе защо трябва да доказва с чак такава страст, че сексът е нещо хубаво, а липсата му — нещо лошо?!

Впрочем тук е права. За секса.

6 декември, сряда

Имам два часа и петнайсет минути между лекциите и консултациите в салона и в този промеждутък смятам да се посветя на домашните проблеми. Затова отивам във фирмата „Карлсон“ до Театъра на Ленсъвет, за да се запозная с домашната помощничка. Альона дойде с мен като специалист по бита, Олга — защото е напълно свободна от работата си в лъскавото списание, а Мура я взехме нарочно, понеже е вече голямо момиче и ѝ е време да се учи на домакинство.

Беше много конфузно! Не очаквах, че „Карлсон“ ще проведе специално за мен цял кастинг на домашни помощнички с участието на четири претендентки! Какъв ужас — трябва да избирам! С две думи — да избира една, а на другите да откажа! Коя съм аз, че да казвам на

други: „Не сте достатъчно добри, за да чистите дома ми и да ми готвите!“

Успокоявах се, че така и трябва да бъде — един чете лекции и дава консултации от сутрин до вечер, а друг му мие печката и му вари супа. Това е нормалният капитализъм.

— Трябва да говорите насаме с всяка кандидатка в мое присъствие — каза строгата мениджърка.

— За какво да говоря?

Първа влезе пълна дама в строг костюм. Аз мълчах.

— Мога да правя всичко в една къща, абсолютно всичко — започна дамата, — само не обичам да чистя. Предпочитам и да не готвя.

— Че как тогава искате да сте... как се казва... домашна помощничка? — пита Мура. Тези днешни деца нямат ни срам, ни съвест, направо вземат и изтърсят нещо като „домашна помощничка“! Нетактично е!

— Вкъщи мъжът ми готви, а синът ми чисти. А аз проверявам.

След „фрекен Бок“ влезе дребно девойче с дънки и средностатистическо нормално лице. Въздъхнах облекчено — това момиче ми допада, с него можем и да се сприятелим, сутрин да си пием кафето...

— Кандидатката е завършила курс за прислужнички — тържествено обяви мениджърката. — Можете да ѝ зададете въпроси.

Прислужничка — това ни трябва. За нас с Мура иконом и прислужничка, а за Лев Евгенич и Сава Игнатиц — камериерка и ординарец.

— Кажете колко копринени дрехи имате? — попита кандидатката. — Копринено бельо, блузки, пенъоари? Това е трудоемко гладене. Съгласна съм само в случай, че трябва да гладя не повече от три копринени предмета на ден.

— Нямам нищо копринено... — признах си с неудобство — Нося обикновени, удобни дрехи. Дънки, пуловери... черни... За нищо на света няма да си призная за скъсаната пижама!

— А как да ви сервирам храната? — попита кандидатката. — За обяда и вечерята е ясно — ще я сервирам според етикета. А закуската — и нея ли ще сервирам?

— Знаете ли, обикновено ядем в леглото от паничка, но по изключение може да ни сервирате и на вестник — изчурулика сладко Мура.

Кандидатката си отиде, не ѝ подхождаме.

— Нямате ли някой по-обикновен? — попитах мениджърката. — Който да измие печката, да измете пода, да свари бульон... Пилешки, с фиде...

— Не — отвърна тя презрително, — това трябва да си го правите сами. Дължите триста рубли за огледа на кандидатите.

— Хайде поне да отидем на кафе, щом така и така останахме без жена за вкъщи — предложи Мура, ние с момичетата пресякохме улицата и се оказахме в „Идеалната чаша“.

Мура си поръча горещ шоколад и си говореше сама, ние с Альона ядохме пасти, а Олга пи кафе еспreso с особен израз на лицето, който ни напомняше кой именно е първи по важност днес поради нестабилния си професионален и личен живот.

— Никой не предлага постоянна работа, пиша рецензии за разни списания като луда, плащат малко — с трагичен тон ни съобщи Олга, — а Димочка има нужда от нов фотоапарат, иска да се занимава с фотография...

— Не лъжи, свои хора сме — каза Мура.

Тя често води с Олга дълги телефонни разговори, а после не казва за какво, върти очи и се прави, че е говорила с момче.

— Не лъжи — повтори Мура, — предлагат ти да почнеш като редактор във вестник, направо приемай, така ще имаш и стабилна заплата.

— Какво ти става?! — извиси глас Олга. — Не искам да седя в редакцията по цял ден, уморена съм и съм пред нервен срив. Вече две нощи не съм спала — така не ми се иска да ходя там... и изобщо, вече им отказах, успокойте ме. Правилно ли постъпих?

— Правилно. Ако не ти се работи, защо да се мъчиш — съгласи се Мурка и Олга веднага се успокои.

Сега Олга ще отвори дума за личния си живот. Всичките ѝ проблеми произтичат от това, че в живота ѝ има двама мъже —

Димочка Лежация и шофьорът Вася Абонамента. Олга съвсем не е толкова лекомислена, просто личния ѝ живот е пряко свързан с положението ѝ в професията. Ако всичко е наред с работата и парите, Олга по цели нощи обсъжда с Лежация философските проблеми на неговото съществуване, а в смутните времена без определено занимание настъпва времето на Вася Абонамента. (Олга ще се обиди, ако разбере, че го наричаме така.) Олга е много недоволна от Вася, защото:

1. Никога няма да сътвори нещо гениално.

2. Не я занимава надълго и нашироко със състоянието на собствената си душа.

3. Не може да прикрие факта, че не знае какво е апартейд или кулебяка. Дори най-наивно го съобщава на компанията, сред която е в момента.

Веднъж Олга докарала Вася със специален пуловер и шалче и го взела със себе си на едно от кинаджийските си събирания (журналисти, актьори, режисьори, и аз искам така), и там Вася позвънил на някого по мобилния си телефон (на пръв поглед съвсем обикновено действие, но какво произтекло от него!).

— Абонаментът не отговаря — казал озадачено Вася пред околните — журналисти, актьори и режисьори.

Оттогава се сдоби с тайния прякор „Абонамента“, а Олга започна да ходи по светски събития сама, като разреши на Вася да остане на заден план в личния ѝ живот (да премести или поправи нещо, да я докара, да изчака водопроводчика, etc).

От нас само Олга е против Вася, ние с Мурка сме за него, защото е добър и домошар, а Альона не знае какво иска, но повече клони към Лежация, защото и на самата нея ѝ липсват романтично-интелектуални разговори с Никита до шест часа сутринта пред консерва шпроти и чинийка с фасове.

— Казвам му, виж, Димочка, не искам да почвам във вестника. Във вестник трябва непрекъснато да въртиш телефоните, да организираш, да хабиш нерви. Това не е за мен.

Сега Альона ще почне да лобира в интерес на Лежация. Понякога мисли като истинска блондинка — съвсем примитивно. Как може да го приема като обикновен механичен процес: раз — Олга е изгонена от работа, два — тя автоматично избира Вася, само защото е

грижовен и здраво стъпил на земята шофьор и ѝ купува вкусни пушени колбаси?! Като проф. психолог знам, че любовта на такава културна жена като Олга подсъзнателно изисква уважение и дори възхищение, затова Альона се тревожи напразно — Олга не си го и помисля, тя ще остане с Лежация.

— Аха, виждаш ли! С Димочка можеш да споделиш всичко, за разлика от Вася! — упорито ѝ внушава Альона, която със сигурност се чувства много печен професионален психолог, който за нула време тласка човека към нужното решение. Вася не е за теб, той е лишен от финес, липсва му чувствителност, за да те разбере!

— Вася смята, че Прус е съкратено от Пруст... — безпомощно се обади Олга.

— Но пък твоят Димочка не може да поеме отговорност. Та той няма и представа какво значи истински мъж! А Вася е друга работа! — намеси се Мурка.

Олга изведнъж се въодушеви:

— Права си, Мура, много си права! Ще кажа на Димочка така: „Ако не разбираш колко съм слаба и уморена, нека се разделим... временно.“ А Вася може да не е интелигентен, но пък е надежден.

— Излиза, че Вася не е толкова лош — умело прокарваше линията си Мура.

— Да. Не е — замислено се съгласи Олга и Мура се усмихна доволно, точно като Сава Игнатич пред парче салам.

С вид на пеперуда, случайно кацнала на цвете, Олга се захвана за пастите ни, като си пощипваше от всяка по малко.

— Остави ме да си хапна още малко! — сопна ѝ се Альона, напълни си устата с остатъка от еклера и се омърлуши. — Върви ти на тебе, Олга — набиваш сладкиши и пак приличаш на тийнейджърка...

Альона демонстративно въздъхна, за да привлече вниманието ни. Сега я вълнуват само две теми: сексът и пудела, а тя не можа да се изкаже по нито един от въпросите, които я занимават.

От една страна, според нея е непедагогично да обсъжда пред Мура своя половинчат сексуален живот, за да не мисли детето, че в брака има и секс. От друга страна, е сигурна, че не е тактично да обсъжда здравето на пудела си пред Олга, защото тя се обижда и казва, че в сравнение с Лежация пуделът съвсем не е зле. Но пуделът е много

жизнерадостно същество, докато Лежащия цял живот е играл ролята на скорошен покойник. Ту вчера го е боляла глава, ту усеща, че хваща хрема...

— Пуделът се държи странно. Кардиологът каза да направим рентген и кардиограма — все пак се реши Альона.

— Куче... — многозначително изрече Олга. (Вечният спор кой е по-болен — пуделът или Лежащия, плюс намек, че кучето не е човек.)

— Пуделът ми не е по-лош от твоя Димочка — не се сдържа Альона. (Тя лъже, всъщност е уверена, че е много по-добър.)

Аз като психолог моментално потуших зараждащия се конфликт, като сериозно съобщих, че Олга и Альона не бива да оспорват чуждите ценности и приоритети, защото Димочка не е по-лош от пудела, но и пуделът не е по-добър от Димочка (тук малко се пооплетох), с две думи, хората сами избират на кого да отдадат душата си, на Димочка или на пудела.

Докато си пиехме кафето и си приказвахме, край нас непрекъснато звъняха мобилни телефони — 40-ата симфония на Моцарт, — и аз си мислех, че всички звънят на другите и никой — на мен, но изведнъж и в моя джоб засвири „та-ра-рам, та-ра-рам, та-ра-рам“ и аз си извадих телефона.

— Къде си? Пътувам по булевард „Владимирски“, искам да пием кафе — прозвуча гласът на Роман.

— Ами аз вече пия кафе в „Чашката“ — отговорих машинално, натиснах копчето за изключване и мислено се разколебах — какво да правя?!

Работата е там, че мама не ми разрешава да запознавам Мурка с никоя от моите любови, а аз винаги я слушам. Затова не се смутих и бързо съобразих кое ще е по-умно в тази ситуация:

1. Да помоля Мурка веднага да си тръгне, за да учи, и по този начин да предизвикам скандал, който може да се разрази още тук, в „Идеалната чашка“, пред очите на Роман.

2. Да се преместя на съседната маса и да се преструвам, че не познавам най-добрите си приятелки и собствената си дъщеря Мура.

Извод: и двата варианта са глупави.

Ситуацията се усложни, така че се наложи да наруша мамините принципи и да запозная Роман с Мура. Всъщност мама не разрешава само да ги водя вкъщи, но не е казала нищо за заведение.

Отдавна размишлявам над един проблем и дори смятам да напиша научна статия — защо дори най-достойните и задоволени жени, каквито са Альона и Олга, коренно се променят с приближаването на някой мъж?

Когато Роман влезе в „Чашката“ и седна на масата ни, всички (освен мен) моментално се преобразиха пред очите ми. Альона се изчерви (неудобно е да си блондинка с много нежна кожа) и строго се втрени в Роман като в двойкаджия, дошъл при нас в кафенето да преписва някое контролно. Олга се стегна и придоби независим вид, и само аз се сресах, напудрих и запалих цигара, като че нищо не се е случило.

Всичко мина много дооре, макар че доста се притеснявах — исках Олга и Альона да забележат колко специални и сериозни са отношенията ни с Роман, а Мурка да не се досети, че Роман не ми е просто случаен познат.

Тъпата Альона, забравяйки правилата на добрия тон, каза:

— А, ето какъв бил Роман! Толкова много сме слушали за вас! Отдавна трябваше да се запознаем. (Това е бедата на всички неработещи жени — губят и най-елементарните навици да общуват!)

— Нещо не мога да се сетя кой беше Роман — главният мениджър, собственикът на автосервиз или летецът? — с театрален шепот, огласил цялото кафене, попита Олга, като се опитваше поне донякъде да спаси положението и леко да намекне на Роман, че не ми е само той и че тя съвсем се е объркала от рояка мъже, които се въртят около мен.

Олга, обратно, има богат професионален опит в общуването, затова тутакси уведоми Роман, за когото уж не знаеше нищо, че много е слушала от мен за прекрасната му програма.

И те с Роман веднага се заговориха на близки и за двамата теми: за програмата на Роман, за бившето списание на Олга, за рекламата в пресата и по телевизията.

Изгубила контрол върху ситуацията, Альона се намуси и зашари с очи по масата в търсене на теми за разговор.

— А пък аз си търсех маса за новото жилище... имаме хол 40 квадрата и може би скоро ще имаме и къща в Испания. Затова ми трябва голяма маса. Та исках да питам защо да не могат да напишат в списанието за мебели „Голяма маса, за 12 души, много удобна, разтегателна“, а вместо това пишат: „Тази маса е невероятна симфония на вкуса.“

По принцип Альона е права — много е трудно да достигнеш до смисъла през този птичи език на модните шаблони, но думите ѝ прозвучаха някак съвсем не по светски, все едно в скъп ресторант да си поръчаш бира „Балтика № 3“. Може би откакто Альона напусна работа, чуждите хора я плашат и тя се защитава от тях с новото си жилище и къщата в Испания?

Мурка не участваше в разговора подозрително дълго и тъкмо се канех да ѝ пипна челото и да ѝ видя гърлото, тя много любезно се обърна към всички с тон на човек, нает да изследва потребителския вкус:

— Кажете, моля, правите ли гримаси пред огледалото и ако да, кога — сутрин, вечер или през деня?

Оказа се, че Роман, Олга и Альона не правят гримаси изобщо, аз рядко, само сутрин, а Мура излезе шампион — каза, че прави разни физиономии през целия ден. След това дъщеря ми с ръмжене и мяукане демонстрира любимите си гримаси, а Роман ѝ обеща някой път да я вземе в телевизията. Ни най-малко не ме учуди, че Мура моментално очарова Роман, защото тя е рядко обаятелно момиче.

— Трябва да ставам — каза Роман.

Още не беше се отдалечил от масата, когато Олга чувствено изрече:

— Жалко, че този прелестен мъж е женен...

В това време Роман се обърна, дойде при нас и напълно ме разконспирира пред Мура:

— Майка и дъщеря, ходи ли ви се през уикенда във Финландия? Ако да, заминаваме утре вечер.

Ходи ни се, дори много.

Като се връщах от салона за красота, се случи страшно. В нашия вход, на площадката на първия етаж, седеше човек в дрипи. Беше

невъзможно да се определи на колко е години. Тъжно: днес кой знае откъде се взеха много явно нещастни хора, не като във времето на съветското ни детство. Впрочем, къде бяха тези нещастници тогава или всички са го имали постоянното местожителство?

Вече бях се подготвила просто да се разстроя от факта, че човекът седи тук съвсем сам, когато той изведнъж вдигна глава, и аз видях ЛИЦЕТО МУ — с такива лица рисуват светци или в краен случай отшелници с дворянски произход. Той забеляза, че замрях, и каза със звучен красив глас и интонация на интелегент от много поколения:

— Не се чудете, всеки може да се окаже в моето положение и моля ви — не се разстройвайте...

Какво ли му се е случило? Може би се е върнал от сталинските лагери? Коя година сме сега? Не, не става, всички отдавна са се върнали...

Вкъщи си поплаках и си мислех с какво да му помогна — не е възможно да изнесеш на такова ЛИЦЕ храна или стара дреха, а нови нямам, нямам и храна... по-късно слязох до долу за нещо, не зная за какво, но той си беше отишъл. Кой ли е той? Светият Странник?

Вечерта се обяснявах с Мура. Тя се беше досетила, че това с Роман не е просто така, а сериозна история.

Обсъждахме пътуването до Финландия. С него всичко се нареждаше добре: Лев Евгенич ще се разходи с Ирка-хамстера, Сава Игнатиш само ще се радва да остане за два дена сам вкъщи, а визите си ги имаме. Денис ни вади шенгенски визи за по една година, за да може по всяко време да изведе Мура от страната. Ако нещо се случи. И той не знае какво: пожар, наводнение, Октомврийска революция, но те с Ала изпитват такава носталгия по Питер, че винаги си мислят сладострастно: не седим тук напразно, ако стане нещо, поне сме в Германия!

...Има един, не, два проблема. Първо, как ще стане с парите? Тук в ресторантите винаги плаща Роман, още повече че обикновено ходим на места, където не плаща (това се нарича бартер срещу реклама), и тогава се появява сложният и деликатен въпрос: кой трябва да плати стаята за Мура? И вторият проблем — ами ако по пътя ми с припишка?

Неудобно ми е. Ще си уговоря с Мура условен знак — ако има нужда, тя да помоли да излезе от колата, а аз — с нея.

Преди да заспя, си мислех, че в живота прекрасното (утре заминаваме за Финландия) и ужасното (къде ли е сега той, Светият Странник?) винаги вървят заедно.

8 декември, петък

В осем сутринта се обади мама.

— Намерих ви домашна помощничка, само че ви моля да не я наричате така! Това е нашата Ирина Андреевна, беше библиотекарка при нас в НИИ.

Казах на мама, че днес не ни трябва домашна помощничка, понеже довечера заминаваме за Финландия.

— И дума да не става! Къщата трябва да се изчисти преди идването ѝ!

В десет часа позвъни Роман и каза, че засега нищо не става и може би ще заминем за Финландия следващите събота и неделя. Е, това е добре, тъкмо ще изчистя, че да не ми е неудобно пред домашната помощничка.

В десет и десет се обади Альона да сподели, че ѝ се струвало (но да си остане между нас), че напоследък се е отдалечила от всичко, което не е свързано с покупката и ремонтирането на недвижими имоти, и сега ѝ хрумнала прекрасната мисъл: да прави партита — да кани вкъщи разни интересни хора, примерно ансамбъл за старинна музика. И на Никита ще му е приятно, като се върне вкъщи, да види Альона сред интересни хора да разговаря за прекрасното, а за сексуалния му живот това няма да е по-лошо от хапче или петинг. Не в смисъл, че хапчето и петингът не са подействали, а в друг — ще е полезно за сексуалния живот. Каза, че аз съм си добре, с Роман не ми липсват нито секс, нито разговори за прекрасното, например за неговото предаване...

В десет и половина позвъни Олга и подхвана дълъг разговор за разни мъже. Повече напомняше монолог.

— Вася направи основно почистване вкъщи и купи продукти за цяла седмица... Все пак обикновеният шофьор май е за предпочитане пред гения...

— Така е.

— Да-а, но пък е придобил ужасния навик на всяко изказване да отговаря с въпрос. Казвам му: „Чета Шекспир“, а той: „Какъв Шекспир?“ А Димочка ми каза, че когато имам пари, ще се учим да танцуваме фламенко, това ще направи вътрешното му светоусещане по-експресивно... Не, все пак геният е друга работа...

— Така е.

— Ти си си добре, с Роман си имаш и секс, и разговори за прекрасното, например за неговото предаване...

След десет минути Олга се обади пак:

— Не, все пак геният е за предпочитане пред обикновения шофьор...

— Но самата ти предпочиташ продукти за една седмица, колкото да танцуваш фламенко на гладен стомах — възразих аз и наистина смятам така.

— Не наливай масло в огъня — рече Олга и затвори.

Възможно ли е всичко това да са все последствия от една кратка среща с Роман?

Много исках да изчистя вкъщи, но не успях, защото поприказвах още малко по телефона, а после реших да препрочета „Сага за Форсайтови“, а всички знаят, че тази книга е много дебела, пък и домашната помощничка дойде по-рано — в два следобед.

Отворих вратата и... о, ужас! Пред мен стоеше Ирина Андреевна, дама на около петдесет години, интелигентна, с очила и шапка с воалетка. Нима ще трябва да ѝ казвам със строг господарски тон: „Изчистете тук, моля, ако не ви затруднява, и много ви моля, ако сте в настроение, направете бульон.“

Ирина Андреевна обеща да остане до вечерта, категорично отказа да се обръща към Лев Евгенич и Сава Игнатич по име и бащино име, сети се защо в хладилника мирише (оказа се, че в него е топъл

пролетен ден с температура 18 градуса), набеляза си да свари бульон, да задуши кокошка и да направи бухти. Аз тръгнах, днес имам тежък ден — лекция и две консултации една след друга, в четири и в пет, после един час почивка и още трима записани за вечерта. А още от сутринта съм уморена.

...Дотичах вкъщи преди вечерните консултации. Все пак никак не е леко непрекъснато да си пред хора, ако не забравяме, че освен това давам и консултации. Днес ми се паднаха някакви клиенти вампири. В началото искаха да изсмучат от мен всичко мое, а после да сложат в мен всичко свое, и аз почувствах, че ако не полежа поне малко завита презглава, и на мен ще ми трябва психолог, а може би и психиатър.

Навих си часовника и легнах облечена — за всеки случай, ако случайно заспя и се наложи да тичам до салона в последния момент. Щастие е никой да не говори с тебе.

— Направила съм бухти. Искате ли?

О, по дяволите, Ирина Андреевна! Дали е удобно кажа да чука? Току-виж си помисли, че това е само защото е прислужничка, а мама ме помоли тя в никакъв случай да не се сеца...

— Благодаря, Ирина Андреевна, много благодаря, малко ще си полежа, имам само половин час... Много ви благодаря — казах с изтънял и срамежлив гласец на Много Добро Момиче.

— Много са вкусни! Ей сега ще ви донеса!

Донесе. Господи, на какво прилича това! Не искам бухтите ѝ и направо физически ми прилошава, като стои над мен. Но няма да стана от леглото, няма го майстора, че току-виж види, че лежа с панталон и пуловер, и почне да се кара.

Ирина Андреевна стоеше над мен като някой надзирател.

— Как е, вкусно ли е?

Кимнах, като едва преглъщах големите хапки. Това наистина бяха бухти, но не въздушни като на мама, а направо гумени. От друга страна, гумени, но все пак бухти...

— Яж, яж, а аз ще те погледам. — Ирина Андреевна се настани във фотьойла срещу леглото ми. А аз лежах като ненормална и се давех с бухтите под погледа ѝ, докато ми разказваше целия си живот.

Този крайно тежък ден приключи с клиентка, която идваше за втори път. Мадамата с безкрайните тъжни крака ме посети преди

седмица. Ако се изтегне на „Невски проспект“, краката ѝ ще започват при Адмиралтейството и ще свършват до Площада на Въстанието... А коленете ѝ ще са до Аничковия мост!

Ще запиша накратко.

Проблем на момичето: как да накара един младеж да се ожени за нея.

Оплакване: постарала се е, както съм я посъветвала миналия път, а той не се оженил, дори обратното: скъсал с нея.

Зададено

1. Да не настоява за любовни думи.
2. Да занесе в дома на младежа нещо, което да му напомня за нея.
3. След секс да се разтъжи, а когато той я попита: „Какво има?“, печално да се усмихне и да каже: „Всичко е на ред“
4. Когато е при него, да носи нещо негово: риза или връзка.
5. Да забрави в дома му нещо малко от облеклото си, например шалче или кърпичка, etc.

Изпълнено

1. Каза му: „Обичам те, но не отговаряй и без това знам какво чувстваш.“
2. Занесла саксия и му каза, че ако цветето умре и техните отношения ще умрат. Искала да ходи всеки ден да си полива цветето, но младежът не я пуснал.
3. След секса се разплакала, а следващия път плакала и по време на секса.
4. Взела си за вкъщи двата му любими пуловера.
5. Забравила в дома му сутиена си, а младежът се оказал женен.

Наложи се да остана двацет минути повече. Докато успокоявах момичето и се кълнях, че всичко все още ѝ предстои, съчиних пословицата: „Дълъг крак, къс ум.“

Денят се оказа прекалено психологически — вкъщи се наложи да обяснявам на Мура, че големите Романовци могат да имат и по-важни дела от пътуването до Финландия.

— И какво, това между вас сериозно ли е? Да не би да се омъжиш за него?

— Може и да се омъжа — отвърнах, без изобщо да съобразявам от умора.

— Само ако ме вземе в телевизията — свадливо каза Мура.

На заспиване си помислих: да не забравя да помоля Роман да я включи в някой конкурс за модели или в някое шоу... Спя...

Събуди ме телефонът — Денис просто ме измъкна от съня, вдругиден пристига. Извика на телефона и Мура и я попита какво да ѝ донесе. Мурка си пожела червена поличка, синя блузка и на всяка цена кариран каскет. Или синя пола, карирана блузка... спя...

9 декември, събота

Днес са изборите за Думата, затова сутринта направих собствено проучване на електората на базата на нашата университетска охрана. Бодигардът ще гласува за комунистите, защото със Зюганов са земляци, и двамата са от Орел.

А всичките ни преподаватели гласуват за десните.

Като си тръгвах от университета, се случи нещо ужасно, смразяващо кръвта! Бодигардът ме спря на вратата, като дръпна чантата ми и интимно ме затисна в ъгъла.

— Трябва да се опознаем по-отблизо! — промърмори той и ми пхна в ръката някакво листче.

Листчето се оказа избирателна листовка от миналата година и от нея личеше, че тогава бодигардът е бил предложен за депутат от десните.

В случай, че бъде избран, охранителят предлагаше:

1. Да се подобрят условията за живот на хората в комунални квартири (как ли смяташе да го направи?).

2. Да се отстояват правата на пенсионерите (е, това вече е откровена лъжа, видях с очите си как той не пускаше на работа най-възрастната ни преподавателка от катедрата по чужди езици само защото си била забравила пропуска).

3. Да се засили опазването на реда (това го може — има кобур, макар че целият университет знае, че е празен)

Виж ти каква била работата! Отначало охранителят ни е бил издигнат от десните, след това е решил, че Явлински е въздух под налягане и е преминал към комунистите! Значи на бодигарда всичко да му е позволено, а аз да не мога да гласувам за „Единна Русия“?! Това е безобразие и нарушаване на правата ми.

А много ми се иска да гласувам за „Единна Русия“. Харесват ми тези чичковци с хубави костюми и сериозни лица с изключение на един министър с физиономия на маниак, харесва ми и да се идентифицирам със силна власт. На никого няма да кажа, че дълбоко в душата си мечтая за силна ръка (мъжка). Но ми се налага да гласувам за десните, че иначе мама и др. ще ме изключат от либералните сили.

Много ми е мъчно. Студентите изобщо не се вълнуват от изборите и ако не смятам бодигарда, в университета нямам нито един познат, който да иска да гласува за „Единна Русия“, освен самата аз — тайната почитателка на Путин, идеята за държавността и хубавите костюми...

...При това след последния звънец Гарантът на Конституцията ме носеше на ръце из аулата на четвъртия етаж, а аз звънях с камбанка... Е, това не се случва наистина, но нали би могло да се случи?!

Странна смесица от всеобщото безразличие на младежта и голямото вълнение на възрастните хора има на моята собствена територия.

До три през нощта гледах изборите в странна компания — мама, Альона и Никита, Олга и Вася (засега продължава периодът на Вася), Ирка-хамстера и Пьотър Иванич, не знам защо дойде и Плешивия.

На едната страна на масата (до сармичките) се бяха разположили либералните сили, към които спадат мама, Олга и присламчилият се към тях Пьотър Иванич. Либералните сили бяха потънали в скръб заради позорния провал на десните.

Непрекъснато звънях роднини и познати от университета, които констатираха със задгробни гласове: „Загубихме“, „полицейска

държава“, „манипулирана Дума“. Ужас, позор! Сигурно заради мен десните не можаха да съберат гласове и да влязат в Думата...

От другата страна на масата (до бонбонте „Мишка на север“ и сладкото от ягоди) бяха седнали привържениците на партията „Единна Русия“:

1. Вася.
2. Всички останали.

Самата аз бях от страната на сармите, защото се числя към либералните сили, но понякога минавах на страната на ягодицата сладко.

Смятам, че десните ще сърбат каквото са си надробили — ЗАЩО не мислят за народа, опиянени от интелекта си, и издигнаха като централна фигура на изборите Чубайс — народът го мрази още от времето на приватизацията, която не беше за всички?

Знам какво ще ми отговорят либ. сили — че те работят за друг електорат, по-конкретно за мен. Е, добре, аз да кажем съм с тях, от страната на сармите, но къде изтърваха останалия си електорат? Къде е той, защо не гласува за Хамада и Чубайс, Явлински и Немцов?

Да не би да стяга куфарите, понеже се бои от настъпващия фашизъм? Или може би се пързала със ски (студентите споменаха, че вчера в Коробицино са открили ски сезона), или пък празнува в Лондон рождения ден на жена си, или се търкала пред видеото и гледа някой екшън или филм от новото елитарно кино? Или отива с децата в Ермитажа, а след това ще се отбие в някое ресторантче да хапне нещо вкусно или да се почерпи, а после се е излегнал пред Телевизора да погледа как десните се провалят?

12 декември, вторник

...Ура, ура, пристигнаха Денис и Ала! Бях се затъжила за тях. Те са само за няколко дена, ще отседнат в хотел „Европейски“, защото не идват просто така, а заради важен бизнес и имат много задачи.

Ние с Мура ги посрещнахме на летището и ги доведохме у нас. Те се канеха да ходят на ресторант и Ала смени умопомрачителния си делови костюм с много пищна вечерна рокля с голямо деколте и червена кожена боа...

Денис командваше Мура — отвори куфара, затвори куфара, донеси чая и боата...

Мурка не само изпълняваше всичко, но и говореше с неестествен глас, суетеше се, позираше и също се стягаше за ресторанта, докарана с розови панталонки и лъскава блузка без боа. И изразът ѝ беше такъв, сякаш е петгодишна и Денис и Ала съвсем не са баща ѝ и Ала, а Дядо Мраз и Снежанка.

Когато трептящата от радост Мурка започна да се обува в антрето, Денис малко се смути и ѝ каза, че днес няма как да отиде с тях, но следващия път — непременно...

Мурка издаде звук, напомнящ хлипане и кискане едновременно, и веднага, като се мъчеше да не заплаче, с по детски пискливо гласче, сякаш още е на гърнето, попита къде в такъв случай са ѝ подаръците, и по-точно поличката и каскетът. Не разбирам защо се разстрои толкова.

Дядо Мраз се оказа менте — кисел, гузен, защото не беше донесъл никакви подаръци и при това не разбра, че Мурка просто не знае как иначе да прикрие разочарованието и обидата си и се интересува от кариения каскет от смущение.

В това време ние с Ала не преставахме да се радваме, да се суетим и да бъбрим приятелски, и аз не забелязах веднага, че Мурка и Денис са успели да се обидят взаимно. Като пуфтеше сърдито, Денис каза, че на Мурка само подаръци ѝ дай, че както се вижда, тя не е мечтала да види него, а само кариения си каскет, а баща ѝ е уморен от пътуването и разтревожен за бизнеса. И очаква от порасналата си дъщеря Мура повече разбиране за сложната му житейска ситуация: да не е лесно направо от самолета да отива на ресторант?!

И вместо полички и каскетчета те с Ала купили във фришопа кутия бонбони и парфюм „Коко Шанел“ на мама (на мен). Мама (аз) със сигурност ще може да даде парфюма на Мура, така че ще ѝ станат два подаръка — бонбоните и парфюмът. След като се разбра с Мура, Денис помоли порасналата си дъщеря бързичко да изчисти с четка палтото му и се приготви да излиза.

— После ще помолим татко да ни заведе в някое кафене, — каза Ала с тон на дворцов заговорник, заплитащ сложна интрига — или пък ще му поискаме пари и ще отидем сами...

Ала е много симпатична, обича Мурка и винаги играе с нея някаква игра, в която те двете са татковите дъщерички — Ала е любимата по-малка, а Мура е по-голямата. При такова разположение на силите цялото глезене от общия им баща се пада на Ала, а на Мурка — нищо такова, затова пък от нея се изисква разбиране, морална подкрепа и дарбата да е истински приятел.

Когато Денис и Ала тръгнаха за ресторанта по бизнес дела, Мурка пред очите ми се спихна като балон и преди да се шмугне в стаята си, изръмжа:

— Изобщо не ми е изтрябвала нито червената им пола, нито синята блузка, карираният каскет ми трябва повече, но не е в това проблемът... Защо баща ми направи отегчена физиономия и каза, че е нямал минута време да ходи по магазините? Че магазин „Бенетон“ е точно до тях...

Но „Бенетон“ има и близо до нас, на „Невски“. Не мога да разбера защо Мура е помолила Денис да жертва от ценното си, посветено на бизнеса време, да мисли специално за дъщеря си, да ходи до магазина и да си представя колко очарователна ще е дъщеря му Мура с кариания каскет? Защо Мурка не иска просто да пресече „Невски“ и сама да си купи каскета, без да се налага да затруднява баща си?

— Ала през цялото време казва: „Ние, ние, ние...“ А аз кога ще се видя с личния си баща, щом тя не го оставя и за миг? — оплака се Мура.

Мурка не може да тъгува дълго и само след три-четири минути лицето ѝ беше като ново — предвкушащо утрешните радости. Утре ще се разходят, ще отидат на ресторант и по магазините, и на театър — с една дума, те с баща ѝ ще се въртят във валса на взаимната любов и чудесните развлечения през всичките оставащи дни.

15 декември, петък

Денис и Ала все още са у нас, защото с „Европейски“ нещо не се получи — дали заради бизнеса или защото са затворили хотела за ремонт. От разказите на Денис разбрах, че бизнесът на нашите хора от

чужбина с нашите хора, останали в Русия, е много деликатна работа. Отношенията между бившите наши и просто нашите са сложни, защото бившите наши искат да заменят изгодно запасите от недрата на руската земя за разни дрънкулки, а просто нашите се разкъсват между традиционно почитителното отношение към чужденците и недоверието към бившите наши, защото те не са истински чужденци. Бившите наши искат да докажат, че те са истински, дори много по-истински, от останалите, и се обличат с най-скъпото, и се правят, че са забравили „как беше това на руски“. Денис не е такъв, той е страшно мил, а заради тази сложна ситуация и не живее в „Европейски“.

Всеки ден Денис е толкова разстроен заради бизнеса, че по половин ден пие чай в кухнята, а щом Мурка си дойде от училище, излиза по работа. Затова тази сутрин, преди да тръгна за университета, реших да си поговоря откровенно, по женски, с Ала — да ѝ кажа, че Денис е невнимателен към Мурка и че тя трябва да се намеси. На Ала ще ѝ е приятно да чувства, че е важна, че всичко зависи от нея, включително и семейният мир.

— Според мен Мурка тъгува — подхванах издалече.

В отговор Ала ми разказа какво вкусно месо са им сервирали вчера в ресторанта.

— Представяш ли си, двама келнери го поляха с конячен спирт... — замечтано обясни тя.

— И мене вчера ме поляха със сок в стола на университета — отвърнах аз и тръгнах да търся Денис.

Случайно го хванах между банята и кухнята и с хладен като на Снежната кралица глас му напомних, че има дъщеря Мура.

— Целия ден ще тичам по работа — каза Денис.

— И Мура ще тича с теб. А Ала може да навести остарелите си роднини, все някой ѝ е останал — твърдо отсякох аз и си тръгнах доволна, че така успешно уредих личния живот на Мура с баща ѝ и че в семейството отново тържествуват мир, любов и дъвка.

Изнесох лекция на ужасно скучна и абсолютно безполезна тема — за екстроцепцията и интроцепцията. При думите „Резултат от усещанията е възникването на сензорен образ“ се заразих с прозявките на аудиторията. Прозявах се и се прозявах, без въобще да мога да се

спра. Помислих и започнах да разказвам за усещанията на бебетата. Нали студентите все някога ще имат деца, така че не е излишно да знаят предварително, че от сутрин до вечер трябва галят и милват децата си, за да не израснат агресивни личности или дори истински разбойници. Казах им да прочетат сами за сензорния образ, когато имат настроение.

Денис с Ала и Мурка се прибраха в дванайсет през нощта. Мурка с подозрително горда и нагла усмивчица грабна от бюфета бутилката с картини и се усамоти с нея в стаята си, откъдето след миг чухме плача ѝ.

Денис и Ала като две притихнали мишки седяха в кухнята, а аз стоях пред Муриновата врата. Какво да правя? Да извикам бърза помощ, пожарната, спешна психологическа помощ, да се обадя на мама? КАКВО ДА ПРАВЯ С ДЕТЕТО?! Нима ще се наложи да вляза при Мура без разрешение?

Най-сетне Мура промърмори „влизай“ и ние с Лев Евгенич се втурнахме в стаята ѝ. Мура я нямаше. Ужасена, изтичах до прозореца и кой знае защо, започнах да дърпам дръжката, за да го отворя. (Казвах на Ирина Андреевна, че уплътняването на прозорците е предвидено за май, а тя все пак напъха в процепите стари чорапогащници, като че ли сме в каменния век. Сега ще трябва да раздера лепенките...) Не се оказа толкова страшно — Мура просто се беше заровила в купчината дрехи и докато се мъчех да затворя прозореца (а навън е мразовито), Лев Евгенич я откри. Пийнала доста много от бутилката, Мура заговори с жално гласче.

Горката ми дъщеря, днес наистина ѝ е дошло много.

1. Прекарала като мека играчка два часа и тринайсет минути на задната седалка на колата. До баща ѝ седял негов бизнес партньор, дебел спортно облечен чичко с лачени обувки. Мура не успяла да се включи и с една дума в разговора им.

— Къде е татко? — разтревожи се Мурка, — сега ще каже, че се оплаквам.

— Не се безпокои, баща ти подслушва пред вратата — успокоих дъщеря си.

— Този чичо с лачените обувки ми беше много важен делови партньор! — извика Денис иззад вратата...

2. Отишли в някаква фирма на улица „Некрасов“ и татко й казал — изчакай една минута в градинката. И я забравил в тази градинка за един час и шестнайсет минути.

— Не беше за час и шестнайсет минути! Беше не повече от час... — прокоментира Денис, който все още подпираше вратата.

3. Продължили по бизнес дела и таткото свалил Мура до „Макдоналдс“ — трябвала й тоалетна. Мура се върнала, а от колата с баща й и бизнеспартньора му нямало и следа.

— Какво толкова е станало?! Татко се заговорил с партньора си, а в това време светнало зелено и татко, без да иска, потеглил! Огледал се след половин час! Мура я нямало! Една пораснала дъщеря трябва да предупреждава, че я няма в колата! — сприхаво се обади зад вратата Денис.

Впрочем Мура в това време стояла на тротоара и се безпокояла, че баща й е отвлечен от космически пришълци. И се надявала, че ако пришълците го върнат, двамата ще отидат в някое кафене, а дори и да не отидат, баща й все пак ще й покаже човешкото си лице и най-последно ще види, че това е тя — Мура. И ще я попита — как си, дъще, как си, Мура? И може би дори ще успее да го заведе в някой магазин и Мура ще се фръцка пред него с червената си поличка и карираното си каскетче, а той ще й каже; много ти отива този каскет, дъщеричке!

Но на плахия й намек Денис отвърна, че скоро свършва руските пари, а Ала трябва да си купи и пантофи от овча кожа, защото в Германия ги няма.

— На него всичко му се свиди, щом е за мен — нареждаше Мура, размазвайки сълзите си с мърлявите си лапички с изгризани нокти.

— Мура, обличай се бързо, да отидем да купим тоя каскет, и полата ще купим! — плачливо каза Денис.

Мура печално поклати глава — няма нужда... нищо не ми трябва... още повече, че магазините вече са затворени...

Върнах Денис в кухнята и започнах да утешавам Мурка.

— Мурка, не си права! Татко ти те обича, просто не му се мотаеш всеки ден пред очите и е отвикнал. Разбираш ли, той си е такъв — много е добър, просто живее небрежно... Обича те както може. От всеки човек можеш да получиш само това, което можеш да получиш.

Мура учудено подсмръкна и се умисли, а аз, окрилена от успеха, изпаднах в педагогически амок и започнах да ѝ давам примери от литературата.

— Спомняш ли си, че Чехов е казал — ако са ви налели кафе, не трябва да търсите в него бира. Или някаква друга напитка. Като стана дума за напитки, и аз ще си пийна мартини.

Но Мура не си спомняше Чехов.

— И Ала няма хитър план как да те отдели от баща ти, тя просто иска да постои с тебе, обича те!...

Когато повторих думата „обича“ в различни вариации поне двеста пъти, Мурка се успокои и дори се развесели, а може би и алкохолът я хвана.

А след това имахме учудващо хубава вечер: ние, цялото семейство, с Денис, Ала, Лев Евгенич и Сава Игнатиц се разположихме на Муриното легло и Мурка ни разказа какъв нечовешки кошмар е преживяла на училищната вечер миналата събота, уж не искаше да разказва, но след като всички се събрахме на леглото ѝ...

Още преди да започне историята си, Мура тъничко захленчи, точно като Лев Евгенич в ранното му детство, когато тъкмо се е затоплил под нечия възглавница, и хоп — изгонят го!

— Какво е станало, Мура, какво?!! — попитах я с трагичния тон на мама.

Като простенваше и не забравяше да отпие от бутилката, Мура ни съобщи, че миналата събота е ходила на училищна дискотека. И там едно изключително важно за Мура момче като напук танцувало с други момичета, с всички, освен с Мура. Ами ако обича само нея, но се смущава, помислила си Мура, и на дами канят поканила младежа. А той ѝ отказал!... Отказал ѝ пред очите на всички и най-вече пред злобната Танка Цветкова!

Исках да кажа, че едно момиче трябва да има гордост, но вместо това едва не се разплаках. Представих си как МОЯТА СКЪПА МУРА,

цялата пламнала от срам, стои пред някакъв си хлапак (отблъскващ и пъпчив!), а той презрително клати глава — няма да танцувам с теб...
МОЯТА МУРА!

— Да, да, колко е хубаво, че вече ходиш по дискотеки — разсеяно прокоментира Денис.

И тогава взех хладнокръвно и премислено решение — първо ще убия Денис, после ще му кажа да изчезне завинаги от живота ни, особено от Муриния, и няма да му дам приготвените двайсет килограма криминалета, особено Донцова!

...Или все пак да му дам криминалетата? Когато Мура се роди, бях на двайсет, а Денис беше малко по-голям от мен, вече беше двайсет и две годишен. А сега съм на трийсет и шест, а Денис още е само на трийсет и осем.

— Ще ви кажа нещо! Ще си имате бебе! — каза Ала. — Днес бях на лекар, защото немските лекари нищо не разбират, и руският лекар направо ми каза — ще имате дете. Вече съм си заплюла една шапчица от „Версаче“.

Всички много се зарадвахме, особено Мура. Каза, че предпочита братче, защото в семейството вече има едно момиче, а и момичетата ги обичат повече.

— Мура, ти си глупаче, баща ти те обожава — вметнах аз.

Мура се съгласи, че баща ѝ е много зает с бизнес ангел, и дълго седяхме на леглото ѝ, но не си говорехме нищо особено, просто всички по ред (освен Ала) отпивахме по глътка martini и се смеехме.

Ако мама разбере, че Мурка е пила с нас martini, ще ме убие!

Мурка заспа, Ала също отиде да си легне, а аз реших да се съсредоточа и да си представя, че пред мен не е Денис, а клиент, дошъл за консултация, и с тих психологически глас да му обясня всичко за дъщеря му. Че каскетът, който толкова искаше, е каскет само на пръв поглед, а всъщност е символ на любов. Аха, мисли си Мурка, щом му се свиди за каскета, значи не ме обича! И настоятелно иска да получи каскета като доказателство за бащината любов.

— Разбираш ли ме? — попитах го преднамерено меко.

— Не съм луд, а и ти не си лекар в психиатрия! — избухна Денис, и аз, за да потвърдя, че не съм луда, тоест не съм лекар,

започнах да викам: „А ти... ти... ти...!“

Вярно, че виках, шепнейки, защото утре Мура трябва да ходи на училище, а и на Ала в нейното положение ѝ е нужен продължителен и спокоен сън.

— И повече да не съм видяла такова нещо! Не искам детето ми да се разстройва! — заплашително завърших, след като се навиках на воля.

Денис кимна. Между близки хора винаги става така: не е важно кой е загубил контрол и крещи обиди — когато се умори да вика, можете пак да сте близки. Още по-маловажно е, че това винаги съм аз.

След този хубав скандал разговорът за плащането на частните уроци на Мурка мина леко. Денис въртеше очи, викаше по инерция, че няма пари, но беше ясно, че вече е свикнал с тази мисъл и вече вижда Мурка с бормашина в ръка.

После той елегантно премина от Мура към собствените си проблеми — оплака се от бизнес партньорите си, от липсата на достойна за него среда за общуване, от Германия (абсолютно невъзможно е да се живее), от Питер (не успели да купят на Ала овчите пантофки), и аз почти започнах да го съжалявам. Особено за това, че е прекалено едър мъж в сравнение с детските си навици и вечно си мечтае да отслабне, а не може без сладолед със сладко.

Все пак е странно, че сега Денис е с Ала. Не мисля, че той мечтае за мен нощем както в отминалите времена, но съм свикнала да смятам, че съм голямата любов в живота му. Ами ако вече не съм голямата любов, а просто бившата любов? Дори да е така, все пак имаме някои общи неща — Мура, младостта и прочие. Когато баща ми умря, Денис беше до мен, после почина майка му, тогава аз бях до него.

Дълго не можах да заспя, защото ми беше жал за всички. За Мура, защото не е сигурна в себе си. За мама... винаги ще се намери за какво да ти стане жал за майка ти. За Денис — живее в чужда страна без Мура. За Ала — не успя да си купи пантофите от овча кожа. За себе си — а за мене ми е жал направо до сълзи...

Все пак съм психолог и знам — ако човек се чувства зле, трябва да застане пред огледалото и да каже на глас: „Аз съм много красива,

всичко върви прекрасно!“ Да изброиш какво именно, и най-важното — да се усмихваш непрекъснато!

Според правилата това трябва да става сутрин, преди да навлезеш в света, но няма значение, ще го направя и преди да заспя, дори е по-добре.

Изправих се пред огледалото по пижама, полюбувах на разплаканото си подпухнало лице и високо и ясно произнесох:

— Аз съм много красива. (Не вярвам!) При мен всичко е прекрасно! Мурка е най-доброто момиче на света. Пъпчивият хлапак е идиот. А на Денис и без Мурка не му е зле. И на Ала ще ѝ купя овчи пантофи.

Нищо не се получи, плачех и ми беше още по-мъчно за всички, особено за самата мен.

16 декември, събота

Сутрините винаги ми носят две новини, едната е лоша — че трябва да ставам, а другата е хубава — всичко лошо от вчера сутринта ми се струва розово и прекрасно! Още повече, че днес денят ми е свободен — имам само две консултации в салона и една вечерна лекция. Освен това дойде и Ирина Андреевна и окончателно ме сдоби с живота.

По какво се различава животът с Ирина Андреевна от живота без нея (ако не трябва да тичам за лекции още от сутринта)?

1. Без Ирина Андреевна: ставам рано, със зверски неразбудена физиономия разхождам Лев Евгенич. (Не се знае кой от нас сутрин прилича повече на животно — той или аз.) По пътя купувам списание „Градът“, вкъщи правя закуска на Мура и животинките и после изтощено се излягам с чашка кафе и списание „Градът“.

2. С Ирина Андреевна: докато Ирина Андреевна и Лев Евгенич се разхождат (а те обичат да се разхождат дълго), си правя кафе. Измъквам от ръцете на Ирина Андреевна купеното от нея списание „Градът“ и моментално се пъхам обратно в леглото.

Забележка. Удоволствието е леко помрачено от неудобството, че аз се излежавам в леглото, а тя — не, но може да пробвам да погледна на проблема от друга гледна точка:

1. Откакто свят светува, някой е ходил да купи списание „Градът“, а някой го е чел.

2. Ирина Андреевна не може да прави нищо друго, а аз ѝ давам възможност да печели пари с това, което умее да прави, а по-конкретно с пърженето на гумени бухти.

3. Не съм някоя безделница, а от сутрин до вечер сея разумното, доброто, вечното.

4. Все пак нали мога в единствения си случаен почивен ден с вечерна лекция и две консултации да се потъркалям в леглото с чаша кафе, но без угризения на съвестта?! Още повече, че след малко ставам.

5. Не знам защо, но въпреки всичко ми е неудобно.

Станах, без дори да си прочета списанието. Това неудобство е глупаво наследство от съветските времена, когато се смяташе, че колкото повече миеш пода, толкова по-достоеен човек си. Дори ако си професор или научен работник, все пак в свободното си от науката време трябва постоянно да миеш пода и т.н. И в училище имахме трудово възпитание и аз лично съм била дежурна и съм мила пода в коридорите. Сега не мога да си представя какво би ме накарало да грабна отвратителния, миризлив училищен парцал.

Ирина Андреевна е много тактична библиотекарка: чисти къщата, а аз не чувам никакви неприятни звуци от рода на шума от прахосмукачката. Намерих я в кухнята, седеше си кротичко и четеше Джейн Остин. Вдигна глава, похвали библиотеката ми и продължи да си чете.

Преди да изляза, си поговорихме малко за литература. Джейн Остин е любимата ѝ писателка. Случих на домашна помощничка. Рядко можеш да срещнеш човек, който да обожава Джейн Остин като мен. Обсъдихме колко е идеална, свършена, безподобна, особено в „Гордост и предразсъдъци“ с Колин Фърт в главната роля.

Натъпках се с гумени бухти под строгия поглед на Ирина Андреевна и тръгнах за вечерната лекция в университета. Като се приближавах към аудиторията (малко закъс нях), чух как студентите в коридора викаха:

— Нека останем за психологията, лелката не говори скучно, а после ще отидем вкъщи!

Хм, „лелката“ съм аз...

След лекцията нарочно наблюдавах — наистина мнозина си отидоха. Значи са дошли да чуят именно мен, ура, ура!! Ха-ха-ха, хо-хо-хо! Много съм щастлива.

У дома се изясни, че денят е бил щастлив и за Мура — отначало евакуирали цялото училище заради обаждане за бомба, освен това — като върви, върви! — точно у нас угаснал токът. Под прикритието на мрака Лев Евгенич изял храната на Сава Игнатич, а Мурка не си научила уроците, ровила се в гардероба ми и си присвоила любимия ми черен пуловер. После двете с Мура пяхме на свещи песни от топ 20.

17 декември, неделя

В шест сутринта закарахме Денис и Ала до летището. Преди да излезем от къщи, аз се усмихнах мило на Ала и пъхнах на Денис плик с пола и каскет, за да го подари на Мурка.

От летището се прибрахме в мълчание. Мурка дремеше, а аз си мислех — нима мъжът обича по-малко детето, с което не живее?

Реших да използвам за пример някои от приятелите си.

№ 1. Не е виждал детето си цяла година, а живее само на няколко спирки на метрото. Има уважителна причина — бившата му жена каза, че не иска да го вижда повече и че ще намери по-добър баща за детето си.

№ 2. В първите седмици след развода си винаги ходеше на гости със сина си, а после изведнъж престана. Има уважителна причина — бившата му жена му каза, че е неудачник и им е провалил живота — и нейния, и на сина й.

№ 3. Нито веднъж не е дал никакви пари за издръжка. Има уважителна причина — бившата му жена каза, че той изкарва много малко и те ще се оправят и без жалките му копейки.

И всички те съвсем не са някаква шайка вампири, а нормални хора с интелигентни професии и средно ниво на обидчивост...

Излиза, че тези мъже обичат децата си, но могат да не ги виждат дълго и пак да са си добре... За нищо на света не искам да повярвам в тази истина, затова ще затворя очи (мислено, все пак съм на волана) и ще си помисля, че тази истина не е истина.

Но щом мислено затворих очи, ме осени психологическо откритие (много учени също са направили великите си открития насън или под дърво, или в някакъв друг тип унес). Най-важното откритие в нашия век на повсеместни разводи! Може би то ще спаси света от пълното забравяне на децата от бащите им.

Откритието е: щом мъжете имат толкова лоша памет спрямо децата си, бившите съпруги трябва да се задължат да поддържат приятелски отношения с бившите си съпрузи! И да говорят на бившите си мъже — синът ти е толкова способен, метнал се е на тебе, а виж дъщеря си... тя ти е одрала кожата, толкова е красива...

И на всяка цена да се подчертава, че децата са просто прекрасни!

На мен дъщеря ми Мура ми харесва всякак, дори да беше двойкаджийка или хулиганка, а на Денис — не: той трябва да знае, че Мура е хубавичка и умничка, иначе не би му харесвала чак толкова. Природен закон, какво да се прави.

На „Загородни“, до Петте къшета, се помъчих да си спомня — какво толкова ужасно неприятно каза Мура, че толкова много ме заболя, но реших, че ще мисля за това после.

Спомних си чак пред нас. Мура каза, че никак не е сигурна в себе си. Не е сигурна, че някой ще я обикне истински, че тя заслужава нечия любов. Качвах се по стълбите и си мислех — защо, господи, защо? Толкова се старях!

За разлика от Мурка аз от детската градина съм била типичната скучновата отличничка. Надеждна, отговорна. Ако съм казала, че ще дойда в десет, в десет без една минута вече съм там. Чуждите хора оценяваха много положително и външността ми, дори казваха, че съм красива. На пръв поглед мама можеше само да се гордее с мен. Не, мама винаги е била доволна от мен, но... на мен ми се искаше не това скромно удовлетворение от успехите ми, а див, необуздан възторг, помитащ всичко по пътя си.

Мама имаше приятелка, с чиято дъщеря отраснахме заедно като сестри близначки. Та тази мамина приятелка винаги повтаряше възторжено: „Погледнете моята Верочка, каква е хубавица и умница!“ И всички кимаха. Че какво друго им оставаше? Впрочем Верочка не беше нищо особено и се учеше посредствено.

А моята собствена майка смяташе, че не е педагогично да хвалиш детето си. В резултат Верочка винаги я хвалеха за красотата ѝ, а мен — никога, и за отличното поведение и високия успех по всички предмети — също никога. Лесно бих могла да придобия комплекса на грозновато и дори нелюбимо момиченце, но просто имах късмет: когато всички започнаха да се влюбват, в мен случайно се влюби отначало целият пети „Б“, а след това и пети „В“. И така успях да се измъкна от мамино влияние и да схвана, че и аз струвам нещо, а не само Верочка! Тя, между другото, е имала само едно момче през живота си и се омъжи за него. А аз... не само едно.

Не съм забравила тежкото си детство и винаги повтарям на Мурка: „Ти си невероятно привлекателна, ти си страшно красива“, за да не развива никакви комплекси. Дори я уверявам, че се учи изключително добре. Според мен Мурка подозира, че недовиждам и не мога да различа петица от двойка, но това е моят начин да развивам вярата ѝ в себе си. Така че аз като че ли не съм виновна.

...Пиех кафе и си мислех — ами ако на Мурка не ѝ достига любов? Всички ние — мама, аз, Лев Евгенич и Сава Игнатич, смятаме, че нашата Мура е най-чудесната Мура на света. И Денис винаги я е гледал с възхищение. Когато се биеше на пясъчника за кофичката си. А сега той винаги е зает с много различни неща — и с бизнес, и да ходи на ресторант, и няма време да гледа Мура с възхищение, а и е отвикнал. По-скоро я гледа с опасение — кое е това момиче, толкова зряло на вид, и за какво ли ще го помоли?

Мисля си, за мен той е Денис. Но на Мура ѝ е БАЩА. Смятам, че Денис така и не е пораснал, а за Мурка той е МЪЖ.

А ако Денис беше винаги наблизо и я гледаше с възхищение тя щеше да знае всеки миг, че собственият ѝ баща я обожава.

Може би тогава нямаше да каже: „Не съм сигурна в себе си.“

...Мурка отиде на училище, а аз изядох чиния овесена каша и на финала — сандвич с кашкавал. Решила съм да отслабвам, защото Ала

изглежда страхотно — много е стройна, къде-къде по-слаба от мен. Носи четиридесет и четвърти номер, а аз четиридесет и осми, затова реших отслабна колкото Ала със специална диета. Много е проста, трябва да ядеш само каши. Страшно обичам овесена каша с масло и захар, затова изядох още една порция. Затова тази диета е толкова удобна — можеш да ядеш каша колкото си искаш.

Днес в университета пак си представях колко стройна е Ала и реших да премина към по-радикална диета. В университетския стол изядох едно пилешко бутче с майонеза и една паста с крем (много модна на Запад диета по Аткинс, всичко мазно може, колкото по-мазно, толкова по-добре).

Вечерта в рамките на диетата преминах към разделно хранене... много е лесно, хапваш отделно това, отделно онова... Пелмените са забранени — това е тесто с месо. А варениките — не, те са тесто с картофи. И отделно мъничко ягодово сладко. След час парченце пушено сирене, малко салам, портокал, и всичко поотделно.

Обади се Роман, много се затъжил за мен, докато съм била заета със семейни работи. Каза, че Мура може да участва в един конкурс — набират участници за реалити шоу. Идеята на това шоу ми е малко мътна — ще съберат всички в тъмна стая и отношенията им ще се развиват там.

— Какви отношения? — попитах.

А Роман отвърна:

— Различни, каквито искат.

Каза Мура да отиде с изследвания. Там, в канала, са помислили, че в тъмното участниците могат да влязат в директни отношения и да се заразят взаимно с разни болести, и тогава вместо реалити шоу ще стане реален скандал, затова всички подбрани трябва да си направят изследвания. Така че нека Мура да отиде с бурканче, за да има предимство пред останалите претенденти без изследвания.

Мисля, че няма да разреши на Мура да участва в реалити шоуто. Ще ѝ кажа, че засега Роман не може да направи нищо за нея и че временно са закрили и програмата, и канала, и телевизията.

31 декември, неделя

Нова година е най-хубавият празник. Помрачава го само необходимостта „да посрещнеш добре Новата година“. Варианти за посрещане:

1. С мама и Мурка.

Плюсове — ще е много вкусно, не трябва да готвя сама. Мога да си гледам телевизия, полегнала на дивана сред топлина и уют.

Минуси — неприятното усещане за изпуснати възможности: нали докато си лежа на дивана, всички останали буйно се веселят някъде без мен.

На въпроса: „Къде беше на Нова година?“, ще трябва да кажа „С мама“, като че ли не съм нужна на никого или мама не ме е пуснала на гости.

2. Да покания гости у нас.

Плюсове — гостите ще донесат много вкусни неща, не трябва да готвя сама. Гостите ще си отидат, а яденето ще остане и ще има за вкусна закуска в леглото сред топлина и уют.

Минуси — да чистиш след гостите на първи януари е все едно да седиш в затвора, докато другите се веселят. Още повече, че всички ще са с мъжете си или с Вася, а аз ще съм сама.

3. Самата аз да отида на гости.

Плюсове — очевидни.

Минуси — не мога да се сетя дори едно място, където да ми се иска да отида.

Посрещнахме Новата година вкъщи в карнавални костюми.

Аз в костюм на Краставица (голям зелен чувал с прорези за ръцете и краката). Мурка — в костюм на Горила (шап ката и кожуха от нутрии на Альона, маската купихме от „Гостиний двор“, опашката пришихме сами). Мама беше с брада от кафява перука.

Всички останали дойдоха без костюми, но с новогодишни вкуснотии.

Альона с Никита и момчетата донесоха салата със скариди, салата с пиле и грозде, гъска с ябълки, вишнева торта, Ольга и Вася (Лежачия не може да излезе от къщи дори на Нова година) — касета с

нов филм, пирожки със зеле и кашкавал (изпечени от Вася). Ирка-хамстера с Пьотър Ива-нич, приятелите на Альона, приятелите на Олга и две мои приятелки от университета с мъжете си — всичко останало.

Разменяхме си подаръци, танцувахме около елхата, играхме на криеница (скрих се в гардероба и дълго не можах да ме намерят, едва не заспах) и на разни други игри. Беше страшно весело. Роман се обади да ме поздрави в един и четиридесет и осем. Пускахме фойерверки на двора заедно с компанията на Плешивия. Нашите бяха по-хубави.

ЯНУАРИ

11 януари, четвъртък

Сутринта иззвъня телефонът. По това време може да е само мама.

— От якето на дъщеря ти изпадна малка бутилчица кампари — с трагичен глас ми съобщи мама.

Защо когато Мурка направи нещо лошо, веднага се превръща в „дъщеря ти“? Ами ако стане заклета пияница? Дали тогава мама няма съвсем да се откаже от внучката си?

Мурка се закле, че няма ни най-малка представа откъде е дошла бутилката в джоба ѝ, но знае със сигурност, че минаващият покрай нея Петуня е изпуснал бутилчицата и тя случайно е паднала точно в нейния джоб.

Странно, защо ли Петуня изведнъж е минал на кампари?...

— Затова пък имам две новини, лоша и хубава — бърбреше зачервената Мура, като избягваше погледа ми. — Лошата е, че те викат в училище, защото изпръсках противозащитния спрей в гардероба, а хубавата е, че повече няма да правя така, защото спрех свърши.

— Купих ти газовия спрей за защита, а не за дребно училищно хулиганство — възмутих се аз, но Мурка вече излизаше — този път кой знае защо тръгна за училище по-рано.

Тъкмо Мура хлопна вратата, и телефонът иззвъня. По мислих, че е мама — сигурно иска да ми прочете с хладен тон лекция за детския алкохолизъм.

Дали да не се направя, че ме няма вкъщи? Ами ако ми звъни завеждащата катедра, за да ме помоли да заместя някого?

„Вие сте непочтена жена!“ — чух дрезгав глас в слушалката и веднага последва сигнал свободно.

Погледнах телефона недоумяващо. Кой беше това? Мама, Женка, завеждащата? Ако се държа лошо, мама никога не ми казва непочтена жена, а ме нарича „НямашНикакваСъвест“. Женка ми казва неприлична дума (...), а завеждащата няма основание да ме нарича непочтена жена, понеже никога не съм отказвала да поема лекция вместо някой болен колега. Сигурно е грешка.

Пак се позвъни.

— Кой е? — пак дрезгавият глас. — Аз съм... такова, тъщата на Роман.

Изведнъж се почувствах сякаш съм на петнайсет години и съм на гости на момче, но родителите му внезапно се връщат от работа и сега ще ни се карат, че не си учим уроците, а гледаме телевизия в тъмното.

Тъщата на Роман мълчаливо сумтеше.

— Аз... такова... вижте какво... — и изведнъж решително: — Вие, такова... искам да кажа...

— Как се казвате?

— Това няма значение — с неочаквано драматичен тон произнесе тъщата. — Вие... такова... се срещате с Роман... Сериозно ли е?

Честно ѝ отговорих: „Не. Видях се с Роман преди няколко дни и той не ми каза, че е сериозно.“

— Трябва да се разделите с него!

Ужас! Само истинска, качествена психодрама пред гастронома ми липсва на тези години! Така, трябва да запазя спокойствие и да разгледам ситуацията от всички страни.

Изпитах желание да се пхна под дивана и да разгледам ситуацията оттам.

— Да не би да смятате да се жените за него?

— Не, не, как може! Аз си имам семейство, благодаря. — Защо ли я излъгах? Сигурно от ужас! Но аз наистина си имам семейство: Мура, мама, Лев Евгений и Сава Игнатич.

— Обещайте ми, че няма да кажете на този... на Роман! Това е... той ще ме убие, ако разбере!

Заклех се да пазя тайната и тъщата затвори.

Колко е неприятно да си враг на някого, дори да е с дрезгав глас. Повече обичам да ме обичат.

И това ако не е новина! Нима Роман ме обича толкова много, че е казал и на тъща си? Обича ме, обича, обича!

На мен, естествено, ми е приятно. Трябва да си призная, че и съжалението към жена му също ми е приятно. Всичко закуп е като яйце в черупка — отвън е рохкава благородна жалост, а отвътре — жълтичка радост.

Но аз нищо не съм искала от него! Просто ни беше добре заедно. Беше ми приятно, че и той ме обича. Знаех, че е женен, но... се чувствах така... някак жива... сякаш в мен има много, много радост и тя тича с мен в надпревара... Историята с Роман ми е добре дошла, но не съм мислила за него като за съпруг. А защо да не помисля точно сега? Че иначе е ясно какво става — „печална възраст иде, женихите изчезват...“

Обича ме, обича, обича! Нима ще живеем заедно? Тогава нека той се разхожда с Лев Евгенич, сутрин и вечер.

Но все пак — защо да съм непочтена жена, а? Дали пък наистина не съм такава? Проклетият навик да разглеждаш всяка ситуация от различни страни! Сякаш всички жени са разделени на две армии — от едната страна са съпругите, а от другата — непочтените. Ето и Тъщата смята, че съм виновна аз, а не Роман. Като че ли Роман е просто небрежно оставена стока — граби, народе?!

Разговорът с Тъщата ме развълнува много, а когато човек е в стрес, има нужда от физически упражнения — да покара ски, да танцува, да подрежда къщата. Аз ще подреждам къщата.

Е, не се посветих на къщата, а се обадох на Женка и Альона. И двете ме посъветваха в никакъв случай да не казвам за тези обаждания на Роман, за да не изострям ситуацията. Не съм и помисляла да го правя, и без това обещах на Тъщата, че това ще е наша тайна.

Денят не потръгна още от сутринта.

Защо Ирина Андреевна се държи така? С нея се бяхме разбрали да идва веднъж в седмицата, когато сутринта ми е свободна, и то за цял ден. Цял ден според мен значи от десет до пет. А тя идва ту към дванайсет, ту към един часа и си тръгва в четири. Реших да сложа нещата в ред.

Ето, моля ви се, сега е един и десет, а тя тъкмо идва. Не мога да се примиря с такова безобразие! Ще ѝ кажа всичко в очите!

Отворих вратата с ядна физиономия.

— Ирина Андреевна! Много съм ядосана. Вижте колко е часът!

— Да не се дразниш, че съм дошла рано?

Не, това вече е прекалено! Искях да сложа любимия си черен пуловер с бялата ивица на гърдите. Оказа се, че Ирина Андреевна го е изпрала, и сега това не е пуловер, а кукленска дрешка.

— Ирина Андреевна! Вижте... пуловерът...

— Какво му е? Хубав пуловер. Доста е дебеличък.

— Моля ви, не ми перете повече дрехите, аз ще го правя...

После Ирина Андреевна се развика със страшен глас: „Не съм аз, той сам се е свил!“

Извиних ѝ се и в знак на одобряване и вечно приятелство ѝ подарих нов комплект спално бельо, дълго пих чай с нея и слушах истории от живота ѝ. Подарих на Ирина новото издание на „Гордост и предразсъдъци“, нейното е съвсем изпокъсано.

Почувствах, че в такава екстремална ситуация, когато трябва да обмисля всичко, изобщо не мога да ходя в университета, още повече че днес нямам лекции, а само заседание на катедрата.

Обадих се и загъгнах, като притисках къричка до носа си:

— Не мога та дойда да заседанието, имам трема.

Затворих телефона, метнах се на леглото и се закисах първо басово, а после тъничко — хи-хи-хи! Това е реакция на стреса, шока и разкриването на отношенията ни с Роман от Тъщата.

По принцип ние с Ирина Андреевна не сме лъжкини, но и у двете ни сработи здравото чувство за самосъхранение: в минути на опасност се държим съвсем еднакво — изприказвахме един куп лъжи. Тя не била прала пуловера, а аз не се срещам с Роман и пропускам заседанието на катедрата.

Най-пагубното за моя организъм е необходимостта винаги и навсякъде да съм в определено време — например лекциите ми почват в дванайсет и десет или в един и дваисет, не мога да закъснявам и за консултациите. Затова не мога всеки път, когато ми се прииска, да

погледна звездното небе, да послушам шума на потока и тази ситуация е много сериозна причина за стрес.

Реших да се поразходя, за да се почувствам частица от Вселената и по пътя да обмисля ситуацията с Тъщата, и ето на — Плешивия има лоши новини за мен. Активизира се и е наел портиерка.

Във входа на стол седеше дебела лелка с шалове — единия си е увила главата, а другият е около анцуга. Оказа се, че тази омотана в шалове спортистка е нашият портиер. Плешивия я е натоварил със задължението да пита всеки при кого отива и защо. После е длъжна да се качи до апартамента и да ме попита искам ли да видя посетителя А аз мога да отговоря: „Днес не приемаме“ или „Не го пускай!“

— И защо да не го пускаш? — учудих се аз.

— Ами всякакви хора идват... — рече неопределено Плешивия. — Разни партньори и не знам какви си... Сега няма да сме по-долу от другите нови руснаци.

Плешивия се радваше като дете.

Аз да съм нова рускиня? Аз?...

Заради възможността да се чувствам нова рускиня виртуалният ми дълг към Плешивия нарасна до двеста долара на месец, от които сто долара, за да паркирам стария си джип, и сто — за омотаната в шалове лелка. Ужас!

Безсмислено сновях напред-назад по булевард „Владимирски“, опитвах се да се взра в далечината, да дочуя шума на водата и да си изградя философски възглед за Тъщата. Купих си телефонен секретар — ако тя се обади пак, няма да вдигам слушалката.

Отбих се в книжарницата и там, сред криминалетата, ме осени — все пак ще напиша онази книга! Подходих към това от научна гледна точка (преди да седнеш да пишеш дисертация, винаги трябва да прегледаш вече съществуващата литература) и се сдобих с няколко образци на книги от най-популярния жанр — криминалния, в съчетание с любовен роман.

Вкъщи се оказа, че съм сглупила с телефонния секретар — коридорът в жилището е дълъг и можеш да ползваш само слушалка, а телефонният секретар е стационарен. Временно го прибрах в гардероба заедно с телефона.

Заех се с проучване на литературата — от научна гледна точка. Реших да опиша всички сюжети като в детската игра, при която си предават в кръг лист хартия и всеки отговаря на даден въпрос, а после четат написаното и се смеят.

1. Тя: немлада, дебела девственица (със скъсан сутиен, с очила и със спаружени ръце).

2. Той: олигарх с масивни крака. (Някога в яслите му взели захарното петле и в стремежа да си върне отнетото той е станал олигарх.)

3. Къде — в обикновени, достъпни за всички места (в трамвая, из съседните дворове, навсякъде, където се вдят олигарси).

4. Какво правят: между лелката и олигарха неочаквано се случва ВСИЧКО. Олигархът, уцелил с пръст дупката в сутиена, изведнъж разбира, че е доживял до своите немалко години, без да подозира, че ТОВА става ТАКА.

5. Кой е видял: килърът (иска да убие олигарха или лелката, понеже тя не подозира, че случайно знае важна военна или търговска тайна.)

6. Как свършва: лелката застрелва килъра, а олигархът спасява лелката. Сватба, нов сутиен, лещи вместо очила.

Всеки трябва да пише за това, което добре познава. Очевидно авторът знае добре, че ТОВА става точно ТАКА... И все пак писателите са много непредпазливи! Хич не се замислят за психолозите, които ще им направят точен психологически портрет по собствените им произведения! Например книжките за разни дебелелелки явно са написани от човек с комплекса на Пепеляшка — живяла някога една Пепеляшка, цялата в пепел, и изведнъж...

Аз ще съм по-умна — не искам читателите да знаят разни интимни неща за мен... Ще напиша романче за нещо съвсем отвлечено — например как самотна жена, прехвърлила трийсетте, с дъщеря тийнейджър, куче и котка си живяла някога в един голям град, например в Питер, и не щеш ли, срещнала голямата си любов, и тази любов ще се окаже за цял живот!

Романчето няма да е дълго, по-скоро ще е кратко, за да го свърша по-бързо.

Нахвърлях сюжета — как героите се срещнали и се влюбили, после се разделили за известно време, но пак се срещнали, за да не се разделят никога повече. Че какво, според мен не е зле. Остава само да свърша по някакъв начин, но още не зная как. Най-трудно е да се измисли края. Отдавна съм забелязала, че в произведенията, писани от жени, винаги има някакъв мъгляв край и не става много ясно защо изобщо са написани.

Надявам се, че романчето ми ще стане бестселър и че ще получа голям хонорар. С него ще направя ремонт или поне част от ремонт. Ще започна от антрето, защото антрето е лицето на жилището, а лицето ми, тоест не моето, а на дома ми, е доста захабено, като на някой петдесетгодишен каруцар, който отдавна се е занемарил.

Цели два часа не съм се сещала за Тъщата — изцяло потънала в творчество.

Представях си, че седя в телевизора, изказвам се по различни въпроси, за международното положение, народното образование, НЛО и това... БВП (брутният вътрешен продукт). С кучешкото шоу няма да имам проблеми — Лев Евгенич знае две команди: „Легни!“ и „Проси!“

Виж, с кулинарното... какво ли да готвя, не мога да варя пелмени „Даря“, я! Ще поискам от Альона рецептата на меренги по испански и ще удивя всички!...

Изведнъж от гардероба се разнесе страховит гробовен глас. „Търсят ви. Номер 585-33-97.“ Десетина минути седях, замряла от ужас, докато не съобразих, че това не е извънземен, свил гнездо в гардероба ми, а дяволският телефонен секретар.

Тази вечер Тъщата ми позвъни в гардероба пет пъти. Добре, че може да не вдигам слушалката, а тя не ми знае номера на мобилния. Реших да посветя още някое време на творчеството и да обсъдя сюжета по телефона с Альона, мама и Олга. Олга каза, че би било добре по романа ми да направят филм или сериал, тогава в едно прекрасно утро ще се събудя богата и прочута. Звучи привлекателно, тъй че ще се постарая много.

Вечерта ходихме у мама да се сбогуваме с леля Вера, тя си заминава утре. Леля Вера изпече пирожки със зеле и еклери с крем. Не ми е ясно защо стоя цяла вечер до печката — по-добре да бяхме седнали, да си бяхме поговорили, но с храната винаги става нещо

странно: сякаш излиза, че цялата ѝ любов към нас е в тези пирожки, и в еклерите също.

Останах съвсем сама, без по-възрастни хора. Мама не се брои, тя толкова много се тревожи по всякакви поводи, че мога само да лъжа, че ние с Мура имаме петици по всички предмети.

Стана ми мъчно, исках да успокоя душевните си рани със сън, но не можех да легна и да заспя, докато не се обади Женка. Защо не се обажда? А, ето я и нея.

Обсъдихме моята книга и малко се спречкахме. Женка каза за нищо на света да не ходя на кучешкото шоу без нейно разрешение (когато стана известна). Тя лично щяла да провери дали съм добре облечена, а не да се покажа по телевизора в размъкнати обувки.

— Обувките са ми едни кафяви с малко зелено, защо да не отида с тях в телевизията? Затворени, с дебела подметка, сега всички носят такива...

— Кои всички?! Погледни си в паспорта, глупаче — каза Женка. Смятам, че не е справедливо — човек носи обувки според това на колко години се чувства.

Докато заспивах, си мислех дали наистина сме излезли от младежката мода. Реших, че не. А в паспорта си не мога да погледна, защото го загубих.

12 януари, петък

Два пъти звъня Тъщата. И двата пъти на мобилния ми телефон, точно посред лекция.

Не се оправям добре с мобилния, не му знам разните хитрости, мога само да позвъня. В почивката студентите натиснаха някакви копчета, тъй че номерът на Тъщата няма да мине повече, тоест телефонът си звъни, но не се чува звън.

Погледнах го след лекциите — десет неприятни позвънявания от един номер. Десет!!

Като психолог бих я посъветвала да не звъни и да усложнява ситуацията. Да не провокира хората към необмислени постъпки, които

могат да извършат от излишш емоции. Десет позвънявания! Струва ми се, че тази Тъща не звъни където трябва, тя няма нужда точно от психолог.

Днес имах трима записани в салона и всичките, като нарочно, бяха жени, чиито мъже им изневеряват.

Когато при мен идват измамни жени, винаги си спомням за моята леля Вера. Тя толкова обичаше мъжа си, чичо Игор, просто като на кино. И имаше защо — той беш едър, добър, остроумен, плюс всичко онова, което наричат „истински човек“. Построи завод някъде на Север, стана директор, получи и орден. А леля Вера толкова много го обичаше, че не забелязваше нищо освен него и работата, дори двете им деца. Такава любов не се случва на всеки. А децата ѝ се мотаеха някъде на заден план. За тях се яслите и пионерската организация.

Това бяха хора от старата съветска направа. В най-добрия смисъл, като в старите съветски филми. Леля Вера беше преди всичко лекар и без преди всичко — пак лекар.

Та така, чичо Игор беше много привлекателен мъж. При това директор на завода, което в тяхното малко градче значи най-главният цар и бог. И, разбира се, често му се случваха истории с жени. Но леля Вера смяташе, че на Игор му се полага всичко, което му се иска, и нека бъде щастлив както му харесва. Още повече, че работите с всички тези жени не бяха сериозни.

Но не щеш ли, чичо Игор започна любовна история! Тогава и двамата бяха на по трийсет и няколко, „най-романтичната възраст“, когато първите чувства вече са позагубили силата си, а човек има още много сили за любов. И моят чичо Игор се влюби в друга жена и каза на леля Вера, че като честен човек трябва на всяка цена да я напусне, но не веднага, а иска още малко да помисли как да постъпи. А леля Вера ще трябва малко да го изчака да вземе решение, а може и повече, засега той не може да прецени.

И леля Вера започна да чака решението му. При това за нея той не беше просто съпруг, баща на двете ѝ деца и опора на семейството, а ЛЮБОВ. И тя чакаше. Половин година или шест месеца. Без глупави въпроси дали вече е решил, а ако е решил, ще може ли и тя да научи какво именно. Без могозначителни погледи и изясняване на отношенията. И най-вече без никакво „имаме деца“. Просто го

обичаше както винаги. Е, плачеше, разбира се, но когато той спеше, съвсем тихо, за да не го събуди, да не предизвика жалост и да не повлияе неволно на решението му. И след три месеца той каза на леля ми Вера: „Не мога да се разделя с теб. Искях, но не мога за нищо на света.“

Забележете, не с децата, а с нея. С нея, с нея!!! Ура!

И те живяха заедно още двацет и пет години. Когат той почина, леля Вера на въпроса ми много ли ѝ е самотно вечер учудено отвърна: „Ама аз не съм сама, аз съм с Игор“ Да...

...На всеки му се иска да има една голяма любов за цял живот, и двамата да умрат в един и същи ден, и изобщо...

Обади се Альона. Кардиологът сложил на пудела ѝ диагноза „порок на митралната клапа“, предписал му инжекции. Каза, че пуделът май е добре, весел е, ухапал Никита при опита му за сексуално посегателство (към Альона).

Преди да си взема душ, се сбих с Мурка, наплясках я с пешкир по дупето. (Отдавна не бях поглеждала бележника ѝ. Безобразие! Класната им го е запълнила целия със забележки за Мурия живот. Има и двойки по физика.)

Оплаках се на Женка, че физичката не обича Мурка.

— Че защо учителите да са длъжни да обичат учениците си? — учуди се Женка. — Те обичат новите обувки.

(Още докато Женка живееше в Питер, учителката на Катка веднъж ѝ беше изпратила бележка: „Номерът ми е: за летни затворени обувки — номер 38, 5, а ако са отворени отпред-38“)

— Занеси ѝ подарък! — нареди Женка. — Може бонбони, парфюм или нещо друго за разкош.

Реших — за нищо на света! Мура е вече голямо момиче, нека сама си носи подаръците.

15 януари, понеделник

Сутринта се понесох с бонбоните към училището, без да се облека като хората — сложих си дългото палто върху пижамата.

Надявам се, че няма да ме карат да се събличам. Смятам да поставя класната (физичката) на мястото ѝ.

— Защо непрекъснато защитавате дъщеря си? — попита ме строго физичката.

— Защото вие през цялото време я нападате — отвърнах честно и веднага направих крачка назад, като ѝ се усмихнах с фалшива усмивка.

— Извинете ме, моля ви, простете ми за всичко, ако можете... — с ръце като послушно зайче изпищях аз. — Разбирам колко ви е трудно с тях... (А наум я пращах по дяволите!)

Физичката се наведе към мен. Крака директи, немигащ поглед, остри зъби...

— Дъщеря ви е много разпиляна...

— Да, да (дявол да те вземе!).

Кимах с глава и гледах физичката с безнадежден печален поглед — научих го от Лев Евгенич, обикновено той стои с такъв израз пред хладилника.

Класната говореше, че трябва да подготвяме момичета за трудностите. И другите също, но особено момичета, а моята Мура — задължително.

Не разбрах защо трябва да правим именно момичетата нещастни и защо да ги готвим за всеобщата гадост, която според физичката животът задължително ще им поднесе.

— Ще взема мерки, още сега — като се прибера вкъщи, ще започна да я приучвам към трудностите! — заклех се, с последни сили се преструвах на възрастна, на майка на „вашата дъщеря“.

Неочаквано физичката се наведе към мен и проговори с нисък меден глас:

— Вижте какво ще ви кажа... (С такъв глас лисицата от приказката примамва петлето: „Петленце, петленце, погледни през прозорчето“, и аз реших да не се поддавам!)

— И двете с вас сме самотни жени — продължи физичката.

„Ау! — помислих си. — Ау-ау-ау! Аз не съм самотна, имам си мама, Мура, Лев и Сава, Роман, приятелките, а и студентите...“

А след това изведнъж ми стана страшно, направо до сълзи, жал за физичката:

1. Аз си имам Роман, но физичката може да си няма.

2. Мурка ще премине в друг живот, а тя ще си остане тук.

3. И освен това... родителите на много ученици идват със скъпи коли, и децата в училищния бюфет развалят банкноти от по 500 рубли, а нейната заплата е толкова малко, почти същата като моята. И в съчиненията си на тема „Как прекарах лятото“ учениците ѝ пишат, че са били в Англия, Швейцария или на Канарските острови, а тя изобщо не е била в чужбина, само в най-съветските времена с карта в България...

16 януари, вторник

Тази вечер имах Много Важна Безплатна Консултация.

— Лариса Сергеевна помоли да останете малко — ми каза управителката току преди да затворят салона, докато прибирах салфетките след последната консултация (днес не потрябвах, никой не плака), чашките (после ще ги измия) и обвивките от бонбони (изядох няколко, не много, пет).

— Тя коя е? — учудих се аз и по израза на управителката мигом схванах, че ще да е много важна персона.

— Лариса Сергеевна е нашата собственичка! — отвърна тя с лек укор. — Преди седеше с нас в салона, но сега отваря и втори салон, затова през цялото време е там. Толкова отговорна, всичко прави сама... Исква да ви провери.

И тогава се изплаших. Ами ако Лариса Сергеевна се разочарова от мен... какво ще стане? Не знам КАКВО, но все пак се притеснявам. Пък и как ли точно ще ме провери?

Още щом Лариса Сергеевна влезе в кабинета, уплахата ми премина (това е то професионалното умение да се овладееш), защото тя се оказа с доста дебел задник. Не съм злобно чудовище, за да се радвам на недостатъците на другите жени, но все пак се чувствам по-уютно, ако видя обикновен човек като мен, а красивите хора без нито един недостатък ме правят плаха и комплексирани.

Що се отнася до всичко останало без дупето, стопанката на салона се оказа много приятна жена. Точно така съм си представляла една собственичка на салон. Апетитна розова блондинка с костюмче

по мярка, уж нищо особено, а отдалеч личи, че е много скъпо. Приветлива, усмихната, уверена в себе си, говори високо.

Харесвам такива жени, макар да не разбирам как се изхитряват да постигнат такава нечовешка точност в грима?! При мен например винаги нещо куца: или ще гримирам едното си око и ще забравя второто, или ще си измия косата, но няма да успея да я изсуша, а ще трябва да тичам...

Лариса Сергеевна се разположи уверено срещу мен с такъв вид, като че всеки момент ще ме попита: „Е, какви ви проблемите?“, и аз се приготвих да ѝ отговоря по устав.

Обикновеният човек, но не и психологът, може да сметне, че Лариса Сергеевна е излишно самоуверена. Има такъв тип — винаги и навсякъде началничка, но и аз моментално прозрях, че зад малко резките ѝ маниери се крие мила, нежна жена.

Лариса Сергеевна взе от бюрото списъка с днешните ми клиенти и започна да рисува по листа квадратчета. Рисува и ги запълва, рисува и ги запълва...

— Искам да сложа психолог и в другия си салон, ако ми хареса — каза тя.

КАКВО да ѝ хареса, аз ли?

И изведнъж започна да разказва с официално приветлив тон за себе си, и скоро вече знаех, че е ужасно изморена, че във втория си салон движи всичко сама, дори и счетоводството си води сама, и все не случва на професионалисти, а днес към това се е прибавило и неприятно парене в гърлото и леко гадене, вчера се подстригала (при това е имала дълга коса)... и дали ми харесва прическата ѝ?

Аз само кимах, признавах успехите ѝ в бизнеса, особено сравнени с моите, съчувствах ѝ за лекото гадене и одобрявах прическата ѝ.

— Казвайте ми направо Лариса — нареди Лариса Сергеевна (в резултат от майсторски използваните от мен сложни псих. методи, кимане с глава, etc).

Тя продължи да разказва подробно за делата си и скоро взе да ми се струва, че сме стари приятелки, и започна да не ме свърта от нетърпение — сега ще дойде и моят ред да разкажа, че вчера ме е

болял коремът, че Лев Евгенич пак е отварял хладилника, а Мурка е получила поредната двойка по физика.

Но така и не успях да вмъкна и дума за корема, хладилника или поне за Мура, защото Лариса ме изпревари — оплака се от персонала си, че изобщо не можел да работи с нея.

Лариса, която преди това е работила като завеждащ учебната част на средно училище от Московски район, би могла и сама просто да ги научи да общуват с нея, тъй знае доста неща за психологията, понеже е преподавала география. А ако пък не знае нещо, с удоволствие ще го научи — като бивша учителка тя много обича да се учи.

— Не бихте ли могли да проведете няколко занятия с мен? — Лариса впи немигащия си поглед в мен.

Тъй като между нас се установиха приятелски, много искрени отношения, аз откровено ѝ казах: не, това не може да стане, по-добре просто да се срещаме от време на време, да пием кафе, да побъбрим. Лариса отвърна, че няма нищо против да си побъбрим още сега.

— Само да не е повече от час, защото стана късно и съм изморена.

Дали е удобно да кажа на новата си приятелка, че и аз съм изморена, че с готовност бих се разделила с нея, а и времето на един психолог струва пари?

— Аз... ъ-ъ-ъ... трябва да се прибирам — измънках аз, а Лариса ме погледна с такава неприязън, като че съм ѝ дебит и няма да ми се размине, ако на минутата не съвпадна с кредита.

Когато двама души са приятели, единият от тях винаги се опитва да прекара с другия малко повече време, отколкото този друг би искал... и тогава другият може само да чака, докато на онзи не му омръзне... При това винаги е приятно да срещнеш човек, жаден за неотложни психологически знания.

Затова реших: ще ѝ разкажа за техниките на общуването и така ще се откопча.

— Ами... съществуват различни техники на общуване, като някои са съвсем прости — започнах с лекторски глас, — например никога не казвайте: „Не бихте ли могли да ми дадете еди-какво си?“ Вместо това просто кажете: „Дайте ми това“

— О-о! А можеш ли да накараш човека да направи онова, което искаш?

— Да го накараш едва ли, но човек може неусетно да бъде тласнат към отговор „да“, макар че се е канел да каже „не“...

— И как става това? — оживи се любознателната Лариса.

Разказах ѝ за закона на трите „да“. (Това е просто: само трябва да зададеш на човека три въпроса, на които със сигурност ще отговори утвърдително, а след тях да го попиташ и онова, заради което е започнат целият разговор.)

Побъбрихме още малко за различни научни методи, които могат да помогнат на новата ми приятелка да постига своето, и Лариса се наклони да си ходи.

— В Петербург ли живеете? — се спря на вратата тя.

— Да — отвърнах учудено. Да не иска да ми дойде на гости и да се бои, че идвам на работа от Москва?

— Жена ли сте?

— Да... — Странен въпрос, какво ли има предвид, не може да бъде...

— Наистина ли сте психолог по професия?

— Да. — Следващият път ще ѝ покажа и дипломата си, и кандидатското си удостоверение, и всички справки за специализациите ще ѝ донеса...

— Ще се занимавате ли с мен два пъти седмично?

— Ъ-ъ-ъ... да — прибързах аз.

Лариса много се зарадва.

— Не бихте ли могли в събота?... Не, така не е според науката... С една дума, чакайте ме в събота! — каза тя с искрена симпатия.

Много Добрият Преподавател винаги си има някоя гордост — един Много Способен Ученик. Моята нова приятелка явно има наклонности за психология.

Преди да заспя, гледах по телевизията „Служебен роман“. Случайно го хванах по средата и не можах да се откъсна. Изглежда, в този филм е заложена тайно специална хипнотизираща програма, която прикована вниманието на хора, които го знаят наизуст, и ги принуждава да изглеждат като разчувствани идиоти, особено когато... Не, всъщност през целия филм. Човек във всеки момент може да гледа

филма и на касета, но то ще е съвсем различно, не е като да го гледаш по телевизията с всички.

17 януари, сряда

Сутринта се опитвах да включа телефонния секретар.

Не мога да се оправя с него: пици, мига и повтаря: „Оставете съобщение след продължителния сигнал...“

След като проучих инструкцията, се примирих, че телефонният ми секретар живее собствен живот, и започнах да се плаша, че ще позвъни Тъщата. Но все пак не мога вечно да заобикалям телефона!

В десет и половина се позвъни. Не исках да вдигам слушалката, но добре, че все пак преодолях страха си — беше Олга, много доволна. Нейният проф. живот лека-полека потръгва, положението с парите също се подобрява — пише много за разни интернет издания.

Много се радвам за проф. живот на Олга и за финансовото ѝ положение, но в хубавото винаги има по нещо лошо — подозирам, че Вася Абонамента е пратен в запаса, а той е един от малкото мъже, които ние с Олга можем да помолим да вдигне, да донесе, да премести, изобщо е мил!

— Имам предчувствие, че с хонорарите от последния месец ще мога да купя на Димочка малък бинокъл. Представяш ли си, той е издигнал нова астрономическа хипотеза!

— Къде я е издигнал?

— Димочка казва, че когато дръпне завесите и гледа от дивана небето, процесът на самоидентифициране при него протича по-леко — отвърна Олга и победоносно добави: — Какво ще кажеш? Нали е гений!

По-рано не бях сигурна, но в единайсет и пет животът ме научи и сега със сигурност знам, че никога не бива да се страхувам. Ако те е страх от нещо, то непременно ще дойде. С една дума, обади се Тъщата.

— Трябва да знам — изхриптя Тъщата. — Смятате ли да се жените или не?

Бях толкова шокирана от подобно бурно развитие на събитията, че не знаех какво да кажа. Такива решения трябва да се взимат от двама души. Има много заинтересувани страни — ние с Роман, Роман с жена си, жена му с Тъщата. А от наша страна аз с Мура и Лев Евгенич със Сава, които също имат право да живеят с онези, които са им симпатични и не им затварят хладилника.

Тъщата се прокашля и продължи:

— А вие как смятате? Ако някой има любов с някого, той вярва, че онзи няма да го предаде, нали?

— Това е сложен въпрос, трябва да помисля...

Предложих на Тъщата да разгледа ситуацията от друга гледна точка. Млада жена живее с мъжа си зле, не са сплотени, тя не му дава нито топлина, нито каквото там трябва да се дава, а когато той се влюби в някоя друга, тя много се учудва и смята, че са я предали. Брей, каква хитруша! Трябвало е да мисли по-рано!

— Ами ако човек... се е обяснил в любов на друг човек... а са го измамили...

— В съвременния свят всеки втори брак завършва с развод, така че, както се вижда, понякога става и така... за съжаление — обясних аз.

— На мен мама ми е казвала, че се развеждат само онези, които са лошо възпитани! — забуча Тъщата.

— Изглежда, майка ви е казвала това много отдавна — възразих аз. — Знаете, че това е патриархалният поглед към нещата, — отвърнах и се замислих: преди хората са били по-чисти, по-наивни и по-близо до правилното разбиране за семейството... Ами ако майката на Тъщата е била права? Значи и мен са ме възпитали лошо?

Неприятно усещане, като че ли са ми писали забележка в бележника. (Време е да изживея комплекса на хубавичко момиче, отличничка, таткова дъщеричка, която всички обичат и хвалят...) Когато татко почина и аз престанах да бъда татковата дъщеричка, придобих смелост и върхът на независимостта ми беше разводът с Денис. Тогава най-много се страхувах от това, че добрите момичета не правят така. А сега какво излиза — мъдростта на предишните поколения твърди, че съм лошо момиче...

— Ако единият е измамил, тогава и другият може да му измени.

— Не, само това не! — развихах се аз.

— Това пък какво значи? — възмути се Тъщата.

Обясних ѝ своята гледна точка — смятам, че изневерялата понякога може да оживи безрадостните отношения, но изневерялата напук на партньора няма да донесе радост на изневеряващия, а само ще влоши допълнително отношенията.

— Трябва да тръгвам на лекции, довиждане.

— Довиждане, ще се обадя пак — отвърна Тъщата с тютюнджийски глас.

Струва ми се, че между нас двете започват да се установяват правилни партньорски отношения, т.е. взаимно разбиране, уважение, интерес към проблемите на другия.

18 януари, четвъртък

Четвъртък е много лош ден, почти като събота (не всички съботи, а само когато се събуждаш и не знаеш къде ще прекараш съботната вечер — няма по-ужасно от това, с изключение на четвъртъка). В четвъртък първата ми лекция започва от осем и половина и за всеки е ясно, че това е нечовешко.

На някои хора (на мен и на др.) трябва да им се забрани да стават рано и да бъдат държани насила под одеялото, ако им хрумне да станат преди десет, а още по-добре преди десет и половина. Затова да се събуждам в седем сутринта ми беше толкова криво и неприятно, като че отново се раждах на тоя свят.

Забравих си вкъщи мобилния и реших да се върна да го взема (може да се обади Роман, а и Тъщата винаги е във връзка с мен). Обърнах на „Владимирския проспект“. Много по-удобно ми е да се съглася с критиките към собствените ми недостатъци, отколкото да доказвам правотата си и мисля, че не бих възразявала на забележката, че „обръщам“ звучи прекалено самонадеяно. Всъщност като едър и муден бръмбар едва-едва изпълзах от трамвайните релси, като се опитвах да обърна посоката си на движение.

Естествено, че зад волана съм не съм най-пъргавата сърна в Петербург, но причините за това са уважителни:

1. Моят ветеран не иска да се движи по-бързо, страхува се да не си загуби вратата, а и лоста.

2. Самата аз карам бързо, но не и рисковано — с не повече от четиридесет километра в час, защото като се превърне в мили, това става съвсем прилична скорост.

3. Докато правех завоя, се бях замислила за сюжета на книгата си, а всички знаят, че „на музи служиш ли, не можеш...“ и т.н.

4. Докато обръщах колата, се замислих, че Роман не се е обаждал и вчера, и онзи ден, и как влияе това на сутрешната ми самооценка. Влиянието беше негативно, самооценката — по-зле няма накъде, в душата си изобщо не разбирам мъжете — как може да не се обади, ако е обещал да се обади, аз например обещах да отида днес на лекция и ето, отивам, изпълнявам обещанието си. Очаквам и другите хора да изпълняват обещанията си. Каква наивница съм!

И точно когато произнесох на глас „наивница“ и саркастично се изсмях над себе си, внезапно почувствах рязък тласък и си ударих главата в предното стъкло. (Не знам може ли да стане подобно нещо не внезапно, просто така се казва — „внезапно почувствах тласък“).

Вдясно или вляво, на няколко метра от мен, видях крайно неприятна за мен картина — една синя мазда бавно излизаше човек. Най-сетне ми провървя — видях истински маниак. И преди си бях представяла маниака точно такъв, какъвто бе новият ми познат — хищни очи, хищен нос и хищни уши, — а сега го видях и наяве.

Взех решение да вдигна стъклото, да блокирам вратата и да затворя очи. Не знам точно колко време прекарах така, но като си спомних за лекцията, все пак отворих очи с надеждата, че всичко някак се е разминало, но, уви. Наоколо гъмжеше от катаджии и ми се наложи да изляза от колата и да се запозная с маниака, в който се бях блъснала, без да искам.

— Дължите ми две хиляди долара — прошепна ми на ухото маниакът.

Загледах се в него и не слушах много внимателно катаджиите, които ми задаваха несвързани със случая въпроси: колко метра има от мен до нещо си, каква ми е била скоростта и къде е спирачният път след трамвайните релси.

— Ами ето ги трамвайните релси — учудих се аз, че не ги виждат сами, — а спирачният път не знам къде е...

— Карали сте с непозволена скорост — каза ми висок и пълен катаджия. Имаше една или две звездички на пагоните и аз разбрах, че не е просто катаджия, а генерал от КАТ.

— С пет километра, струва ми се, а може би и шест — отвърнах аз. — Защо, още по-бавно ли е трябвало?

— Подпишете констативния протокол — ми нареди генералът след кратък размисъл и тъкмо да се подпиша, някой отзад ми измъкна химикалката от ръката и изръмжа в ухото ми:

— Да не сте посмели да се подписвате!

Огледах се и се вцепених от учудване: това беше онзи Небръснат красавец от сексшопа, тоест от риболовния магазин.

— Аз съм свидетел — сърдито се обърна той към генерала. — Тя няма да подписва нищо и ще настоява за експертиза на водача на маздата. А маздата е държавна. Я да видим кой е на волана? Шофьорът или Самият (не разбрах точно кой, но е Много Важен Чиновник от кметството или администрацията).

Излиза, че маниакът, когото съм чукнала, изобщо не е маниак, а важен чиновник. Жалко, толкова ми приличаше на маниак... Затова значи има толкова катаджии и дори генерал от КАТ. Но защо ми е експертиза, и експертиза на какво? Нали не е възможно този Много Важен Чиновник да е пиан в осем и половина сутринта в делничен ден? Или е възможно?

...А сега студентите вече са се събрали и тъгуват за мен, съвсем сами в аудиторията...

— Защо се държите така с него? — изплашено прошепнах на Красавеца. — Той е генерал.

Небръснатия красавец ме погледна снизходително като умствено изостанала.

— А вие защо стояхте наред пътя? — попита той. — Заспахте ли?

Защо да съм заспала? Правех пълен завой.

— И не забелязахте как той ви подмина в насрещното платно? — злобно изръмжа Красавеца. — Мисли си, че всичко ще му се размине! Как ли пък не!

Обясних, че просто се бях замислила и помолих Небръснатия красавец (днес беше избръснат, но вече свикнах да го наричам така) и генерала от КАТ да ме пуснат за лекциите, но те не се съгласиха и ме помъкнаха към специален отдел на милицията за такива като мен — нарушители на правилата на уличното движение.

Потеглихме в красива кавалкада: отпред генералът от КАТ, след него аз в стария черен джип, а след мен Небръснатия красавец в нов черен ландроувър.

За първи път бях в милицията, защото по-рано не са ме викали, и ми беше интересно. За всеки случай се правех на актрисата Рената Литвинова, въртях очи, говорех напевно с детски интонации (много удобен имидж):

— С каква скорост ли? Съм пътувала? Кой, аз? Не зна-а-ам... А къде съм пътувала?

Въпреки че се справях добре, ме накараха да пиша обяснения.

„Докато стоях на едно място в движещото се транспортно средство...“... не, не така... „Докато седях в самодвижещото се транспортно средство...“

Генералът от КАТ ми викаше и аз се чувствах некомфортно и незащитно: изглежда, така се чувстват всички хора, които са нарушили закона.

— Попълнете графата „Месторабота“ и сте свободна — каза генералът.

„Месторабота“, „Длъжност“... — замислих се, после бързо написах „певица“ и излязох заедно с моя свидетел.

Пушихме в двора на милицията като истински престъпници. Моят свидетел се казва Андрей.

— Какво смешно име! — любезно казах аз, — като дете имах една кукличка, продаваше се със синьо елече, а на гърба му имаше етикет с надпис „Кукла Андрюша с палто“.

Андрей отвърна, че и аз имам много хубаво име, и най-важното, рядко.

— Ще тичам за лекции, благодаря ви за всичко — казах и се сетих: — Ох, а този... чиновник, казвате, че е със служебна кола... а

защо ми поиска две хиляди долара... сигурно се е пошегувал... или е искал да ги даде на държавата.

— А, да! — намръщи се Андрей. — Трябва да обсъдим вашите действия. Няма да допусна на този... (неразбрано) да му се размине. Като нищо могат да ви присъдят хиляда долара щети.

Изохках.

Не мога да повярвам, че катаджиите могат да постъпят толкова несправедливо с мен!

— Благодаря ви за помощта, неудобно ми е, че си губите времето...

— Е, все някой трябва да ви помогне — логично отбеляза Андрей. — Още повече вашите... ами вашите приятели, с които живеете... Доколкото разбрах, те не могат да ви подкрепят...

Спомних си, че му разказвах как Лев Евгенич ми е откраднал сандвича, а Сава Игнатич скита край контейнерите за боклук, и реших да внеса яснота:

— Нали ви казах — те са животни, истински животни!

— Точно за това говоря, на тях не може да се разчита...

Андрей все пак реши, че съжителствам с маргинална двойка — крадец и скитник. Повече няма да обяснявам — на мъжа винаги му е приятно да се чувства единствен защитник на една слаба жена, неуспешно уредила живота си.

Много исках да изпием с Андрей по едно кафе, но трябваше да тичам. Поканих го да намине вечерта. (Мама не ме плаши, защото това са чисто делови отношения с цел самозабравилата се власт да се постави на мястото ѝ. Дори може да се каже, че това е политика. Още повече, че Лев и Сава не ги бива за нищо, толкова са се отпуснали, че и за свидетели в съда не ги бива.)

Андрей не отговори, само мълчаливо сияеше с невероятната си красота: прав едър нос, сиви очи, издадена брадичка, много хубава прическа (на около три седмици), затова бързо му надрасках адреса на цигарена кутия и изчезнах.

Вечерта разказах на Мура за ПТП — разчитах, че тя ще съжали и ще се хване да приготви вечерята: ще свари пелмени или нещо друго... Но сметките ми излязоха криви! Мура само ме огледа критично и каза:

— Сега трябва много да внимаваш как изглеждаш. Гледай повече да не слагаш онези карираны панталони за остарели Карлсони, че току-

виж те прибрали от улицата... Още един арест и ще те регистрират.

Странно, а аз си мислех, че точно тези панталони, черни с жълто каре, видимо ме подмладяват...

19 януари, петък

— А тя на него... ами-и, това... му е посветила живота си — каза Тъщата. — Прала го е, чистила му е, готвила му е първо, второ и компот...

(Горката жена! Не съм много кръвожаден човек, но ако някой ме беше вързал и ми наредеше да му пера, чистя и готвя по три ястия за обяд, после щеше горчиво да съжалява! А за компота да не говорим — това е направо издевателство! Да пие чай! Но на някои жени сигурно им харесва отначало да пожертват живота си, а после да натякват, че са можели да станат космонавти или дресьорки на лъвовете, а вместо това седят и варят компоти.)

— Щом е правила и компот, тогава, разбира се... ще позволите ли да ви дам един съвет? Тактично кажете на дъщеря си никога да не упреква мъжа си. Ако обвиняват човек, че е изял за обяд нечий живот, това само ще го раздразни, защото никой не обича чувството за вина.

— Какво според вас човек не бива и да говори ли?

— Според мен човек трябва сам да реши какво да прави с живота си, а не да упреква мъжа си. На света има толкова интересни неща! Аз например отдавна си мечтая да се науча да свиря на саксофон, само че все не ми остава време...

— А може и на моторолери... — замечтано произнесе Тъщата, — ако си с каска.

Андрей не дойде и не позвъни, сигурно е загубил цигарената кутия с телефона ми. Затова пък се обади Роман. Смята, че поведението на катаджиите е под всяка критика, но нищо не може да се направи!

20 януари, събота

В осем часа с неотвратимата крачка на съдбата в салона влезе Лариса и още от вратата отвори дума за психоанализата. Тоест Лариса нямаше никаква представа от психоанализа, но смяташе да я получи, защото психоанализата е много модна светска тема, а на нея ѝ се случвало да участва в подобни разговори.

Лариса страшно се учуди, като разбра, че според Фройд най-важното при човека е подсъзнанието, а цялото съзнание е само така, проформа, просто миниатюрен остров в бушуващото море на не много симпатичните инстинкти — агресията и либидото, тоест сексуалния нагон.

— Да-а, това са хората, дай им само да се сбият или да преспят с когото им падне — печално констатира Лариса.

Казах ѝ, че според Фройд нейната психика е съставена от три враждуващи помежду си нива: егото, свръхегото и подсъзнанието — То.

— Дай ми пример! — настоя Лариса.

— Ами да кажем, вашето То е огладняло и иска да открадне един хляб от супермаркета — започнах аз.

— И какво?

Обясних ѝ, че свръхегото, представено в съзнанието ѝ от най-близкия милиционер и други условности (съвест и т.н.) няма да ѝ позволи да открадне хляба...

— Ами егото ми, неговото място къде е? — извика Лариса, подозирайки, че я мамя за егото ѝ.

— И егото е там — измъчва се от угризения на съвестта — обясних аз.

— Нещо му нямам доверие на тоя Фройд — недоверчиво рече Лариса и поиска да ѝ покаже подсъзнанието.

Наложи се да отидем в стаичката за масажи и да я сложа да легне на кушетката.

— Сега ще дойде и подсъзнанието — обещах и я завих с чаршаф (това не е от значение за подсъзнанието, просто в стаята е хладно).

Лариса се излегна удобно и затвори очи, но изведнъж се надигна и си поиска чантата, после извади червило и пудра и започна да се разкрасява. „Искам да изглеждам добре за срещата с подсъзнанието“ — поясни тя, докато обираше с език излишното червило.

Лариса е истинска жена: дори не си и помисля, че за подсъзнанието е все едно начервени ли са ѝ устните или не, просто иска да се хареса и това е.

— Затворете очи, пет минути лежете спокойно, а аз в това време ще изпуша цигара и ще изям една ябълка — наредих ѝ аз.

Лариса дишаше равномерно със затворени очи и аз реших, че е време.

— Започваме — казах. — Ще ви казвам думи, а вие бързо ще ми отговаряте с дума асоциация.

— Какво?

— Каквото ви хрумне, това казвайте, важното е да е бързо, за да може подсъзнанието да излезе навън. Внимание, започваме... Работа.

— Пари! — викна Лариса, без да отваря очи.

— Щастие.

— Салон, втори салон, след това и трети... — с копнеж промърмори Лариса.

— Съпруг — настоятелно продължих аз.

— Парцал.

— А това си го бива! — възкликнах непрофесионално.

— Без да искам! — развика се Лариса, — без да искам!

Успокоих я, че нейното подсъзнание е нарекло мъжа ѝ парцал и че самата тя няма нищо общо с това.

— Защо постъпва така?! — тяхкаше се Лариса. — Излиза, че подсъзнанието ми изобщо не го обича...

Обещах ѝ да се справя с подсъзнанието ѝ. И наистина, толкова ли не можа то да се държи прилично и да не обижда мъжа ѝ?

Общо взето, нямам слабост към психоанализата, макар да не си го признавам в професионалните кръгове, защото тогава колегите ще престанат да ме възприемат като нормален психолог. Главната причина, поради която не обичам психоанализата, е, че психоаналитиците не ми допадат като мъже. Всичките ми познати психоаналитици някак си приличат — леко прегърбени, с печален поглед и скръбно присвита уста. При това по правило леко покашлят, сякаш имат постоянна субфебрилна температура. Тъй че винаги казвам възпитано: „Ох, психоанализата ви е чудесна!“, но в душата си

осъждам този техен маниер — с помощта на пръчка и въженце да извикват у разни чичковци подсъзнанието им (примерно за да разберат кой им е взел кофичката на пясъчника в ранното детство), а после започват да човъркат раничката, докато чичкото не започне да тъгува — онази кофичка беше и червенка, и удобна, как ще живея без кофичката! Аха, удовлетворено потриват ръце психоаналитиците, ето че открихме болното ви място, ура! И започват дълго и скъпо (за клиента) да обясняват на чичкото колко пагубно се е отразила тази кофичка върху целия му по-нататъшен живот.

Аз като психолог, се старая да не допускам клиентите да си тръгват нещастни. И защо изобщо хората трябва да се чувстват нещастни, след като могат просто да си кажат: „Голяма работа?“

„Самотен съм“ — „Голяма работа! Затова пък сам съм господар“, „Майка ми не ме е обичала!“ — „Голяма работа! Затова пък аз я обичах“ — и може веднага да си помислиш за нещо хубаво. Не, не твърдя, че животът е съвсем безоблачен и прост — има, разбира се, много сериозни проблеми, които не можеш да зачеркнеш просто така. Например проблемът ми с теглото. Много бързо трупам килограми. От лятото съм качила два килограма и триста и двайсет грама, а мечтая за 42-ри номер, който ми ставаше, когато бях на двайсет години — ям и мечтая, ям и мечтая...

— Нима никак не го обичам?... — тръшкаше се Лариса, дори и аз се разстроих заради нея, все пак не ми е просто клиент, а почти приятелка.

— Ще проучим тази работа — казах авторитетно. — Би било по-добре, ако беше съпруг — любов или съпруг — секс, но ще работим с онова, което имаме.

Много се уморих и искам да похапна, затова мобилизирах психологическите си умения и с лекота убедих Лариса, че нейното подсъзнание не е имало предвид, че мъжът ѝ е парцал в смисъл на слаб характер или външен вид, а просто се е появила следната асоциация: съпруг — семейство — дом — чистене — парцал.

— Е, довиждане? — изрекох с надежда.

— До следващата среща! — отвърна със заплашителен тон Лариса. — ...Да... исках да попитам нещо... Наистина ли сексуалният инстинкт е най-важен? Никак не е естетично.

От името на Фройд потвърдих, че да, не е естетично нищо не може да се направи. По-добре би било някой друг инстинкт да е главният, примерно жаждата за знания или любовта към прекрасното...

Вкъщи Мура радостно ми съобщи:

— Танцувай! Имаш писмо!

Бях много уморена, но ми се искаше да си получа писмото, затова се наложи да изтанцувам един валс (сама, Лев Евгенич подскачаше наоколо, но не в такт) и едно танго (с Мура).

Интересно, кой ли може да ми е изпратил писмо? Винаги е много вълнуващо да получаваши писма. Не можах да отворя плика където трябва и от нетърпение го разкъсах заедно със самото писмо. И така, от кого е?

„Каним ви на сгледа на 21 септември на адрес:
ул. «Пушкинска» 15, ап. 8.“

Какво ли значи това? Безобразие, толкова директно, без никакво предисловие!... Интересно, кой ли живее там? На „Пушкинска“ 15, ап. 8?

Но Мурка каза, че писмото не е за мен, а за Лев Евгенич. Да видя подписа — „Клуб на кинолозите от Централен район в Санкт Петербург“.

22 януари, понеделник

Три часа следобед, заседание на катедрата. Преподавателите се разделиха на две групи с ясно очертани граници — младите по-близо до изхода, а бабичките и възрастните от старата школа — на първите редове.

Младите бяха готови за старт, поглеждаха си часовниците и така тръпнеха от нетърпение, че чак чиновете танцуваха. Всички те, особено аз, си мечтаеха да изчезнат възможно най-бързо. Трябваше да тичат да печелят пари: да дават консултации, да провеждат корпоративни тренинги, да учат хората да продават, да водят преговори и да стават по-самоуверени. А аз бързах за Дома на книгата, защото днес взехме заплата.

Бабичките дойдоха издокарани, с предварително подготвени унили справки за успеваемостта. Четяха извадки от бележниците си и подробно разказваха какви момичета се учат в техните групи и какви момчета.

Обсъждахме крайно слабата посещаемост. Особено много отсъства Андрюша от Свердловск. Деканът разказа, че вчера му се обадила майката на Андрюша.

— Пращаме на Андрюша двайсет хиляди рубли на месец, как смятате, дали му стигат?

— Пращайте му по хиляда рубли и тогава може би и ние ще имаме възможност да видим Андрюша в университета, а така той обикаля други места, с неговите двайсет хиляди — казал деканът на майката.

Бях позадрямала, но после се събудих и се заслушах — критикуваха някого. Оказа се, че мен!

Отначало се стреснах, но бързо си дадох кураж, защото не критикуваха само мен (не съм злобно същество, просто обичам да бъда винаги в компания).

Порицаваха един млад преподавател, който носи на лекциите си китара, пее песни със студентите, танцува и играе на разни игри, и всички студенти напират да се включат в групата му. Бабите настояваха да му се забрани да танцува.

— А вие — обърна се към мен деканът и аз се сниших с надеждата, че това „вие“ не съм аз, но бях аз. — А вие, макар да не танцувате на лекциите си (впрочем не знам какво да очаквам от вас в близко бъдеще), им приказвате дявол знае какво и по този начин трупате евтина популярност!

Разбирам каква е работата. Всичко е заради това, че вчера лекцията ми беше заменена с лекция по история и половината студенти се изнизаха. Деканът не е справедлив като твърди, че си

печеля евтина популярност, като разказвам на студентите за обикновени и необходими неща като любовта и други такива, И популярността ми хич даже не е евтина, а е най-обикновена — нали студентите плащат и за моите лекции като за всички останали.

Твърдо реших да стана и да се защита, но като помислих, реших, че е по-добре да си седя кротко — и без това скоро ще свършим и аз ще поема към Дома на книгата в добро настроение.

В Дома на книгата от много години работи Ина Игоревна. Тя е истинска питерска забележителност, познава литературния живот на Петербург и литературният живот на Петербург познава Ина Игоревна.

Приятно ми е, че знаменитата Ина Игоревна ме смята за истинска интелектуалка, затова, както обикновено, послушно взех книгите, които ми препоръча. А когато Ина Игоревна се обърна, аз ловко грабнах две жълти романчета на Донцова и като заек хукнах да бягам от Ина Игоревна с Донцова зад гърба си.

— Вземете, това е много дълбок анализ на съвременния литературен процес — догони ме Ина Игоревна и ми подаде една черна, доста дебела книга. Но аз не се обърках и като уцелих подходящия момент, върнах много дълбокия анализ обратно на рафта.

После двете с Донцова се скрихме от Ина Игоревна зад стелаж с философска литература с надеждата, че няма да ни намери, но тя се оказа напразна.

— А това тука какво е? — с отвращение попита Ина Игоревна и презрително стиснала устни, посочи жълтите томчета.

— Това ли? Ами купих ги за втората жена на мъжа ми, тя е в Германия и затова... чете ги... — оправдах се аз, като нежно притиснах до гърдите си Донцова.

— А... добре тогава. На тях им е позволено — разреши Ина Игоревна (сякаш който живее в Германия е умствено изостанал!).

Може би трябва да отхвърля условностите, да плюя на всичко и да открия пред Ина Игоревна истинското си лице. Ей сега да ѝ кажа в прав текст: „ОБИЧАМ КРИМИНАЛЕТАТА!“

Ина Игоревна ми подаде вече познатия черен дебел том: „Ето, забравихте си анализа!“ А аз си мислех, че толкова ловко съм се отървала от книгата... Наложил се да я купя.

И тъй, купих две кила Донцова (за Ала, не за мен), анализ на съвременния литературен процес (за Ина Игоревна) и още това-онова, съвсем малко, няколко съвременни чужди автори (осем дебели и три тънички томчета).

Изхарчих известна част от заплатата си, надявам се, че по-малката, но е за предпочитане да не проверявам.

Вечерта се обади мама.

— Получи ли си заплатата? Ходи ли до Дома на книгата? Какво си купи? А на мен ще ги дадеш ли? Даваш ми направо две? Ей сега ще прескоча до вас.

Мама пристигна след десетина минути (такова удобство е, че живеее наблизо) и започна жадно да преглежда новите книги.

— Как мислиш, дали в началото да не прочета ТАЗИ, а после — ТАЗИ? — ме питаше тя, като притискаше книгите до гърдите си, — или е по-добре първо да взема ТАЗИ, а след това — ТАЗИ?... Виж какво, а не можеш ли да ми дадеш три наведнъж, не, четири?

И изведнъж, с вид на решен на всичко човек, изоставил всякакво приличие, каза: „А не може ли да ги взема ВСИЧКИТЕ?“

23 януари, вторник

Лариса се оплака, че тази нощ спала лошо. И аз имах какво да ѝ разкажа — в неделя спах до обяд и още час след вечеря, а през нощта кой знае защо се въртах, не можах да заспя.

Знам един много ефективен начин за бързо заспиване, който с удоволствие споделих с Лариса.

— Ако не мога да заспя, взимам книга и чета до сутринта. Зачетеш ли се, безсънието бяга и ей го дошло време да ставаш...

Лариса каза, че малко бъркам и че моят метод е точно обратното, начин да не заспиваш.

— Човек трябва да се успокои, никакви нощни разговори и най-важното, никакво четене след пет часа следобед — убедено каза Лариса, след което изрази учудването си: било странно, че съм психолог, а съм толкова разпиляна, а при нея имало ред във всичко — и в салона, и вкъщи.

Няколко години трупях спално бельо, но не в смисъл, че го колекционирах, а исках да събера повече и да го занеса в пералнята... и какво излезе? Забравих да си го взема от пералнята и вече нищо не може да се направи — това стана преди две години...

А любимият ми черен панталон, останал в химическото чистене, а загубеният паспорт... Ако Лариса ми беше мъж, всичко щеше да е в пълен ред.

— Днес искам да си поговорим за семейния живот, например моя — каза Лариса. — Ще се правим, че уж съм ви клиент и съм дошла за консултация.

— Знаете ли, Лариса, обикновено безплатната психологическа помощ не дава резултат — намекнах аз.

— Добре де — измъкна се Лариса, — всичко това няма да е като наистина, а като на игра.

— Е, започвайте да играете — примирих се. — Само че за кратко (след един час имам среща с Роман, ура, ура!).

— Аз набързо! — зарадва се Лариса. — Ето какво. Всичко върша сама, и на работа, и вкъщи! Мъжът ми наследи апартамент от баба си, сама го продадох и с тези пари сама отворих салона... И сега с мъжа ми сме свързани навеки — в случай на развод какво ще правим, ще продаваме салона и ще делим парите ли?! Така и двамата ще станем с половин салон по-бедни. Затова винаги ще бъдем заедно и ще умрем в един и същи ден...

— Тогава какъв е проблемът? — крадешком си погледнах часовника.

Лариса ме погледна с укор:

— Не разбирате ли? А уж сте психолог!

Тя замълча обидено, но като забеляза, че почуквам с молива по бюрото и си гледам часовника, реши да не губи време напразно.

— Вие с Фройд нали казвате: сексуалният инстинкт, либидо някакво... Откакто разбрах, че либидото е най-важното, не съм на себе си. Направих грешка във ведомостта, а вчера изкипах млякото... Знаете ли, за нищо на света не бих признала пред непознат психолог, но вие работите при мен... — с една дума, с онова там, с либидото, през последните две-три години работите не вървят...

— Аналогичен случай има и в Урюпинск — казах аз, като имах предвид Никита на Альона (смятам, че Альона напразно се прави на толкова страстна и настойчива жена, просто трябва да се залови с нещо и тогава сексуалността ѝ сама ще сублимира в нещо друго освен в Никита, например в плуване в закрит басейн, флор-дизайн, etc.).

— От Урюпинск ли сте? — учуди се Лариса.

— Не, родена съм в Ленинград. Имам предвид, че така става и с мои познати, и с мен...

Ако това беше истинска консултация, за нищо на света не бих казала на Лариса за проблемите си. Не бива, макар да не съм убедена, че това е правилно. Винаги малко се притеснявам от лекарите и не им разказвам за всичките си симптоми, а виж, ако лекарят споделеше, че и него днес го боли глава и не е много добре с ходенето по голяма нужда, нямаше да се притеснявам толкова от това недостъпно божество — лекаря, и щях да го почувствам като равен.

Но нашето с Лариса не беше платена консултация, а просто някаква игра между две сближили се набързо приятелки. Затова ѝ съобщих, че имам още десет минути за нея и че през последните години на брака ми и моето либидо не беше цвете, може да се каже дори, че го нямаше никакво.

Усетих, че примерът ми не успокои Лариса окончателно, затова набързо си припомних стандартните съвети в подобни случаи (до края на консултацията оставаха шест минути).

— Лариса, вземете бележник и си запишете план на действие за подобряване на либидото — казах ѝ аз и започнах да диктувам:

1. За да се усили емоционалната близост, преди секс си поговорете с мъжа си за нещо приятно.

— За какво? — попита Лариса, без да вдига очи от бележника.

— Ами... побъбнете си за втория салон.

Лариса си записа.

2. После... какво друго? А, да, еротично бельо.

Лариса ме погледна с презрително учудване и в този миг разбрах, че съм направила глупост. Едва ли такава жена спи със стара бархетена пижама, сигурно при нея е пълно с пеньоари — червен, черен, розов...

— И аз на всяка цена ще си купя пеньоар, с пера, дантели и джуфки! — казах. — Запишете го заради мен.

Лариса записа, скъса листа от бележника и ми го подаде.

3. Преди секса си спомнете любимата си еротична фантазия, чийто герой трябва непременно да е вашият мъж, а не Мел Гибсън или Ди Каприо.

— А вие имате ли... такава фантазия? — попита Лариса (тя не е клиент, а приятелка, затова има право на личен въпрос).

Смутено поклатих глава. Наистина защо си нямам в запас нито една еротична фантазия? Макар че... точно вчера сънувах еротичен сън. Аз като че вървах по двора с някакъв плик, а при мен дойде Плешивия и ми каза, че Сава Игнатич е бременен. Дали този сън не означава, че изпитвам непреодолимо подсъзнателно влечение към Плешивия или към Сава Игнатич? А в плика имаше краставици и диня. Краставичката е фалически символ. Трябва да се консултирам с психоаналитик.

Господи, какво ли още да измисля?... Ура, ура! Спомних си един много прост съвет от книгата „Как да стана неотразима“.

4. Трябва да си напомняте, че вашата сексуалност е уникална, а след това напълно да забравите за себе си и да се съсредоточите върху уникалната сексуалност на партньора си.

— Нещо не схващам, какво значи това — вдигнала глава от бележника, Лариса ме гледаше с възмущението на първата по успех — щом дори тя не разбира, какво остава за другите!...

— Ами, точно това е много просто — отвърнах уклончиво, решително станах и си взех чантата. — Играта свърши, довиждане. Трябва да бягам.

— До скоро! — викна след мен Лариса.

24 януари, сряда

— Нека се договорим — обещавайте ми твърдо, че няма да се омъжите за Роман — настойчиво дуднеше Тъщата, бетонирайки постигнатия при последния ни разговор успех.

— Кой може да каже какво ще стане в живота — отговорих й честно. — Но дъщеря ви непременно трябва да си оправи отношенията с мъжа си, защото причината за нашата история не е в мен, а в техните

отношения. Знаете ли какво ще ви кажа? Роман и жена му имат малко общи ритуали.

— Какво?

Разказах на Тъщата (за да предаде на жената на Роман), че ритуалите в семейния живот са много важни: може например вечер да пеят заедно, да канят гости по различни поводи, да ходят двамата на риба, за гъби или в краен случай да поседят тихо един до друг и да дишат в синхрон. Защото точно в тези моменти се случват невидимите съвместни трептения на душите. (И при Альона и Никита не винаги е вървяло гладко, но те се сближиха по време на ремонта на жилището, особено докато избираха плочки за тоалетната и тапети за антрето.)

— Ако липсват съвместни трептения, Роман все едно ще има и други извънбрачни връзки, опасни за семейството и здравето.

— За здравето ли? Как така за здравето? — оживи се Тъщата. — Не знаете ли, че ако използваш, е, тези де, ами знаете ги, със сигурност няма да се заразиш? От СПИН и изобщо...

Нима и Тъщата има извънбрачна връзка? От друга страна, какво пък толкова? Нинон дьо Ланкло е имала любовници до осемдесет, а сега и Тъщата, още един пример за неувяхваща женственост!

— Искам да кажа още нещо... мислите ли, че е леко на децата с разведени родители? — някак интимно ме попита Тъщата... Разбирам я, тревожи се за внучката си...

Чух шумоленето на Мура на входната врата и припряно се сбогувах с Тъщата. Най-много се боя Мура да не разбере по някакъв начин за тази история!

— Внимание, костенурка! — развика се от вратата Мурка. В ръцете си наистина държеше костенурка. А аз се страхувам до смърт от тези членестоноги или както там ги наричат...

— Подариха ми я в училище.

Очите ѝ ме избягват. Не може да ме заблуди толкова лесно — откога пък в училище раздават безплатно животни? Това е някаква Мурина далавера, сигурно е разменила костенурката за две контролни по математика или е измислила някаква друга хитрост...

Сава Игнатич не отиде при костенурката, а Лев Евгенич я подуши и тъжно се оттегли. Помислил си е, че у дома са домъкнали някакъв боклук — не става нито за ядене, нито за игра.

В откровен дълъг и сърдечен разговор успях да накарам Мура да си признае, че не държи особено на костенурката, но че това е костенурка с трудна съдба, затова временно ще остане у нас.

Помолих Мура да скрие костенурката в стаята си и да затвори плътно вратата. Надявам се, че костенурката няма да се обиди и мястото ще ѝ стигне да потича, да поиграе... Страх ме е от нея, много ме е страх от тази костенурка!...

Нещо не ми е добре — първо, костенурката и, второ, след всички тези разговори с Тъщата се чувствам подла разрушителка на семейства. Но от какво да се срамува човек в днешно време, когато разводът е толкова обикновено нещо? Да се разведе човек е по-честно, отколкото да поддържа неуспешен брак, когато на хората им е скучно един с друг и вече не се обичат. От това страдат и децата, защото лъжата и негативните емоции ги обгръщат като мъгла. Те са там, в тази мъгла, мъчат се да гребат към брега на щастието, но им е трудно.

Всички се развеждат и никой никого не осъжда. А може би все пак осъжда? Или тези мои мисли са атавизъм нещо като мъхестата опашка? От пещерните времена на стабилното семейство, когато прелюбодейката са я гонили гола по улиците?

...Роман има дете, момиче. Всяка неделя той ще се среща със своето момиче, а ние с Мурка в това време ще се занимаваме със своите си работи. Но ние и така се занимаваме със своите си работи. Аз работя, чета книги, говоря по телефона и се срещам с Роман, а Мура просто си живее.

Познавам се. Много съм ревнива. Ще си мисля, че ето, той прекарва почивния ден с дъщеря си: води я на кино или в зоологическата градина. И така е редно. А аз какво да правя? И аз ще искам да прекарвам с него почивния си ден. Но интересите на детето са над моите. Значи, че той ще обича своето дете момиче повече от мен. А какво остава за моята Мурка, която тук сякаш изобщо няма място. А и тя е още малка. Също е дете момиче.

В началото ще страдам мълчаливо, после ще се обиждам, ще троша чинии и ще се тръшкам по пода, ще затварям очи и ще крещя: „А ние, ние какво сме за теб?“

Може да е егоистично от моя страна, но искам да имам мъжа си само за себе си. По-добре изобщо да нямам мъж, отколкото той да ходи другаде всеки почивен ден!

По-добре ще е да води дъщеря си у нас. Ще ѝ приготвям любимите ѝ гозби: сладолед, кифла с маково семе от хлебарницата отсреща. Ами ако пелмените „Даря“ не ѝ харесат? Ами ако тя обича не замразена, а сготвена храна, от рода на пържени картофи с кренвирши?

Ще се опитвам да се сприятелим, ще я гледам подмазвачески в очите, а тя ще си мисли: „Баща ми напусна мама заради нея...“ Още не е толкова голяма, за да разбере, че за мъжа е много трудно да направи правилния избор веднъж завинаги, че всеки втори брак свършва с развод, че в живота стават всякакви неща и всеки има право на щастие, а децата ще пораснат и ще си имат свой собствен живот и т.н. Общо взето, всичко онова, което казвам на себе си и на другите. Защото конкретно то, това момиче, още не е пораснало и знае едно — татко и мама трябва да са заедно, а аз съм враг на мама и на баба. (Колко е бойка тази тъща, може дори да има и военни награди.)

Може би жените, чиито мъже имат деца от предишен брак, притежават някакви особени качества. А аз не ги притежавам, обичам само собствената си Мура и Женкината Катка, а останалите деца също ги обичам, но по принцип.

Излиза, че това е предварително загубена битка. Още повече, че момичето е на такава възраст, девет години, когато всичко е много силно травмиращо. Но всъщност и на дванайсет е травмиращо, и на петнайсет... По-добре да беше на четиридесет, тогава щеше да преживее всичко това по-леко... На колко ли години ще бъда, когато тя е на четиридесет? Че какво, жените се омъжват и на тази възраст. Тъщата например явно не е безразлична към секса, макар да се опитва да го скрие. Но мене не можеш ме излъга — безопасният секс я вълнува доста.

От тези мисли станах толкова нервна, че ми се прииска да тичам из къщи и всеки пет минути да пуша нервно в тоалетната — типичен стрес. Но ако човекът е психолог, винаги знае как да постъпи при стрес. И тъй, нужно ми е физическо натоварване. Може да изпера, да

изчистя къщата. Да направя пелмени или вареники. Варениките с боровинки са много вкусни със сметана...

— Хайде да ходим на Дворцовия площад да се пързалиме с ролкови кънки — предложи Мура.

— Ами снегът? — учудих се аз.

— Момичетата казват, че не пречи, човек може да се пързали.

...С Мура обикаляхме с ролкови кънки около Александрийския стълб.

Дворцовият площад беше пълен с народ, децата се пързалиха, а възрастните просто се разхождаха. Мура има червени кънки, а аз черни. Мура е с късо бяло яке, а аз с късо червено яке. Приятно е всички наоколо да си мислят, че аз съм едно от децата, такива млади и хубави.

— Вижте! Майка на ролкови кънки! — извика момче на десетина години и ме посочи с пръст. Виж ти, „майка“!

От обида се спънах и си ударих лошо крака.

— Маменце, той е глупак, ти изглеждаш толкова млада! — каза Мура и аз моментално се изправих ободрена. — Младостта ти е заслуга на храната „Уискас“.

Когато се върнахме вкъщи, пред вратата ни стояха Плешивия (преди седмица гордо му казах, че сега имам хубава работа и като си получа следващата заплата, ще мога да взема участие в начинанията му) и тренажорът — огромна пътечка за бягане. Преди време Иркахамстера ме нави да си купим пътечка за бягане за нас двете. И тя, и аз не сме я използвали нито веднъж, но оттогава непрекъснато уточняваме чий ред е да я държи вкъщи. Когато свършва моя ред, а тя заема половината антре (на нея обича да спи Сава), просто я оставям пред вратата ѝ и се скривам. И ето сега и тя е последвала примера ми...

Днес съм решила да спя с уютната пижама.

ФЕВРУАРИ

1 февруари, четвъртък

В седем и половина сутринта стана нещо нечовешки ужасно, Истински Кошмар. Спях (какво ли друго да правя по това време?), когато в ухото ми засвири „Малка нощна музика“. Привидя ми се, че съм във Филхармонията и вече е време за аплодисменти, но се събудих и разбрах, че звъни мобилният ми телефон. Господи, къде ли е? Намерих го под възглавницата си. Интересно, от кого ли съм го скрила там?

С мъка се измъкнах от съня, едвам напипах телефона — и защо?

— Аз съм съпругата на Роман. — Преди да съм се разсънила окончателно, разбрах, че става нещо страшно. — Знам, че сте негова любовница. Нека се срещнем тази вечер в шест. Къде?

— В „Кофесол“ — отвърнах машинално и веднага се развиках. — Не, не в „Кофесол“, не в „Кофесол“, не искам да се срещаме никъде! (Когато водиш важни преговори, трябва да си отпуснат, да преброиш до десет, да дишаш дълбоко, да обмислиш ситуацията и отговора си от всички страни.)

Но тя вече беше затворила... Защо се уговорих да се срещнем, защо, защо?!...

Казах „Кофесол“ машинално, защото тази кафе-сладкарница (много демократична, без снобска или претенциозна атмосфера) се намира в съседната сграда и напълно промени живота ми.

Ако човек живее на ъгъла на булевардите „Невски“ и „Владимирски“, по няколко пъти на ден някой му звъни за да го уведоми: „Аз съм на «Невски», ще се отбия да пием кафе.“ Особено често го правеха Анка, Машка, Татя а, Катка и Наташа — минат за пет минути да изпием по едно кафе, а гледаш — и обядвали, и вечеряли, и се канят да си лягат заедно с мен. Сега се срещам с тях в „Кофесол“ —

много е удобно, защото винаги можеш да си тръгнеш тактично, без да обидиш човека, и никой не виси у нас по цял ден.

Разбрах какво е станало. Тъщата не е издържала и е разказала всичко на жената на Роман. Беше ми се сторило, че тя има слабост към психологията, и двете уж се бяхме уговорили — аз няма да се омъжвам за Роман, а тя, следвайки съветите ми, ще се опита да подобри семейния живот на Роман. Защо го е направила? Защо хората са толкова лоши с мен и невъзприемчиви към науката?

Аз съм като преследван елен (за малко да се разплача, като го разбрах). Всички са ме подгонили — и момчето на Дворцовия площад, и деканът, и жената на Роман. До болка ми е жал за мен самата — горкичкия, Много Самотен Елен... Сега, когато съдбата ме е хванала в капана на неприятностите, ми остава само да си лежа под завивките и да се надявам, че все някога и за мен ще настъпят по-добри времена.

...Или не си струва да преживявам? За да бъда справедлива, в живота ми има и хубави неща — много верни приятели (мама, Мура, Женка, Альона, Олга, Ирка-хамстера, Лариса...)... и много, много студенти. За тях изобщо не съм „любовницата на Роман“, а уважаван кандидат на науките.

Мислех си, че няма да затворя очи на мократа от сълзи възглавница, но съм заспала и спях до десет часа — от мъка и защото днес съм на работа от дванайсет.

Като се събудих, веднага се посъветвах с момичетата дали да кажа на Роман за насрочените за шест часа неприятности.

Женка заяви, че трябва да погледна неприятностите смело в лицето и в никакъв случай да не ходя на срещата с жена му.

Альона предложи да взема назаем чантичката ѝ от „Гучи“, за да се чувствам по-уверена, а самата Альона за всеки случай да седи на съседната маса.

Олга каза, че бърза за „Ленфилм“ да взима интервю от една млада актриса, която играе в „Ченгета“, и ще се посъветва с нея — актрисата сигурно ще знае как се постъпва в криминални ситуации.

Така и не разбрах да се обаждам ли на Роман. Като психолог мисля, че е по-добре да не го безпокоя, а сама да огледам жена му, да видя как изглежда и как е облечена.

На кухненската маса имаше бележка: „Нахрани костенурката.“ Какво ли ядат костенурките? Със затворени очи подхвърлих в стаята на костенурката малък сандвич с кашкавал и хамбургски салам и изведнъж ми стана много мъчно — защо винаги се съобразявам с чуждите желания? Съгласих се на среща с жената на Роман, приютих костенурката...

Твърдо реших да занеса костенурката в някой зоомагазин.

Не можех да чакам до дванайсет часа. Зоомагазините сигурно са отворени от десет или дори от осем часа? В единайсет без една минута започнах да им звъня по ред с молба да вземат костенурката за отглеждане срещу разумно заплащане.

Отговорът навсякъде беше един и същ:

— Не приемаме от населението костенурки без документи.

Спомних си — да, наистина, тя нямаше никакви документи, а населението с костенурки бях аз. Впрочем и аз самата няхах паспорт. И двете сме онеправдани.

— Моля ви се, вземете животинката — увещавах аз. — Ние вече си имаме Лев Евгенич и Сава Игнатиц (тоест сме си изпълнили дълга към животинския свят)... Детето я донесе, то още е малко... — подсмръкнах за по-убедително.

— На колко години е детето ви?

— А-а-а... на петнайсет... Но тя е още малка...

— Продайте костенурката до някой пазар. Само не я подарявайте, че не се знае у кого ще попадне — отвърна продавачката. Тази поне е добра, в останалите магазини изобщо не ме посъветвах...

Разбирам, че не бива да даваш безплатно животинката на случайни хора по улицата — малко ли манияци по костенурки има...

Представих си, че стоя на пазара с костенурката в ръце, вглеждам се в очите на минувачите и каканижа: „Купете си костенурка, евтина е... искам да попадне в добри ръце..."

Интересно дали тя е момиченце или момченце?

Реших, че въпросът с костенурката може да бъде поотложен и много старателно се облякох за срещата с жената на Роман — Альона каза, че от това зависи много. Не разбирам какво точно. Да предположим, че се харесам на съпругата — и какво от това?...

Ще нарека костенурката Хантенбайн.

Днешната вечер ще влезе в историята като Страшно, Вледеняващо Душата Събитие. Някога след много години в някоя зимна вечер ще кажа на приятелите си: „А спомняте ли си онова Много Страшно, Вледеняващо Душата Събитие?“, и те без да се замислят и за миг, печално ще кимнат с глава.

В „Кофесол“ поръчах най-голямата шоколадова паста от всички, които бяха на витрината, и чаша шампанско, за да се чувствам независима и малко да замъгля съзнанието си. Шоколад с шампанско е гърмяща смес, под влияние на която младите невинни девици бързо се превръщат в млади невинни жертви, защото шоколадът възбужда, а шампанското изключва задръжките. Но аз не съм никаква наивна тийнейджърка!

Седнах на любимата си масичка до прозореца с лице към вратата и започнах да пуша цигара след цигара. Да сядаш с лице към вратата е наследство от предците ни: те винаги сядали в таверната или да кажем в кръчмата с лице към изхода, за да държат всичко под контрол, да не пропуснат врага и да избягат навреме.

— О, вие ли сте! Здравейте!

— Лариса!

Какво щастие е, когато се намираш във враждебна обстановка и си на високи токчета (сложих тези обувки по съвет на ужасната Альона, за да се харесам на съпругата), да видиш близък, позитивно настроен към теб човек. Лариса ми се усмихна и аз се отпуснах — нали приятелите са за това — да те подкрепят и да ти дават топлина.

— Благодаря ви! — някак бодро изрече Лариса. — Променихте коренно възгледите ми за живота.

Оказа се, че тя, научила от заниманията ни, че главното в живота на мъжете е либидото, решила да преразгледа живота си и мобилния телефон на мъжа си и така открила любовницата му, а сега ще ѝ даде да се разбере...

— Какво? Какво ще ѝ дадете? — заразпитвах я с интерес. Може би и жената на Роман ще ми даде същото?

— Няма значение, с една дума благодаря ви за всичко.

Скромно притворих очи. В такива минути усещаш, че не живееш напразно.

— А аз чакам жената на моя... приятел — доверих ѝ аз и за да е по-ясно, добавих: — На любовника ми.

Ако не бяха страхът и шампанското, за нищо на света нямаше да призная пред Лариса, че съм дошла тук по такъв конфузен повод.

— Жената на любовника ми иска да се запознае с мен. Малко се страхувам...

Изражението на Лариса се промени.

— Не се плашете толкова заради мен — успокоих я аз, — все пак съм психолог, винаги ще мога да я убедя да не се бием и да не правим скандали пред хората...

Приятно е, когато приятелите ти се безпокоят за теб, особено новите приятели. На нашата възраст рядко се създава ново приятелство...

Баща ми имаше един прекрасен израз за определяне степента на приятелските отношения: „Ние с него сме на «ти» и на «...мамка ти»“. Това е учудващо точно — на близките си приятели можеш да кажеш всичко, което чувстваш, но не и на онези, които са ти само приятели.

В нашата катедра има една доцентка, с която пет години ходим да пушим и откровено си споделяме разни интимни моменти „от живота“. Тя разправяше, че не знае как да се държи със сина си и че точно сега му е страшно необходим баща, но такъв няма и нищо не може да се направи. Но доцентката в никакъв случай няма да си признае пред мен, че точно сега и на нея ѝ трябва мъж, а и аз няма да ѝ разкажа... И така ние с нея пет години си изливаме душите по всякакви екзистенциални проблеми (за смисъла на живота, страха от смъртта, защо сме дошли на този свят и други такива) и при това си общуваме на лично и бащино име. Всичко това означава, че в преносен смисъл ние с нея сме на „ти“, но в никакъв случай и на „мамка ти“... Малко е тъжно да общуваш така, защото се чувстваш ужасно зрял човек. А пък с Лариса всичко е съвсем различно, тя става новата ми близка приятелка.

— Вие... вие... — запелтечи Лариса. Неудобно ми е, защо се вълнува толкова заради мен!

— Ама не се безпокойте, тя може и да не дойде. С жена му едва ли ще станем приятелки, тогава какъв е смисълът да се срещаме, не съм ли права?

— Мъжът ми Роман ли е вашият любовник? — продума Лариса.
Боже, това се случва само в бразилските сериали, но аз съм в Питер!

Оттук нататък разговорът ни продължи наистина като в бразилски сериал:

— Кой?

— Роман.

— Роман е ваш мъж?

— Роман е мъжът ми.

— Не може да бъде.

— Да.

И пак:

— Роман ли ви е любовникът?

— Роман ли?

— Да.

— Кой, Роман ли?

Лариса дойде на себе си по-бързо от мен и решително постави всичко на мястото му:

— Един и същи Роман е мой съпруг и ваш любовник — изрече го така, сякаш питаше: „Кой работи с теб?!“ За секунда ми се стори, че ми свети с лампа в лицето. Когато някой друг каже „любовник“, ми се струва, че е някак неприлична дума — идват ми наум хора, скрити в гардероби, бягства през балкони и прочие пошлости, които нямат никакво отношение към твоята неземна любов, протичаща в особена и съвсем различна ситуация.

Без да отклонява немигащия си поглед от мен, Лариса натискаше копчетата на мобилния си телефон и у някого засвири „Малка нощна музика“. Оказа се, че е у мен.

— Е! — каза Лариса на масата и по телефона. — И какво? Гледайте ме в очите.

Отговорих й, че е абсолютно ясно, че е станало недоразумение.

— Моят приятел Роман не може да е едновременно и вашият мъж Роман, защото жена му е ужасно мълчалива, мълчи, страшно е да се каже, по няколко дни.

— А как по друг начин да възпитавам и наказвам? — възмутено отвърна Лариса.

В критичните моменти от живота хората се мобилизират, проявяват страхотна изобретателност и всички ресурси на организма им се притичват на помощ: например една жена дори повдигнала автобуса, премазал детето ѝ, и го спасила!

И аз проявих необичайна изобретателност и направо се вцепених, затова не си спомням добре какво стана после.

— А-а... Нима аз... нима ние... нима Тъщата... трябва да поспя. Ще си доям пастата и веднага в леглото. Много скоро ще се видим в салона, всичко хубаво.

Намерих изхода бързо, но не от първия път — първо уцелих вратата на тоалетната, после се озовах в кухнята.

Интересно дали ще си останем приятелки с Лариса? Мисля, че да. И ние с Женка веднъж имахме общ мъж — съпруга ми Денис. Между тях се беше получило нещо, случайно или нарочно, не съм изяснявала. Не, отначало казах на Женка — напусни живота ми, а после си помислих — как така „напусни“, а не, не съм глупачка да загубя завинаги приятелката си от детската градина, и ѝ казах — чакай, засега не ходи никъде.

Може би така ще стане и с Лариса? Но дори и да не станем близки приятелки, нямам право да ѝ се сърдя за това, все пак ми е нова приятелка, а не стара.

Не можах да стигна до вкъщи цели двайсет минути — портиерката, протеже на Плешивия, увита в шалове над анцуга си отпреди революцията, ми разказа как се веселяла преди двайсет години, когато плавала като бюфетчийка на параход, нещо съвсем различно от това да седиш във входа, където по принцип няма много работа. Затова, като ми доскучее, винаги можела да се качи при мен да си побъбрим.

Ударих се зле в пътеката за бягане в антрето. От понеделник започвам да тренирам. Не се чувствам особено добре, но може би все пак ще потичам, макар че е глупаво да започвам да спортувам тъкмо когато не ми е добре. Мога да започна заниманията по всяко време, няма къде да ходя, пътеката винаги ме чака в антрето.

Не мога да напиша какво каза Женка по повод на това, че вечно се забърквам в разни истории, и ето ти сега жената на Роман се оказа приятелката ми Лариса, кой би предположил!... Не мога, защото по

принцип съм противник на нецензурната лексика в писмен вид и само културно използвам това-онова в устната реч — когато на крака ми очаквано се стовари пътеката за бягане или пък Женка, Альона, Олга и още няколко от най-близките ми хора много се разпуснат и трябва някой да им свие юздите. Но и в писмената реч!

Разказах на Женка за палавата портиерка бюфетчийка. Женка хихикаше противно и ме нарече нова руския. Казва, че всички признаци са налице — джип, паркинг, портиерка. Наложих се да я поставя на мястото ѝ.

2 февруари, петък, къс и много, много тъжен ден

Не можах да дочакам вечерта — в пет часа имах консултация в салона, а веднага след това среща с Лариса. Кратък план на днешното ни занятие:

1. Ще изхождаме от това, че приятелството ни няма да пострада.
2. В живота става какво ли не, случват се и такива курioзни съвпадения.
3. Не искам да разрушавам прекрасното ѝ семейство.
4. Обратното — съгласна съм да направя психологическа корекция на отношенията им с Роман, включително и относно либидото.
5. Макар да ми е мъчно, защото и аз го обичам, а не само тя.
6. Но тя го е обикнала първа, тъй че какво да се прави...

...Не мога да повярвам, че ме изритаха от салона като куче. (Защо пък като куче? Да се гонят кучета е дори по-лошо, отколкото хора. Просто така се казва.)

Както обикновено, понечих да вляза в кабинета си, но той кой знае защо беше заключен. Тогава поисках ключа от управителката, но тя, като избягваше погледа ми, измънка виновно:

— Не съм в течение какво е станало, но... ето ви нещата... — и ми подаде един пакет изпод плота. Объркано погледнах в пакета. Там имаше: зелена лампа, две чашки, две лъжички, захарничка — за чая, който пият клиентите, салфетки — за плачещите клиенти и за мен,

запас от аерошоколадчета (две) за мен. А къде са ми любимите черни обувки с каишките, които си обувах в кабинета?

— Какво става, да не ме местят в друг кабинет? Къде е той? И не забравяйте — трябва ми две еднакви удобни кресла и маса — казах безгрижно, като се мъчех да не проличи, че такова местене, и то без да се посъветват с мен, ми е крайно неприятно. (Използвах една от най-трудните психологически техники: ако са ни обидили, не трябва да се цупим като ущипани моми, а да се опитаме да водим преговори по същността на ситуацията. Например:

Човекът, който ни обижда: — Извинете, че не ви познах, трупнали сте поне десет кила!

Нашият отговор, с доверителен тон: — Знаете ли, на мъжа ми страшно му харесва, че може с лекота да се облекне на мен.)

Управителката се изчервяваше и мънкаше и аз най-после се сетих, че искат да ме пъхнат в кутийката зад кабината за масажи. Но се оказа, че не е така, съвсем не е така — изгонили са ме! Изхвърлили са ме от работа! И са загубили любимите ми черни обувки с каишките!

Когато човек е в шок и изпадне в отчаяно положение, без работа и без пари (заплатата в университета не може да се смята за пари, а само за нещо като стипендия, когато родителите те хранят и обличат, а със стипендията се чувстваш независим и ходиш на кино), по правило започва да мисли за най-важните и належащи проблеми на новото си положение. Така и аз, влачех се към къщи с пакета с чашките и си мислех, че се налага спешно да потърся начин да изкарвам пари, нали трябва да издържам и домашната помощничка. Просто нямам сили да постъпя с Ирина Андреевна толкова жестоко... Не бях слушала особено внимателно житейските ѝ истории, но помня със сигурност, че няма никакви други доходи, само от работата си по нашето домакинство. Ще се наложи ние с Мура да икономисваме от храна и дрехи.

...Никога отникъде не са ме гонили... не, веднъж ме изгониха от часа по физика, защото, докато ни обяснявах механизмите на свредела, лакирах ноктите на Ирка. Лакът е хубав, розовичък.

Толкова ме е срам, толкова ме е срам! Чувствам се като мръсно коте. (Макар че и котките не бива да се гонят, не само кучетата.)

В двора срещнах Плешивия. Наложих се да изпълня обещанието, което дадох преди седмица, като си правех сметките с голямата заплата, и да платя:

1. За униформата на портиерката — фуражка и бяла дантелена престилка.
2. За паркирането на ветерана.
3. За други обществени нужди на Плешивия, който, изглежда, е решил да купи на портиерката малък телевизор.

Това бяха последните ми пари... Господи, какво ще става сега? (Имам предвид с Ирина Андреевна.)

Прибрах се и тъкмо се наках да поплача и да си потърся работа, се оказа, че сега домът ми не е дом, а плацдарм на бойни действия и сводката е следната:

1. Обади се Роман.

Роман ме обича, точно така каза: „Обичам те.“ Ох! Тези думи винаги предизвикват в стомаха ми толкова приятен гъдел...

2. Обади се Альона.

— Всичко се развива отлично, просто превъзходно. Знаеш ли, че тези продължителни връзки с женени са пряк път към самотна старост. А сега Роман ще трябва да избира — каза Альона — и лично аз не се съмнявам кого ще избере, теб или своето мрънкало.

Ох, ох, ох, няма е истина?! Дали Альона е просто пристрастна към мен? Или не е?

3. Позвъни Роман.

— Обадох се вкъщи. Жена ми казва, че дъщеря ми си носела снимката ми в джоба. Гледала я и нареждала: „Татко още не ме е отгледал, а иска да ме изостави.“

4. Обади се Женка.

Каза: „Какво сериозно момиче, мисли и говори като възрастно.“

— Каквото жена му ѝ е сложила в джоба, това носи. Или пък жена му лъже — добави цинично тя.

Колко прозаична е все пак Женка. Ами ако детето настина страда, а аз не мога да му помогна с нищо...

Женка не разбира, разведе се с бащата на Катка, когато тя беше на шест месеца, и сега ѝ досажда: „КаткаОбадисеНа Бащаси“, „КаткаОбадисеНаБащаси...“ Само за да си има Катка баща.

Вечерта Роман дойде у нас, седнахме в кухнята и обсъдихме ситуацията. Роман ми разказа кой как е реагирал.

Жена му (още не мога да повярвам, че жена му и приятелката ми Лариса са едно и също лице) го заплашила:

— Ще видиш половината салон и дъщеря си, когато си видиш ушите!

Майка му казала:

— Глупаво е да смениш родната си дъщеря с чужда (чуждата е Мура).

Приятелят на Роман казал:

— Може жена ти да е с труден характер, но новата ти (новата съм аз) може да се окаже още по-лоша.

Тъща му казала:

— Ще ти се явявам насън всяка нощ и безпощадно ще те коря за всичко. (Интересно, дали наистина умее да влиза в чуждите сънища, когато пожелае? Много се надявам, че не планира да влиза и в моите.)

Обсъждахме толкова дълго, че накрая съвсем загубих представа как се стигна до всичко това — сякаш съм Алиса в Страната на чудесата, отпила съм не от която бутилка трябва, и вече изобщо не съм аз, а потъвам в сива мътна каша.

Мура се обиди, че ние с Роман, вместо да си поговорим с нея, сме се затворили в кухнята и без нея обсъждаме с упоение семейните му работи. Отказа да яде пелмени „Даря“, извика ме в антрето и започна да ми шепне ядосано:

— Искам да си щастлива, а сега физиономията ти е като на нашата класна — тя като че ли оня ден е изпила цяла бутилка оцет.

— И защо оня ден?

— Защото вече е успяла да отиде на оня свят.

Сама съм си виновна — Мура е ужасно разглезена и от най-ранното си детство смята моите гости за свои гости. Тя никога не се е интересувала от играчки, искала е само да стои кротичко с гостите ми, като че не е Мура, а някаква сянка. Бързо я забравяхме, пък и какъв смисъл имаше да я гоним, след като така или иначе ще подслушва...

Роман се обади на жена си направо от кухнята ми (не вярвам, че това е Лариса, а не някакъв кошмар!), изслуша я мълчаливо, разстрои

се и избяга от къщи с ужасен израз. Хукнах след него — да видя мога ли да направя нещо, а когато се върнах, Мура не ми говореше. След две-три минути каза:

— Хайде, хайде, тичай подире му по улиците, дано успееш да го хванеш и да му избършеш сълзите!

— Ти си също като баща ти, не разбираш от фини душевни движения! (Никога не трябва да говориш лошо за втория родител, освен в случаите, когато не ти издържат нервите, а на мен определено не ми издържаха.)

Възпитала съм Мура като жестоко момиче! Но може би тя просто не познава достатъчно добре Роман, затова не се вживява в проблемите му.

Вече не разбирам абсолютно нищо, а Женка — Женка е станала прекалено язвителна. Казва, че Роман ѝ е напълно ясен. И за какъв дявол ми докладва всякакви глупости... Че всичко прехвърля върху мен. Тя смята, че съм глупачка. Не мога да се съглася с това. За какво толкова мрази Роман? Никога не го е виждала. А-а, знам. Просто ревнува. Едно е и двете да сме без мъже и да сме си най-близки приятелки и съвсем друго — да имам любим и Роман да ми е почти толкова близък, колкото и тя.

В края на разговора Женка нарече Роман (неприятно ми е да го напиша) „този сълзлив лъольо“. Сигурна съм, че Мура ѝ се е оплаквала.

Заради тази глупачка Женка спях с утешителната си пижама.

3 февруари, събота

Този ден е най-мъчителният в живота ми, имам предвид не изобщо, а в любовния ми живот.

Преди първата лекция се срещнах с Роман в Лятната градина. Роман беше много нежен и замислен.

Казах му, че страшно ми е жал за него.

— Предлагаш да се разделим ли? — със странна готовност попита Роман. — За известно време, докато нещата се уталожат...

Много се изненадах, защото беше тъкмо обратното — мислех си, че ще ми каже — искам да съм винаги с теб (и Альона беше сигурна в това, и Олга, и всички).

— Не-е, аз... — опитах се да му обясня за зрялата любов и за съзнателния избор и че ще успеем да се справим с всички трудности с децата — и двамата имаме достатъчно сили да обичаме и неговата дъщеря, и Мурка, но лекцията ми започваше след десет минути.

Роман ме изпрати до входа на университета.

— Е, ще тръгвам. Само временно, разделяме се само временно... — Не можех да повярвам, че просто така реши и си тръгна, без всякакви прощални целувки, сълзи и обещания.

Зарязаха ли ме?... Май че ме зарязаха...

Ако днес не бяхме научили за поврата в делото на един арестуван олигарх, би ми било непоносимо тъжно, а така обществеността политическите проблеми донякъде ме отвлякоха от личната ми драма. Няколко преподаватели от катедрата бяха просто бесни, ръкомахаха и говореха страшни неща от рода на „питерските чекисти взеха надмощие“ „началото на 37-а година“.

Чувствах се като единствената защитничка на президента във вражеска за него страна. Все пак сме учили в едно училище, а това не се забравя лесно!

Оправдавах се и се усмихвах угоднически, както става когато твой близък роднина е направил нещо, което всички не харесват, а ти изпитваш противоречиви чувства, от една страна, общо взето, си съгласен, а от друга — все пак ти е роднина и не върви и ти да го осъдиш публично! А и някъде в мен мъждукаше мисъл от рода на „чичото е голям, чичото знае“. Може би у мен говори наследеното от крепостното право — щом е президент, всичко знае и винаги има право!

Всичко това не е приятно и ме държи нащрек.

Докато разисквахме, се обади мама и аз понечих да ѝ разкажа какво мислят колегите ми за Путин. Не щеш ли, ме спря някакъв неясен вътрешен цензор — ами ако по телефона НЕ БИВА? Ами ако за Путин пък ИЗОБЩО НЕ БИВА?

Съчиних наум писмо до президента.

„Скъпи Путин! С теб сме учили в едно училище, танцували сме в една и съща зала, писали са ни двойки едни и същи учители! А сега ми

е някак неудобно! Моля те, направи така, че...”

...Ами ако вече не бива да споменавам и името му просто така? Ох, майчице!

На лекцията попитах студентите какво мислят за новото развитие на делото на изпадналия в немилост олитарх, но те отвърнаха, че не знаят кой е този. Но те били за президента, а и никога не било излишно да сплашиш олигарсите, макар че, естествено, не знаят за какво точно става дума.

В края на лекцията получих SMS. Реших, че Роман иска да се извини. От вълнение не можах да го прочета и помолих момичето от първия чин. То го прочете. Оказа се, че той потвърждава, че се разделяме, независимо от всичко ме обича, но засега няма да ми се обаждат. Получи се много неудобно — сякаш споделям личния си живот със студентите. Добре, че днес присъстваха не повече от сто и десет студенти.

Като напук темата беше много сложна — „теории на мисленето“. И самата аз не разбирам всичко от тези теории. В края на лекцията предпазливо попитах има ли въпроси. Тъй или иначе винаги мога да ги извъртя, да излъжа нещо или да кажа: „Още ви е рано за това.“

Стана отличничката с очилата от първия чин, тази, която ми прочете SMS-а.

— Имам въпрос... Какво да се прави, ако са те изоставили. Питам заради приятелката си.

Помислих малко какви са личните ми планове във връзка с това, че Роман скъса с мен:

1. Да попуша до Зимната канавка.
2. Да купя от хлебарницата носталгичната торта с жълтите рози от крем и да я изям в колата.
3. Довечера да събера момичетата и да се разплача както трябва още в антрето.
4. Да им направя пица, те не са длъжни да гладуват заради моето нещастие.
5. Подразбира се от само себе си, че ще скрия всичко от мама (защото според нея, ако аз съм изоставила някого, животът си тече в правилната посока, но ако мен са ме изоставили, за мама ще е трагедия, а ние с Мура — две внезапно обеднели никому ненужни сирачета).

6. И от Мура (ще я пратя на кино, непедagogично е да плачеш и страдаш пред малко дете, детето има нужда от майка, която уверено крачи в живота).

7. Да обсъдя с Женка, че животът ми не върви, защото обичам несподделено Роман. И какво да правя аз, самотната безработна нова руския, със заплащането за паркиране, портиерка и домашна помощничка.

— Зная какво трябва да се прави — осени ме изведнъж — Първо, в никакъв случай не бива да се притесняваме, че са ни изоставили. Кой знае защо на всички им се струва, че е срамно да те напуснат. Това е неправилно. Глупаво е да се срамуваш заради другите, та нали не ние сме извършили предателството, а точно обратното. На хората им се струва, че е много по-хубаво да зарежеш някого пръв — да изтичаш напред и да успееш да предадеш първи! Второ, необходимо е незабавно да започна да обогатявам и укрепвам личността си.

— Да трупаш мускули ли? — се интересува едно момче от задните редове.

— Не, да укрепваш личността си!

— Каква ти тук личност!

Закъсняхме с половин час, изяснявахме как точно става това укрепване и обогатяване. Не в „Планета Фитнес“, а в библиотеките, музеите, консерваторията. Добре е и да помагаш в детска градина или на възрастни хора. Дори да са ни изоставили, нас какво ни интересува, ние нали сме си на мястото?

Впрочем може би не е толкова лошо, че ме изгониха от салона. Стига съм правила халтура за пари, по-добре да си напиша докторската дисертация.

Попуших си до Зимната канавка, втрънчена във водата, обадих се на Аљона и Олга. По принцип Ирка-хамстер няма право да присъства на такива мероприятия, понеже не е приятелка с Аљона и Олга, но близките ѝ отношения с Мура ѝ дават равни на техните права да участва в живота ми. Освен това не е красиво да я разстройвам и да ѝ давам повод да си мисли, че най-интересното от живота ми минава покрай нея.

Прибрах се към пет часа с голяма торта (малката тортичка според плана изяхох в колата) и започнах да се подготвям за

утешително-ободрителното посещение на момичетата. Оказа се, че за пицата въобще няма нито кашкавал, нито някакъв колбас, нито тесто. Реших вместо с пица да ги почерпя с торта.

Изядох тортата. Реших да измета антрето и коридора.

Метях пода заедно със Сава Игнатич, настанил се върху метлата, а по коридора срещу нас бързаше Хантенбайн. Съвсем забравих да го дам в зоомагазин, така че той си остава у нас...

В шест и пет се обади Альона, имала си неприятности.

Тази сутрин откровено каза на Никита, че проявява малко сексуална любов към нея и се занимава с халтура в съботите, а уж твърдо били решили друго. Съборила го от леглото — просто не си преценила силата. Никита казал жално от пода: „Попитай, попитай психолога (мен), тя (аз) ще ти каже, че не може да се отнасяш така с мен!“ Всъщност Альона се обаждаше по повод — навиваше ме да кажа на Никита, че може.

Альона добави, че настроението ѝ е такова, че ѝ идва да умре, не може да гледа абсолютно никого и скоро ще дойде, вече си обличала новите дънки „Калвин Клайн“.

В шест и двацет се обади Олга. Беше много ядосана — Вася пак се бил изложил (Лежачия е все още на мода, Вася — в немилост). Казал, че не вижда никаква разлика между акселбанти и аквамарин: и едното, и другото звучи като котешка храна.

— Кажи ми като психолог — той идиот ли е? Всеки знае, че котешката храна е „Уискас“!

— Идиот в преносния смисъл или във физиологически? — уточних аз. — Каква е формата на главата му (хидроцефална или триъгълна)?

— Формата на главата му е като на идиот, казвам ти го със сигурност.

Олга каза, че акселбантите и аквамаринът окончателно са наклонили везните в полза на Димочка и че почти е скъсала с Вася; само дето самият Вася още не го е забелязал.

Убеждавах Олга, че Вася не е длъжен да знае всичко. Моите студенти например не знаеха думите „маргинал“, „апартейд“ и „десерт“. Или пък аз — миналата зима много се учудих, като видях

течащата от радиатора вода, но откъде бих могла да знам, че вътре в него има вода? А Вася със сигурност знае къде какво му тече.

— Ами ти — и тебе си те бива! — развихах се радостно (всички знаят, че съм за мира, за обикновените житейски ценности и за Вася), — кой се изложи в ресторанта минала та седмица!

Миналата сряда Олга била в някакъв скъп бар заедно с прочути хора от киното, не помня точно с кого (никога не съм разбирала защо трябва да се интересувам от чужди хора, които изобщо не се интересуват от мен). И един от кинаджиите поискал от келнера сомелие.

— Тук нямаме сомелие — казал келнерът. — Извинете ни.

— Как така да няма, не може така! — разсърдил се кинаджията. — Искам сомелието, и то още сега!

— Казах ви, тук няма сомелие!

Спорът между кинаджията и келнера се затегнал, а Олга, като добра душа, (ако не се отнася до Вася), казала на келнера, за да ги помири:

— Дайте му най-после това сомелие, донесете от съседния ресторант, щом го нямате... Не виждате ли, че човекът иска само сомелие и нищо друго!

Когато ти е зле, искаш да уязвиш и другите, затова безжалостно продължих:

— Кой не е знаел, че сомелието съвсем не е вино, а главният по вината? А?! А после Вася бил идиот...

Олга претупа на бърза ръка разговора, като каза, че спешно трябва да си допише материала и тръгва към нас. Чиста лъжа, просто ѝ стана неудобно, че не помни каква форма има главата на Вася.

След разговорите с момичетата злобното човече в мен сякаш се оживи — не само на мен ми е зле, и при другите хора не всичко е наред! Интересно дали всички се ободряват поне малко от чуждите неприятности и аз съм обикновен човек, на когото нищо човешко не му е чуждо, или пък съм злобна и нелоялна твар? И защо точно аз? Не желая на Альона да получава малко сексуална любов от Никита, просто изпитвам чувство на солидарност — и двете си имаме проблеми, не само аз.

В седем часа Мурка изхвърча на кино, а при мен пристигнаха Альона, Олга и Ирка-хамстера. Альона донесе много вкусни неща за хапване (руска салата, авокадо със скариди, медена торта от „Денисов и Николаев“), Олга — касета с „Москва на сълзи не вярва“, а Ирка-хамстера — крем против бръчки. И освен това Ирка ми каза, че след като имам такава драма, ми отстъпва пътечката тренажор завинаги.

Приятелките ме питаха как сме се разделили, какво е казал Роман и какво — аз, и какво — той, и какво — аз.

Имах намерение пред всички (с изключение на Женка, разбира се) да представя нещата така, все едно че първа съм скъсала. Да кажа небрежно и на Денис и Ала: „Скъсах с моя Роман.“ А като ме попитат защо, да отвърна: „Ами просто така, омръзна ми!“

Разбирам, че е глупаво да се лъже, макар че никой няма да разбере... Но най-силното чувство, което изпитвам в момента, е срам. Страшно ме е срам — говорех на всички каква неземна любов ни свързва, пък то се оказа най-обикновена пошлост, а аз излязох глупачка!

Реших, че в никакъв случай няма да си признавам. Ще кажа, че всичко е прекалено сложно, и аз самата не искам...

Не ми се удаде да излъжа, защото момичетата ме притискаха, а и не можах да измисля защо самата аз не искам. Наложих се в началото да кажа половината истина, че донякъде ме е изоставил той, донякъде — аз, но повече той мен. После се наложи да кажа цялата истина. Всички ме обгръщаха с любов, хранеха ме с торта и казваха:

— Роман тепърва ще съжалява...

— Той вече съжалява...

Беше приятно.

Към десет Пьотър Иванич дойде да вземе Ирка и драмата ми тутакси беше засенчена от последните събития по делото на низвергнатия олигарх. Пьотър Иванич — представител на едрия капитал (той има мрежа от магазини „Ортопедични стелки“, засега малка, от един магазин на улица „Свечная“. Но Пьотър Иванич много сериозно лансира продукта си на пазара и дори ме накара да му направя историческа справка за стелките — „Ортопедичните стелки — мит и реалност“), та значи Пьотър Иванич се отнасяше мрачно към делото и ни каза на мен и Ирка: „Какво, в училище ли ви научиха на

това — да потискате едрия бизнес?“ Отговорих, че на нищо такова не са ни учили, само на химия по-задълбочено, а останалите предмети са като при всички... но въпреки това Пьотър Иванич се разсърди, а Ирка седеше уплашена, че това ще повлияе на семейния им живот.

Ирка не искаше да си тръгва, упорстваше и се оглеждаше жално, досущ като Сава Игнатич, когато го влачат за врата, но Пьотър Иванич решително я поведе към къщи да ѝ се кара, че е учила в неправилно училище.

След тръгването на Ирка Альона и Олга окончателно забравиха защо сме се събрали и започнаха да обсъждат новата телевизионна версия на „Сага за Форсайтови“.

— Обичам Сомс! Да знаете колко обичам Сомс! — развика се Олга. — Той е точно типът мъж, за когото трябваше да се омъжа! И забележете, той се е реализирал и във финансово отношение, не е като Вася и още повече като Димочка...

— Слушайте, може би не разбирам нещо — плахо се обади Альона, — струва ми се, че Айрин направи от мухата слон, като си помислиш защо не можела да спи с него! Той сам ѝ предлага, а тя се отказва! Това си е направо глезотия, не съм ли права, момичета?

Олга каза, че е разочарована от мъжете и възнамерява в най-скоро време да стане феминистка и може би дори лесбийка като Сафо. (Между другото Вася дори не знаел коя е Сафо, мислел си, че е актьор от чуждестранните филми.)

В списанията, в които Олга пише рецензии за филми, вече не искат от нея умна рецензия, а само клюки. Съсекли страхотната ѝ рецензия за филм с Хю Грант, като вместо разсъждения поискали да напише две думи за филма, а след това — десетте заповеди на Хю Грант плюс предпочитанията му в облеклото. Отгоре на всичко ѝ казали, че материалите трябва да са кратки, защото тези списания се четат от мъже, а те не можели да прочетат дълъг текст, а само къс като заешка опашка.

— И кой има плитък ум?! — трагично питаше Олга. — Да, за известно време ще стана феминистка, след това пък лесбийка... — Олга кокетно се притисна до Альона и изведнъж се развика:

— Ама, момичета, онзи олигарх е такъв красавец!

Според мен засега не я грози опасността да стане лесбийка — все пак Олга никак не обича да прави усилия над себе си.

След като всички си тръгнаха, поговорих с Женка и страшно много пуших.

— Провървя ни, че той не ти цъфна в къщата с куфар и бохча — каза Женка, — за какъв дявол ти е притрябвал с такава бойка тъща и жена с анамнеза.

Женка си е злобна и това е...

Докато си приказвахме, някой през цялото време шумолеше пред кухненската врата, сигурно Мурка е подслушвала.

5 февруари, понеделник

Денят беше никакъв — тъжен, пуших много, легнах си в девет вечерта. Мура ми премери температурата, беше 36,5, понижена — силна слабост.

Изобщо не можех да заспя. Врълхлитаха ме печални мисли, а и от непрекъснатото пушене се чувствах отвратително, като че съм изяла пакет цигари. Спомних си израза: „Всеки си има собствен ад“, и съвсем не Бог ни праща там, а човек сам си създава своя малък уютен ад според личния си вкус. Няма да плача, да злобея и да си създавам свой ад.

Плаках. Сам-сама съм, сама в цялата Вселена. Чувствах болка в главата, в гърлото, в гърдите и в корема.

В десет се обади мама, накара ми се за някаква Мурина двойка и за още нещо — за всичко.

— Мура има двойка, ти си непростимо лекомислена... и освен това сутринта Мура я присвиваше стомахът...

— Мамо, да свършваме. — Чувствам, че не мога повече да говоря с нея.

— Няма да свършваме, няма да свършваме! Мура има двойка, тебе вчера пак те е боляла глава, казвах ти, че трябва да взимаш цитрамон и спазмалгон заедно, да ги сдъвчеш без вода... а Муриното

лекомислие е непростимо... казах ти, че цитрамонът трябва да се дъвче, а ти сигурно го гълташ...

Нима мама толкова не усеща, че ми е зле? Сигурно са ме сменили в родилния дом.

Ама що за нещастен ден е днешният! Тъкмо най-сетне бях задрямала, дойде Мура по пижама и с ролки. Приблужи се тихичко, а когато вдигаше крака си, за да се мушне при мен в леглото, вече плачеше с пълен глас: „У-у, а-аа, уу-у“

Умолявах я да каже какво става — двойка или неприятност с някое момче, или пък иска ново палто, и когато вече изнемогнах от ужасната неизвестност, Мура изведнъж рязко прекрати хлипането и каза със спокоен, нагъл от страх глас (познавам този глас добре, използваше го още като малка, за да си признае за нещо строго забранено):

— Лесно бих могла и да не ти кажа... но ще ти кажа, защото съм много честна. — Мурка замълча. — Не исках да плачеш, не исках и да останеш без работа...

— Мура, не ми задавай гатанки посред нощ и не ме карай да ти вадя думите с ченгел. Признавай си бързо, че ще те ухапя.

Мурка се поглези още малко, седна в леглото и някак се изпъчи, после се свря в ъгъла и избоботи във възглавницата:

— Всичко стана заради мен... Аз съм виновна за всичко... Заради мен се раздели с оня и те уволниха от работа. Ти си мислеше, че не знам, но аз подслушах всичко...

— Не се и съмнявам, че си подслушвала. Но защо заради теб? — Детето се е побъркало от моите истории!... Мама е права, аз съм лоша майка, и Женка е права, че съм глупачка...

— Тъщата — това е Серьожка...

— Кой Серьожка? — попитах машинално, макар че трябваше да попитам коя тъща. — Да не си сънувала нещо Мурочка? Хайде вече да спим...

— Серьожка Плетньов...

Ако ми бяха останали морални сили след днешния ден сигурно бих скочила от възбуда и бих се качила на пътекката за бягане, а сега само я разпитвах със слаб глас, точно като момичетата тази вечер: „А ти... а той... а ти какво?“

Удивителна история, просто да не повярваш!

Мура твърди, че:

1. тъщата на Роман, която отначало звънеше в гардероба, а после се сприятелихме и обсъждахме разни въпроси от семейния живот (точно си спомням, че ставаше дума и за ролери),

2. тъщата, която смятах за втора Нинон дьо Ланкло заради неочаквания интерес към безопасния секс,

3. тъщата, която ми говореше с дрезгавия си бас (мислех си, че може би пуши), — тази разтревожена от семейния живот на дъщеря си възрастна жена се оказа Муркиният съученик Серьожка Плетньов.

— Ти нещо си се объркала, Мурочка. Тъщата е съвсем зряла възрастна жена, разпитваше ме за изневярата... разправяше ми колко зле се чувстват децата, когато родителите са разведени... — меко казах аз, (Горкото дете не е на себе си.) — Момчетата на твоята възраст не се интересуват от тези проблеми на възрастните. Сгрешила си, Мурочка, отивай да спиш, а утре двете ще отидем на лекар...

Мура поклати глава.

— За изневярата — Танка му изневери, първо ходеше със Серьожка на кино, после започна да се среща с Макс... И миналата година родителите му се разведоха, затова казва, че на децата им е зле...

— Но защо, Мурочка? — попитах я тъпо. — Защо го направихте?

Мура се зави презглава с одеялото и ми се наложи да я попритисна...

— А ти защо се канеше да се жениш? А?! — нареждаше тя изпод завивките.

— Да не си се побъркала, Мура, как ще се каня да се женя за женен човек?

— А кой казваше: „Нашето е сериозно?“ Кой казваше: „Всичко е възможно.“ Да не би да е Пушкин, а?

— Мура, не говори пошлости.

— Първо, представяте ли си, татко ще има дете — разпали се Мурка, като си подаде главата, — освен мен ще има и още някое, бог знае какво! Ами ако татко изведнъж го заобича повече? А после и ти да се омъжиш?! И също да ми родиш още някого? — Мура войнствено се

изправи, а в гласа ѝ ясно се долавяха истерични нотки. — А аз какво, ако мога да попитам? Къде ще ме денете? Още съм дете!

Най-после проумях почти всичко. Случило се така, че семейната ситуация при Серьожка Плетньов, както и при Мура, е била много сложна и двамата горкички самотници са се намерили взаимно.

Отначало Мура се е изплашила, че ще се омъжвам, и Серьожка ѝ е помогнал, скоро след това майката на Серьожка е изхвърлила костенурката и е дошъл ред на Мура да му се притече на помощ. Уговорили са се честно — Серьожка се преструва на Тъщата, докато не ѝ обещава да не се омъжвам, а Мура прибира у дома костенурката.

Всъщност Серьожа леко е излъгал Мура и сега не е съгласен да си вземе костенурката обратно, но това не е важно, защото вече я кръстихме Хантенбайн, а щом си дал име някому, край — вече отговаряш за него.

Мурка изискваше съчувствие към себе си, към Серьожка и към костенурката, шантажираше ме с това, че е дете на Развода, заплашваше ме със скорошна психологическа травма, най-после захленчи с тънко гласче и през сълзи ми поиска прошка. Точно така и каза: „Прости ми, моля те, повече няма да правя така!“ Мура не е искала прошка нито веднъж в живота си и това до такава степен ме извади от релси, че внезапно си спомних какво казах в днешната лекция и се измъкнах от леглото.

— Мура, има такова понятие „коридорно мислене“ — започнах тържествено, като се разхождах пред нея в топлата си скъсана пижама. — То означава, че човек мисли само в една посока и затова едва ли ще направи някакво ценно откритие. Ние с теб ще мислим другояче. Обяснявам по точки, вземи си тетрадка и записвай съкратено след мен.

1. Разделих се с Роман.

а) Досега никой никога не ме е изоставял и дори бях абсолютно сигурна, че това не е възможно. Но човек трябва да изпита всичко, така че всичко е наред и е правилно.

б) Освен това истинската любов ми предстои (пу-пу-пу, да не се урочасам). Най-вероятно когато тя ме споходи, вече няма да мога да родя никого и това е добре за теб.

2. Серьожка отказва да си вземе обратно костенурката.

а) Всеки момент ще престана да се плаша от Хантенбайн, дори започва да ми изглежда доста мил. Само си представи колко зле се

чувства същество, което никой не иска! Наш дълг е да направим така, че той да се чувства като в свое семейство.

б) Костенурките живеят триста години. След триста години ще съм намерила пълна утеха, а Хантенбайн все още ще живее у нас и ще помни сегашната ми драма.

Мушнах се в леглото и се сетих как леех пред Тъщата-Серьожка психологически трели за разни сложни проблеми в женския семеен живот и ми се прииска поне малко да клъвна Мурка.

— Е, дочака каквото искаше, Мурочка, скъпа моя — изрекох отмъстително. — Сега нямам работа, трябва да издържам Ирина Андреевна, ще правя икономии от теб... Утре ще измисля как точно смятам да те стегна.

Мура заспа, а аз не — правех си равностметка.

1. Останах без работа и без Роман.

2. Затова пък с костенурка и пътечка за бягане.

3. Преди да заспя окончателно (надявам се, че няма да има повече сюрпризи и никой няма да ми съобщи, че Роман всъщност е жена или зоофил), най-после можах спокойно да се наплача за изгубената любов... Едва сега осъзнах, че съм САМА, САМА, САМА...

Не се каня да махам утешителната пижама никога. Ще ходя с нея и на лекции.

6 февруари, вторник

Реших да се стегна, скрих пижамата. Ще започна да пиша книгата си с удвоена енергия, защото в никакъв случай не бива да трупам болката и отчаянието в себе си. Затова ще излея всичко, отначало в „Манго“, после в „Бенетон“, след това по страниците на своето произведение.

Преди да изляза за лекции, успях да подкрепя Ольга, тя има неприятности. Редакторът на някакъв московски вестник ѝ казал, че материалите ѝ не стават за нищо и тя трябва да промени стила си.

— Направили са от моя сериозен текст дописка за жълтата преса — кой с кого се чукал и други такива, и сега името ми ще стои под пълен боклук!...

— Ами не го подписвай — предложих ѝ аз.

— Ти си далеч от тези работи и не разбираш... това е престижно издание, не мога да го направя...

Успокоявах Олга и я съветвах да пише каквото искат от нея, да си взима хонорарите и да се върне при Вася.

Излизам до вечерта. Днес и Мура ще се прибере късно, защото след лекциите ще се срещнем за утешителен поход по магазините. За да не скучае Лев Евгенич, ще му пусна телевизора.

Походът по магазините беше успешен — разгледахме всички нови колекции в „Манго“, „Мекс“, „Бенетон“ и всички останали магазини, които ни се изпречиха на пътя. Зяпането по витрините е много полезно за психическото ми здраве: реших, че ще си купя всичко в розово — панталон, пуловер, риза, обувки и чанта. За начало си купих розово коланче и пръстен с огромно розово стъкълце, много красив, жалко, че вече не върви да нося такива.

На „Владимирски“ Мура слезе от колата и хукна към една приятелка, а аз исках да я вкарам в двора, но опрях бронята в някаква греда, червена с бели ивици, която стърчеше напъряко на портата.

По дяволите, заради нещастията си съвсем бях забравила — сутринта Плешивия ми каза, че като се върна, ще е сложена бариера, и ми даде някаква джаджа — каза да натисна копчето на нея и вратата ще се отвори. Тоест бариерата ще се вдигне и ще ме пусне в двора. Но май съм загубила вълшебното нещо...

Първо се опитах да мина под бариерата, но не успях — колата ми е прекалено висока. После се опитах да се промуша в мястото между бариерата и портата — пак не стана. Защо колата ми е толкова голяма? Виж ако бях на ролкови кънки, нямаше да завися от никого, а така ще ми се наложи да ходя при Плешивия и да го моля да ме пусне въщи.

Аз съм му в черния списък... Той като че ли подозира, че съм идиотка, и иска да провери формата на главата ми.

Качвах се по стълбите и си мислех: все пак е добре, че не съм самотна. Сега ще ме посрещнат Лев Евгенич, Сава и Хантенбайн.

Сава го нямаше въщи, така че в антрето ме чакаше само Хантенбайн — тичаше по пътеката за бягане, а Лев Евгенич беше

толкова обиден, че сме го изоставили цял ден, че дори не излезе да ме посрещне.

Така-а-а, хладилникът е широко отворен. Всичко на долната полица е изядено, останала е само опаковката от маслото. А салама и кашкавала очевидно Лев Евгения е погълнал с опаковката. Изял е и сладкото от буркана, при това чисто, браво на него! По пода има топени сиренца, тоест само хартийките от сиренцата.

Исках да изям едно кюфте от мамините (сутринта в тигана имаше три чудни и пухкави изпържени кюфтета), но и кюфтетата ги няма. Как ли е преместил тежкия чугунен капак? И защо ли после пак е захлупил тигана? Сигурно си е мислил, че ще забравя за кюфтетата.

На вратата се звъни. Плешивия с подчертано многозначителен израз на лицето — суров вестител на съдбата.

— Събирам пари, за да осигурим топла храна за портиерката. Супа топчета и компот... Пьотър Иванич вече даде.

Сега ще спомена между другото, че съм писател.

— Вижте, не разбрах за какво говорите, защото съм писател и сега си дописвам главата — казах натъртено.

— Искам ви петдесет долара за топчета до края на месеца.

Това е краят! При моето отчаяно безпаричие не ми остава нищо друго, освен да използвам най-силните психологически техники спрямо Плешивия. Сега ще ми затанцува или ще се разпее!...

За да спестя време, реших веднага да премина към най-силната техника на общуване, с помощта на която ще мога да манипулирам Плешивия както си искам. Трябва да изразя истинските си чувства. Ще му кажа, че сега изпитам страшна женска самота и крайна неувереност в утрешния ден на портиерката. И че чувствам, че не мога да платя нищо, защото са ме изгонили от работа. А ако платя за всичко, дъщеря ми Мура може да тръгне по лош път от недояждане и да започне да краде топчетата от заяпалата се портиерка, както и да пие от компота й...

И макар да стана вечна длъжница на Плешивия, в живота си имам и други задължения, като например да плащам на домашната помощничка.

— Аз... аз... аз... — сълзите изведнъж рухнаха от очите ми и аз избърборих: — Уж съм психолог... мога да помогна на всеки... а на

себе си не мога и сега плача като най-обикновена идиотка... и дори ме зарязаха окончателно...

Седнах на пътеката за бягане и, изглежда, съм включила нещо с дупето си, защото тя тръгна внезапно заедно с мен, изтърси ме на пода и аз останах там, плачейки от обида.

— Така — каза строго Плешивия.

Той ме вдигна от пода, заведе ме в банята и тъй като изобщо не можех да си спра сълзите и със заекване се опитвах да кажа нещо, няколко пъти пхна главата ми под чешмата.

Като се изтръсках, както прави Лев Евгенич след къпане, напълно дойдох на себе си.

— Из-винете ме, по-овече няма да п-падам от пътеката — измънках.

— Действително ли сте истински психиатър? От лудницата? — попита с уважение Плешивия, докато ме бършеше с кърпата.

— М-между п-психиатър и п-психолог има г-голяма разлика... Аз си имам р-работа със з-здрави хора, п-просто те си имат р-разни п-проблеми — с-самоидентификацията, с-смисълът на ж-живота, с-самоактуализацията...

— А можете ли да развалите урочасване? — оживи се Плешивия.

— Ако се наложи...

Плешивия ме заведе в стаята, сложи ме до масата и започна да ми разказва живота си. Оказа се страшно интересен случай от проф. гледна точка. Той наистина е урочасан. Има много пари („много пари“ е нещо относително, зависи главно от настроението. Радвам се, че Плешивия е доволен от това как вървят работите му). Та значи парите са много, а любовта не идва и не идва. Дори му се иска да се ожени, но само ако е по любов, а всички госпожици, които е срещал, обратно, са се интересували главно от парите му.

— А къде се запознавате с тези госпожици? — полюбопитствах аз.

В това влагах и собствен интерес — исках да науча къде е това тайно местенце, където хората се запознават и си намират половинката за любов и брак. И аз ще отида там.

— Как къде? Където и всички. В баровете и ресторантите, в разни клубове... веднъж на конкурс за красота... Имах една Мис Фрунзенска област... — похвали се Плешивия.

Виждах сълзи много момичета на Плешивия, всички си приличат като две капки вода, с тънки и дълги ръчички и крачета и с руси коси...

— Че къде другаде да си търся момиче? Вече съм стар за дискотеки... — той засрамено наведе очи и за първи път видях, че Плешивия ми е връстник, а не някакъв дебел и състарен чичко.

Интересно, а аз дали съм стара за дискотеки? Аз например не смятам така. Миналата година ходихме с Мурка и нейни приятелки в една нашумяла дискотека (отидох, за да не ги пускам сами). След два часа веселба срещу петдесет рубли накарах диджея да обяви, че дискотеката се затваря след пет минути. Диджеят каза: „Извинете, затваряме“, и аз измъкнах Мура и приятелките ѝ, а дискотеката отново отвори, но вече без нас.

— А какви качества трябва да притежава жена ви? — попитах.

— Ами... да може да прави кисел от пакетче, да е спокойна, кротка... домошарка, с една дума...

С професионално превъзходство казах на Плешивия, че уменията да вари кисел или кротостта не са качества, чието място е по конкурсите за красота и из заведенията.

— Струва ми се, че търсенията ви сред най-младите момичета едва ли могат да завършат в ритуалната зала... — му казах замислено.

Плешивия се изненада и поиска платени психологически услуги по този и други въпроси. Каза, че партньорите му ще... (тук се плесна по устата и се извини), като разберат, че си има свой личен психолог.

Вече бях започнала да си мисля обречено, че Плешивия е като Лариса — иска да се присъедини към безплатната група по интереси, но той каза, че ще си плаща за консултациите и ще плаща добре, защото всичко безплатно е лошо, а скъпото е хубаво.

Решихме, че ще правим бартер: той ще плати моите части от бариерата и топчетата за портиерката, а аз ще му оказвам психологическа помощ. Много съм щастлива, че всичко се нареди така добре с таксите за охрана, паркиране и други неща, които му дойдат на ум.

Да не забравя да кажа на Мурка отсега нататък да не го нарича Плешивия, а Благодетеля или поне, докато свикне, да му казва Плешивия Благодетел. Ако Плешивия Благодетел не ми беше поискал псих. помощ, ние с Мура щяхме да си плащаме послушно за всичките му хрумвания, да бледнеем и червенеem и някой ден просто да

припаднем от глад точно между тези прекрасни придобивки за новите руснаци — бариерата и портиерката с фуражка.

Сега, когато съм съвсем сама на този свят, най-сетне мога да си завърша книгата. Писах до вечерта като истински творец, не можех да се откъсна от произведението си и за миг.

Късно вечерта се уморих ужасно, но се оказа, че имам още много до края, при това не съм го намислила.

И внезапно ме осени блестяща идея как бързо да стана истински писател. Реших засега да не довършвам книгата, а просто да взема и да публикувам дневника си. Ненапразно пиша почти всяка вечер. Трябва само да не забравя да сменя имената и в началото да напиша: „Моля да не се сърдите на автора, защото всички събития са измислени.“ Или по-добре така: „Авторът е измислил всички събития“... Ами ако пожъна успех и него, тоест мен, ме преведат на чужди езици? Че какво, смятам, че дневникът ми ще изиграе голяма роля за мира и взаимното разбирателство между народите — по-голяма от всякакви там политически акции. Всички-всички-всички ще научат какви дрехи и храни предпочитаме ние двете с Мурка, какви са ни радостите и скърбите (например двойката по физика... Мура е заплашена от двойка за срока, двойка за годината, двойка в паспорта!) и как се справяме с тях — точно като всички обикновени хора от различните страни, — и че ние с Мура сме против тероризма, и... Може даже да ми връчат Наградата за мир...

...Четох откъси от „Дневника“ на Мурка и на момичетата по телефона, на всички им харесва, казват, че съм гений. Знаех си, знаех си, ура!

Не мога да заспя заради това, че сега съм писател. Разтресох Мурка (когато майка ти е писател, спокойно можеш да отидеш и за втория час) и я попитах какво мисли за книгата ми.

— Снощи вече ме пита... сто-двеста пъти.

— Каж ми пак!

— Героинята ти от „Дневника“ прилича на теб, а другата — на мен. Защото „Дневникът“ е за теб и за мен, и рунтавата ти опашка стърчи отвсякъде.

Това е лошо. Значи не съм истински писател.

— Като си помислиш, във всяка книга винаги прозира нейният автор, дори в „Ана Каренина“ се мъдри Дюма.

Утре ще занеса „Дневника“ във всички издателства в града герой на Нева.

23 февруари, петък

Днес започват Великите пости и в тази връзка съм намислила нещо.

Проблемът е, че явно не ми се удава да отслабна от съображения за физическо усъвършенстване. Не можах да издържа на нито една диета, защото съм много духовен човек и ми трябва не физически, а нравствен стимул. Затова и си помислих — защо да не се опитам да отслабна с цел духовно усъвършенстване? Но не е ли грях да постиш, за да отслабнеш? Излиза, че се възползвам от решенията на Бога с користни цели.

От друга страна, човек пости не само заради Бога, но и заради себе си. Смята се, че по време на поста с душата става нещо. Защо да не пробвам, още повече, че вярвам в съществуването на душата.

Оказа се, че изобщо не е трудно да се пости — може да се яде по много от всичко, което обичам: хляб, картофи, макарони, царевица, бобена супа, ако някой ми я сготви. И много интересно — като че ли за миг се превръщам в съвсем друго същество, на което просто не са присъщи месото или яйцата, или кашкавалът... Не е присъщ и камамберът.

Преди да си легна, се скарах с Женка заради религията. На гости при Катка идва момче, което не яде свинско месо, затова Женка, като истинска майка, прави за него пелмени с пилешко, без да престава да мърмори:

— Тия евреи в Русия никога не са били евреи и са яли свинско месо на поразия, защо тогава в Германия от цялата религия са си избрали именно да не ядат свинско?!

— Всеки има право да си избере каквото си иска от религията — възразих аз.

— Не, но защо точно пък да не яде свинско?

— А самата ти защо не влизаш в християнски черкви? — попитах я ехидно. Много ме беше яд, когато ние с Мура и Катка разглеждахме храмовете, а Женка стоеше отвън с вид на човек, комуто е известно нещо, което аз не знам. — Ти си си избрала да не влизаш в чужди храмове.

— Това е съвсем друга работа. Тук най-важното е да не се поддаваш на чуждите църкви. Да не им падаш в касичката...

Разсърдих се. Според мен всеки има право да си избере нещо лично свое, макар и малко — да не яде свинско или да спазва постите, — а виж, да не приемаш чуждите църкви означава да посягаш на чуждото голямо. След бурен скандал Женка се съгласи с мен.

25 февруари, неделя

Помислих си — не съм истински вярваща, която ходи на черква и други такива. Дори ми се струва (може би не съм права и в такъв случай предварително моля за извинение), че на Бог му е все едно дали си мажа филията с масло или не. Никога няма да повярвам, че той си няма други грижи, освен да ме наблюдава втрещено. Почти съм сигурна, че Бог няма да забележи, ако изям едно парченце кашкавал. И си изпия кафето с мляко.

26 февруари, понеделник

Спрях да постя, защото много се развълнувах от едно невероятно Събитие. Всички казват, че такива чудеса се случват крайно рядко или изобщо не се случват — ръкописът на моя „Дневник“ (по-нататък — Книга) случайно се оказал пред очите на скучаещата съпруга на един издател и ето ти — Книгата ми е приета от издателството или жената на издателя. Мисля, че има чудеса, защото:

1. Мура смята, че „Дневникът“ е необичайно хубав, а дъщеря ми е строг, но обективен ценител на истинската литература.

2. Альона и Олга го хвалеха, Женка го слушаше по телефона и не се караше, а това вече значи нещо, дори твърде много.

3. При това Олга е професионалист — разбира от кино.

4. Животът е на ивици, всеки го знае. Ако Роман не ме беше изоставил така, не се боя от тази дума, жестоко и ако сега се обичахме, убедена съм, че нито една жена на издател не би взела в ръце моя „Дневник“, никога. Но Бог (съдбата, ангелът хранител) строго следи райетата на живота, за да може след всеки провал на всяка цена да се пада и по един късмет.

Издателството, което ще издава Книгата ми, не е голямо (защо ли ми е голямо?), ние с издателя веднага се сприятелихме, както и с жена му, много приятни хора.

МАРТ

1 март, четвъртък

Аркадий (това е издателят ми) ми каза по телефона, че книгата ми е превъзходна.

Крачех из кухнята с независима писателска походка, треперех, пуших, примирах от щастие, по-нататък не чух нищо. Макар че той говореше за важни работи, които един писател трябва да изслуша внимателно. За тиража, сроковете, хонорара.

Аркадий ми съобщи, че в печатницата случайно имат дупка (не разбрах) и книгата ще излезе само след два месеца.

За хонорара не чух — беше ми неудобно. Та това е изкуство, при това не мога да се отърся от мисълта, че АЗ би трябвало да платя, че ще ми ИЗДАДАТ романа.

— Благодаря ви, много ви благодаря — благодарих на Аркадий.
— Поздравете жена си, довиждане.

Пьотър Иванич, Никита и Альона казаха, че всеки труд трябва да се заплаща и ми се полага хонорар. Не съм сигурна. Макар че от друга страна, всеки труд трябва да се плаща, нали така?

Все пак е любопитно колко ли ще ми платят? Не ми е удобно да звъня пак и да питам.

С хонорара ще си купя лаптоп и ще мога да си пиша Идващата книга в задръстванията. Или не, по-добре да направя ремонт и да купя на всички скъпи подаръци: Мура ще взема нещо от „Манго“, на мама ще осигуря абонамент за Дома на книгата, на Лев ще му купя огромен изкуствен кокал, на Сава — дъска за ноктите, че сега си ги точи на гърба на Лев Евгений, и за Хантенбайн ще има нещичко... Имам предчувствие, че хонорарът трябва да е голям.

До вечерта си мечтах все за хонорара, Олга каза, че трябва да подпиша договор, тогава ще разбере всичко: какъв ще ми е хонорарът,

и ще мога да планирам разходите си Ще изчакам няколко дни от приличие, най-добре седмица, и ще се обадя на Аркадий — да подпишем договора.

Изчаках от приличие до един часа на обяд. Обадох се в издателството и се чувствах Много Важен Автор.

— Е, как вървят работите? С моя договор?

— Разбирате ли, ситуацията на книжния пазар се мени непрекъснато, понякога до обед е една, а следобед — друга.

Аркадий ми обясни следобедната стлуация, но не го чух, от Много Важен Автор се превръщах в безинтересен „никой“.

Боях се Аркадий да не каже: „Авторите са много, а издателството е едно. Имаме по-важни неща за издаване“, но не го каза.

2 март, петък

Много се безпокоях, че още не сме сключили договор, но няма да се обаждам. Помнех, че никога за нищо не бива да молиш, сами ще дойдат и ще ти предложат всичко.

Обадох се в издателството точно в дванайсет. Реших, че в дванайсет вече мога да се обадя...

— Ако обичате, извикайте Аркадий.

— Кой го търси?

Мразя да ме питат кой го търси. Струва ми се, че след това ще отидат при него, ще си разменят няколко думи шепнешком и ще кажат: „В момента го няма“, макар всъщност да е там, и всички вкупом ще ми се подиграват. Така и стана:

— В момента го няма.

Сетих се — Аркадий е размислил и не иска да издава книгата ми! Крие се от мен! За нищо на света няма да се обаждам повече, прекалено унижително е. Позвъних им пак след дваисет и три минути.

— ...Ако обичате... Кой го търси?... Няма го.

...края на деня им звъних още няколко пъти и накрая се ядосах. Ще видите вие! Значи отначало: „Дневникът ви е превъзходен, ще ни донесе голяма печалба!“, а сега виж какво стана!

Позвъних на Аркадий по мобилния (никога не знаеш удобно ли е да се обаждаш на мобилния, ами ако са ти го дали само от добро възпитание, а не за да го ползваш?) и с небрежен, почти ленив глас, сякаш чак сега съм се сетила, а не съм звъняла в издателството на всеки десет минути, казах:

— Да, впрочем... кога да дойда за договора?

— Ами... ъ-ъ-ъ... утре следобед.

Ура!

Обадих се на Олга (тя е моят консултант в този нов за мен свят), казах ѝ, че страхотно се вълнувам от всичко, особено от хонорара, и изобщо.

— Звънни му още сега и му кажи твърдо: „Защо трябва да се вълнувам до утре?! Обикновено стандартният договор се изпраща по електронната поща. Каква изненада сте ми подготвили, че да не може да се изпрати?“ Това се казва професионалист!

Всъщност Олга е права. Аз съм зряла жена, кандидат на науките, психолог, лектор и писател, а всичко ме плаши...

Записах текста на Олга на един лист и го повторих на глас, като въртях очи и скърцах със зъби: „Защо трябва да чакам?! Какъв сюрприз ми готвите?! А?!“

— Ъ-ъ-ъ... Аркадий, извинете ме моля, може би, ако разбира се, не ви е много неудобно... може би ще може. Ъ-ъ... утре по обяд?... А-а, не можете, е, тогава прощавайте, довиждане...

Преди да заспя, почетох от дневника на Чуковски: „Крокодил един живял и по «Невски» се пилял. Той цигари пушел сам и говорел турски там...“ Май че се поувляхох. Та значи дори авторът на „Крокодила“, много светъл и щастлив човек, се оказва толкова „щастлив“, колкото и всички останали, и пише: „...аз съм просяк, тичам по издателствата... животът ми е на парчета, страдалец съм, банкрут, смачкан от ботуш неудачник...“

Разбрах, че дори такъв успешен писател като мен може да срещне по триумфалния си път към славата разни тръни и бодили като Аркадий с неговото нежелание да подписва договори...

5 март, понеделник

Няколко дни не съм писала нищо — всичките ми мисли бяха заети от обикновените писателски проблеми: договор, тираж, хонорар...

Днес най-после отидох в издателството да подпиша договора. Аркадий беше много мил с мен и се опитваше да ми пробута някакъв написан на ръка лист без неговия подпис и печат. Може би страда още от дете от рядка болест — органично нежелание да подписва договори? Но аз бдях зорко за интересите си и бързо, без да чета договора го подписах сама. Той е толкова приятен човек и книгата ми толкова се хареса на жена му — немислимо е да намесвам в отношенията ни прочитането на договора, сякаш му нямам доверие.

Излязох от издателството много щастлива, седнах в колата и едва след като изпуших една цигара от щастие, можах да си прочета договора. В него пишеше:

1. Издателството може да издаде книгата ми, а може и да не я издаде, както тръгнат работите.
2. Издателството няма да ми плати хонорар, защото за това не е казана нито дума.

Схванах всички условия на договора освен едно. Не разбирам защо трябваше да ме докарат до състояние на истерия и защо не можах да ми кажат културно:

— Скъпи Авторе! Можем да издадем книгата ви без хонорар, а можем и да не я издадем, също без хонорар. Изборът е ваш.

И аз бих реагирала културно:

— Скъпо Издателство! Страшно съм щастлива, че издавате книгата ми, така че ми е все тая при какви условия, а за хонорара си фантазирах единствено поради пагубното влияние на Пьотър Иванич и Никита с Альона, които не разбират нищо от творчество, а само от търговия.

Много съм доволна, че най-накрая всичко се уреди и мислите за хонорара вече не ме вълнуват. Сега отново мога да се заема с домашните работи, например да проверя Муриния бележник.

— Мурочка, пиленце, покажи на мама бележничето си — изпях сладко аз, но не издържах и веднага преминах към към строг бащински бас: — Къде ти е бележникът?

— Няма го. Нямам бележник. Загубих го — изписка Мура.

— Мура! Да не си го скрила като някое жалко първолаче?

— Не, загубих го, загубих го!

Явно няма намерение да ми дава бележника си... Но с мен шега не бива! Успях да се споразумея — Мура ще ми разреши да ѝ погледна бележника, а аз в замяна ще ѝ купя розова гривна в комплект с розово пръстенче.

— Само че аз ще го държа! — викаше Мура, вкопчена с всичка сила в бележника.

А бележникът ѝ е изписан целият с червено, защо? По-рано винаги се пишеше със синьо. А-а, разбрах, това са все забележки. Класната е написала пет лични забележки и три от името на други учители. Например: „По думите на учителя по математика в часа е рисувала дяволчета по ръцете на съседа си по чин. Смятам, че тя трябва да рисува не дяволчета, а нещо добро и светло.“ „По думите на учителя по история в часа му се е въртяла и е правила мили очи. Смятам, че е още рано да се занимава с това в часа по история.“

Изглежда, бележникът на Мура е любимото място на класната да си записва мислите. А може би тя просто си води личен дневник в Муруния бележник и най-интересното следва? Ето последните две забележки с днешна дата: „Детенце, дай бележника си за подпис поне на съседите!“ и „Търпението ми свърши! Утре бележникът ще отиде с мен при директора!“

За нищо на света няма да подпиша такъв бележник! Нека Мура сама си носи последствията — на нея животът ѝ предстои, а аз не мога винаги да я водя за ръчичка...

Да прави каквото ще — ако иска, да изгори бележника или да хвърли вината върху Лев Евгенич — например, че го е изял... И едновременно с това да се научи да отговаря за постъпките си.

— Аз съм ти дъщеря — печално каза Мура. — Ти си ми майка.

Сега ще ме помоли да я избавя от бележника. Като възрастен човек клоня към решението бележникът да бъде изгорен, но... нека решава сама.

— И в качеството ти на такава искам да поговоря сериозно с теб. Какво ще ми подариш за Осми март?

Ужасно се разсърдих на Мура за тази въпиеща безотговорност и се развиках:

— Вместо по-ловко да се избавиш от бележника, ти мислиш за подаръци?! Колко двойки имаш по физика, осем ли бяха?! Май и на тебе ще трябва да ти проверявам формата на главата!!

Прости ми, Боже, всъщност и аз съм даскалица, но тази физичка е истинска напасть! Ясно е, че децата ще кандидатстват и всички ходят на частни уроци по избраните предмети. А натоварването в училище е огромно! Защо ѝ е примерно на Мура да знае за някаква си папска институция? То и самата аз не знам нищо за нея, и какво от това, дори защитих дисертация.

Понякога Мурка учи до среднощ и към дванайсет се показва от стаята си и се отправя към банята, а аз ѝ викам: „Не се къпи! Отивай да спиш! Забранявам ти да се къпеш!“ Веднъж съседката ме попита плахо (изглежда, се страхуваше да не буйствам):

— Защо не разрешавате на Мурочка да се къпе?

— Къпането е вредно! — троснах ѝ се аз. — Това е едно ново течение в педагогиката, не четете ли вестници?

Но да имаш осем двойки по физика е вече прекалено!

— Каква искаш да станеш, Мурка, чистачка ли?! — ѝ крещях и усещах, че това изобщо не съм аз, а майка ми...

И в този момент на вратата се позвъни. На прага стоеше Небръснатия красавец, конвоиран от портиерката с фуражка, нахлупена над топлия шал. (Портиерката обича да придружава гостите ми, защото понякога успява да нахлуе на моя територия и да се включи в разговора.)

— Какво сте се развикали така на Мура, чак отдолу се чува! — каза портиерката и аз побързах да отвърна:

— Благодаря ви, че придружихте госта ми, всичко хубаво!

Колко неловко се получи, човекът идва за пръв път и попада във вихъра на скандал!

— Андрей, вие ли сте? — попитах глупаво. Като че ли може да каже: „Не, не съм аз!“ — Заповядайте, влезте, прекрасно е, че се

отбихте, и още веднъж ви благодаря за... е, за ПТП.

— Изпуших кутията, на която бяхте записали телефона си и я хвърлих, а адреса случайно го бях запомнил... и ето ме тук. Точно по повод на вашето ПТП...

Смутих се — да не би да съм ударила и него?

— Ще заведем дело срещу оня ваш чиновник — сладострастно изрече Андрей.

Пихме чай, лошото беше, че няхмахме нищо към чая. Точно преди скандала Лев Евгенич беше доял маминия сладкиш с вишни и сметанов крем, много вкусен (аз само го опитах, не е справедливо, в тази къща съм като сираче).

Кухненската ни маса е ниска, а Лев Евгенич, обратното, е висок, затова и Андрей малко се учуди, като забеляза муцуната му в чинията си. Ако не се брои тази случка, животните се държаха прилично, само веднъж се сбиха под носа ми за парче салам. Всъщност те се бият за моята любов — всяко смята, че заема първото място в сърцето ми.

— Мура, веднага направи сандвич на Лев Евгенич! — наредих й строго. — Не виждаш ли, че е гладен!

— Безобразие, човекът е дошъл за първи път, а Лев Евгенич е гладен...

Успях напълно да се оправдая пред Андрей — той разбра, че Лев и Сава няма да могат да се изкажат в съда и че обиждах Мура на чистачка не защото смятам тази професия недостойна за дъщеря ми, а защото е навъртяла осем двойки по физика.

Андрей каза, че ще помогне на Мура по физика, но не днес. Днес нямал нито минута свободно време, затова сега само ще хвърли един поглед на задачите й, а друг път ще дойде специално за това. Мура с отегчен вид му донесе учебника и тетрадката и се зае да разглежда тавана, а Андрей разлисти учебника.

— Случайно да ви се намира и справочник? — попита той.

Показах му шкафа в коридора, където е техническата литература, останала от баща ми, и излязох, за да не му преча да изучава справочниците.

След около час и половина надникнах в кухнята. Мура дремеше, положила глава на ръцете си (много възпитано девойче, можеше да отиде да си спи в стаята, но не — тактично спи до госта). Андрей седеше до масата, заобиколен от справочници, и изписваше трета

тетрадка. Създаваше впечатлението, че се е настанил за един-два месеца.

— Реших почти всичко до края на годината — каза той, — остана ми съвсем малко — за два-два и половина часа. Жалко, че калкулаторът ми се развали, трябва сам да правя изчисленията и върви по-бавно.

— Може би не трябва да правите никакви изчисления? — попитах плахо. — Само да набележите начина на решаване и край...

Без да отговори, Андрей продължаваше да пресмята на листа.

Колко е удобно първият срещнат да решава задачите ти по физика! Е, ако човекът не е първият срещнат, а бащата на детето ти, жената му казва:

— Ти си баща на това дете, а не си първият срещнат! И не обръщаш никакво внимание на физиката!

А бащата на детето обречено се озърта и мрази физиката, а заедно с нея и жена си. А с първия срещнат е много по-лесно — той не е длъжен да отделя внимание, нито пък някой трябва да крещи.

След един час отново надзърнах в кухнята.

Мура се беше събудила и прибрала в стаята си. Притесних се, че се получи неудобно, но Андрей не беше забелязал, че Мура я няма, порешава още малко задачи и се сбогува — каза, че отдавна вече, още от шест вечерта, няма нито миг свободен. Предложи ми да я събудя пораничко и подробно да ѝ обясня всичко, което е решил.

— Не е сложно, още сега мога да ви обясня — предложи той на вратата.

Отказах, като се проявих като пълна тъпачка, и Андрей си отиде, а мен изведнъж ме обхвана толкова добро настроение, че си пуснах „караоке“ (подарък от Денис за миналата Нова година) и изпях няколко песни (изобщо не успях да накарам „караоке“-то да ми каже: „Пеете прекрасно!“).

Тъкмо допяхах „Катюша“ и се обади Женка, и тя си включи „караоке“-то и двете заедно изпяхме „Безброй огньове златни тук...“.

— Колко точки събра? Аз например събрах осемдесет и шест — ревниво каза Женка.

— А аз шейсет и три. Да пробваме ли още веднъж?

Преди да заспя, не четох нищо, само си тананиках във възглавницата: „А има ли такава песен“.

8 март, четвъртък

8 март е гинекологичен празник, нито един културен човек не го смята за празник. Затова и никой не ме поздравя. Културните хора празнуват Деня на победата и Нова година. И освен това: Деня на свети Валентин, Деня на благодарността (вярно, че той е в Америка), Деня на падането на Бастилията и Деня на вси светии.

В единайсет сутринта се обади Альона, беше много горда с Никита — в чест на празника си изпържил яйца (фу, каква пошлост!) и й подарил сребърна бонбонiera. А мен никой не ме поздравява, защото съм интелигентна.

Ура! В дванайсет и половина се обади Андрей. Срегнахме се в сладкарница „Кофесол“, за да прием кафе. Поднесе ми цветя! Цветя, цветя, ура! Все пак има нещо в този празник! И какво лошо има да получиш цветя?

Вечерта приятелят на Мурка Серьожка Плетньов (бившата Тъща) ми подари плюшен лос. И по едно лале на Мурка и на мен. В дупето на лоса се виждат релаксиращи бонбони, а 8 март е чуден, чуден празник!

11 март, неделя

В десет часа, когато още почти спях, неочаквано позвъни Андрей. Каза, че Мура изобщо не излиза на въздух и трябва да се приготвим бързо, защото сезонът в Коробицино свършва.

— Но ние не караме ски — възразих аз.

— И аз това казвам — сезонът свършва, а вие не сте се пързали.

По пътя за Коробицино се отбихме при нашата историчка да вземем назаем скиорския й екип. Той е красив светлосин с тъмносини

орнаменти.

Сняг, слънце, музика, много красиви хора. Мурка гордо седеше в кафенето със скиорските си обувки. Тя не пожела да излезе на пистата, каза, че и в кафенето ѝ е добре.

А аз отидох да се пързялям. Щом така и така сме дошли тук с Андрей, трябва да имаме общи интереси.

Лазех по детската писта, като се придвижвах сантиметър по сантиметър, и след два часа вече можех да направя триметрово спускане.

— Вече можете, само че ви е страх. А няма от какво да се плашите, нищо страшно няма — каза Андрей и уверено добави: — Сега ще ви науча да не се страхувате.

Да стоиш на върха на голямата, направо огромна планина е неописуемо страшно. А да се плъзна надолу — за това не може и дума да става! В края на краищата не мога да рискувам себе си — та аз имам дете, момиченце!

Андрей се спусна надолу с гръб към нанадолнището и с лице към мен. Дърпаше ме за щеките и викаше: „Надясно!... Сега наляво!“, „Ама вие май не знаете кое е дясно и кое ляво!“

Паднах — не лошо, но конфузно, и докато лежах, си помислих: „Всичко е свършено, няма изход.“ Но не е възможно да няма никакъв изход, изходите винаги са два. Първият е да сваля ските и да се спусна надолу по задник. Вторият — да сваля ските и да изпълзя нагоре на четири крака.

— Андрей, вие се спуснете, а аз ще ви почакам — предложих му аз. — Като се върнете за следващото спускане, ще съм тук. И тогава ще ме вземете — казах подкупващо. — Според мен предложението не е лошо.

Андрей полетя надолу, а аз стоях на пистата като истински скиор. Сняг, слънце, много красиви хора и аз в светлосиния костюм на нашата преподавателка по история.

...Какво стана, какво, какво?! Лежах на снега и не можех да разбера какво стана... Нали си седях на едно място, защо толкова ме болят главата и кракът?

Оказа се, че не лежа сама. В съседство лежеше и някакъв сноубордист.

— Извинете, спортът си е спорт! — се ухили той с усмивчицата на Савелий Крамаров^[1] и като взе дъската си, отлетя надолу.

Той е прав — спортът си е спорт, животът си е живот, но много ме боли...

Когато Андрей най-после дойде да ме спасява, се оказа, че и той има проблеми. Първо, докато се спускал, се обадил радикулитът му и той пристигна присвит на лявата страна. Второ, не беше наясно накъде да ме влечи — дали надолу към лифта или нагоре — към кафенето?

Решихме да пълзим към кафенето и към палачинките с кондензирано мляко. Пълзахме на една страна, като се подкрепяхме взаимно — той, прегърбен, се държеше за кръста, а аз накуцвах. Като Лиса Алиса и Котаракът Базилио.

12 март, понеделник

Днес започна новият ми живот на писател, още от сутринта. Винаги става така — предишната вечер си никой, а на сутринта се събуждаш и снимката ти е във всички списания. Не е зле, нали?

Обади се редакторката ми (имам си РЕДАКТОР) от издателството (имам си и ИЗДАТЕЛСТВО! Просто не мога да повярвам, че имам всичко това!). Редакторката ме покани на премиерата на някаква книга в Дома на киното (защо ли кино, след като е книга?). Не е важно още не разбирам всичко, но на всяка цена ще се ориентирам.

През целия ден си виках наум „Ура, ура!“. Не само Олга и някои други хора си прекарват времето по приеми награждавания, коктейли и кулоари — и аз ще ходя на премиера.

Преди срещата с редакторката бях много развълнувана. В литературния свят тя е вътрешен човек, при това много известен. Взема ме със себе си. А аз в този литературен свят съм едно нищо, просто читател.

Дълго се съветвах с Альона какво да облека. Сложих в колата (премиерата ще е вечерта и може би няма да успея да се прибера вкъщи, за да се преоблека) голям плик, в който имаше: официални

копринени панталони (Альона каза — сложи ги, поне веднъж да си облечена като човек); копринена блузка с рюшчета (Альона каза — не я взимай, така или иначе няма да си сложиш такава прилична дреха); цяла торбичка бижута (решихме, че на място ще преценявам какво да сложа); островърхи обувки (пъхнах ги в последния момент). Обувките са ми големи. Альона каза, че писателите ще се учудят, като видят как странно пристъпвам с тях, придържайки ги с пръстите на краката. При това ако съм с тези обувки, със сигурност ще падна, защото не съм свикнала с високи токчета.

Отидох на писателското мероприятие с дънки (дънките са черни и никой няма да разбере, че това са дънки, а не вечерен панталон, а и няма да казвам на Альона) и с черен пуловер.

Редакторката се оказа страшно симпатична жена и ако не се смята това, че ужасно се притеснявах и смущавах, дори се сприятелихме. Заедно влязохме в залата, където щеше да е премиерата, и тя каза, че са дошли и много хора от Москва, а после ме заведе при един възрастен мъж в тъмен костюм, вероятно известен московски писател.

— Това е наша млада петербургска писателка — му каза редакторката.

Озърнах се да видя младата петербургска писателка. Наоколо нямаше никой. Нима става дума за мен? Усмихнах се любезно и за всеки случай погледнах крадешом редакторката, дали пък не ми се подиграва. Не, не може да бъде, тя не би го направила, много е мила. А този московски писател, да не би да се подсмивва? Като че не.

Продължихме нататък, редакторката напред, а аз зад нея, като плахо пате подир майка си. Добре, че бях цялата в черно — като едно незабележимо черно привидение, а не някоя наконтена идиотка в глупашки копринени панталони и още по-глупашка копринена блуза с фльонга.

Редакторката ме представи на още няколко души, застанали в отделна група.

— Това е... — ох! Тя каза име, което знаех от дете, и майка ми също.

— Това е... — ох-ох! Тя произнесе още едно име, което знаех от дете, и майка ми също.

— Това е... — ох-ох-ох! И тя изрече трето име, което знаех от дете, и майка ми също.

Нима стоя до тях? Нима моят „Дневник“ е толкова прекрасно произведение, че така бързо ме е изстрелял към върха на литературния Олимп?

— А това е наша млада петербургска писателка — отново ме представи редакторката.

Почесвах се нервно, без да свалям идиотската усмивка от лицето си, и си мислех дали е добре да кажа, че ние с майка ми го обичаме още откакто бях дете? Или пък не бива? Ами ако не им е приятно, че ние с майка ми знаем на колко са години?

Представях си как вечерта разказвам на мама:

— Това е Шекспир, това — Шарлот Бронте, това — Михаил Юриевич Лермонтов, а това — наша млада петербургска писателка...

Стоях и си мислех какво ли ще каже мама и от възторг за малко изключих от реалността, а когато дойдох на себе си, писателите вече бяха нападнали отрупаната маса, и с право, защото асортиментът на шведската маса си го биваше: три вида колбаси, много различни сирена, сладкиши, ядки и сушени плодове.

Усмихвах се глуповато на всички писатели, бутащи се към колбасите и останалите вкуснотии, непрекъснато си слагах от един жълт кашкавал с дупки (добре е да разбере как се казва) и се радвах — ето ме, стоя си аз, младата петербургска писателка, и си хапвам вкусен писателски кашкавал. Сладкишите ми бяха много далече и не можах да ги опитам!

Ядох много ядки. Ядките са много удобни за коктейли. Ако няма с кого да си побъбриш, можеш да дъвчеш през цялото време и да се правиш, че си дошъл специално за това и сега си много зает.

Заговорих се с един от писателите, чиито книги бях чела като дете. Той радостно сподели колко евтино му е излязъл билетът от Москва до Питер и обратно — само петстотин рубли за запазено място. И в този миг проумях цялата глупост на Пьотър Иванич, Никита и Альона по отношение на хонорара. След като толкова известен още от детството ми писател се радва на билета си, моите мечти да направя с хонорара си ремонт изглеждат най-малкото наивни!

— В спалния вагон е животът, а в купето — утайката! — каза Известният писател. Разбрах какво има предвид.

В спалния вагон Писателят пътувал с една жена която разказвала, че преди пет години в Магадан починал неин роднина и сега тя иска да го пренесе в родните места. Писателят се уплашил, че жената не е с всичкия си, и тъкмо смятал да си размени леглото с някого, когато жената обяснила:

— Не разбирате ли? Та това е Северът! Моят роднина се е запазил добре!

Отсега нататък винаги ще пътувам със запазено място й ще изучавам живота с творческа цел.

Освен това Писателят имал още един късмет — купил си от магазин секънд хенд сако за триста рубли, вижте колко е хубаво! Кимах, пипах сако и се чувствах част от литературния свят — и аз обичам магазините втора употреба и оня ден си купих до спирката на метрото „Горковская“ нов черен пуловер.

Известният писател ме попита (мен!):

— И вие ли сте писател?

— Не, не съм писател, просто вечер си пиша Дневник... за любовта...

— О-о-о! — промърмори замислено той. — Щом е за любов, могат да го издадат в някоя женска поредица, а там тиражите са огромни...

Не можех да се отърся от мисълта, че и на него му се иска да е в женска поредица.

Известният писател си тръгна, а аз се настаних в ъгъла и прекарах там доста време съвсем сама с чинията си, докато до мен не седна една писателка, но истинска, не като мен. Тя си тръскаше пепелта в моята чиния и ме буташе с острия си лакът в рамото. След третата чаша писателката зарови лице в салатата, точно като Лев Евгенич, и започна да издава чудновати звуци. (Представих си как го разказвам на Женка и без да искам, изквичах. Да не забравя да обсъдя с Женка дали една истинска писателка може да си тръска пепелта в чиния.)

Към края на вечерта събрах достатъчно кураж в този нов и крайно интересен за мен писателски свят, за да попитам жената до мен, която споделяше увлечението ми по жълтия кашкавал:

— И вие ли пишете?

— Аз съм съпруга на писател — гордо отвърна съседката ми, като ми измъкна под носа последното парче кашкавал.

Вероятно да си съпруга на писател е професия. После я видях с мъжа ѝ. Той е на около трийсет и пет и може би е писал дълги години и не са го издавали, а тя е ходела на пръсти край него и е работила на три места, за да може той да твори спокойно и заедно с това да яде нещо... я виж как обича кашкавал, сигурно винаги отделя най-хубавото за него... А и детето им вероятно е бледичко...

19 март, понеделник

Събудих се сутринта и отново заспах. Напълно ясно е, че единственото, което трябва да се прави в понеделник, е да се търкаляш в кревата и да се правиш на болен, за да не ставаш изобщо. Което правех и аз. Днес нямам лекции, отмениха ги, защото прекрасните ни аудитории ще бъдат посетени от чуждестранна делегация. Пратиха студентите в музеите, а мен — в леглото.

Телефонът ме събуди. Редакторката! Виж ти какъв се оказа животът на писателя — ни сън, ни покой за измъчената му душа. Ако върви все така, скоро ще се уморя от светския живот, от техните коктейли, премиери, шведски маси... Впрочем не, няма да се уморя чак толкова. Интересно, на какво ли ще ме кани този път?

— Не мога да чета книгата ви — каза строго редакторката.

Ужасно се уплаших. Толкова ли е слаба?

— Наричате едни и същи герои с различни имена.

Не може да бъде! Няколко пъти им сменях имената, особено на приятелките, и уж проверих всичко... За всеки случай реших да погледна дискетата.

В текста всичко е наред, има страшно много различни герои. Всичките герои имат различни имена. Да не би редакторката да иска имената им да са еднакви?

Защо? Ще е скучно за четене. А при мен изобщо не е скучно, например:

— Дима, вкусна ли е рибата?

Антон кимна.

Или друго:

— Ала влезе в стаята.

— Здравей, Катя! — развикаха се всички.

И още едно:

„Ох, Ася, Ася!“ — каза си Маша.

Сигурно редакторката ме смята за побъркана... Надявам се поне да е щастлива, че на премиерата ѝ се е разминало — побърканата авторка не се е нахвърлила да ухапе някой истински писател...

Страшно съм разстроена. Бях млада петербургска писателка само за една вечер, нощ и половин сутрин. А сега коя съм? Побъркана маниачка, страдаща от рядката мания да нарича героите си с различни имена, само за да изглеждат повече.

[1] Известен комедиен актьор. — Бел.прев. ↑

АПРИЛ

3 април, вторник

Събудих се в отвратително настроение, защото насън упорито отпъждах мисълта, че трябва да си търся работа (надеждата, че професионалният писател живее от хонорари, се разсея като дим).

Преди няколко дни се случи непредвидено събитие — бедността се прокрадна към мен точно до касите в супера (минах през него след Дома на книгата). Тоест просто не ми стигнаха парите да платя всичко, което бях сложила в количката си (защо ли ги правят толкова големи?).

Наложи се набързо да сортирам продуктите — някои вляво, други вдясно.

Вдясно (оставих ги в магазина): камамбера (глезотия, кашкавал „Росийски“ е за предпочитане), пушеното филе (вредно е за здравето), една опаковка каша „Бистрьонок“ (мога да си я сваря и сама). Вляво: всичко останало (хляб „Здраве“, два шоколада, пакет гевречета, сладко).

Като се прибрах вкъщи, тутакси започнах да си пиша разходите в тетрадка.

Хляб „Здраве“ — 24 руб.

Два шоколада — 38 руб.

.....

...

Реших просто да си записвам продуктите без цените — така по-бързо ще мога да преценя излишното:

Сладко от вишни

Сладко от ягоди

Бонбони

Плодови пасти

Сладко от касис

Желе.

Не, май ще е по-добре да записвам по друг начин: продуктите — отделно от всичко останало.

Продукти — 685 руб.

Книги-410 руб.

Ето какво всъщност трябваше да се докаже — не живеем икономично — прекалено много харчим за храна, а разходите за книги и за продукти трябва да са равни.

Отначало не исках да го записвам в дневника си, но си помислих, че няма да е честно — днес ми се наложи да купя в „Стара книга“ „Сага за Форсайтови“ с ДРУГА ОБЛОЖКА. Някога я имах (книгата, а не обложката), но след това изчезна някъде и купих „Сагата“ в зелена обложка, но не посегнах към нея нито веднъж, защото и без това мога да я цитирам цялата. А сега гледам — ето ги, тези два старинни сини тома, такива, каквито бяха и моите едно време! Четях „Сагата“ вкъщи, докато обядвах, и не можех да се откъсна — абсолютно друга „Сага“, истинската, моята.

Вечерта размишлявах — на пръв поглед няма нищо срамно, — голяма работа, купила съм си книга и някои други книги, и затова парите не ми стигнаха за камамбер и филе, но не знам защо ме беше срам и много ми се ядяха и филе, особено камамбер. Не, стига толкова, по дяволите, рекох аз и започнах да звъня на всички (засега на най-близките), за да ми търсят работа. И ето че днес в четири часа имам решаваща среща по този повод. Никита се е уговорил да ме приеме един важен господин, който имал нужда от съобразителен сътрудник (това е точно за мен) на непълен работен ден (и това е точно за мен).

Важният бизнесмен, член на „Ротари клуб“ (знам от литературата, че на Запад „Ротари клуб“ е организация на влиятелни бизнесмени, политици и др. Добре е, че те са се обединили и у нас), търгува с прах за пране. Наредил да отида в Шереметевския дворец.

Членът на „Ротари клуб“ се оказа много приятен елегантен господин. Той топло ме заразпитва за работата, заплатата и семейството ми.

— А защо колата ви е в такова състояние? — попита той.

Оцених високо интереса му към моя живот, отпуснах се и започнах да разказвам подробно как Денис е забравил при мен

полуживия си ландроувър завинаги.

— Разбирате ли, моят мъж, тоест първият ми съпруг... не, тоест аз нямам никакъв втори съпруг...

— Ето ви психологически тест за интелигентност — прекъсна ме господинът, вперил поглед в мен. — Продължете реда: Е Д Т 4.

— Не знам — признах си. Сега господинът ще каже — извинете, но сте дебил. — Ох, не, почакайте! — изписах притеснено. — Едно, две, три, четири, пет... Така ли е?

— Знаели сте го отпреди, знаели сте го!! — развика се господинът.

Изпъчих се гордо и му казах, че баща ми е бил математик и още на пет години съм знаела, че след едно идва две. Затова мога да се справя с всеки тест, дори мога да продължа реда и по-нататък — следват шест, седем, осем...

Надявам се, че успях да се проявя добре и сега ми предстои главоломна кариера в областта на праховете за пране. Отначало ще стана лявата ръка на този господин, после дясната, после ще се разклоня от него със свои собствен бизнес (може и да разоря фирмата му, зависи как ще се държи той), а след това... след това и мен ще ме приемат в местния „Ротари клуб“...

Господинът каза, че ще помисли и ще се обади на Никита (защо пък на Никита?).

По време на вечерната лекция непрекъснато ми беше в главата как добре се проявих на събеседването и изведнъж ми дойде наум, че трябва да обучаваме и младите да се справят с такива тестове — нали животът, кариерата и прочие са пред тях.

Като своеобразен тест накарах студентите да напишат есе от три изречения на тема „Сутринта се събудих целият зелен“, но така, че есето да си има увод, основна част и заключение. Не се справи никой освен едно момче, което прочете следния текст:

Увод: Събуждам се една сутрин целият зелен.

Основна част:

*Одеялото се свлякло, отлетял чаршафът
и възглавничката жабка скочила встрани.*

*Свещ потърсих, в печката свещта е,
книгата пък плю си на петите...*

Заклучение: Повече няма да си купувам от тая марихуана!
Способно момче, браво!

Вкъщи не можах да дочакам обаждането на Никита и му позвъних.

— Какво става с праха за пране? — го попитах и очаквах да чуя, че всичко е наред, че онзи ме взима на работа, но ядец. Новините бяха лоши — не съм била подходяща за господина от „Ротари клуб“. Той смятал, че такива прекалено съобразителни особи не трябва да бъдат допускани до продажбата на прах за пране. Обидно е, но е обяснимо — конкуренцията от моя страна го е уплашила (в началото ще си отвори свой филиал, после ще го погълна...). Въпросът с работата остана открит.

4 април, сряда

Тази вечер дадох консултация на Плешивия (не мога да свикна да го наричам Кърмилец). Оказа се, че и той има планина от проблеми (подозирам, че не всичко е толкова просто — може би най-вече му харесва да го слушат). Днешният проблем на Плешивия са парите, както и моят.

След като платих на Ирина Андреевна, за нас двете с Мура останаха само за едно пластмасово пръстенче (Мура иска да е светлосиньо, а аз смятам, че по-добре да е зелено, да й отива на очите). Дали да не преразгледам решително целия си домашен бюджет или пък да помоля Денис да ми прати авансово парите за следващия месец? (Той ще се развика, че ние с Мура сме големи прахосници, а той не е милионер.)

Денис знае, че аз знам, че ще даде, и пушилката, която вдига, си е чиста формалност като потрепването на крилата на някоя обречена пеперуда, но все пак ми е жал за него... Затова попитах Мура какво мисли за „Бистрьонок“ на закуска, обяд и вечеря в продължение на три

дни до заплата. Тя е готова и за елдена, и за оризова каша, което е добре.

Та значи и Плешивия има същия проблем като моя — с парите. Станало му е нещо. Вече почти цяла седмица по някаква причина избягвал да харчи пари: не си купувал дрехи, проверявал си касовите бележки в супера и дори ходил до магазин „Лента“, който е за стоки на едро. А вчера цял ден мислил кога ли е успял да изяде толкова йогурти?

Тази седмица Плешивия ходил няколко пъти с приятели в разни барове и ресторанти, но финансовият му проблем се проявявал и там. Щом наближало времето за сметката, той скачал и изчезвал, без да се сбогува. Просто не можел да се раздели с парите си! Ама какво да говорим, щом прекрати дори работите по издигането на малка кула за наблюдение към булевард „Владимирски“ в двора и вече обмисля да се оттегли от доставките на топла храна за портиерката.

Подозирам, че се съгласих на бартера твърде лекомислено — не си представях, че ще се сблъскам с толкова сложен проблем като парите... Много се притесних и уплаших... (но бартерът си е бартер и сега съм длъжна да му окажа псих. помощ).

— Ъ-ъ-ъ... вашият проблем... е много типичен за богатите хора в цял свят.

Плешивия тутакси се изпъчи доволно, а аз все още нямах представа какво да правя.

— Знам точно какво трябва да се направи — обясних аз, — сто пъти съм се сблъсквала с тази неприятност на мно-о-го богатите хора от цял свят, а сега я срещам и у вас...

Плешивия се наду като двойкаджия, избран за отговорник на класа.

— Трябва да направите три добри и щедри дела — отсякох твърдо, — три пъти да похарчите пари не за себе си. Подобренията в двора и храненето на портиерката не се смятат. Парите трябва да се изхарчат за конкретни хора.

— Това пък какво значи? — възмути се Плешивия.

— Богатите се лекуват така — напомних му аз. — Но има една тънкость. Ако дори само в един от трите случая изпитате съжаление за похарчените пари, всичко пропада и трябва да започнете отначало.

Надявам се Плешивия да не е чел като дете как Незнайко вършеше добри дела, за да се сдобие с вълшебната пръчица.

— След една седмица ще дойдете при мен за отчет. И тъй — три добри дела! И не забравяйте — трябва да се радвате, че с парите си можете да помогнете на хората!

5 април, четвъртък

В десет сутринта се разнесе странен звън — беше Андрей.

— А-а-а, какво става с физиката? Справил ли съм се хм... хм... добре със задачите?

Казах му, че се е справил, за да не се тревожи, макар че изобщо не знаех, а според мен и Мура също.

Андрей мълчеше. Аз също мълчах, само дето му разказах за погубената си в зародиш кариера в сферата на праха за пране.

— Нима не му хареса, че мога да броя от петгодишна?

— Хм... хм... Познавам го този член на „Ротари клуб“ — каза Андрей и добави, че нямам никаква работа в неговия бизнес. Тогава го попитах дали самият той не е член на „Ротари клуб“, при което Андрей издаде странен звук, нещо между обикновеното хъмкане и умерено изръмжаване, от който заключих, че тази местна организация на влиятелни хора не се ползва с уважението му. Каза, че това значи само голям членски внос в твърде неприятна компания.

Щом е така, добре че не почнах работа при онзи капризен субект. Много ми се искаше да попитам, но не се реших, какъв е в такъв случай самият Андрей, ако са го канили в „Ротари клуб“ — медиен магнат, собственик на битак, политик?

Андрей мълча толкова дълго, че се почувствах неловко и за да наруша мълчанието, казах:

— Искате ли да излезем някъде?

Андрей отвърна да, утре вечер, защото след това няма да може.

— Къде ще ходим? — попитах.

— Ъ-ъ-ъ... все едно.

— Утре във Филхармонията има хубав концерт — подхвърлих с въпросителна интонация, за да му оставя път за отстъпление — току-

виж се е съгласил само от любезност и вече се разкайва...

— Мога не по-рано от осем часа.

Какво значи „мога“? Да не си мисли, че всеки си насрочва концерт в удобно за него време?

— Но точно тогава пък Филхармонията не може.

— Хм... — въздишка, малка пауза. — В шест часа... — продължителна пауза, въздишка — ... пред дома ви. Хм... Довиждане.

Филхармонията е единственото правилно решение за срещата с Андрей, защото:

1. Нека не си мисли, че щом се целя във високопоставени чиновници, нямам никакви културни интереси.

2. Така му се пада. Можеше и сам да предложи нещо, виж, Роман винаги имаше цял куп идеи...

3. Вечерта казах на Альона, Олга, Женка и Ирка-хамстера, че възприемам това не като любовна среща, а като среща на обвиняем със свидетел в рамките на процесуалните отношения. Такъв разкошен небрежен красавец със сигурност не страда от липса на жени. Съгласиха се всички освен Ирка-хамстера.

— Нищо, жените ще почакаат — каза Ирка.

А може би напразно я подценявам и не я смятам за най-умната от приятелките си?

6 април, петък

Излязох от къщи в шест и три минути (винаги е добре малко да се закъснее).

На улицата пред моята кооперация нямаше никого (но какво значи никого? Имаше много различни хора, сред които стоях и аз, оглеждах се на всички страни като глупачка, на срещата с която не е дошъл никой).

Реших да се скрия в магазина „24 часа“ и да наблюдавам през стъклото.

Не мога да кажа, че се обидих особено от закъснението, защото от самото начало не гледах на тази авантюра като на интимна среща, просто си мислех, че може да се получи романтична вечер — първо ще

поседим в някое кафене, после ще отидем във Филхармонията и той може би ще ме хване за ръката като в пети клас.

Черният ландроувър се появи чак в шест и двацет и две минути. От приличие си купих шоколадче и като изчаках още три минути, тръгнах към колата.

— Да пием кафе, а? — предложих. — Къде?

Андрей сви рамене — където искате.

В „Кофесол“ той си поръча двойно еспreso, а аз капучино и голямо парче торта с боровинки (ядеше ми се и кашкавалка, и от сладкиша с малини, но ми стана неудобно).

Тъкмо седнахме и аз се усмихнах на Андрей със светла и замислена усмивка, в джоба му зазвъня телефонът.

— Аз ти... (неразбр.)... казах, че... рррр... — ядосано ръмжеше той, — а ти... ррр... (неразбр.).

Спокойно си пиех кафето и без да проявявам нетърпение, го чаках да реши най-наболените си въпроси и да започнем да си бъбрим за това-онова.

Най-сетне Андрей спря да ръмжи, аз се раздвижих и казах:

— А... — но в този миг телефонът иззвъня отново.

— Вагоните ми чакат... — караше се той с тих и страшен глас, — а ти, мамка ти... — и пак прошепваше нещо неразбрано, като се обръщаше встрани и прикриваше уста с ръка, но аз се досетих за всичко.

Замислено пуших и се правех, че се познаваме от сто години и дори сме семейство: съпругът е бизнесмен — където седне, там ще използва и да поработи, а съпругата е писателка и тук, в кафенето, наблюдава живота и обмисля сюжети.

...Обидно ми е, страшно ми е обидно! Андрей така и не ми каза нито дума, а само на останалите си познати... Защо тогава ме покани във Филхармонията?

Реших да не се обиждам, в края на краищата за истинския мъж вагоните са по-важни от мен, при това не съм някоя глупава хлапачка и мога да си намеря занимание и сама. Примерно сега, докато той говори по телефона, мога да поразсъждавам дали е женен или не е.

Има един рак, при който едната щипка е деликатес, а другата нищо особено. Ловците на раци отрязват деликатесната щипка и

хвърлят рака обратно в морето. И този рак глупак се скрива в някое закътано местенце и си отглежда нова щипка. Но не си седи мирно, а пак се хваща в мрежите и ловците пак му отрязват деликатесната щипка...

Та и аз така — с толкова усилия си отгледах нова щипка, че повече за нищо на света няма да се хвана на въдицата. Да не съм някакъв рак глупак, та още веднъж да си имам работа със съпруга и фалшива тъща!

Колко ще е тъжно, ако се окаже женен... Това е като да си на пет години и да протягаш ръчичка към някоя кукла, тя да е чужда, тогава посягаш към друга — но и тя е чужда, не е твоя, и тази, и тази... И къде е тогава своята?! Тоест моята...

Потънала в мисли за живота на раците, не забелязах, че Андрей говори, тоест вика вече десетина минути. Взех почти окончателно решение — сега ще стана и ще напусна тази романтична вечер. Още повече, че вече е време за Филхармонията.

— Ще закъснеем за концерта — казах аз с надеждата, че ще се усмихне.

Но той не се усмихна. Без да се откъсва от телефона, Андрей плати сметката и тръгнахме за концерта.

Атмосферата във Филхармонията е съвършено различна — островче друг живот.

В тази зала съм се мъчила през цялото си детство, по-конкретно на четиринайсети ред. Но ако човек като дете е бил каран да върши нещо, което много е мразел, но не е можел да се бори, защото е бил малък, по-късно, когато е вече пораснал, той кой знае защо продължава, вече по своя воля, да прави същото... Точно по тази странна причина продължавах да ходя във Филхармонията, още повече, че си имах и своите филхармонични бабички, винаги едни и същи — в бели блузки и сребърни прически. Още бях малка, а те вече бяха такива. Имаха и лица. Лица на хора от същото това островче друг живот.

И тъй, получи се малка грешка. Мислех, че Бах е преди антракта — той е мелодичен и всеки може да го издържи. Бях готова да пожертвам втората част — тогава щеше да има концерт за виолончело с оркестър от някакъв непознат за мен Шохат. Но не знам защо местата им бяха разменени и сега ще трябва да слушаме тъкмо онзи Шохат.

От програмата разбрах, че Шохат е още жив и дори малко по-млад от нас. Може би не е толкова безобиден, както Бах. Ще има и вокал (певица); подозирам, че Андрей е равнодушен към вокала.

Изпълняваха концерта за виолончело с оркестър от Шохат. Поглеждах крадешком към Андрей — според мен му харесва. Най-малкото слуша със затворени очи. Истинските меломани винаги слушат музика със затворени очи.

Олеле! Трепнах уплашено. Сумтеше! И както ми се стори, похъркваше при издишване! Какво да правя? Не, какво толкова, за Бога, човекът е уморен, нека си спи, само да не бяха двете лелки отпред... те се обръщат и шъткат. Направих се, че той не е с мен.

Наклони се напред! Уплаших се, че Андрей ще падне върху лелките, и го хванах за ръкава. Ако бяхме по-близки познати, щях да познавам начина му на държане на обществени места — примерно има ли навик да хърка и да се свлича между редовете или просто ще си поспи културно и ще се събуди за антракта. А сега, разбира се, бях много нервна.

Андрей проспa целия концерт за виолончело с оркестър и се събуди едва след като запя певицата.

Обърна се към мен — в очите му имаше див ужас, изглежда, не беше очаквал ТАКОВА нещо.

Андрей се наведе към мен — може би се канеше да по-диша нежно в ухото ми?

— Тука има ли бюфет?

— Ъ-ъ-ъ... да... често предлагат еклери от „Метропол“.

— А защо няма места за спане?

— След антракта започва Бах — оправдах се аз.

— На Бах спя още по-добре — увери ме Андрей, малко се смъкна на стола, втренчи се в програмата и не знам защо си измъкна химикалката.

Той, изглежда, все пак е човек с изтънчен музикален вкус — я как внимателно изучава програмата и си отбелязва ариите, които са му харесали.

И в този момент Андрей ме побутна с лакът и ми показва програмата:

Цикъл песни за глас и струнен оркестър по стихове
на Рембо

Фанфари
Градове
Флот
Интерлюдия
Прекрасно
Парад
Заминаване

— Край! Сега идва „Заминаването“ — радостно ми прошепна той. Оказа се, че Андрей задрасква вече изпятото от певицата...

Ръкоплясках на певицата като всички.

— Това антракт ли е или край? — делово се осведоми Андрей.

— Антракт — отвърнах аз и намекнах: — Впрочем в цялата зала не спеше никой освен вас. Това е просто за информация.

— Вече се наспах, през втората част ще спят други — миролюбиво отвърна Андрей.

— Но няма да си тръгваме! Ще слушате увертюра в пет части — казах откъснато.

— В пет части ли? — въздъхна той и забързахме към бюфета.

Много се надях на еклерите — те са или с разбита сметана, или с крем, както се случи. Но аз гледам оптимистично на живота и винаги се надявам на разбитата сметана.

Андрей ме докара до вкъщи и се разбърза. Не каза нито дума за това колко прекрасна е била вечерта и колко му е харесал вокалът и съвсем нищо за следваща среща... а виж, Роман всеки път преди да се разделим, ми казваше къде ще отидем следващия път...

Обадиха се приятелките — искаха да разберат как е минало.

Альона заяви, че съм глупачка и съм изпуснала такъв мъж. (Альона никога не го е виждала и мнението ѝ се базира единствено на уважението ѝ към ландроувърите, с изключение на моя, разбира се. Впрочем бронята му почти се е откачила, държи се, както казваше баба ми, на честна дума.) Каза, че по-добре да бяхме отишли в зала

„Октябрьская“ на концерта на Верка Сердючка или Кларка Вонючка — тогава хуморът може би щял да ни сближи. Альона чела в една книга за секса, че хуморът сближава, и се кани да пусне в спалнята на Никита касета от концерта на Петросян. Еротичната касета не му подействала, но тя е убедена, че Петросян ще помогне.

С тон на учителка, сякаш аз не съм аз (кандидат на науките, etc.), и нейните момчета не са двойкаджии, Альона ми разказа за една своя позната.

Познатата:

1. е чела само Хари Потър, затова е напълно отворена за всякакви интелектуални ветрове (не е като мен. Мъжете не харесват, когато жената чете прекалено много);

2. се запознала с някакъв на улицата, но освен улицата той си имал и разкошен апартамент.

— Поне знаеш ли къде живее тоя твой Андрей? — строго попита Альона, — или си живее като бездомник в ландроувъра?

3. се возила по „Невски“ в кабриолет и хвърляла от прозореца бели рози, подарени ѝ от някого (а аз съм криминална личност, замесена в подозрително ПТП).

Този някой се оказал много заможен човек.

— А какво работи твоят Андрей? — заинтересува се Альона. — Питам те като майка!

Казах, че не знам, но в колата му винаги има големи ботуши, а по телефона се кара за някакви вагони.

— Да не е кантонер? — предположи Альона. — Или ватман? Но тогава откъде има ландроувър?

А между другото този някой два дни след първата среща предложил на Альонината позната да се омъжи за него докато на мен не са ми предложили дори да отидем някой път на кино.

Изпитвах разяждаща завист към познатата на Альона... Защо този неочакван късмет не ни се падна и на двете! Например на нея апартаментът и омъжването, а на мен... аз бих искала да хвърлям рози от кабриолета!

Всъщност това е гениално изразена формула на женската дружба — едната приятелка не е против на другата да ѝ се случи нещо хубаво, стига да го има и тя. Мъжкото приятелство почти не се среща сред

жените, то е изключително рядко, имаме го само ние с Женка, Альона, Олга и Ирка-хамстера. Приятелството ни е издържало всичко. Дори когато Женка си купи от една разпродажба пуловер „Бети Баркли“ само за десет евро, а за мен нямаше, аз се държах и поисках единствено клина ѝ за ски „Калвин Клайн“.

Альона позвъни още веднъж. Току-що разбрала от познатата си, че годеникът отпада. Познатата ѝ не била разбрала правилно за женитбата. При това главата на онзи се оказала прекалено голяма и склонна към оплешивяване (аха, аха, затова пък Андрей е висок, строен, мъжествено лице, небръснато от вчера, плътен глас и т.н.).

7 април, събота

Мадрид, терористичен акт.

През целия ден си мисля за един млад мъж испанец. В онзи влак били жена му и малкото му момиченце. Жена му била със синя рокля с розова якичка, с кошница в ръце, а момиченцето с бяла дантелена престилчица, като в картините на Гойя. И сега той е научил, че вече ги няма... от телевизора, в обедната почивка в офиса...

Измислих си този мъж, всъщност той не съществува, но през целия ден си блъсках главата как ще живее по-нататък.

По телевизията говорят, че това не е последният терористичен акт в света. А това значи, че рано или късно ще има още жертви (дано поне това не става!) и за тях ще разкажат по телевизията, и всички ще се ужасяват и ще плачат, а за този мъж ще забравят, макар че той никога вече няма да си има жена със синя рокля с розова якичка и дъщеричка с бяла дантелена престилчица.

10 април, вторник

Вечерта дадох консултация на Плешивия. Той дойде доволен, със списъка на добрите си дела, и гордо зачете:

1. Купил на близката детска градина десет кукли и модели на колички — ламборджини, ферари, мерцедес, субару импреса WRX.

— Ферарито си го оставих за мен, не можах да се разделя с него, нали не е фатално? — стрелна ме разтревожено Плешивия.

Кимнах — засега не е, нека видим какво следва нататък...

2. Превел една бабичка през улицата и незабелязано ѝ пхнал в джоба петстотин рубли.

Смятам, че Плешивия иска да изklinчи — помоли ме да броя бабичката за две добри дела, но аз бях строга.

— Една бабичка, едно добро дело! — отсякох твърдо.

Плешивия каза, че и партньорите му искат да си имат личен психолог и да вършат добри дела. Това ме радва — колкото повече клиенти, толкова по-бързо ще се подобри материалното ми положение и тогава няма да е нужно да преразглеждам принципите си за водене на домакинството и да лъжа Ирина Андреевна, че съм на специалната модерна диета само от „Бистрьонок“.

— Днес двете с Мура сме канени на ресторант извън града — казах на Альона и това прозвуча толкова красиво, че малко се учудих, като разбрах, че просто си пътуваме по шосето накъдето ни видят очите (макар че това безспорно е много по-интересно, отколкото да се насочим към някое определено място). Най-после намерихме ресторант, което си беше чист късмет, във всеки случай Андрей не очакваше да го види.

Оказа се, че стъклената постройка в Репино, от която като студентка си купувах салам и домашни пантофи, преди няколко години се е превърнала в ресторант, снобарски по интериор и престижен по цените в менюто.

Вечният проблем: ако избереш най-скъпото ястие, ще те възприемат като авантаджийка, ако пък е най-евтиното — като простовата женица, която можеш да почерпиш и с дебърцини от близката сергия, затова просто посочих с пръст някаква риба, а Мура и Андрей подробно проучиха менюто и се спираха на всеки ред като истински кулинари.

— Няма да пия — каза Андрей, — вчера... хм-хм... бях на баня, едва не отпътувах...

— Къде? — заинтересувах се възпитано.

Андрей ме погледна учудено. Може би не трябваше да питам къде? Много мъже не понасят да ги разпитват къде ходят, смятат го за

посегателство върху свободата на придвижване.

Хапвахме и си говорехме. Мурка играеше главната роля в разговора, а аз седях и си мислех — защо хората крият мислите си един от друг? Сега например ще се тъпча със скъпа храна, докато си мисля, че няма с какво да купя необходимите съставки на храната ни с Мура (пушеното филе и камамбера), но не мога да споделя тази забавна история с Андрей, а и двамата можехме да се посмеем...

Келнерът, дребно черничко момче, почти не се отделяше от масата ни и отначало си помислих, че това е просто добро обслужване, но скоро забелязах, че той обслужва главно Андрей. С нежни възклицания келнерът кръжеше около него и непрекъснато местеше чиниите и чашите му. Един-два пъти докосна ръката на Андрей — когато сервираше основното ястие. Приятно ми е, че Андрей е толкова харесван, той наистина е екземпляр от рядко срещаната абсолютно мъжка порода. Ние с Мура, естествено, не ревнувахме, само ни беше леко неприятно, че някой друг кокетничи със спътника ни.

Двете се споглеждахме и се кискахме, но келнерът беше напълно погълнат от чувствата си, а Андрей изобщо не забеляза...

На връщане при пълна мъгла измъквахме от канавката подстригано на канадска ливада момче. Дълго, почти цял час. Докато Андрей и Канадската ливада закрепваха въжето, си мислех колко добър и благороден човек е Андрей. Спаси мен, а сега и Канадската ливада...

Винаги се опитвам да помня, че всичко в живота е за добро, и в мъглата тази затънала в канавката Канадска ливада се оказа нещо като ангел на пътя ни: в процеса на спасяването ние с Андрей се сближихме много, за което в обикновени, а не в екстремални условия биха ни потрбявали месеци или години. За да се сближиш с някого, е добре да попаднете заедно под артилерийски обстрел, изчакването в задръстване също ще свърши работа, може да падне и покривът на плевника, където по някаква случайност сте се оказали и двамата — това също не е лошо, сближава, но най-добре е заедно да спасите някого.

Докато спасявахме Канадската ливада, ние с Андрей неусетно минахме на ти. На нашата възраст това вече е проблем — затова възприемам случилото се като прогрес.

Наскоро си вървах по улицата и видях огромен, невероятно красив ландкраузер. Тъкмо се бях спряла, за да го разгледам (не че през цялото време зяпам колите като момчетиите, просто ландкраузерът беше прекалено красив), и двама бодигардове се заеха да измъкнат от него дебеличък чичко с костюм и да го изтипосат точно пред мен.

— Я, това си ти, това си ти! — развиках се аз и дебелият чичко се изскубна от охраната и се хвърли на врата ми с вик:

— Аз съм! А това ти ли си?!

Но с дебелия чичко винаги ще си останем съученици (Юрка Петров седеше зад мен, сега търгува с нефт, а навремето постоянно ми сипваше във врата някакви боклуци), а с новите си възрастни познати никога не знаеш кога можеш да минеш бързо на ти — дали в сексшопа или в милицията? Може би само по време на секса, а после пак на ви? Или след като отгледаме заедно и внуците си?

— Дай насам крика — развика се Андрей и аз се огледах кой да даде. Оказа се, че аз. — А бе какво си донесла, не знаеш ли какво значи крик?!

И „каково си донесла“ също се оказах аз — значи със сигурност сме минали на ти.

Теглехме на буксир Канадската ливада към града. Никога не съм предполагала, че това ще отнеме толкова много време, повече от два часа. Андрей непрекъснато изскачаше от колата, все нещо поправяше и даваше указания и постепенно се преизпълни с такава нежност към Канадската ливада, каквато изпитваме само към тези, които сме спасили (аз не, не се преизпълних, много ми се спеше).

Когато след близо три часа най-после влязохме в града, след светските си развлечения в ресторанта сред природата, внимателно попитах Андрей дали Канадската ливада няма някакви други близки освен нас и дали не е дошъл техният ред да му оказват първа помощ.

— Защо? — учудено отвърна Андрей, — ние нали сме тук. Сами ще го закараме.

И отново го повлякохме из града точно в противоположната на дома ни посока (това вече беше дреболия, час и дваайсет минути, не

повече).

Цялата тази благотворителна акция ни отне около четири часа, а аз непрекъснато си мислех: ние с Мура скоро трябва да ставаме, а още не сме си легнали. И че общуването с много добър и благороден човек също си има своите малки неудобства. Макар че сигурно ще е много комфортно да живеете в едно семейство — винаги ще знаеш къде е: или борави с някой крик по пътищата в областта, или става свидетел на чужди ПТП.

— В събота ще дойда по работа — физиката и изобщо — каза Андрей на сбогуване.

Хм... в събота Мура заминава с класа в Комарово за почивните дни. И тъй, ще бъдем сами.

Днес е четвъртата ни среща, ако броим от самото начало. Сигурно вече е време да останем сами, че иначе така и няма да стигнем до любовта!

...Може би е за добро, че имаме толкова общи неща (Канадската ливада, etc.).

След преживяната драма трябва да съм предпазлива с чувствата си.

Ще бъдем сами... Сами?... Ще бъдем сами!

14 април, събота

Разбира ли той, както разбирам аз, до какво може да доведе първата ни истинска среща? Без Мура, без пискливата певица, без келнера с мека китка и Канадската ливада в Мъглата?...

Дали си мисли от сутринта като мен, че двамата ще сме съвсем сами, ако не броим, естествено, Лев Евгенич, Сава и Хантенбайн? Дали разбира, както разбирам аз, че можем да пратим Сава на разходка, а Лев Евгения да го затворим в кухнята насаме с хладилника?

И освен това дали и той си купува еротично бельо, както правя аз (намирам се в магазин „Дива орхидея“)?

Макар че какви ги говоря... такъв мъж (висок, строен мъжествено лице, небръснато от вчера, плътен глас, etc.) изобщо няма нужда от сексуално бельо. Той, разбира се, е попадал стотици пъти в такива ситуации и стотици жени са му висели на врата и продължават да си висят... и така нататък.

Но на мен ми е абсолютно необходимо истински еротично бельо (просто за всеки случай, за да съм по-спокойна)!

Да си припомним печалния ми опит — Роман обичаше комплектите. Остава ми само да си избира подходящия комплект. Веднага отхвърлих панделките, кантовете, мънистата и всякакви излишества. Бельото трябва да е красиво, но семпло, за да не си помисли той, че съм се натруфила с пух и пера специално заради него или че всеки ден се кича с пера като петел.

В бяло подсъзнателно се чувстваш като младоженка; черните с малко червено гащички и сутиен навяват мисълта за простодушен публичен дом от епохата на „Ямата“; жълтият цвят придава неприятен оттенък на бледата кожа и изобщо е подходящ само за идеална фигура, а светлосиньото и розовото напомнят за трогателните комплекти в детските градини по съветско време...

Черно? Хм, черно... Решавам, че в черна дантела ще изглеждам истинска жена, зряла и страдна, а заедно с това семпла и с вкус.

Намерих много красив черен комплект със сребриста дантела. Само да не е прекалено?... Не, не е прекалено, не е прекалено, точно каквото трябва си е!

...Изглежда, че все пак е прекалено — много е скъп, цялата ми заплата... Каква е тая социална несправедливост — човек цял месец неуморно сее сред народа разумното, доброто, вечното, а в края на месеца срещу това може да си купи бикини и сутиен със сребриста дантела, след което няма да му останат пари дори за чорапи?

Купих си от турското магазинче срещу „Дива орхидея“ симпатичен комплект, три пъти по-евтин и не по-лош, много съм доволна.

Прибрах се, накиприх се с новите сутиен и бикини, обадох се на Альона. Попитах я с какво да учудя Андрей, в смисъл на храна.

— Ако искаш наистина да го учудиш, свари му пелмени „Даря“, сигурно никой друг никога не го е посрещал така, — каза Альона.

Заклех ѝ се, че този път съм настроена за подвизи в кулинарен план.

— Тогава сготви еротична испанска супичка — подсмихна се Альона. — Казват, че ефектът е страхотен.

(Тя вече е изпробвала еротичната си супа върху Никита, но той не се брои — изял я с макарони по моряшки и съсипал ефекта ѝ.)

— Рецептът е елементарна, дори ти можеш да я направиш. — Усетих в думите ѝ неприятен подтекст. — Слушай.

1. Размачкай 100 г борови семена (имам наченато пакетче кашу) с три жълтъка.

2. Прибави чаша пилешки бульон (имам пилешки кубчета „Маги“) и чаша разбит каймак (каймак или мляко, не виждам разликата).

3. Затопли на бавен огън (не се разсейвай и за миг, спомни си за всички изгорели тенджери, макар че това е почти невъзможно), прибави шафран (аз пък имам сол и пипер).

4. Прибави и две лъжички испанска анасонлийка (тъкмо имам картини).

Реших, че няма да правя супата. Или да я правя? Още повече че имам всичко необходимо.

Сготвих супичката и изпекох ябълков пудинг.

На вратата се позвъни и побързах да си обуя чорапите. (Купих ги просто за всеки случай, телесен цвят с широка дантелена лента. Продавачката каза, че са съвсем нов, подобрен модел, който ще промени света — дантелената лента е с 2 см по-широка отколкото при предишните модели.)

...С тези чорапи съм истинска жена!

Преди време имах една позната дама с леко поведение, тоест в началото не знаех, че е проститутка, а мислех, че просто обича вечер да си седи в някой скъп хотел и да си тръгва оттам с различни кавалери. Веднъж се оказах пред дома ѝ в един дъжд и се отбих да я помоля за сухи чорапки — да се преобуя.

— В гардероба ми няма такова нещо като къси чорапи — каза дамата и оттогава се чудя какво ли носи под панталона, да не би клин?

Сега, като изучих живота на проститутките в литературата (за всичко, което знам, съм задължена на книгите, за разлика от Олга,

която пък го дължи на киното), знам, че онази дама е носила под панталона си не клин или гетри, а фини чорапи. Това е страшно неудобно, защото чорапите се смъкват, но всяка професия иска жертви. Аз например на изпитите трябва да бъда Строгия преподавател, а толкова ми се иска да пусна всички да си ходят с петици. Но няма какво да се прави, и аз се преструвам на С. П. Добре поне, че ми се налага да се правя на С. П. с къси чорапки, а не с чорапи като нейните.

С Андрей влязохме в кухнята. Андрей е висок, строен, мъжествено лице, небръснато от вчера, плътен глас, etc., аз — в сребристи дантели и чорапи.

— По дяволите, оставих пудинга на масата! Лев Евгенич сигурно го е излапал! — развихах се аз и в този момент видях пудинга — ето го моя пудинг, полегнал на края на масата откъм изгорялата си страна. Хм... защо ли Лев Евгенич е пренебрегнал пудинга ми?

Андрей спокойно си ядеше супичката, а аз през цялото време бях на тръни — ей сега ще изяде още една лъжица и...

Нямаше никакъв ефект, само си поиска хляб към еротичната супа.

Дадох му мамините кюфтенца с елдена каша и огретен от картофи, всичко носталгично съветско. Не се сдържах и изядох две кюфтенца и парченце огретен. Страшно вкусно и задушевно, като обяд в детска градина.

След кюфтетата и огретена Андрей изпи две чаши чай и май че си мечтае за трета. Това е първата ни истинска среща, сами сме повече от час...

У мен съзрява истински План за Съблазняваме.

Приближих се към прозореца, но не просто така, а според Плана, обърнах му гръб и зачаках. По всички закони на жанра Андрей би трябвало да се приближи към мен, като се престори, че и на него му се гледа през прозореца — да ме прегърне отзад, докато се правя, че не мога да се откъсна от нещо много интересно навън.

Тогава той внимателно трябва да ме притегли към себе си и да попита: „Виждала ли си някога толкова звезди?“, и да ме целуне на фона на небето, осеяно с милиарди диаманти... а после да ме люби върху кожа, метната пред камината под златистата светлина на огъня...

...Не се приближава, пие чай, хруска гевречета (а пудингът, какво става с пудинга? На тях с Лев Евгенич не можеш да им угодиш)... Виж, ако имах звезди, камина и кожа...

И в този миг се случи най-лошото, което може да сполети една жена с чорапи — чорапите взеха да се смъкват. Защо? При другите все се държат някак. Никога не съм виждала по улиците жени с чорапи на хармоника около глезените, а при мен май се случва точно това... Какво да правя?

Не се приближава. Седи на масата и си пие чая.

— Имаш ли лимон? — попита Андрей, като че нищо не е станало, сякаш не е ял от еротичната супа.

По дяволите, какъв лимон, като чорапите ми вече са до коленете! Не мога да се отделя от прозореца, не мога, чорапите ми съвсем ще се смъкнат! Пък и нямам лимон.

Трябва да го накарам да се приближи! Отблизо той ще вижда само лицето ми, но не и краката ми със смъкнатите чорапи.

— Виж... какъв дъжд — казах подканящо.

Пие чай. Така...

— Виж каква огромна кола има на двора! Каква ли е?

Андрей моментално скочи и се стрелна като куршум към прозореца.

— Най-обикновен фолксваген, не по-голям от жигули — каза разочаровано той.

— Така ми се стори.

Ей сега най-после ще ме прегърне, ей сега! Само че не мога да му отвърна със същото, ръцете ми са заети — придържам чорапите на нивото на коленете.

— Кранът ти капе — каза Андрей и така рязко се хвърли към мивката, като че ли там потъва някой негов близък.

Кранът наистина си капе, и какво от това? Че той си капе сигурно от две години, но това по никакъв начин не се отразява на живота ми.

Близко половин час Андрей съсредоточено поправя крана, като ми подвикваше и употребяваше непознати за мен думи от рода на „пасатижи“^[1]. Имах усещането, че най-после е намерил себе си.

Затегнал крана като за световно, Андрей трескаво започна да се оглежда какво още може да поправи.

И в този момент ми хрумна една псих. хипотеза (неочаквана, спорна хипотеза, но всичко ново си пробива път трудно).

Ами ако **ТОЙ СЪЩО СЕ СТРАХУВА? КАТО МЕН?**

Само изглежда, че мъжете решават всичко сами и изобщо не се притесняват. Ами ако и те имат същите комплекси като нас, че дори и по-големи? Ние поне винаги знаем, че добре-зле, все ще се справим с този „първи сексуален контакт“, а те не знаят и това.

Възможно ли е мъжете да си мислят — всичко става, ами ако се изложи?... Или да е прекалено бързо, или изобщо... ужас! И ситуацията се усложнява от това, че много жени (знам от литературата, както и от приятелите си мъже) кой знае защо се отнасят към секса, особено към първия сексуален контакт, като към мероприятие от рода на естраден концерт — я да те видим какво можеш и как ще ме позабавляваш!

Разбира се, всичко това не се отнася за момчетата (като се започне от момчетии като Тъщата-Серьожка Плетньов и се свърши докъм двайсет и девет години), но сред мъжете, прехвърлили трийсетте (Андрей е към трийсет и осем, не знам къде живее, не знам и дали е женен), се срещат доста много почти импотентни (и това го знам от пресата).

Като изхождам от всичко казано, ако бях на мястото на мъжете над трийсет, сигурно бих предпочела изобщо да се откажа от секса, за да няма после нито взаимно неразбиране, нито псих. проблеми.

Но хипотезата ми може и да е погрешна — това се случва на всяка крачка в науката. Може например Андрей изобщо да не се плаши, а просто да е равнодушен към мен. Още повече, че тъкмо аз имам от какво да се страхувам — имам гънка на корема... Откакто се разделих с Роман (звучи доста по-добре, отколкото „Роман ме напусна“. Това е псих. хватка — да наричаш нещата не с точните им имена, а както ти харесва)... Та значи, оттогава съм надебеляла с три килограма... ако трябва да съм честна, с четири (шоколадът ми помага да устоя на мъката, като повишава количеството ендорфин в мозъка ми. Ако не бях психолог, нямаше да го зная, но „много знания — много печал“, в конкретния случай — килограми).

Размишлявах за хипотезата си и се чудех дали да не я оформя в научна статия, така че не забелязах, че Андрей от известно време ме прегръща и безуспешно търси закопчалката на сутиена ми на гърба. А тя изобщо не е там, защото новият ми сутиен, черен със сребристи дантели, се закопчава на гърдите!

За съжаление не можах да се отпусна напълно.

1. В главата ми се мотаеха съвсем прозаични мисли за безопасния секс.

Човек може да си помисли, че това е съвсем обикновен въпрос за духовните личности, но аз конкретно какво да правя? Ние с него сме съвременни хора, около които бушува СПИН и други такива... Следователно ни трябва презерватив, по-нататък ще го наричам Изделие.

Но тук могат да възникнат различни спорни въпроси — кой трябва да постави Изделието и кога именно, ами ако Изделието е голямо или пък малко, или изобщо се запъне?

— Ти... Ти? — изблеях нещо неразбрано и Андрей не ме разбра добре. Да не си е помислил, че внезапно ме е заболяла глава?

Той може би си носи Изделие. Но ако изведнъж... да разгледаме няколко варианта:

а) помисли, че ще се обидя, и тогава излиза, че нарочно е взел Изделието със себе си, като е знаел, че днес между нас ще се случи ВСИЧКО — след супичката, кюфтенцата с елдената каша, огретена от картофи, трите чаши чай и поправката на крана;

б) смята, че ще се обидя от това, че той винаги си носи Изделие, като човек, който води хаотичен полов живот;

в) мисли, че ще се обидя, че той иска да използва Изделието — значи ми няма доверие.

Ако му кажа, че имам Изделие, ще се представя не като романтична, а като доста практична личност. Може би дори като разпусната — какво значи „аз имам“? Излиза, че не съм придиричива към връзките. И че му нямам доверие (вж. предишните варианти, само че наопаки, когато той е аз, а аз съм той).

Взех разумно решение: налага се да рискувам.

2. Тревожех се как изглеждам. Поглед отстрани — гънки по корема, поглед отгоре — целулит, поглед отдолу — двойна брадичка.

Прелъстителна поза настрани — красива и с минимум гънки, ако не забравя да си глътна корема. Но ако лежа неподвижно на една страна, той може да си помисли, че съм студена.

Помислих си, че сигурно е добре да си животно. Има ли изобщо дебели животинки? По-рано момчетата на Аълона имаха хамстери, те пък си родиха дузина деца! Почти съм сигурна, че добре гледаният хамстер не си мисли, че има двойна брадичка или целулит в областта на опашката и не се срамува да се обръща с опашката към партньора, а просто изпитва удоволствие от живота.

А той също има малка гънка, но тя не предизвиква у него негативни емоции, дори обратното... и аз съм далеч от съвършенството.

3. Всичко е просто прекрасно, но защо, защо не мога да се отърся от мисълта че току-виж той изведнъж... се окаже като онези, прехвърлилите трийсетте?

...Ох, слава богу, не е!

Аълона казва (затрупа се с книги за секса и сега постоянно предава новополучените си знания на мен и Олга), че мъжете винаги толкова се стараят с нова партньорка, че почти не изпитват удоволствие.

В този смисъл много се безпокоях за Андрей, но той очевидно също е чел тази книга за секса, защото направи всичко, което можа — и скоро вече не бяхме нови партньори, а напълно стари.

Горките съвременни хора имат само проблеми! Как примерно е било по-рано (знам от литературата):

— Ах, завладяхте единственото съкровище, което притежава едно честно момиче! — това е при загуба на невинността.

Или:

— Ах, завладяхте едиственото съкровище, което притежава една честна жена! — това е при загуба на честта.

И партньорът разбира, че това не е шега работа и трябва да даде някакъв отговор — ще се жени ли или ще каже „остави ме на мира!“.

А сега?

Сега е прието след секса да се правиш, че не се е случило нищо особено, затова много се стараех да покажа пред Андрей, че това не е много важно за мен и сега ще си говорим на общи теми, и няма да има никакво „Ах, завлядахте единственото съкровище, което има една честна жена!“.

Говорихме си за какво ли не много дълго, до четири сутринта. Тоест аз говорех на всякакви общи теми — за политика, литература, изкуство. Разбира се, до болка ми се искаше да попитам Андрей женен ли е, но той можеше да си помисли, че предявявам някакви права над него (само заради една нещастна нощ), затова не зададох нито един личен въпрос (адресна регистрация и др.).

Единственото, което успях да си изясня (и то повече заради Альона), беше какво работи. Изобщо не е медиен магнат, просто строи нещо в Ленинградска област (а защо все пак да не я наречем Питерска губерния?), може би далекопроводи (не съм сигурна, че съм го разбрала правилно, но беше свързано с електричество), а в шест сутринта Андрей скочи като попарен.

— Дявол да го вземе!... Трябваше да си тръгна не по-късно от пет! А още по-добре в четири! — викаше той, като се обличаше мълниеносно като войник по тревога, и избяга.

Къде избяга?... От асансьора се развика, че ще се обади, като се върне. Откъде ли ще се връща?

Интересно коя ли работа започва в шест сутринта, а по-добре — в четири? На мен например не ми се е случвало.

А може би не бърза за работа, а при жена си, любовницата си, старата си баба?

15 април, неделя

Сутринта Андрей не се обади.

За да се разсея от хипнозата на телефона, отидох с Ирка-хамстера във Владимирския пасаж за продукти. Ирка каза, че след

ужасната драма с Роман нямам право на друга грешка и сега трябва да се опитам да опитомя Андрей.

Добре помня как се мъчех да приуча Сава Игнатич към специалната котешка тоалетна!... Нищо не се получи, наложи се да го пускам на разходка.

Ирка-хамстера смята, че основната идея при опитомяването на мъжете е... с една дума, мъжът трябва да бъде хранен, затова най-напред отидохме в отдела за подправки, откъдето по съвета на Ирка купих карамфил, индийско орехче, канела и къри.

Супермаркетът е много удобно и полезно изобретение в сравнение с малките магазинчета за хранителни стоки, особено за мен, писателката — там можеш да изучаваш живота, като надничаш в чуждите кошници. Забелязах една младичка двойка. В кошницата им имаше:

1. кутия с двоен надувен матрак,
2. пакетче дъвки.

Ще се любят на пода и ще дъвчат дъвка. Добре им е на тях, нямат си грижи, а аз трябва да храня семейство...

Исках да взема замразена пица, лазаня и рибни пръчици.

— Да не си превъртяла? — зашепна ми Ирка и ме плясна по ръката. — Ще купим месо! Той какво обича повече — свинско или телешко? А може и овнешко, в такъв случай ще отскочим до пазара...

Разбирам, че Ирка-хамстера ми желае здрави и трайни отношения с Андрей, но смятам, че понякога губи мярката в грижите си към мен.

Купихме две парчета свинско и за всеки случай едно парче телешко.

— А как ти се видя сексът с Андрей? — попита ме Ирка до рафта с десертите и в този момент надуха музиката — в нашия супермаркет често пеят и танцуват в рамките на разни рекламни акции.

— Прекалено сладък — отроних замислено, докато изучавах надписите на опаковката на течната сметана. Надписите бяха дребни, специално за много зорки орли с прогресиращо старческо далекогледство...

— Няма прекалено сладко — авторитетно заяви Ирка и аз послушно сложих сметаната в кошницата. — Аз например съм изключително страстна, направо пожар... и изобщо вече сме на по

трийсет и шест, точно във възрастта, когато жената най-сетне започва да разбира защо е нужно всичко това...

— Ами ние с Мура отдавна сме разбрали защо — аз го слагам в кафето, а Мурка просто взема опаковката и си я пъха в устата...

— Какво каза?! — изписка Ирка. — Не те чух, няма ти...

16 април, понеделник

Андрей не се е обаждал, но това няма значение, отношенията ни ще са от най-здравите — по сметка и взаимна симпатия, когато любовта расте и се развива бавно, както разцъфват цветята.

За да се разсея, ходих с Олга в Капелата на хора на момчетата. Те са чудни, пъха много трогателно за надеждата и любовта. Ще пораснат и ще крещат: „Донеси крика!“, понякога ще остават да нощуват, а после няма да се обаждат...

В Капелата си оставих мобилния телефон на вибрация.

17 април, вторник

Андрей не се е обаждал и не трябва. Не съм влюбена. Женка каза: „Твоят Андрей се оказа плейбой.“

— Какъв смисъл влагаш в тази дума? — попитах я хладно. Нямахме какво да правя и много се обидих заради Андрей. Опитах се да анализирам какво значи плейбой:

1. Който има мускули и красота (той ги има със сигурност).
2. Който има много жени (по всяка вероятност ги има).

Излиза, че Женка е права, трябва да престана да мисля за него. Ще се срещнем като чужди хора на съдебния процес и край.

18 април, сряда

Не му ли харесах, дали не бърборех прекалено много?

Абсолютно ясно е, че никога няма да се обади. Както и преди, не съм влюбена, само ми е страшно обидно, че не ставам за нищо.

За да се отвлека, ходих с Олга на спектакъла на Гришковец.

Гришковец каза, че за да разбереш мъжете, не е нужно да четеш неразбираеми психологически книги, в които те учат да се държиш с тях като с диви зверове — да опитомиш, да измамиш...

(По повод на дивите зверове имам собствена информация. В една книга за дивите маймуни пишеше, че възрастният самец се шляе по цял ден, като закача другите самци, досажда на самките и през цялото време яде. Всеки сам може да си направи изводите.)

Напълно съм съгласна с Гришковец, че за разбирането на мъжете е нужно:

1. Да прочетеш как 560 моряци на един кораб потъвали и пеели. От това ще ти стане ясно какви са те, мъжете.

(Защо да чета, и без това плаках, когато го разказваше.)

2. Трябва да обичаш и уважаваеш мъжете не заради нещо, например заради парите, а просто така.

(Тук съм чиста пред съвестта си — за пари можеш да обичаш и уважаваеш само Плешивия.)

3. Мъжете на всяка цена трябва да имат снимка на любимата жена. Самата жена не им трябва, но снимката е задължителна.

(По тази точка сама съм си виновна — можех да се замотая и да пъхна в джоба на Андрей филм от по-миналата година, той би го занесъл в някое фото (освен него никой няма да го направи) и би закачил на стената снимката ми. Там има една много хубава, когато лежа в леглото с новогодишна маска — очила и мустаци, на главата ушанка, в едната ръка пура, а в другата — метла. Дължах я на Альона и Олга — прокраднали се до мен, докато съм спала, маскирали ме и ме снимали за спомен, както съм спяща и безпомощна.

Андрей би могъл да си окачи тази снимка на стената, а така какво? Та той вече не си спомня лицето ми...

— Лека нощ, Грух! — викна зад вратата Мура.

— Лека нощ, Мурз!

19 април, четвъртък

Днес след първата лекция една студентка дойде при мен.

— Може ли да ви задам един личен въпрос за мен самата?

Винаги съм им разрешавала да ми задават лични въпроси за когото и да е, студентите знаят това прекрасно и са ми се качили на главата — сега например исках да запаля цигара и да отида до тоалетната.

— Дебела съм — започна студентката и заподсмърча. — И приятелят ми ме напусна заради това.

— Само недейте да ми плачете — казах аз. — Искате ли да получите лична псих. консултация? Имате три минути, после отивам да пуша и до тоалетната.

Момичето, което наистина си беше доста охранено, извади тетрадка и се приготви да записва.

— Сега отвсякъде ни бомбардират модерните книги дневници — подхванах аз. — Хората не само пишат дневници, но и се натискат да публикуват глупостите си (много съм възмутена от подобни желания — искат да принесат на олтара на славата абсолютно всички интимни подробности които са преживели, а понякога дори си измислят неща които не са се случили).

И така във всеки така наречен дневник героинята заявява, че е прекалено дебела и затова са я напуснали.

Аз съм проф. психолог, обогатил паметта си с много натрупани от човечеството знания, кандидат на науките, майка и ще ви кажа едно — никога! Никога на един разумен човек няма да му хрумне подобна глупост!

Момичето пишеше в бележника.

— Отговаряйте бързо, без да се замисляте — казах й строго. — Къде се запознахте с него?

— На дискотека в клуб „Грибоедов“.

— Аха — кимнах доволно. — Точно това ни трябваше! На танци избират по красота. Значи по красота и дебелина сте му допаднали? Така ли е или не?

— Така е...

— Щом той ви е избрал и поканил... и вкъщи или пък у вас... — момичето наведе очи, — и ако има любов, значи са се влюбили в нас заради неповторимата ни и уникална личност, а са ни разлюбили не

заради излишните килограми, а заради нещо друго... Край, отивам до тоалетната.

Момичето извика след мен:

— И за какво са ни разлюбили, за какво?...

— Не знам — обърнах се да ѝ отговоря и се насочих към тоалетната. Вечно си патя заради добротата и състраданието си и не успявам да попуша.

През цялата следваща лекция си мислех: все пак нещо не му е харесало. КАКВО?

Към края на лекцията проумях: не е професионално да скривам от себе си неприятната истина — всъщност зная, че работата не е в парчето месо (вместо месо му сервира кюфтенца, нормално). И не е в това, че много говорих.

АЗ СЪМ ПРЕКАЛЕНО ДЕБЕЛА. И точно затова Андрей изчезна завинаги.

В колата на път към къщи си спомних, че снощи Мура ме нарече „Грух“. Точно така каза: „Лека нощ, Грух!“ Просто детето повече не може да се преструва...

В двора най-сетне ми стана абсолютно ясно — време е да отслабна, сега или никога...

Вместо да се прибера вкъщи, се качих у Ирка-хамстера — да разуча за отслабването, и не се качих напразно — Ирка знае всичко по въпроса. Утре отивам на иглотерапия срещу апетита.

В очакване на утрешното отслабване цялата вечер дъвках унило. Изядох толкова неща, че хладилникът се изпразни. Би било по-просто да не карам на дребно, а направо да изям целия хладилник.

ОТ ТОВА МЯСТО ЗАПОЧВА ОТДЕЛЕН ДНЕВНИК —
ДНЕВНИК НА ОТСЛАБВАНЕТО, МОЕТО

20 април, петък

Дневник на отслабването

12,00. В лекарския кабинет. Лекарят е кореецът Игор Семьонович. (Ами ако не е лекар, а е самозванец в бяла престилка?)

12,05. Сложи ми иглите и ми нареди да седя с тях половин час в коридора като някой бодливец. (Ако е кореец, защо се казва Игор Семьонович?)

12,35. В лекарския кабинет. Каза ми да се съблека и да легна на кушетката. Пита ме (три пъти) всичко ли в личния ми живот е наред. Три пъти отговорих, че да, но той въпреки това ме погали по рамото. (Защо ме попита дали биополето му ми харесва? Той не ми харесва, просто го потърсих като лекар.)

Игор Семьонович нареди две седмици да не ям нищо (съвсем нищо!). Мога само да пия — минерална вода, чай, кефир. С крайно заплашителен вид му поисках разрешение за кафе, цигари, йогурт и мамините кюфтенца не по-късно от единайсет часа вечерта. Разреша всичко освен кюфтетата. (Толкова ли не разбира, че лесно мога да го излъжа, особено за кюфтетата?)

12,50. Излязох от кабинета. Сега съм отслабваща. Много скоро, след две седмици, ще бъда слаба. Кльоцава, изнурена, безтелесна. Мършава, изнемощяла, хилава. (Всички тези думи имат пренебрежителен оттенък — защо ли?)

Сега съм много заета — трябва цели две седмици да ходя при Игор Семьонович всеки ден и да му плащам по триста рубли.

Но: днес е петък, следващия път ще ходя при него в понеделник. Ако контактът ми с него и с биополето му трябва да е ежедневен, защо държавните почивни дни се намесват в отношенията ни?

13,10. Искам да ям, възмутена съм. Тия игли са пълна глупост! Игор Семьонович не е успял да ме закодира срещу глада.

Мечтая си за бобена супа, тя се удава на Ирина Андреевна по-добре от бухтите.

13,20–17,10. Лекции, по време на лекциите не съм яла нищо.

17,40. В „Кофесол“, чаша еспресо (без захар) и цигара (първата за деня).

Наблюдавам момичето на съседната маса, яде пица. Има симпатични гънки на хълбоците! И по корема! Сигурно се харесва на мъжете и на себе си. Има и сладкиш в чинийка, целувки с крем.

17,55. Но ако още днес, първия ден, не мога да издържа — край, мога да зачеркна себе си напълно.

Дала съм пари за иглотерапията. Не съм животно, за да изляза от лекаря и позорно да се натъпча с пасти. Или с макарони по моряшки. Или със супа — бобена, с едри кафяви бобчета. Непрекъснато мисля за нея, макар че вкъщи освен бобената супа има и макарони по моряшки. Но това наистина ще е краят.

Да, Игор Семьонович поръча още:

— Не казвайте на никого какво замисляме тук с вас, че ще започнат да ви разубеждават.

Игор Семьонович залага на чувството за вина у жените и на желанието им да си имат гуру, но аз не съм такава! Още сега отивам в кухнята и изяждам супата...

Не, ще почакам, защото **ТОВА БИ БИЛО КРАЯТ**. От едната страна Андрей и стройните красиви жени, от другата — аз.

19,22. Цял един свят, светът на скаридите и овесената каша, на шоколада и бухтите, на чипса и сушените калмари, е забранен за мен. Цял един свят с ресторанти и кафенета, в които седят щастливи нормални хора. Цял един свят, в който можеш да се излегнеш пред телевизора с бисквити или желирани плодови бонбони.

Впрочем за бонбоните... в съседния магазин има много вкусни от круши, но не за мен. Не за мен работят и супермаркетите... там има толкова неща, и всички те не са за мен (например сладко в малки бурканчета).

Струва ми се, че **ДНЕВНИКЪТ НА ОТСЛАБВАНЕТО** се превръща в списък на всичко, което бих могла да изям, но не съм изяла.

20,00. Целият цивилизован свят е от едната страна, само аз, заедно с гладуващите от Африка и клиниките във сме от другата.

20,10. Тристате рубли, които платих, за да седя половин час като бодливец, не са много пари, особено ако се вземе предвид, че сега ще си хапна супа.

20,15. Ако това беше вярната методика, а не шарлатанство, не би ми се яло толкова непоносимо.

А, и още нещо. Игор Семьонович каза, че ако не изпълнявам... накратко, ако ям след иглите, веднага ще напълнея страшно много, до сто кила! Това не е правилна и строга методика, а шантаж!

Дали да не започна да ям още сега, докато магиите на Игор Семьонович не са започнали да действат?

20,30. Чаша чай. Не кафе, защото се каня да изгледам „Лека нощ, деца“ и да легна да спя, този път до сутринта.

20,40. Събуди ме Альона. Много щастлива, просто искаше да се напъха в телефона от възбуда.

— Не мога да говоря — измънках със слаб глас.

— Не, можеш, можеш! — каза Альона. — Да знаеш какво стана! Успях!

Имаше предвид, че преди няколко минути книгата за секса беше изиграла ролята си в отношенията ѝ с Никита. В друг момент бих се радвала много за нея, но сега само казах вяло: „Поздравявам те“, и си помислих: „Щом отсега, след един ден гладуване, без да смятаме сутрешния сандвич (ПРЕДИ ИГЛИТЕ, В ДРУГИЯ ЖИВОТ), чувствам такава слабост... Когато отслабна, изобщо няма да ми е до секс...“

21 април, събота

11,30. Не мога да стана, съвсем съм омаломощена от глад. Помолих Мурка за чаша чай. Мура го донесе и каза:

— Ето ти чая, Грух-търбух.

Не усещам вкуса на чая, изобщо нищо освен дълбока обида от живота. Днес няма да стана от леглото. Вече не искам да ям, а да рева с глас.

11,46. Може би е по-добре да съм дебела?... Пълничка, тучна, дебеланка. Натejala, пухкава, пищна, огромна, шишкава, шкембелия (всичките думи са много уютни).

15,15. Ако не ядеш, защо живееш?

15,20. Само ще погледна супата, да видя как я кара без мен.

20,10. Чиния с бобена супа. Една, но голяма (от друга страна, голяма, но една — може би не всичко е загубено и ще мога да се върна към гладуването?).

20,16. Салам, три парченца и още едно малко, то не се смята. Две мандарини.

21,15. Да, аз съм Грух, но не съм Грух-глупчото.

21,22. Две кюфтенца.

Трябва да погледна истината в очите — мисля, че от гладуването се побърквам. Но си имам уважителна причина — разбрах, че съм толкова силна и независима личност, че не мога да позволя на Игор Семьонович да стъпче желанието ми за ядене. При това ще икономисам тристате рубли за следващия сеанс, а какво остава пък, ако изобщо престана да ходя при него!

Съвестта не ме мъчи, напротив, аз съм юнак, ловко се измъкнах от тъмните магии и икономисах пари!

00,10. Пелмени.

00,22. Претеглих се контролно — по време на гладуването си съм качила два и половина килограма. Това напълно потвърждава мнението ми, че тия игли са подла измама.

24 април, вторник

Напразно цялата събота се лишавах от най-необходимото — яденето, — Андрей беше у нас и онзи ден, и вчера.

В него ми харесва това, че никога не идва с празни ръце. Вчера донесе тиквичка, а онзи ден — тиква. Само че какъв е този навик всичко да се готви и изяжда веднага? Та това са прекрасни предмети за интериора. Вече съм имала една тиква от вилата на Альона. Тя ми украсяваше бюфета цяла зима, а през пролетта изстъргяхме от него тиквената кашичка.

Щом Андрей се появи, го попитах защо е изчезнал за цяла седмица (просто забравих, че в никакъв случай не бива да посягам на времето му и да показвам, че смятам, че имам някакви права).

Много се учудих на отговора му: не се обаждал и не идвал, защото работел на триста километра от Питер. (И това по времето,

когато гладувах от обида и вълнение и непрекъснато чаках позвъняването му, дори в Капелата на хора на момчетата!)

В отговор на физиономията ми Андрей ми даде доста несвързани обяснения. Оказа се, че си е мислел, че:

1. аз съм... ъ... ъ... ъ... независима личност, която се отнася доста безгрижно към хм-хм... към всичко... и за мен... хм-хм... всичко това не значи нищо.

2. И той... км-км... просто не искал да се натрапва, хм...

3. Той и сега... хм... не би дошъл, но били останали... ъ... ъ... ъ... няколко нерешени задачи по физика, освен това бил мернал в антрето един счупен фотьойл и само затова се отбил, иначе в никакъв случай не би ме безпокоил.

Странни хора са мъжете — фотьойлът вече две години си стои прекрасно и на три крака.

— Ти не ме попита нищо, дори не те интересува дали съм женен... — Странно, Андрей имаше очите на истински страдащ човек.

— Женен ли си? — попитах припряно и обречено си отговорих сама: — Женен си...

— Не, не съм — оживи се Андрей. — Изобщо не съм женен...

И в корема ми нещо се размърда от щастие. Сега мога да живея и да работя, без да се боя от разни оперетни изненади — например, че Плешивия току-виж се оказал жена му!

Не че съм градяла сватбени планове с Андрей, като някои глупачки, които си мечтаят само за брак и семейство с всеки срещнат, но щом не е женен, мога да се надявам, че това ще е... боя се да кажа „завинаги“... Просто не е изключено, че ще станем същата трогателна двойка като онези старци, които се държаха за ръце на пейката в Лятната градина (забелязах ги, когато Роман каза, че ще се разделим за известно време), и това беше най-прекрасното нещо, което съм виждала в живота си, ако не смятаме Джокондата в Лувъра.

...Не, не е точно така, не е най-прекрасното... Още по-прекрасна беше сцената, която проследих на една бензиностанция във Франция, когато ние с Мура, Денис и Ала бяхме предприели семеен поход към „Дисниленд“.

Към тази френска бензиностанция на два мотоциклета се приближиха много стройни, пристегнати в черна кожа младежи с каски. Погледнах ги и си помислих — колко е прекрасна младостта и

колко е жалко, че моята, струва ми се, вече е отминала... И изведнъж младежите свалиха каските и се оказаха съвсем побелели старец и старица със сбръчкани лица. Бяха по на повече от седемдесет и пет години...

— А ти защо се разведе? — попита Андрей. — И къде е мъжът ти?

— Мъжът ми живее в Германия. Много исках да заминем за Германия, а той изобщо не искаше, затова и се разведохме.

— Не разбрах.

— Странно, мисля, че обрисовах ситуацията с всички подробности.

— А ти защо искаше в Германия?

— Заради приятелката ми Женка.

— Не разбрах. Ти си искала да емигрираш при приятелката си?

— Ами да. При Женка. Тя нещо не се е обаждала отдавна, едва ли не от вчера. Скоро ще позвъни и тогава ще ви запозная.

При тези думи Женка позвъни.

— Я ми го дай — нареди тя. — Ще си поговоря с него като майка.

Андрей държеше слушалката и мълчеше. Не произнесе нито дума, но пък издаде много разнообразни звуци, ръмжа и хъмка, така че не знам защо Женка ми каза: „Речовит ти е той... но иначе е много свестен.“

И аз попитах Андрей защо се е развел. Той сви рамене — по съвсем неинтересна причина, не като при мен. Просто преди две години извадил от пощенската кутия картичка от някаква неизвестна за него туроператорска фирма и що да види — там пишело:

„Скъпи Тамара Алексеевна
и Константин Владимирович!

Поздравяваме ви по случай Новата година! Благодарим ви, че вече няколко пъти се възползвахте от услугите ни за вашите прекрасни пътешествия! Винаги сме щастливи да организираме за вас прекрасни почивки...“, и така нататък.

Тамара Алексеевна се казвала жена му, но Андрей не познавал Константин Владимирович.

— И така... ъ... ъ... ъ се разведохме. Хм.

— А сега жена ти къде е?

— В Минск.

Минск е далече...

— С Константин Владимирович ли?

— Да.

И Константин Владимирович е далече... Жалко, че не мога да го видя — не си представям, че е възможно да е по-хубав от Андрей, но на някои жени винаги им върви повече, отколкото на останалите.

Все пак една позната известна писателка на криминалета много добре познава живота — вървят си по улиците и из риболовните магазини истински мъже за Пепеляшка — аз, — неженени, не познали любовта олигарси!!! (Андрей, естествено, не е олигарх и не знам дали е успял да изпита истинската любов с мен, но все пак, все пак...)

Вкъщи ядохме готова грахова супа (свари я Мурка с цел да се подмаже за реферата по биология, обикновено не ядем супи).

25 април, сряда

...Днес някои хора ще ми дойдат на гости, защото тези някои хора вече се измъчиха от копнеж по Андрей и искат най-сетне да се запознаят с него. Тези някои хора са Аълана и Олга, и може би ще наминем и Ирка-хамстера.

От университета се обадох на Аълана и я попитах какво е сготвила днес на Никита за вечеря.

— Пълнени чушки, той ги обожаваш! — отвърна Аълана доста самохвално и на мен никак не ми хареса пренебрежителната нотка в гласа ѝ — един вид какво да говоря с тебе! — А теб те съветвам да купиш замразени котлети по киевски и да се опиташ да ги облагородиш.

Какво значи да облагорожда замразените котлети?

— Сложи на всеки котлет парченце масло, украси го с магданоз и излъжи, че си ги правила сама.

„Така ли — реших аз, — все пак ще направя пълнени чушки!“

По пътя към къщи купих чушките от пазара. Вкъщи се сетих, че освен това ми трябва и кайма, но на смелите винаги им върви и в най-

далечния ъгъл на камерата съгледах странен пакет кайма — сигурно Ирина Андреевна е искала да прави котлети и е забравила.

Альона да не се фука много, мислех си аз, докато пълнех едрите чушки с кайма и ориз. За един интелигентен човек няма нищо трудно в това да сложи в чушките първо каймата, после ориза. Въпросът е само да ги вариш на бавен огън, въпреки че ти се иска да пуснеш печката на най-силното и ги направиш по-бързо.

Стана страхотно ястие, не по-лошо от това на Альона — зелените и червените чушки плуваха в собствения си жълт сос, беше красиво.

Докато чушките вряха, си мислех защо толкова ми се иска да нахраня Андрей, в когото не съм влюбена (той е много приятен човек, висок и красив, при това помага на Мурка по физика, а и с него МИ БЕШЕ много хубаво). И защо никога не ми се е искало да нахраня с пълнени чушки Роман, в когото при това бях влюбена (ужасната драма в живота ми)? Още повече, че Роман работи в телевизията, а работата на Андрей не е интересна — нещо, свързано с електричеството.

Мурка подреди чудесно масата и дори взе от Ирка чаени лъжички. Нашите, не знам защо, изчезват от къщи катастрофално. Мама смята, че ги изхвърляме заедно с опаковките от йогурта, а аз от своя страна отдавна се каня да проверявам гостите на излизане: сигурно от разсеяност си ги пхат в джобовете и ги отнасят със себе си.

Мура сложи на масата всичките ни кристални купички и като се отдръпна замислено, тупна в средата на трапезата една азалия в малка саксийка.

— Защо се стараеш толкова, като че е Нова година или Ден на граничаря? — заинтересувах се аз.

— Нека си мисли, че винаги вечеряме така.

Андрей дойде с голям плик (в него имаше три вида камамбер, колбаси, бонбони, сок, бурканче гъби и коняк) и с куфарчето си с инструменти. Той е влюбен в това куфарче и го носи навсякъде.

Ето и сега — кой знае защо извади инструментите и им се залюбува... Поканих го на масата (по-добре да започнем вечерята

преди идването на Альона и Олга, тогава то би минало някак между другото).

Чушките бяха напълно изстинали, а Андрей с куфарчето си се развихри — закрепил перваза, а сега слагаше поличка в банята. Създаде страшен безпорядък, разпръсна всичките ни шампоани и кремове, вдигна шум с бормашината и остави навсякъде стружки.

— Подай ми чукчето! — викаше авторитетно той. — Донеси рулетка! Придържай полицата!

Типичен чичо Поджър, приятно му е да се суетят около въоръжената му с чук персона! И това не е за първи път: направи куп домакински бели и доволно, с уморения вид на здраво порботил човек, пие чай и иска от нас признание, че е нещо важно. Важно ли? А после чисти подире му.

...На хората им е нужно време, за да свикнат един с друг, и аз мисля, че тази негова страст към поддръжката на дома с течение на времето със сигурност ще престане да ме дразни и ще се превърне просто в мила особеност.

Тъкмо най-после седнахме на масата, на вратата се позвъни. Изтичах от кухнята, като грабнах чинията с колбасите.

— Защо ни ги взимаш? — учуди се Андрей.

— По навик... Краде... — сконфузено си признах аз.

— Кой, Мура ли?

— Лев Евгенич краде! — извиках на път за антрето. Какво пък толкова — краде си кучето, нали и то трябва да живее! Имаме си нещо като игра — то краде, ние викаме, то се натъжава и пак краде. Сава Игнатич му помага — качва се на масата и събаря храната на пода, а после си я делят. Затова пък Хантенбайн се държи прилично... Осиновените деца винаги искат да докажат, че са по-достойни от собствените, затова се стараят. Глупчо, не знае, че щом веднъж сме го приели в семейството, може да си краде спокойно.

Дойдоха Олга с Альона, но не само те — бяха взели със себе си и Никита.

— Всичко, ама всичко интересно става без мен! — викаше Никита на път към кухнята, като размахваше бутилката коняк. — Не се

притеснявай, само ще го погледна тактично, той няма и да забележи! А той пие ли коняк? Ако не, в колата имам и джин, и водка!

Защо Альона го доведе, защо? Сега Никита ще започне да се прави на благороден татко и ще попита къде сме се запознали. И какво ще му кажа — на площадката пред сексшопа?...

Възрастните непознати хора не винаги намират общ език веднага. Отдавна съм забелязала, че след трийсет и четири всеки си свиква със своето резенче живот и колкото по-малко е то, толкова по-ревниво си го брани — като последната педя земя.

Едни мои приятели, намерили своето кътче в Америка, винаги казват: „Как може да се живее другаде освен в Америка! При нас всичко е по-хубаво!“ А приятелите, които живеят в Питер, винаги им опонират: „Как може да се живее другаде освен в Питер! Тук всичко си е по-хубаво!“

Не знам къде е по-хубаво, макар че не одобрявам Америка заради това как постъпи с Югославия. Уж говори за демократични идеали, а сама ги потъпква. Ако всеки започне да хвърля бомби, където му хрумне, къде ще му излезе краят?! И освен това си мисля, че ако живеехме вечно, би си струвало да изберем къде трябва да свием гнездо завинаги, но щом сме на тази земя за малко, всеки може да си живее там, където му е весело, какво има да се спори? Ето и Андрей с Никита, и те — не можаха веднага да решат какво да пият, коняка на Никита или този на Андрей.

— Какво е това? — попита Альона, като опита от пълнените чушки.

— Как какво? Пълнени чушки. Направих ги по твоята рецепта, точно както каза. — Погледнах с надежда Андрей и попитах:

— Какво, не е ли вкусно?

— Хм... ъ-ъ-ъ... хм-хм... не е лошо... а какво има в тях?

Оказа се, че съм сложила кайма от риба.

— Това е заради Ирина Андреевна — сигурно е искала да направи кюфтета от риба — усмихнах се горчиво. Ако всички издевателстват над някого, той в края на краищата свиква с подигравките.

— Защо кучето през цялото време стои до масата и си проси, човек не може да се наяде спокойно? — попита Андрей. Хм, Лев Евгенич да е куче?

— Представи си, че живееш с други същества, големи и зли — обясни Мура. — И тези големи същества през цялото време ядат каквото искат и когато искат. И ти си зависим от тях — дали ще ти дадат да ядеш или не, особено ако е нещо вкусно. Затвори си очите и само си представи! Те си хапват колбаси, а на тебе ти викат — Андрей, разкарай си муцуната от масата!

Андрей обезкуражено отвърна:

— Но аз не бих си слагал муцуната на масата.

Я какъв е горд, а аз пък със сигурност щях да се въртя около храната, да моля, да нахалствам, да си вра муцуната на масата...

— Нямате никаква полза от Лев Евгенич, не ви пази и дори не лае — включи се в разговора и Никита.

— А самият ти лаеш ли? Или хапеш? — попита делово Мура. — Да не би пък да си нужен за домакинството?

Детето е свикнало на всички да говори на „ти“! Кой ли го е възпитал толкова лошо?

Водена от желание да умиротвори атмосферата и да защити мен и Мура, Ольга каза:

— Лев Евгенич просто обича вкусните неща, като всички мъже... За месо ли е мераклия или за каша?

— Кой, аз ли? — попита стреснато Андрей.

Олга се засмя:

— Да бе, аз имам навика да ходя на гости и най-напред да разпитвам домакинята дали новият ѝ познат обича месо или каша...

Андрей се смути много мило и каза:

— Ама, момичета, вие ме плашите, повече от двайсет години не съм играл ролята на годеник на сгледа!

И изведнъж всичко си дойде на мястото, сякаш се познавахме от хиляда години!

Тази вечер най-голям късмет извади Альона. Не напразно беше довела Никита — хвана се на бас с него за ново кожено палто и спечели баса!

— Това е най-красивият мъж, когото съм виждала някога — замечтано пропя Альона, когато Андрей излезе да се разходи с Лев Евгенич.

— Спорим дали в него има грузинска кръв или е арменска — включи се Олга. — Славяните не притежават такъв животински магнетизъм...

— Да-да, вярно е — съгласи се Никита, — нали и аз съм славянин, от мен какво да очакваш...

— Хващаме ли се на бас? На ново кожено палто! От норка! — оживи се Альона. — Сиво, с яка от полярна лисица!

Когато Андрей и Лев Евгенич се върнаха от разходката и всички се заловиха за чая и баницата от Альона, се наложи да питаме Андрей дали има в рода си грузинци или арменци.

— Аз съм белорусин — обясни той. — Май че не е имало други, но аз знам със сигурност само до трето коляно — и започна да изброява роднините си до трето коляно.

— Палтото, палтото! — развика се Альона, когато Андрей стигна до бабите по бащина линия. — Ново кожено палто от норки с яка от полярна лисица!

— Защо имаш толкова приятелки? — учудено попита Андрей, след като всички си тръгнаха.

— Защо, да не са малко? — учудих се аз. — Женка не се брои, а Альона, Олга и Ирка-хамстера са ми всекидневните приятелки. Но не са само те, имам си и Танка, Ина, Вика, Анка и Наташка, и те са ми близки приятелки, но по-рядко се виждаме. А освен това имам и просто приятелки...

Попитах го за неговите приятели. Отвърна, че има хора, на които може да се обади през нощта от път и да им каже да долетят моментално. А и самият той ще хукне при тях през нощта, ако се наложи.

— А просто така, да се обадиш и да побъбриш за живота, да поседиш в някое кафене и изобщо?

Едва-едва, със запъване, посочи две-три имена.

Странно нещо са мъжките приятелства. За какво ми е цялата тая компания (Альона, Олга, Ирка-хамстера, Танка, Ина, Вика, Анка и

Наташка) да ми цъфне у дома през нощта и да седи до сутринта?

В дванайсет без двайсет Андрей каза:

— Край, трябва да тръгвам.

Защото само след три часа ще трябва да става и да пътува триста километра по електрическите си работи. И сега ще пие чай и чак тогава ще тръгне.

В един и четвърт Мура се прозя и се нагани да си ляга.

— Нощувайте през оставащите четиридесет и пет минути у нас — съобразително предложи тя, преди да си отиде в стаята.

Докато постилах чаршафите за Андрей на диванчето в кухнята, той си нави будилника за три часа през нощта. Преди да си легне, ремонтира едно кухненско шкафче, пийна си още чай, прегледа си документите в портфейла, почеса Лев Евгенич и легна да спи.

Лежах си в стаята и си мислех: Мура си спи, стаята ѝ е далече. Мурилата стая е далече, Мура спи. Мислих-мислих и заспах. Събудих се от звука на затръшната врата — Мурка е тръгнала на училище. Поспах още малко и към девет и нещо влязох в кухнята да си взема нещо за ядене, кисела и недоспала, и какво намерих там?!

— Андрей! — викнах ужасено, — ти си се успал!

Андрей скочи като попарен, развика се, че вече два часа го чакат на триста километра, замислено си изпи чая и...

...Днес не съм съгласна, че слуховете за женския оргазъм са силно преувеличени. Откъде накъде? Не съм влюбена в него. Не съм толкова разпусната, че да се влюбвам по два пъти в годината, а през тази година вече бях влюбена.

Андрей много бързаше и отново пихме чай. По телевизията предаваха мач, Андрей се загледа, а когато се сети за сандвича си, не можа да го намери на масата.

— Трябва да го оставяш по-високо, върху телевизора, там Лев Евгенич не може да го стигне — обясних му аз.

Обади се Денис. Казах му, че си имам и любим, и семейство, и съм много щастлива. Денис ме разпитваше заинтригувано и ми завиждаше. Попита ме щом съм влюбена в Андрей, могат ли те с Ала да смятат, че онова с Роман е било само увлечение? Но не успя да ме въвлече в разpravия, отвърнах му: можете.

[1] Универсални клещи. — Бел.прев. ↑

МАЙ

4 май, петък

Андрей има скучна работа по електричеството в различни райони далеч от Питер, така че непрекъснато пътува бог знае къде, на триста километра и по-далеч. Но няколко пъти в седмицата се връща и ние имаме щастлив семеен живот (Мурка е за, а и мама не е против).

Така че днес реших да помисля за семейния си живот. Всички щастливи семейства са щастливи еднакво, ако не се смятат някои странности, с които може да се свикне.

С какво трябваше да свиквам тази сутрин:

9,14. Намерих в хладилника бурканче черен хайвер. Откъде ли се е взело? Мислех си колко е хубаво да се живее с такъв къщовник — та хайверът е много полезен за тена. Искрах да направя сандвичи за всички, отвинтих капачката, а там!... Оказа се, че това изобщо не е черен хайвер, а пръст с червейчета.

9,15. Защо в хладилника ми има червеи? Щом не съм китаец.

9,23. Обади се мама — помоли да предам на Андрей, че вятърът днес ще е северен, и да не забрави да си сложи шапка, още повече може и да вали.

(Вчера Андрей каза на мама, че ние с Мура се отнасяме прекалено лекомислено към здравето си. Имаше предвид, че винаги трябва да има грахова супа, а мама го разбра в смисъл, че не се обличаме достатъчно топло, и веднага усети прилив на симпатия към него.)

9,26. Андрей поиска да му сваря кафе. (В бита е непретенциозен, но кой знае защо не пие нес кафе, защо?)

9,37. Донесох му кафето (Аз съм ангел.)

— Какво е това? — попита Андрей с неприятен израз на лицето.

— Смелих го, сварих го... — избъбрих като скоропоговорка.

— Лъжеш ме — сръза ме Андрей. — Смелила си нескафе.

Смятам, че подобни подозрения са оскърбление за човека, още повече че нескафето се смила значително по-бързо.

9,50. Помоли да му запаря зелен чай. Не е съгласен, че зеленият чай е чаят от зелената кутийка „Ахмат“.

10,20. Преговаря с Ирина Андреевна — предложи ѝ да сготви патица. Не мога да разбера как хората ядат патица (тя лети), език (кравата разговаря с езика си), зайче (то има големи пухкави уши!)!

— Да, но да се ядат все колбаси, както правиш ти, е много вредно и не е вкусно — каза Андрей.

— Нормално е за хората на духа — отвърнах. — Колбасите са продукти без всякакви признаци на живи същества.

Ирина Андреевна обожаваше Андрей, затова подкрепя интереса му към патицата. Не е ясно за какво го обича толкова — та те имат съвсем различно виждане за изкуството. Тя непрекъснато препрочита Джейн Остин, а той по цяла вечер преглежда специализирана литература: „Ловете риба с нас“, „Риболовът в Русия“, „Рибарски такъми“, „Рибарски чалъми“ и др.

10,32. Каза, че би било хубаво да заминем някъде за два-три дни, тъкмо и Мура да види свят.

— В Италия!? — развивах се аз. — В Испания или в Лондон?!

В Испания било горещо, в Италия било стълпотворение от хора, в Лондон сме щели да отидем някой друг път. А Париж по принцип му бил неприятен. Прага пък разгледал достатъчно добре по телевизията.

— Искаш ли да отидем в Куба? — предложи Андрей.

— Защо пък в Куба?

— Куба е родината на чигата — дълбокомислено отбеляза Андрей и започна да си стяга багажа: куфарче, въдици, червеи. Отива да лови риба. Тоест на работа, съчетана с риболов, защото работата му е на хвърлей място от река.

Представих си как показваме на Мура света, като по ред на номерата посещаваме родината на чигата, на щуката, на платиката, на корюшката...

10,40. Тръгнах за лекции преди Андрей. На входа висеше бележка: „Да не забравя. Молец“ Дали е за мен?...

Съвместният живот се състои от взаимни отстъпки, с някои неща трябва да се примириш, други да разбереш и простиш... Мога да простя за червеите и за мама, но има и сериозни неща — ако се примириш и с тях, можеш да загубиш себе си: нескафето, зеленият чай в пакетчета, etc.

Много труден е и въпросът с парите. Някак не мога да реша коя съм аз — омъжена жена, издържана от съпруга си, или просто държанка? Или самостоятелен човек, който има общо домакинство с партньора на принципите на равнопоставеност, добротата и участието?

През миналата седмица Плешивия доведе двама свои приятели (проблемите им са аналогични с неговите — любов, пари и други такива) и аз можах да платя на Ирина Андреевна. Парите от Денис за април и май отидоха за училищното пътуване на Мурка до Англия, а заплатата ми свърши отдавна. От гордост не искам да моля Андрей за пари за домакинството, защото той смята, че нямам домакинство.

Андрей винаги носи огромни пакети с храна и паста за зъби, освен това е оставил някакви пари и в нощното шкафче. Не искам да ги взимам, защото съм горда и самостоятелна личност, и не знам колко е удобно да ги взема. Ако си нямах Андрей, сега бих могла:

1. Да взема назаем от Альона.
2. Временно да храня Мура с „Бистрьонок“ и един-два пъти да вечеряме у мама.

Но сега въкъщи е пълно с храна и в шкафчето има пари, а аз се чувствам като ученик от долните класове — въкъщи родителите го хранят и му дават пари за училищния стол, но той горкият няма с какво да си купи хамстер или морско свинче. И аз съм нещастна като това момченце — не мога да си купя чорапогачник и поне две книги!

Интересно дали и Андрей си има такъв списък? И какво ли пише в него? Боже, колко е труден животът!

Закъснях малко за лекцията.

— Днес започваме нова тема — за конфликтите, — обявих аз, като влетях в аудиторията и се огледах.

Вдясно, вляво и отпред — навсякъде сънени очи... защо са им конфликти през май, когато са влюбени и им се спи от пролетната умора?

— Задраскайте „конфликтите“ — казах решително. — Темата на днешната лекция е как да различим любовта от влюбеността и изобщо какво е това любов.

Най-любимият ми психолог (след няколко други) смята, че любовта е като пазар. Само че хората не предлагат домати и турски блузи, а самите себе си, и тук върви всичко, което човек притежава — къдрави коси, дълги крака, модни сандали и цялото разнообразие на личността от рода на добротата и умението да се пързаяш с ролкови кънки. И всяка личност на този пазар на любовта получава според заслугите си, примерно той е красив, а тя е чела „Война и мир“, или пък тя е богата, а той — умен.

Сънят май ги напусна и отнякъде се появиха живи очи и много въпроси.

Докато отговарях на въпросите, си мислех за нас с Андрей. Той е красив, много благороден човек, в материален аспект можеш да разчиташ на него... а аз? Какво съм аз в сравнение с него на същия този пазар?

Не съм толкова висока и красива, не се отличавам с особено благородство и в материален план на мен изобщо не може да се разчита.

— Обещахте да ни кажете как да различим любовта от влюбеността — напомниха ми студентите.

— А-а-а, това ли... И аз не знам, — отговорих им честно. — Но науката смята, че е лесно. Ако сте влюбени, ви се иска да сте щастливи с този човек, а ако изпитвате любов, не знам защо ви е необходимо той да е щастлив...

— Примери, дайте примери!

Като помислих малко, дадох следния пример:

— Да кажем, вашият любим спи... Примерно е пътувал триста километра по работа... И значи той спи, а на вас много ви се иска да се събуди и да ви подари цветя. Но завивате любимия по-добре и се радвате, че ще може да се наспи. По дяволите цветята!...

Продължавах да отговарям на многобройните въпроси от аудиторията и да си мисля за нас с Андрей. Смятам, че готвенето на пълнени чушки с кайма от риба напълно може да се приеме за любов.

8 май, вторник

Вали. Толкова съм щастлива! Мога да се мотая вкъщи без угризения на съвестта, че изпускам различни културни възможности и трябва „да оползотворя“ почивните дни. Това ми се случва веднъж в годината.

— Хайде да се грижиш за мен така, сякаш си в харем и от това зависи животът ти! — предложи Андрей от дивана, разнежен от това, че първо му занесох кафе, а след това и бухти (гумени, както е прието у нас), после пак кафе и му разреших да пуши в стаята.

— Ха! В харем ли! — възкликнах. — Според последните научни изследвания мъжете през двайсет и първи век ще ги ползват само за възпроизводство, а ще живеят извън дома, на двора, да кажем в барака...

— И къде си чела за подобни научни изследвания? — заинтригувано попита Андрей.

— Ъ... ъ... ъ... в „Дневникът на Бриджит Джоунс“...

Смяхме се, бърбихме си, гледахме филм и съм толкова щастлива!

При това най-сетне проумях каква е тайната на щастливия семеен живот.

Работата е в това, че през отминалите почивни дни Андрей ме изостави. Скромно свел очи, каза, че заминава за малко до понеделник, а в понеделник, без да се отбива при мен (не можеше ли да каже „у дома“?), ще заmine пак. Не казах нищо, само го гледах и чаках от очите ми да се отрони някоя сълза.

Той замина, а аз останах съвсем сама с Мура, Лев, Сава (сега си имам и Хантенбайн, но има весели животинки, а той не е от тях), обажданията на Женка, Альона, Олга и др.

Смятам, че няма нищо по-ужасно от това първо да накараш човека да свикне с тебе, а после от четвъртък вечерта да го оставиш сам за дългите почивни дни.

В събота всичко си беше точно като преди — всички си живееха щастливия семеен живот по разни премиери и презентации и само аз

бях сама — сама! Страшно се разстроих — не исках да говоря нито с Альона, нито с Олга. (Женка не се смята.)

...Чувствах, че не съм нужна на никого, никой няма да ми каже „искам зелен чай“... или „направи кафе“...

Затова пък докато си седях вкъщи, без да съм нужна никому на този свят, случайно се намери постоянно действащо добро дело за Плешивия.

Обади ми се една наша преподавателка по немски и с треперещ от възмущение глас напрегнато заговори с мен отначало на отвлечени теми, а после каза, че ще ми дойде на гости като при психолог.

Колежката по немски не дойде сама, а с десетгодишния си син и когато го пратихме при Мурка, тя се разплака и ми разказа някаква глупава училищна история: няколко момчета от класа на сина ѝ или намерили, или продали един мобилен телефон, а с тях бил и синът ѝ.

— Аз го гледам сама, без мъж, и толкова се страхувам момчето ми да не стане някой... — разплака се преподавателката по немски.

Ако Мурка беше откраднала, намерила или продала нещо, аз също щях да плача, да я плаша, да ѝ крещя истерично... Но двете с преподавателката ще се справим с възпитанието на момчето ѝ!

Разработихме много подробен увещателен план на разговора със сина ѝ. Планът включваше примери от древната история и от германския епос, прибавих и няколко психологически теста. Уговорихме се, че аз ще му се карам, а тя ще го съжалява, а след това ще се разменим, точно като в мъжките филми за криминалния свят.

И точно тогава на вратата се позвъни и на прага цъфна Плешивия (придобива навика да се появява без предупреждение по повод своите добри дела, сега ще го поставя на мястото му!).

— Хубаво е, че идвате! — казах. — Тъкмо ще си кажете мнението за нашия план за възпитанието на едно малолетно момче. Още повече, че сте специалист...

Плешивия прочете плана ни до средата, намръщи се и попита строго:

— Къде е хлапето?

Докато говореше с момчето, ние, изгонени при Мура, треперехме като мишки и от притеснение дори изпихме половин бутилка мартини.

Мурка се опита да подслушва за какво си приказват, но Плешивия говорел толкова тихо, че за съжаление не разбрала нищо.

Колко ужасно нещастна е преподавателката ни по немски — отговаря за същество от съвсем различна от нейната порода. Това същество (момченцето е чудесно!) има друго светоусещане, други привички, всичко му е друго! А тя е длъжна да го възпитава — все едно жираф да учи орлето да лети. Защото освен на нея той не е притрябвал никому.

Ами ако на преподавателката по немски изведнъж ѝ скимне да изпадне в истерия? На всяка жена ѝ се е случвало понякога да ѝ се иска да крещи, да тропа с крака или кротко да си поплаче. Аз крещя на Мурка, а тя на кого да крещи и пред кого да плаче?!

Една моя позната винаги казваше на десетгодишния си син, че е в месечното си неразположение. И момчето сериозно ни осведомяваше: „Днес на мама не ѝ е добре.“ В началото от глупост си мислех, че е кръгла глупачка, а после проумях — искало ѝ се е поне един мъж да я съжали. Нашата преподавателка по немски е умна, кандидат на науките е, тя няма да почне да споделя със сина си, че е в цикъл, няма и да му се разкрещи, принуждавайки го да поеме отговорността за това, че е единственият мъж в живота ѝ...

Плешивия дойде при нас заедно с хлапето и каза, че са си поговорили за всичко, но не е необходимо да знаем за какво точно. И че периодично ще навестява момчето, например ще го посети утре. А сега ще го отведе вкъщи заедно с майка му на истински джип.

Може би все някога обществото ще се опомни и вместо да изпраща разни порасли момчета в Чечения, ще постави по едно войниче до всяко самотно момченце, което расте без баща?

Когато Андрей най-после се появи, доста решително му казах, че щом иска да заминем някъде, моля — Аълона и Никита тъкмо ни канят да отидем с тях до Турция.

— За две седмици — добавих заплашително. — Казвам ти, на романтично пътешествие!

— Може ли да не идвам? — сломено попита Андрей. — Не е ли по-добре да отидем във Финландия, да половим риба?

— В Турция, естествено, няма риба — казах. — Но аз какво ще правя във Финландия, докато тиловиш риба?... Е, добре, дадено, ще трябва да се съглася.

Точно такъв беше и планът — отначало да го раздразня с Турция, а после самопожертвователно да се откажа и в замяна покорно да се съглася за Финландия!

9 май, сряда

Андрей още спи (любов е, когато страшно ми се иска да го събудя, за да започнем по-скоро да си говорим, но търпя — нека се наспи след разправиите си с електричеството). Мура настоява да я заведе в парка да се попързали на ролковите кьнки (има намерение да се пързалим заедно с нея).

Но аз съм нормален човек и не тръгвам никъде, преди да изпея „Денят на победата“ заедно с всички естрадни звезди и с останалите обикновни хора (в Деня на победата трябва да се гледа държавният канал ОРТ, там ще има празничен концерт — много е трогателно, когато естрадните звезди пеят заедно с мен и с ветераните в ордени и медали).

— „Денят на победата, той от нас бе тъй далеч“ — си пеех, докато стоях до мивката (много хубаво и с чувство).

— Кой вие толкова фалшиво тука? — попита Андрей, докато влизаше в кухнята, и запя: „Този ден победен, целият в барутен дим, този празник, с побелелите коси...“ и така нататък, докато не изпахме всичко до край.

Мура нетърпеливо пристъпваше и мрънкаше, че всички отдавна се пързалият (чудна работа, нито веднъж не съм успявала да видя тези „всички“! Всички носят „Левис“, всички ги пускат на вилата с преспиване, на всички им купуват от „Манго“ трето за сезона яке — трогателно еднородушие).

На Мура може да й се пързали, но аз съм нормален човек и няма да изляза, докато не си догледам „Белоруската гара“ до края. В Деня на победата ВСИЧКИ трябва да видят още веднъж „Белоруската гара“.

Обади се Женка, гледа „Белоруската гара“, но при мен той започна в два, а при нея — в дванайсет. (Не мога да разбере защо при

нея е с два часа по-рано, отколкото при мен, нали двете си говорим СЕГА?)

— Много е странно да празнуваш Деня на победата в Германия — замислено констатира тя.

— Питай я чувства ли се като победител? — обади се Андрей.

— Гледам от балкона победените немци и се чувствам като партизанин в тила на врага — каза замислено Женка, докато си палеше цигара.

Говорех си с Женка (усетих, че ѝ е тъжно) и гледах филма (текстът не е важен, знам го наизуст).

Когато от екрана запяха знаменитата песен, запях с тях, и Женка също. Стана добре, само на думите „...трябва ни една победа, една за всички, въпреки цената“ се разплаках, и не защото съм чак такава патриотка, а просто мама ме водеше да гледам шествието на ветераните по „Невски“. Ветераните бяха остарели и видимо вече им беше тежко да носят всичките си медали. Женка също заплака в слушалката (и не защото е чак такава патриотка, просто и нейната майка я беше водила да гледа шествието на ветераните по „Невски“, а те бяха толкова остарели...). И така двете си пяхме и малко поплакахме в кухните си, аз в Питер и тя в Германия.

— Да не разчиташ да попаднеш във „Фабрика за звезди“? — попита ехидно Мура.

Съгласих се, че песните за днес са достатъчни и излязохме да се пързаляме на ролкови кънки. И Андрей дойде с нас. Предложих му да си вземе ролери под наем, но той се направи, че не е чул.

10 май, четвъртък

Това ми е за самотните съботи и недели, както и за ума и съобразителността за Турция!

Предложих да тръгнем за Финландия в девет часа вечерта, за да стигнем по светло и да легнем да спим вече във Финландия.

Мурка смяташе, че е по-добре да тръгнем рано сутринта, за да поспим поне малко в собствените си легла.

Андрей каза, че единственото подходящо време за началото на пътешествието е три часа през нощта.

В крайна сметка, за да избегнем всеки вариант, при който можехме да поспим поне малко през нощта, потеглихме в три през нощта. Преди това не спяхме, защото беше глупаво изобщо да лягаме, а след това не спяхме, защото пътувахме.

— Имайте предвид, че никога не спирам по пътя — предупреди ни Андрей с такъв категоричен тон, с какъвто политиците говорят по телевизията преди избори: „Ще повиша пенсиите на всички“ или „Аз съм за щастлива Русия“.

— Как, изобщо ли? Ами за тоалетна? — уплаши се Мурка.

— Не спирам. Ще отидете до тоалетната преди това (пътува се пет часа, плюс границата, митницата...) — Мура, запомни: изобщо не спирам.

— Добре, ще пътуваме с памперси — предаде се Мурка и потеглихме.

Аз бях съгласна да не спираме, само малко се притеснявах как ще бъде на границата — там поне със сигурност трябва да спрем и да си покажем паспортите. Затова пък ако след нас се стреля и граничарите се разтичат с кучета, ще знаем, че е заради нас, защото ние никога не спираме.

Спряхме на първата бензиностанция — да си купим кашкавалки, после пред магазина — да си купим батерии за фенерчето (Андрей каза, че във Финландия не може без фенерче), после до будката за вестници — да вземем новия „Спорт Експрес“, във Виборг — да разгледаме витрината на един затворен магазин „Сто стоки за автолюбителя“, и още три пъти по пътя заради важни позвънявания. Андрей не можеше да говори от колата, защото трябваше да обикаля с телефона около нея и да крещи с пълен глас.

Във Виборг страшно бързахме, само известно време, двайсетина минути, погледахме в едно кафене мач и отлетяхме по-бързо от вятър.

В столицата на Финландия едвам се добрахме до леглата. Спяхме през целия следващ ден, а след това трябваше да тръгваме обратно, защото Андрей беше на работа.

Във Виборг спряхме до магазина „Сто стоки за автолюбителя“. Андрей каза, че е съгледал там нещо, което много му трябва, и че няма

да успеем и да мигнем, и той и нещото ще бъдат отново при нас. Нямаше го (по часовник) точно четиридесет и три минути, през които Мура не спря да трополи, а аз дремех.

— Добре де, нека се ожени за теб — каза Мурка.

— Нали не искаше да се омъжвам и дори без никаква причина нае Тъща... — прозях се аз.

— Искам красива сватба — уклончиво продължи Мурка и започна да фантазира. — Първо ще се повозите из града и ще оставите цветя пред Медния конник, после гостите ще ви заспят с грах, после някой, най-добре аз, ще ви поднесе погача и вие ще отхапете от нея, за да се знае кой точно ще командва, после...

— Мура, а грахът за какво е?

— Ама че си глупава... за да се завъдят пари в семейството.

— Мура, и аз си мечтая да имам някога такава сватба, но нещо не ми отговаря на годините... особено да отхапвам от погачата...

— Не си права! — разпалено възрази Мура. — Защо човек трябва да се лишава от всички радости на живота само защото е вече възрастен?

Наистина, защо?

Така се увлякохме в обсъждането на сватбената рокля, че съвсем забравихме — още никой не ни е направил предложение.

11 май, петък

Невероятно, страхотно събитие! В Дома на книгата тайно от Ина Игоревна се прокраднах към лавиците с женски романи и що да видя... моята книга! Стои си и се продава! Малка, с меки корици! МОЯТА КНИГА! С МОЕТО ИМЕ на корицата! И пишеше „Дневник“. Надявах се, че все някога ще излезе, но не и да стане така — да съм тук, в Дома на книгата, а тя да е на рафта!!

От художествената литература знам, че обикновено при вида на първата си книга писателите плачат и се тръшкат на пода. Краката ми се подкосиха, ръцете ми затрепериха, сграбчих за ръкава една непозната продавачка и се развиках, като сочех с пръст обложката: „Това съм аз!“ А продавачката панически се дръпна от мен! (На обложката е нарисувана личност от женски пол, но не съм аз!)

Оказа се, че книгата се продава вече от два дни, защо още никой не я е купил? Самата аз си купих три книги — толкова имаше.

Като излязох от Дома на книгата, на „Невски“ заподскачах на един крак.

— Ха-ха-ха, хо-хо-хо, аз съм писател, хи-хи-хи!

Обиколих най-близките книжарници и успях да купя още единайсет книги. Навсякъде отивах при продавачките, сочех книгата и питах:

— Имате ли това прекрасно произведение? Защото много ми го похвалиха... аз съм го написала!

И тъй, в колата имам четиринайсет свои книги! Къде човек носи със сълзи на очи първата си книга? Естествено, при майка си!

Сега ще се обадя на Мура и момичетата, да дойдат при мама вечерта. Жалко, че Андрей е извън града заради електрическите си дела.

Занесох четири книги — за мама, за Альона, за Олга и за Ирка-хамстера, а мама приготви вечеря. Защо не мога да готвя толкова вкусно и красиво? Месо със сушени сини сливи, картофи, запечени със сирене, палачинки със сладко от боровинки. И торта със сметанов крем и вишни, една такава хубавка тортичка. Надявам се, че няма да я изядат цялата и ще мога да взема останалата част за вкъщи (разчитам на половината).

Вдигнахме тост за това, че вече съм писател, и зачаках да започнат да ме превъзнасят. Разбира се, и приятелките, и мама бяха чели „Дневника“ в ръкопис, но книгата е нещо съвсем различно!

— Според мен не е лошо — предпазливо подхвана мама, — но защо няма никакъв социален фон? Само за любовта и бита...

Мама е възпитана с литературата на социалистическия реализъм — свикнала е любовта винаги да се развива до някой конвейер или в институтска лаборатория. Пък и си знам, че тя по принцип не може да похвали както трябва. Това е някакво суеверие — току-виж ме похвали и или ще урочаса нещо, или ще ми се присмеят... Мама е пълна със страхове.

— А момичето от „Дневника“ съм аз — заяви Мурка. — И аз си искам моя пай или процент.

— Мурочка, а какво значи процент? — попита Олга.

— Това е като ти плащат за пласирането на поръчката — важно поясни Мура. (Момичето неслучайно учи в добра гимназия — знае какво е процент.)

Знам кой ще ме похвали най-много — Олга!

— Слушай, а тук някои неща не ги разбрах... — рече Олга, като прелистваше книгата, и аз почувствах, че всичко в мен затрепери. Ами всеки може да каже така: „Не ми харесва.“ Или да не каже, а просто да направи такава физиономия, като че ли не иска да ме разстройва само от добро възпитание.

Не слушах Олга, а се опитвах да си изработя израз на писател от типа „хич не ми пука за мнението ви“.

Няма да ѝ се обиждам. Вчера двете с Мурка цяла вечер сме обсъждали личния ѝ живот. Тя вече е напуснала Вася (вчера през деня), но още не е отишла при Лежация (във всеки случай поне аз не знам).

Лев Толстой беше писал, че когато Левин видял детето си за първи път, усетил, че вече има още едно уязвимо място. Това ми е много близко. Като си спомня новородената Мура — недоносена, два килограма и шестстотин грама, четиридесет и шест сантиметра, криви лапички... абсолютна уязвимост!

А сега и при мен, като при Левин, се появи още едно уязвимо място — ще похвалят ли моята книжка или не. Интересно, дали и Лев Толстой се е вълнувал ще похвалят ли „Война и мир“ или още от началото си е знаел, че е Лев Толстой?

Впрочем сега, когато книгата ми излезе, ще си направя подарък — ще си купя сандали с тънко токче. Аз да не съм Лев Толстой, че да ходя боса. Вече съм си харесала едни, бели с кръгло розово носле. А отзад с катарамка.

— А аз обичам да чета за любов — каза Альона. — Днес ще си препрочитам книгата ти до среднощ! Няма да мога да се откъсна!

Единствено Альона знае как трябва да се говори с писатели.

Ако някой се гордее с мен истински, това е Плешивия — срещнах го на двора, подарих му книгата. Плешивия страшно се развълнува и каза, че всяка стока трябва да се популяризира, и той може с лични средства да сложи на крайбрежната улица рекламен постер.

— Всички ще научат и веднага ще хукнат да си я купуват — убеждаваше ме Плешивия, — хайде, съгласете се!

— Само че рекламните постери не рекламират книги, а главно цигари или водка...

— А ние пък ще сложим! — настоя Плешивия. — Ще го направим културно, с вашата снимка...

— Тогава и аз искам постер — оживи се Мура. — И на него ще пишем: „Търся спонсор за покупка на нова чантичка.“ Ще сложим и снимка на Олга, а до нея ще пише: „Самотен крокодил желае запознанства.“

Мъчих се да се свържа с Андрей, за да му разкажа за книгата, но нищо не стана — нямало обхват.

Преди да заспя, си помечтах за постера — аз ще съм в центъра, а в ръцете ми ще са Мура, Олга, Альона, Лев Евгенич, Сава Игнатич и Хантенбайн.

12 май, събота

Плачех на телефона, без да се притеснявам от Мура:

— Кълна ти се, не съм направила нищо лошо! Нищо, ама съвсем нищо не предвещаваще скарване, напускане и раздяла завинаги!...

Обикновен почивен ден... Може би стана така, защото от сутринта си бяхме вкъщи и малко се поуморихме един от друг? По-добре да бяхме отишли в Етнографския музей на изложбата „Бит и обичаи на северните народи“...

— Разкажи ми подробно, дума по дума, жест по жест — каза Женка и я чух, че запали цигара.

— Обядвахме...

— Какво? — В екстремни ситуации Женка се стяга като ветеран от специалните части — нито една излишна дума или движение.

— Какво, какво, пелмени „Даря“! Аз ядях пелмени и четях Маринина, а Мурка срещу мен ядеше пелмени и си четеше Донцова. Андрей седеше по средата, въртеше се и пъшкаше, после пусна телевизора на мача, високо.

— И после?

— После се обади Аълона.

— Нататък.

— После се обади Олга.

— Е.

— Отби се Плешивия, приех го набързо за консултация...

— Засега не виждам нищо страшно — каза Женка с тон на джипи.

— После се обади Роман.

— Роман ли?!

— После пихме чай. Нямаше нито една чаена лъжичка, защото всички прибори бяха мръсни. Ние с Мура си разбъркахме чая със супени лъжици, а Андрей винаги си има своя чаена лъжичка, носи си я в джоба на дънките. И тогава той каза, че това е последната капка.

— Че е последната капка ли?

— И аз не разбрах какво...

Дума по дума предадох на Женка как Андрей трагично каза, че трябва да поговорим, и предложи да отидем в кафе „Кофесол“. И тогава разбрах — иска да ми каже, че трябва да се разделим, и смята, че ще му е по-лесно да скъса в кафене, защото няма да направя сцена пред хората. Ха, само че не ме познава! А кой крещеше пред всички на Денис, че само идиотите не знаят наизуст всички текстове на песните на група „Секрет“?

— Ситуацията е неясна. Закълни се, че няма да му звъниш, докато всичко не се изясни — нареди Женка.

— Казваш да му позвъня ли? — просто не чух добре.

Не споделих с Женка (във всяко приятелство, дори и в най-близкото, човек трябва да си оставя по нещо само за себе си), че вече се обаждах на Андрей по мобилния някъде петдесетина пъти. Просто си седях и тъпо натисках цифрата 2: под номер 1 при мен е Мурка, а

под номер 2 е Андрей. Освен това премълчах, че все пак успях да се свържа и небрежно го попитах:

— Бях заета, измих чиниите, а ти къде изчезна?

— Имам много непознати позвънявания. Ти ли беше?

— Не, не съм аз. Кога ще дойдеш?

— Аз... хм-хм... помислих... двамата не си подходяме.

След час дойде бързата помощ — Альона с Олга, и Ирка-хамстера също.

Не знам защо Альона ми изми косата (чешех се от нерви, а тя си помисли, че отдавна не съм я мила), а Олга ме сушеше със сешоара и нареждаше:

— Зарежи го, той не те заслужава, я се стегни, нали си психолог!

Изтръгнах се от ръцете ѝ и съвсем спокойно казах:

— Казвам ти като психолог — махай се! Само ако посмееш... още веднъж... само опитай да кажеш, че не ме заслужава...

А дъщеря ми Мура седеше до нас с гел за коса в шепата си и каканижеше, че се влюбила в граховата супа и че ако сега Андрей ме напусне, и тя, Мура, ще си тръгне с него. Защото Андрей повече приличал на родител от мен.

...Нямах сили да споря, да убеждавам и да доказвам. Всичко е ясно — не съм изтрябвала на никого.

— Момичета — казах скръбно. — А сутринта той ми каза: „Привет, дебелинчо“... Ако носех 42-ри номер, нямаше да ми каже така.

Ирка-хамстера изтича до вкъщи, донесе кантар и двете направихме контролно мерене. Оказа се, че съм по-зле от Ирка с две кила и половина. (Сигурна съм, че противният хамстер е направил някое мошеничество — а аз се премерих с пантофи, зъби и нокти. Но както и да е — това са си два килограма и половина! Сигурно тези кифли по корема...)

Ирка-хамстера ме гледаше толкова меко и нежно, че ми стана напълно ясно какво плашило съм. Като психолог веднага разбрах: гънката на корема е единствената истински несексуална част от женското тяло. Мъжът може да приеме всичко друго да е дебело, но коремчето веднага генетично го навежда на мисълта, че с тази жена

всичко е наред, че тя е бременна и е само загуба на време и семе да ѝ се отделя внимание. Следващата мисъл, която идва на самца, е за разширяване на територията и следователно е свързана с необходимостта от по-нататъшна работа за продължаване на рода (нищо не може да се направи, такава е генетичната природа на мъжете. Това е научна истина, потвърдена от множество експерименти).

— Е, щом така го преживяваш, по-добре не се хаби с разни гимнастики, а си направи операция — произнесе се решително Ирка, известен привърженик на радикалните методи за подобряване на външния вид. — Това ще промени коренно живота ти. Гарантирам ти — направо няма да се познаеш!

Ирка отдавна вече се прокрадва към моя организъм, но сега дори не ѝ се наложи да ме убеждава. Вече не бях майка на Мура, психолог, кандидат на науките, автор на книга. Бях послушно и безпомощно дете, при това все едно чие.

До Ирка бях Иркиното дете и безропотно се съгласих, че операцията по изсмукването на тлъстините на корема коренно ще ми промени живота.

— Операцията е глупост, трябва да промениш имиджа си — решително възрази Альона. — Хайде да отидем до пасажа с бутиците и да ти купим нещо, примерно чантичка „Гучи“.

Моментално се превърнах в Альониното дете и безропотно кимнах — ами да отидем, чантичката „Гучи“ коренно ще промени живота ми...

Приятелките си тръгнаха, а аз съвсем забравих да им разкажа, че Роман ми предложи работа.

Оказва се, че Петербургският телевизионен канал спешно се нуждае от мен, тоест трябва им психолог, който да води психологическа рубрика в предаването „Добро утро“ (цял живот съм мечтала да се появявам на малкия екран в предаването „Добро утро“!). Ще трябва всяка сутрин, точно в седем и петнайсет, да давам психологически съвети: как да станете лидер, да си върнете неверния мъж, да преуспеете в службата и прочие.

14 май, понеделник

Днес ми се случи нещо, което просто не можеше да не се случи: пропуснах сутрешната лекция, ей така, не отидох. Реших, че тъй или иначе съм неудачница и животът ми все едно е погубен.

Андрей никога вече няма да ми каже: „Хайде да пием чай“ или „Хайде да си лягаме“, или „Излъга, че си измила чашата“... КРАЙ!

Повече не можех да мисля за станалото и за първи път в живота нямах желание да се обадя на някого, и два пъти казах, че закъснявам за лекции, на Альона и на Женка.

Бавно се влачех по коридора към стаята си, за да легна в леглото завинаги, и ужасно се ударих в желязната кука, стърчаща от стената — Андрей се канеше да сложи там полица за литературата си по риболов. Видяхме полицата в магазина срещу нас.

Изглежда, от удара нещо в главата ми се намести, защото не само отидох до магазина за тази полица, но и я домъкнах вкъщи и дори сама се опитах да я закача. Като психолог мога да предложа няколко версии за станалото:

1. Разбрах, че животът ми свършва.
2. Разбрах, че животът продължава.

Когато най-после бях наясно с полицата, т.е. реших, че може и да не я окачвам, а само да я облегна на стената, телефонът иззвъня.

— Ъ... хм-хм...

— Андрей, ти ли си? Къде отиде без мене? — нарочно не попитах „защо си тръгна от мене?“, тъй като се боях да не изплува въпросът, че у дома липсват чаени лъжички и др.

— Къде-къде... — сприхаво отвърна Андрей, — тука наблизо... ъ-ъ-ъ... пътувах на триста километра и други такива...

— Заради електричеството ли? — попитах разбиращо (трябва винаги да се ориентирам добре, просто да плувам като риба във вода в материята, с която се занимава любимият човек, даже и да не е толкова интересна като телевизията).

— А... ъ-ъ-ъ... на кого каза по телефона, че страшно ще се радваш да се сдобрите... хм-хм... и че сега всичко ще е съвсем друго... и че цял живот си мечтала за това... За какво си мечтала и как се казва той? А!?

В този момент засвири „Малката нощна музика“ и Мурка взе мобилния ми телефон, макар че с всички сили ѝ махах с ръка — не го

вдигай, сега няма да говоря с никого!

— От телевизията е — прошепна Мура с благоговение.

— Изчакай! Тъкмо става дума за мечтата! — викнах на Андрей, взех си мобилния и казах: „Разбира се, че мога да се появя в ефир утре сутринта в седем и петнайсет.“

Човекът от телевизията затвори и аз казах на Андрей:

— Утре за първи път съм в ефир, утре съм в ефир, утре за първи път...

КАК ли се справя човек с толкова щастие? Всичко стана в един и същи ден — и Андрей ме обича, и за първи път съм в ефир.

...Нима ще работя в телевизията? Всички мечти рано или късно се сбъдват... Помолих да ме сменят в университета за неопределено време. Нямам сили дори за едно „Ура“...

15 май, вторник

Дебютът — моят първи ден в телевизията

Канех се да опиша изключително подробно първия си ден в телевизията по следните точки:

1. Телевизията е прекрасна.

2. Моето лично самочувствие и поведение в телевизията.

Но телевизията наистина е толкова прекрасна, че да се говори за това е все едно да наречеш Мона Лиза тайнствена, като си въобразяваш, че ти си първият в целия свят, намерил точно определение за нейната красота. Това е по първата точка.

По-нататък: заекването, треперенето, желанието да избягаш, лекото стомашно разстройство — всичко това го имаше и при мен като при всички. А десет минути преди ефира се скрих в тоалетната и за нищо на света не исках да изляза от там, докато не дойде да ме измъкне асистентката на режисьора. Това можеше да стане моето ноу-хау, но асистентката на режисьора каза, че често ѝ се случва да измъква теленоваците от тоалетните. Това е по втора точка.

Тогава защо изобщо да пиша?

...Ще напиша за дебюта си скромно и по същество.

Ето как стана всичко. Разбрах, че всеки момент ще се разплача, ще се разсмея, ще се напишкам и ще се строполя на пода, и всичко това едновременно, с трепереща ръка си оправих тъмните очила и казах в камерата:

— Скъпи жени! Ако сутрин се събудите в лошо настроение, изправете се пред огледалото и си кажете: „Аз съм най-чаровната и привлекателната!“

Отдавна се знае, че сбъдването на една мечта винаги изглежда делнично.

Хората обичат да задават въпроси от рода на: „Изпитваш ли гордост и вълнение в ролята на майка, телевизионна звезда (баща, писател, президент)?“

„Не, изобщо не изпитвам, а преди толкова разчитах на това — изумено си мисли човекът, — и това е защото до вчера ОЩЕ не бях, а днес ВЕЧЕ съм и си имам други, по-актуални задачи от това да седна и да мисля — какво изпитвам сега, когато вече съм майка, телевизионна звезда (баща, писател, президент)?“

Между другото редакторът на програмата много хареса текста ми и ми нареди да го повтора.

16 май, сряда

Телевизионна звезда

Пак ще напиша скромно и по същество.

Ето какво стана. Разбрах, че ако се разплача, засмея, напишкам и се строполя на пода, няма да се случи нищо страшно, и като наместих спокойно черните си очила, казах в камерата:

„Скъпи жени! Ако тази сутрин сте се събудили в лошо настроение, приближете се до огледалото и си кажете: «Аз съм най-чаровната и привлекателната!»“

Текстът се хареса и ми казаха да го повтора още веднъж, като малко го съкратя.

Тази вечер ние с Андрей се каним да си направим семейна вечеря по повод телевизионната ми кариера. Поканих приятелките, за да не мислят, че съм се възгордяла, защото сега работя в телевизията — точно в седем и петнайсет сутринта се появявам на телевизионния екран с три-секундна фраза.

Реших да подхожда към вечерята сериозно и по пътя да се отбия на Кузнечния пазар и да купя нещо хубаво, за да разберат те, че съм Мигом Променила се Истинска Домакиня. Например ще купя свински шницели и ще ги изпържа в галета и яйца. Или само в яйца.

...По пътя към пазара случайно влязох в Дома на книгата. Не бях забравила за вечерята, затова веднага се насочих към отдел „Кулинария“.

Купих: „Барбекю и грил“, „От хладилника в микровълновата печка“, „Закуска на тревата“, „Апетитни салати и мезета“, „Новости в десертите“, „Вкусни спомени“.

От напитките в Дома на книгата имаше: „История на водката“ и „Голяма книга на коктейлите“.

...Но забравих за пазара. Ще кажа на всички, че не съм смогнала — когато работиш в телевизията, не винаги можеш да разполагаш с времето си. Не можеш да кажеш — елате у нас в седем часа на вечеря, ще има свински шницели. В телевизията могат да се случат какви ли не изненади и тогава няма да ти е до пазар.

Вечерта се обади Альона и каза, че ще направи моята семейна вечеря у тях. Била купила много вкусни неща и сама направила страхотна торта с целувки и сметана. Така че отидохме на семейна вечеря в чест на моята кариера при Альона. Това беше много хубаво, защото Альона беше поканила много народ, а аз за първи път от една година бях на гости не сама, а в ДВОЙКА!!!

Описание на гостуването — празник в моя чест

Всички си говореха оживено и един през друг ме разпитваха как е там, в телевизията. Андрей седеше с мрачна физиономия и се оживи само когато заговори за футбол, тоест самият той заговори за футбол, но никой не го подкрепи. Оживи се и в още един момент, като

поведе интимен разговор за своето електричество със съседа отсреща, но скоро онзи започна да разказва за пътуването си до Гърция и Андрей пак се сви и замълча.

Не просто мълчеше, а нарочно, демонстративно МЪЛЧЕШЕ, и се обади само веднъж — поиска да му пуснат телевизора за решаващия мач „Спартак“ — „Динамо“.

Той не просто хвърляше по някой поглед към телевизора, а ГЛЕДАШЕ МАЧ, гледаше предизвикателно, без да вижда нищо друго... като че ли си беше въщи, и отгоре на всичко, прекъсвайки общия разговор, поиска да увеличат звука.

При Альона винаги има толкова много вкусотиин, че никой не напуска масата и за миг, и в този случай това беше в моя полза. Като се нагледа на мача до насита, Андрей заспа на масата и аз можех само да се надявам, че това не се хвърляше прекалено в очи (наместих го облегнат на дивана и му придадох позата на живо и тактично внимание към околните).

Андрей спа около час-час и двайсет и пет минути. Альона разказа на гостите, че той е толкова красив, че дори е спечелила кожено палто от неговата красота, и аз изпитах гордостта на собственик.

След час и двайсет минути Андрей се събуди и се наведе към мен. Бях сигурна, че иска да ме целуне, и вече му подавах бузата си с небрежния жест на разглезена от любов жена.

— Кога ще си тръгваме? — попита ме жално Андрей в случайно настъпилата тишина.

— Ъ-ъ-ъ, тук е толкова весело... вкусно... и за Мура е добре дошло... — измънках аз, като се мъчех да не поглеждам Альона...

Мура наистина се веселеше: намигаше на Андрей, смееше се високо и по всякакъв начин привличаше вниманието му.

— Да-да, правилно. Време е да тръгваме. Оставили сме Мура сама — високо и облекчено обяви Андрей.

По пътя към къщи Андрей каза, че ще погледне колата ми, и остана крайно недоволен от огледа. Оказа се, че съм видяла сметката на двигателя и (или) съм изгорила спирачките. Смята, че ми е нужна нова кола (закимах доволно като глупачка), а по-конкретно колесен

трактор „Беларус“. Още повече, че там има стъпала и ще мога да се качвам в новата си кола по тях.

Оправдавах се и го уверявах, че не бих могла да повредя нещо в колата, защото в никакъв случай не свалям крака си от спирачките, а и не ми трябват стъпала — в състояние съм да скоча и сама...

После стана дума за лошото поведение на Сава Игнатич. Оказва се, че той се мотае около павилионите до метро „Владимирска“ и във всеки павилион смятат, че това е Техният котарак, хранят го и са му направили отделен кашон за спане. Кой знае защо, Андрей беше особено нервиран от това, че понякога Сава спи там. Струва ми се, че ни е вдигнал мерника — и на мен, и на Сава.

17 май, четвъртък

Поредният ден в телевизията — творчески разногласия

„Скъпи жени! Ако сутринта сте се събудили в лошо настроение, приближете се до огледалото и си кажете онова, което ви посъветвах вчера!“

Помолиха ме да съкратя текста още малко, стига да мога.
НАКЪДЕ ПОВЕЧЕ?

18 май, петък

Последен ден в ролята на телевизионна звезда

„Скъпи жени! Ако сте се събудили, направете страшна физиономия на себе си или на онзи, до когото сте се събудили!“

19 май, събота

Днес на лекциите попитах студентите:

Бихте ли могли всяка сутрин точно в седем и петнайсет да повтаряте едно и също?

От първата банка се надигна едно девойче, очилато мишле отличниче, и каза:

— А аз обичам повторенията. И не ми омръзва всеки ден да си повтарям едно и също изречение...

— Какво?

— Аз съм най-чаровната и привлекателната...

...Като помислих, се съгласих с мишлето отличниче — добре е, че в живота има неща, които се повтарят. (Сигурна съм, че в резултат на своевременната оперативна намеса започнах да гледам на живота с други очи.)

Ами ето, моля ви се, не ни омръзва всяка сутрин да се събуждаме!

31 май, петък

Резултати от учебната година

1. Напълнях с четири и половина килограма, отслабнах с два, общият резултат от отслабването е задоволителен.

2. Обръщам внимание на обикновените човешки радости, каня се да разбере от Вася как прави баница със зеле и да попитам мама за сладкиша със сметанов крем и вишни, както и да разузная от Ирина Андреевна рецептата за гугените бухти.

3. Вчера Андрей ми подари раница (ето я моята раничка, стои си на масата пред мен). Тя е много семпла и дори малко скучна — просто сив плат с цип, без нито едно украшение. Затова пък като отвориш ципа, неочаквано се оказваш в друга реалност — вътре в раничката на подплатата е нарисувана Синя Маргаритка, не просто маргаритка, а Предизвикателна Весела Синя Маргаритка На Розова Ливада!

Разбира се, освен Синята Маргаритка в живота ми има и други неща — понякога си въобразявам и разни ужасии, например:

1. Мурка и Андрей ги няма вкъщи, а вече се стъмва и става много, много страшно. Тогава се правя, че просто нервно си подръпвам нос, а всъщност си казвам наум: „Боже, ако те има, моля ти се, направи така, че нищо да не им се е случило този път и следващия път — също...“

Това между нас с Андрей е любов и между „Добро утро“ и „Лека нощ“ имаме толкова много неща за обсъждане. Но човек никога не знае какво може да стане в бъдеще. Ами ако на другия човек някога му доскучее с тебе? И кога точно ще се случи това? Но аз винаги мога с цел повишаване на културното си равнище да почета „Изследване на историята“ от Тойнби и тогава ще имаме за какво да си говорим, когато той се връща вкъщи, пропътувал триста километра от своето електричество.

На мен също никога няма да ми стане скучно с него, защото в живота ни винаги ще има елемент на загадъчност и интрига. Примерно Андрей обикновено казва убедено: „Чакай ме точно в шест“, но това може да се окаже и шест сутринта. Или шест вечерта, но следващата вечер, когато си е мислел, че всичко ще е така, но оттогава много неща са се променили.

А когато бъркаш за нещо в раницата, изобщо не се надяваш да я видиш, тази Синя Маргаритка — в една раница може да се намери какво ли не: миналогодишна квитанция от химическо чистене, огризка от ябълка, забравено номерче за зъболекар... а тук, не щеш ли — Синя Маргаритка!...

Издание:

ИК Прозорец, 2005

Руска, първо издание

Амфора, Санкт-Петербург, 2004

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.